

TARTU VALLA ÜLDPLANEERINGU
PROTSESSI
JA
PLANEERINGU
KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE
HINDAMISE ARUANNE

OÜ Hendrikson & Ko
Raekoja plats 8,
51004 TARTU
Tel 740 9800, faks 7409 801
hendrikson@hendrikson.ee
www.hendrikson.ee

Tartu Vald
Kõrveküla alevik,
Haava sjk 60501, TARTUMAA
tel 7414341, faks 7414282
tartuvv@tartuvv.ee
www.tartuvv.ee

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	5
1 ÜLEVAADE ÜLDPLANEERINGUST JA KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISEST HINDAMISEST.....	7
1.1 ÜLDPLANEERINGU EESMÄRK JA SISU.....	7
1.2 ÜLDPLANEERINGU KESKKONNAMÕJU STRATEEGILINE HINDAMINE.....	7
1.3 ÜLDPLANEERINGU JA KSH OSAPOOLED.....	8
1.4 ÜLDPLANEERINGU ALUS.....	9
1.4.1 Üldplaneeringu õiguslik taust.....	9
1.4.2 Seos asjakohaste planeerimis- ja arengudokumentidega.....	10
1.4.3 Üldplaneeringu vastavus keskkonnakaitse eemärkidele ja keskkonna-alastele õigusaktidele.....	18
2 MÕJUTATAVA KESKKONNA ÜLEVAADE.....	20
2.1 ASUKOHT JA FUNKTSIONAALSED SEOSED.....	20
2.2 LOODUSKESKKOND.....	20
2.2.1 Geoloogiline ehitus ja hüdrogeoloogia.....	20
2.2.2 Pinnamood ja maastikud.....	22
2.2.3 Veekogud.....	22
2.2.4 Rohevõrgustik, kaitsealad ja -objektid.....	24
2.2.5 Keskkonnaprobleemid.....	24
2.3 AJALOO LIS-KULTUURILINE KESKKOND.....	25
2.4 ASUSTUS JA RAHVASTIK.....	26
2.5 MAJANDUS, ETTEVÕTLUS.....	27
2.6 SOTSIAALNE INFRASTRUKTUUR.....	27
2.7 TEHNILINE INFRASTRUKTUUR.....	29
3 ÜLDPLANEERINGU PROTSESS (ÜP JA KSH).....	31
3.1 PLANEERINGULAHENDUSE KUJUNEMINE.....	31
3.1.1 Planeeringu ja KSH algatamine.....	34
3.1.2 KSH programmi koostamine, avalik arutelu ja heakskiitmine.....	35
3.1.3 Valla ruumiliste arengusuundade selgitamine ja maakasutuspõhimõtete väljatöötamine ning KSH aruande koostamine.....	35
3.1.4 Maakasutuspõhimõtete, planeeringu eskiisi ja KSH aruande avalik arutelu.....	36
3.1.5 Planeeringulahenduse ja KSH aruande vormistamine.....	36
3.1.6 Planeeringu kooskõlastamine ja vastuvõtmine.....	36
3.1.7 Planeeringu ja KSH aruande avalik väljapanek ja arutelu, aruande heakskiitmine ning planeeringu kehtestamine.....	37
3.2. ASUTUSTE JA ISIKUTE ESITATUD ETTEPANEKUTEGA ARVESTAMINE.....	37
3.3 RASKUSTE ILMNEMINE KSH ARUANDE KOOSTAMISEL.....	39
4 ÜLDPLANEERINGU ELLUVIIMISEGA KAASNEVATE MÕJUDE HINDAMINE.....	40
4.1 PIIRKONDLIKUD ARENGUSTSENAARIUMID.....	40
4.2. PIIRKONDLIKE ARENGUSTSENAARIUMIDE KONTEKST JA VALIKU PÕHJUSED.....	41
4.2.1. Asustuse, sotsiaalse infrastruktuuri ja elamumaade kavandamise põhimõtted ja kaasnevate mõjude hindamine.....	41
4.2.2. Äri- ja tootmiskaade kavandamise põhimõtted ja kaasnevate mõjude hindamine.....	45
4.2.3. Puhkeotstarbeliste ja loodusväärtuslike maade kavandamise põhimõtted ja kaasnevate mõjude hindamine.....	47
4.2.4. Teemaade ja tehnilise infrastruktuuri kavandamise põhimõtted ja kaasnevate mõjude hindamine.....	51
4.2.5. Olulise ruumilise mõjuga objekti - koostootmisjaama asukohavalik.....	55
4.3 MÕJUTATAVA KESKKONNA KIRJELDUS KUI STRATEEGILIST PLANEERIMISDOKUMENTI ELLU EI VIIDA.....	61
4.4. MÕJUDE OMAVAHELISED SEOSED JA KUMULATIIVSED MÕJUD.....	62
5.7 LEEVENDUSMEETMED JA SEIRE.....	63

6 KOKKUVÕTE	65
LISAD.....	67
<i>Üldplaneeringu ja KSH protsessi juriidiline menetlus (pass)</i>	<i>68</i>
<i>Algamise otsus.....</i>	<i>70</i>
<i>Teavitamine ajalehes</i>	<i>71</i>
<i>KSH algatamise ja seisukohtade küsimise vastused</i>	<i>76</i>
<i>KSH programmi heakskiitmine KKT poolt</i>	<i>85</i>
<i>KSH heakskiidetud programm.....</i>	<i>86</i>
<i>Vallavolikogu otsus olulise ruumilise mõjuga objekti, koostootmisjaama asukohavaliku lahendamiseks üldplaneeringu raames.....</i>	<i>94</i>
<i>Üldplaneeringu lahenduse avalikust arutelust teatamine.....</i>	<i>105</i>
<i>Avaliku arutelu protokoll ja osalejate nimekiri</i>	<i>106</i>
<i>KSH aruande avalikustamine</i>	<i>113</i>
<i>KSH aruandele laekunud kirjalikud seisukohad.....</i>	<i>125</i>
<i>KSH aruande heakskiitmata jätmine</i>	<i>139</i>
<i>Vastuskirjad laekunud seisukohtadele</i>	<i>141</i>

Sissejuhatus

Tartu valla üldplaneering ja keskkonnamõju strateegiline hindamine algatati Tartu vallavolikogu poolt 18.oktoobril 2006. aastal otsusega nr 219 „Tartu valla üldplaneeringu ja planeeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“. Üldplaneeringu koostamise konsulteerimiseks sõlmis Tartu Vallavalitsus lepingu OÜ Hendrikson & Ko'ga.

Üldplaneeringu kasutamise lihtsustamiseks on planeering jaotatud erinevateks köideteks. Planeeringu esimene köide „Tartu valla üldplaneering. Seletuskiri“ on planeeringulahenduse tekstiline osa, mis täiendab planeeringulahenduse kaarti ning sisaldab väljatöötatud maakasutuspõhimõtteid ja maakasutus- ja ehitustingimusi. Käesolevas köites on ära toodud ülevaade üldplaneeringust kogu valla maakasutuse juhtfunktsioonide planeeringuga ettenähtud muudatusi maakasutuses. Üldplaneeringu seletuskiri koos planeeringukaartidega on planeeringudokument, mis kehtestatakse vallavolikogu otsusega.

Üldplaneeringu teine köide „Tartu valla üldplaneeringu protsessi ja planeeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne“ annab ülevaate üldplaneeringu protsessist ning sellega paralleelselt läbi viidud keskkonnamõju strateegilise hindamise protsessist ja tulemustest.

Vastavalt *planeerimisseadusele* koostatakse üldplaneering kogu valla või linna territooriumi või selle osade kohta. Käesoleva üldplaneeringu ala hõlmab kogu Tartu valda selle administratiivpiirides.

1 Ülevaade üldplaneeringust ja keskkonnamõju strateegilisest hindamisest

1.1 Üldplaneeringu eesmärk ja sisu

Tartu valla haldusterritooriumile koostatava **üldplaneeringu eesmärk** on kujundada valla ruumilised arengusuunad, täpsustada maa- ja veealade kasutamistingimused ning määrata tiheasustusalad ja detailplaneeringu koostamise kohustusega alad. Üldplaneeringu oluliseks eesmärgiks on tagada omavalitsuses jätkusuutlik ja tasakaalustatud ruumiline areng, mis võtab arvesse kõrgemalseisvaid strateegilisi eesmärke ja arengupõhimõtteid ning hindab kavandatava ruumilise arenguga kaasneva võivaid mõjusid (loodusele, sotsiaal-majanduslikule ja ajaloolis-kultuurilisele keskkonnale).

Üldplaneeringu sisulise lahenduse (planeerimisettepaneku) peamiseks teemadeks kujunesid eelkõige Kõrveküla piirkonna arengu kavandamine ning puhke- ja virgestusmaade ja kergliiklusteede arendamine, kuid ka äri- ja tootmiskaavade kavandamine, teede ning tehnilise ja sotsiaalse infrastruktuuri arendamine.

1.2 Üldplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine

Üldplaneering on strateegiline planeerimisdokument, millele on vastavalt *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse* §31 ja §33 lg 1-le kohustus korraldada keskkonnamõju strateegiline hindamine. KSH eesmärk on arvestada keskkonnakaalu strateegiliste planeerimisdokumentide koostamisel ning kehtestamisel, et tagada kõrgetasemeline keskkonnakaitse ning edendada säästvat arengut.

Keskkonnamõjude strateegilise hindamise nõue lähtub Euroopa Liidu direktiivist 2001/42/EC (*Directive on the assessment of the effects of certain plans and programmes on the environment*), et kindlustada teatud plaanide ja programmide elluviimisel keskkonnakaitse ja keskkonnaga arvestamine ning propageerida säästlikku arengut. Ruumilise planeerimise juures mõistetakse selliste keskkondadena üksteisega tihedalt seotud ja koos toimivat majandus-, sotsiaal-, kultuuri- ja looduskeskkonda, kus ühe valdkonna arengul on mõju teistele valdkondadele. Ruumilise planeerimise sellisest kompleksusest tulenevalt ei ole siin, erinevalt projekti või sektorarengukava keskkonnamõjude hindamisest, võimalik hinnata planeerimisotsustega kaasnevat konkreetseid keskkonnamõjusid, vaid võimalikke keskkonnamõjusid: planeeringu koostamise ajal on väga raske ette näha antud keskkondades tulevikus toimuvaid konkreetseid üksteist mõjutavaid protsesse, vaid pigem tõenäolisi ja võimalikke protsesse, mistõttu hinnatakse ka võimalikke tagajärjesid/tulemusi ning mõjusid.

KSH käigus selgitatakse välja üldplaneeringuga **kavandatud tegevuste** eeldatav (võimalik) **oluline keskkonnamõju**. Keskkonnamõju peetakse oluliseks, kui see võib eeldatavalt ületada tegevuskoha keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.

Strateegilise planeerimise interdistsiplinaarsusest tulenevalt toimub võimalike keskkonnamõjude hindamine planeerimisprotsessi tihedalt integreeritud osana, kus pidevalt ja jooksvalt kaalutakse/hinnatakse planeeritavate tegevuste mõju

erinevatele valdkondadele. Käesoleva planeeringu puhul on seepärast lähtunud põhimõttest, et keskkonnamõtjude strateegiline hindamine peab olema üldplaneeringu koostamisega protsessiga paralleelne ja võimalikult integreeritud. Sellisel kaalutlusel on siinkohal ühildatud üldplaneeringu protsessi dokumentatsioon ning KSH aruanne.

Keskkonnamõtju strateegilise hindamise meetodika

Üldplaneeringu meetodilise lähenemisena on käsitletud avalikku planeerimisprotsessi. Üldplaneeringu ja KSH läbiviimiseks kasutati etapiviisiliselt erinevaid avaliku kaasamise meetodeid (teemarühmade ja juhtrühma seminarid, avalikud arutelud) ning analüüsimeetodeid vastavalt sellele, kuidas planeeringuga kavandatavad tegevused muutusid spetsiifiliseimateks.

Planeeringu üldise strateegiliste arengusuundade ja maakasutuspõhimõtete väljaselgitamiseks kasutati kõrgemalseisvate arengudokumentide analüüsi, Valla arengukava ja seadusandlikud piirangud. Spetsiifilisemalt kasutati reserveeritavate alade omavaheliseks ja teiste maakasutusfunktsioonide võrdluseks kaardianalüüsi (sobivate, välistavate ja tingimuslike kriteeriumide omavaheline analüüs) ja vajadusel ekspertarvamust. Konkreetsete kokkulepeteni jõudmiseks ning kaalutusotsuste tegemiseks toimusid töörühma koosolekud.

1.3 Üldplaneeringu ja KSH osapooled

Planeeringu ja KSH protsessi osapooled tulenevad *planeerimisseaduse* ja *keskkonnamõtju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusega* sätestatud osapooltest ning planeerimise hea tava jälgivast avalikust kaasamisest.

- Planeeringu koostamise algataja ja kehtestaja on Tartu vallavolikogu, planeeringu korraldajaks on Tartu vallavalitsus
- Planeeringu koostaja ja KSH ekspert on OÜ Hendrikson&Ko.
- Planeeringu kooskõlastajaks ja KSH järelvalvajaks on Tartumaa Keskkonnateenistus
- Planeeringu kooskõlastajateks on naaberomavalitsused ning maavanema määratud võimalikud lisakooskõlastajad
- Kultuuriministerium (Muinsuskaitseamet) kui KSH protsessist huvitatud osapooled, tulenevalt planeeringu olemusest
- Valitsusvälised organisatsioonid
- Piirkonna elanikud, maaomanikud ja ettevõtjad
- Laiem avalikkus
- Planeeringu järelvalvaja maavanem
- Riiklik looduskaitsekeskus

Planeerimisprotsessi juhtimiseks määrati Tartu üldplaneeringu juhiks vallavanem Aivar Soop, planeeringu koordinaatoriks vallaarhitekt Egle Klaassen ning moodustati vallavalitsuse ametnikest ning teistest isikutest planeeringu töörühm.

Hendrikson & Ko poolt osales planeerimise- ja KSH protsessis:

1. Pille Metspalu - Üldplaneeringute osakonna juhataja
2. Peep Leppik - projektijuht
3. Kuido Kartau - keskkonnamõtju hindaja, Litsents nr KMH0034
4. Ann Ideon - projektijuhi assistent

1.4 Üldplaneeringu alus

1.4.1 Üldplaneeringu õiguslik taust

Eesti Vabariigis on omavalitsuse territooriumi üldplaneeringu teostamise kohustus sätestatud **planeerimisseadusega**. Üldplaneeringu seadusejärgseteks põhilisteks eesmärkideks on:

- 1) valla või linna ruumilise arengu põhimõtete kujundamine;
- 2) kavandatava ruumilise arenguga kaasneda võivate majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste mõjude ning looduskeskkonnale avalduvate mõjude hindamine ning selle alusel säästva ja tasakaalustatud ruumilise arengu tingimuste seadmine;
- 3) maa- ja veealadele üldiste kasutamise- ja ehitustingimuste määramine;
- 4) detailplaneeringu koostamise kohustusega alade ja juhtude määramine väljaspool linnu ja aleveid;
- 5) maareformi seaduse tähenduses tiheasustusega alade määramine;
- 6) miljööväärtuslike hoonestusalade, väärtuslike põllumaade, parkide, haljasalade, maastike, maastiku üksikelementide ja looduskoosluste määramine ning nende kaitse- ja kasutamistingimuste seadmine;
- 7) roheline võrgustiku toimimist tagavate tingimuste seadmine;
- 8) teede ja tänavate, raudteede, sadamate ja lennuväljade asukoha ning liikluskorralduse üldiste põhimõtete määramine;
- 9) vajaduse korral eraõigusliku isiku maal asuva tee avalikult kasutatavaks teeks määramine teeseaduses (RT I 1999, 26, 377; 93, 831; 2001, 43, 241; 50, 283; 93, 565; 2002, 41, 249; 47, 297; 53, 336; 61, 375; 63, 387) sätestatud korras;
- 10) põhiliste tehnovõrkude trasside ja tehnorajatiste asukoha määramine;
- 11) puhke- ja virgestusalade määramine;
- 12) ranna ja kalda piiranguvööndi ning ehituskeeluvööndi täpsustamine looduskaitseaduses (RT I 2004, 38, 258) sätestatud korras;
- 13) vajaduse korral ettepanekute tegemine kaitse alla võetud maa-alade ja üksikobjektide kaitsereežiimi täpsustamiseks, muutmiseks või lõpetamiseks;
- 14) vajaduse korral ettepanekute tegemine maa-alade ja üksikobjektide kaitse alla võtmiseks;
- 15) üldiste riigikaitsealuste vajaduste arvestamine ja vajaduse korral riigikaitsealuste otstarbega maa-alade määramine ning maakonnaplaneeringus määratud riigikaitsealuste otstarbega maa-alade piiride täpsustamine;
- 16) ettepanekute tegemine linnakeskkonna kuritegevusriskide ennetamiseks planeerimise kaudu;
- 17) muude seadustest ja teistest õigusaktidest tulenevate maakasutus- ja ehitustingimuste kajastamine planeeringus.

Planeerimisseaduse kõrval tuleb üldplaneeringu koostamisel lähtuda ka teistest õigusaktidest, sh **keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusest**, mis sätestab, et keskkonnamõju strateegilist hindamist korraldatakse strateegilise planeerimisdokumendi koostamise käigus enne strateegilise planeerimisdokumendi kehtestamist haldusaktiga. KMHKJS seadus sätestab KSH protsessi läbiviimisel nõutavad etappide sisu KSH programmi ja aruande sisu osas, avaliku kaasamise (väljapanekute ja arutelude) ning teavitamise viisid.

Olulise osa moodustavad planeeringus loodus- ja keskkonnakaitsealised õigusaktid, mida käsitletakse peatükis 1.4.3 Üldplaneeringu vastavus keskkonnakaitse eemärkidele ja keskkonna-alastele õigusaktidele.

1.4.2 Seos asjakohaste planeerimis- ja arengudokumentidega

Planeeringu koostamisel arvestatakse erineva taseme kõrgemates arengu- ja planeerimisdokumentides toodud arengusuundade ja -eesmärkidega, et tagada planeerimise järjepidevus planeerimise erinevatel tasemetel ning erinevate tasemete huvide esindatus valla üldplaneeringus. Tartu valla üldplaneeringu seisukohast on olulisemateks kõrgemalseisvateks dokumentideks Euroopa Liidu arengut suunav baasdokument Euroopa Ruumilise Arengu Perspektiiv (*European Spatial Development Perspective – ESDP*), Eesti ja Tartu maakonna arengut suunavad dokumendid: Üleriigiline planeering Eesti 2010, Tartu maakonnaplaneering, Tartu maakonna teemaplaneering „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused”. Käesolevas köites on seetõttu kokkuvõtlikult välja toodud nende dokumentide olulisimad arengusuunad- ja eesmärgid, mis seostuvad Tartu valla ruumilise planeerimisega.

Euroopa Ruumilise Arengu Perspektiivi (ESDP) kohaselt on üldeesmärgiks Euroopa Liidu territooriumi tasakaalustatud ja jätkusuutlik areng, mille saavutamise üheks võimaluseks on tähelepanu pööramine polütsentrilise asustusstruktuuri arendamisele ning uue kvaliteedi loomises linnade ja maaliste alade vahel, mille abinõudeks on:

- Linnade ja maapiirkondade vaheline partnerlus;
- Mahajäävate maapiirkondade maakasutusstrateegiate väljatöötamine koostöös lähedalasuvate linnadega;
- Maapiirkondades asuvate väikeste ja keskmise suurusega linnade teeninduse miinimumtaseme säilitamine;
- Olemasoleva arengupotentsiaali toetamine nendes piirkondades

(ESDP 1998)

ESDP eesmärkidest ja abinõudest lähtub, et Tartu kui linnalähedase valla arengu planeerimisel on oluline arvestada valla funktsionaalsete seoste suundade ja iseloomuga ning olemasoleva arengupotentsiaaliga (vald on Tartu linna tagamaaks; vallal on Tartu linna lähitagamaana nii intensiivse arengu kui ka kultuurilis-ajaloolised ja looduslikud eelised turismi- ja puhkemajanduse arendamiseks), ning teha valla arengu planeerimisel koostööd ning võtta arvesse piirkondlikke arengusuundumusi.

Eesti Vabariigi arengusuunad sätestab ja seob maakasutusega **Üleriigiline planeering Eesti 2010**. Planeeringu üldiste sihiseadetena on määratletud järgmised aspektid:

- Inimese põhivajaduste rahuldamise ruumiline tagamine
- Eesti asustussüsteemi- ja maastikstruktuuri väärtuste säilitamine ja edasiarendamine
- Asustuse ruumiline tasakaalustamine
- Eesti hea ruumiline sidumine Euroopaga
- Looduskeskkonna hea seisundi säilitamine ja parandamine

Nimetatud sihtidest lähtuvalt käsitletakse ruumilist arengut viie peamise komponendi - asustus, transpordiühendused, energeetika ning roheline võrgustik - kaupa.

Asustuse arengul lähtutakse suures osas maakonnakeskuste tugevdamist rõhutavast strateegiast, mille läbi on võimalik luua kogu riigi territooriumil hästi kättesaadavate tugevate keskuste võrk. Keskusi täiendavad läbi kaug- ja kodustöötamise ning heatasemelise transpordi elujõulised maapiirkonnad. Eestis tervikuna on seatud eesmärgiks, et iga maakonnakeskus ja ka väiksemad linnad leiaksid oma spetsialiseerumisala, millega võiks rahvusvaheliselt konkureerida. Lisaks üksikute keskuste tugevdamisele viidatakse vajadusele keskuste koostöök

vastastikuse täiendamise alusel ehk võrgustumisele. Siinkohal on Tartu valla arendamisel äärmiselt oluline Tartu linna lähedus. Riigi asustussüsteemi mõjutab ka üleriigilise innovatsioonisüsteemi väljaarendamine. Süsteem hõlmab järgmisi sõlmpunkte:

- haridus ja koolitus;
- teadus ja tootearendus;
- ettevõtluse tugisüsteem.
- välispartnerite kaasamine ja eksporditoetussüsteem

Innovatsioonisüsteemi kuuluvate asutuste võrk moodustab intellektuaalse infrastruktuuri. Tartu valla kontekstis on innovatsioonisüsteemi osadena esmatähtsad gümnaasiumiharidusasutused, mis võimaldaksid ka täiskasvanute täiend- ja ümberõpet ning ettevõtluse tugisüsteemid, mis võimaldavad suure potentsiaaliga Tartu vallal areneda.

Üleriigilise planeeringu **transpordistrateegia** lähtub Eesti "aeg-ruumilise kokkusurumise" (reisiliikluse kiirendamine peamistel ühendussuundadel) kontseptsioonist. Lisaks rahvusvaheliste teede väljaehitamisele on esiplaanil kogu territooriumi kättesaadavuse parandamine, märgitakse säästliku arengu ühe komponendina üleriigilise ja kohaliku ühistranspordi eelisarendamise vajadust.

Energeetika ruumstruktuuri osas on ümberkujundamise eesmärgidena välja toodud ökonoomsus; kooskõla säästva arengu põhimõtetega ning ühekülgse energeetilise välissõltuvuse vältimine. Praegusest enam hajutatud energiavarustuse ruumstruktuuri peab tekitama energeetika järg-järguline ümberorienteerimine loodusliku gaasi ning taastuvate energiaallikate suuremale kasutamisele, soojuse ja elektri koostootmisele ning Eesti ühinemine Läänemere piirkonna elektrivarustuse- ja gaasiringidega.

Üleriigilise planeeringu **roheline võrgustiku** kontseptsioon rõhutab eluslooduse ja maastiku kaitse orgaanilist sulatamist keskkonnakujundusse ning vajadust esile tõsta, väärtustada ja sihipäraselt kasutusele võtta kaitsealuste ning looduslikus või looduslähedases seisundis alade laias mõttes keskkonda kujundavat mõju. Rohelise võrgustiku planeerimisega taotletakse järgmisi eesmärke:

- keskkonna loodusliku iseregulatsiooni säilitamine;
- väärtuslike looduskoosluste kaitse ja loomade liikumisteede säilitamine;
- looduslähedase majandamise, elulaadi ja rekreatsiooni võimaldamine ning looduslike alade ruumilise kättesaadavuse tagamine;
- väärtuslike maastike säilitamine;
- asustuse ning maakasutuse suunamine.

Üleriigilise planeeringuga on määratletud peamised tuumalad ja koridorid. Tuumalaks on arvatud kompaktsed, vähemalt 15 km² pindalaga loodusalad. Rohealad omavad tähtsat rolli ka Tartu vallas. Oluliseks ülesandeks on võrgustiku pidevuse säilitamine kohtades, kus peamised raudtee- ja maanteetrassid lõikuvad suurtesse tuumaladesse.

Tartumaa maakonnaplaneeringu eesmärgina on märgitud korraldada Tartumaa keskkond nii, et siin oleks tegutsemisruumi tartumaaalastele, paik oleks ahvatlev mujalt tulnutele oma ettevõtmiste realiseerimiseks ja et järeltulijatel poleks põhjust ette heita elamist nende elukeskkonna arvelt.

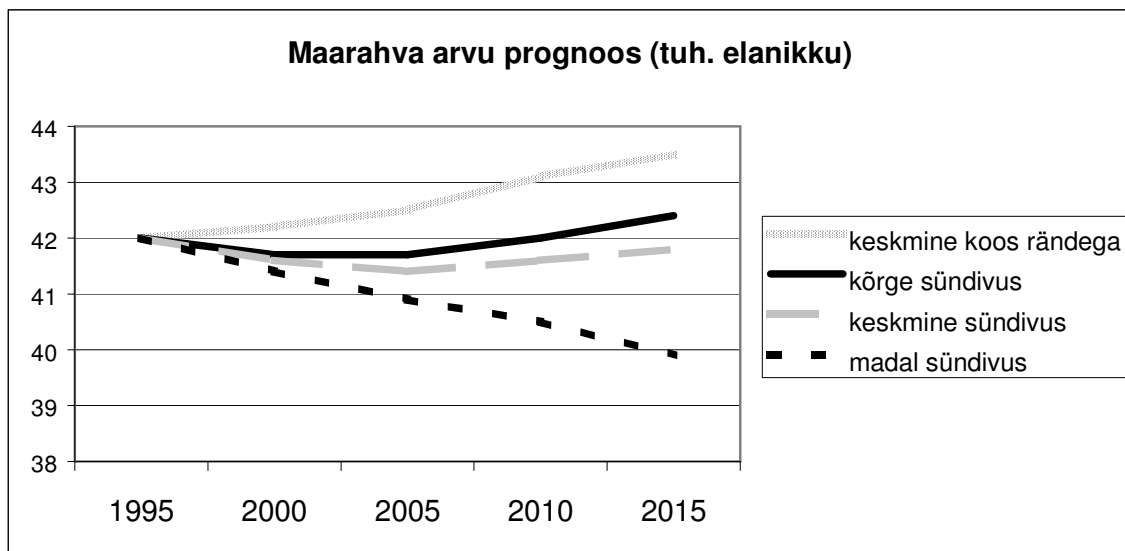
Maakonnaplaneering sätestab maakonna üldise territoriaal-majandusliku arengu strateegia ja kontseptsioonid ning seda nii, et kohalikud ja riiklikud huvid oleksid tasakaalus. Maakonnaplaneering paneb aluse kestva ja säästva arengu aluste kujundamisele ja selle sidumisele territoriaal-majandusliku arenguga ning ühendab majandusliku ja territoriaalse planeeringu. Maakonnaplaneeringus toodud arengusuunad on toodud vastavate teemavaldkondade käsitlustes.

Tartumaa maakonnaplaneeringu rahvastiku prognoos on koostatud neljas variandis Tartu linna arvestamata:

- **I - madal prognoosivariant.** Eeldatakse, et sündimus ei lange allapoole 1993/94 aasta taset. Summaarne sündimuskordaja 1,50. Keskmise eluiga

(meestel 63,5 ja naistel 74,0 aastat) ei muutu. Elanike arv väheneb 4% võrra aastaks 2014.

- **II – keskmine prognoosivariant.** Eeldatakse, et 1990.aastate esimesel poolel edasilükatud sünditused realiseeruvad aastail 1995-2000. Summaarne sündimuskordaja 2,0. Keskmine eluiga ei muutu. Elanike arv väheneb 1% võrra aastaks 2010 ja jõuab 2014.aastaks 1994.aasta tasemeni.
- **III – kõrge prognoosivariant.** Realiseeruvad edasilükatud sünditused ja tõuseb keskmine eluiga meestel 66 ja naistel 76 aastani. Summaarne sündimuskordaja 2,3. Elanike arv suureneb 2010.aastaks 3% võrra.
- **IV – keskmine koos migratsiooni arvestamisega.** Sündivuse mõningane tõus kombinatsioonis sisserände kasvuga annab suurima rahvaarvu. Tegemist pole ainult puhtmehaanilise juurdekaksvuga, sest migrantide nooremast vanusstruktuurist lähtuvalt on oodata ka muutusi sündimuses.

Olulisi tähelepanekuid prognoosist:

- kõigi prognoosivariantide järgi maakonna rahvastik vananeb;
- laste osatähtsus rahvastikus väheneb ja seeläbi väheneb ka ülalpeetavuse indeks;
- "kriis" haridussüsteemis jõuab kätte 2010.aasta paiku, mil õpilaste arv moodustab 1993/1994.aasta tasemest 64-71%;
- tööaliste arv maakonnas ei vähene, kuid toimub tööalise rahvastiku nooremimine, seda võib muuta ainult väljaränne;
- eakate inimeste arvus on muutused väikesed;
- aastaks 2010 suureneb elanike arv loomuliku iibe teel ainult Laeva, Luunja, Tähtvere ja Ülenurme vallas. Teised omavalitsused peavad elanike arvu kasvuks inimesi ligi meelitama rände teel. Madal sündimus ja elanike ebasoodne vanusstruktuur avaldavad suurimat mõju Piirissaare, Peipsiääre, Meeksi ja Alatskivi valla ning Kallaste linna elanike arvule.

Tartumaa maakonnaplaneeringuga on määratud tiheasustusalad.

Tiheasustusega alade määramise põhimõtted:

- elanike arv asulas;
- asula arengupotentsiaal;
- miljööväärtus;
- omavalitsuse heakskiit.

Tartu vald: Kõrveküla² ja Lähte alevikud², Müta², Nigula², Saadjärve², Sojamaa², Salu², Tammistu², Vahi², Vasula, Vedu², Vesneri, Väägvere², Äksi², Erala² ja Kärkna² külad

² - tunnistatud tiheasustusega aladeks Tartu maavanema varasemate korraldustega

Puhkealad

1990. aastal koostati riikliku projekteerimisinstituudi "Eesti Maaehitusprojekt" poolt töö **Eesti puhkepiirkondade generaalplaani täiendamisest. Korrektuur 1990.** Sellest lähtudes on looduslikest ja maakasutuslikest eeldustest tulenev puhkeala potentsiaal järgmistel Tartu valla piirkondadel:

	Nimetus	Asukoht	Märkus	Eriväärtus
1	Kukulinna	Saadjärve ümbruses	osaliselt Vooremaa maastikukaitsealal	voore-maastik
2	Vasula	Tartust 6 km põhjapool	riigimets	Tartu lähedus

1976. a. Tartu linna generaalplaanis on Tartu lähimasse ümbrusesse planeeritud sõltuvalt looduslikest tingimustest 12 Tartu linna teenindavat puhkepiirkonda: Elva, Võrtsjärve idakallas, Vooremaa, Pangodi, Ropka, Vasula, Haaslava, Vorbuse, Emajõe-äärsed alad, Vooremägi, Erika veehoidla ja Haage veehoidla.

Tartumaa metsaameti poolt on piiritletud linnaümbruse kaitsemetsade võond, sellesse on planeeritud Tähtvere (1000 ha), Maramaa (250 ha), Laane (400 ha), Kaagvere (500 ha), Vooremäe (150 ha), Kurepalu (150 ha), Möllatsi (350 ha), Ignase (150 ha) ja Ropka (500 ha) metsamassiivid. Möllatsi metsaala on Vabariigi Valitsuse 21. 11. 1997.a. korraldusega nr. 883-k ette nähtud perspektiivseks turba kaevandamise alaks.

Avalikult kasutatavate supelrandade paiknemiskohad määratakse valla/linna üldplaneeringutes. Oluline on jälgida, et neile oleks tagatud vaba juurdepääs ning parkimisvõimalus. Linnaümbruse veekogude kallaste puhkeotstarbelise väärtusega maad on Vasula järve, Kabina endise karjääri ja kujuneva Aardlapalu karjääriveekogu ääres.

Avalikult kasutatavad			
Tüüp	Kasutustingimused	Puhkeviis	Ettepanek
Kaitsealad	Määratud looduskaitseaduse, kaitse-eeskirjade ja põhimäärustega Puhkuse veetmiseks vajalike ehitiste (majutustevõtete, puhkemajade jms.) alad peavad reeglina jääma väljapoole kaitsealade piire.	Lühiajaline ja organiseeritud	Varem määratud maastikukaitsealadel moodustada seadusekohased kaitsealad maa jätmisega riigi omandusse
B. Riigimetsad	Tulenevalt Metsaseadusest ja metsakorralduskavast Ehitustegevus piiratud	Lühiajaline ja organiseerimata	Tartu linna ümbruse metsad (kuni 10 km raadiuses linnast) tuleks muuta kaitsemetsadeks

C. Munitsipaal-omanduses haljasalad, pargid	Kasutuspiirangud tulenevad seadustest ja konkreetse ala kohta kehtivatest õigusaktidest Kaitsealuste objektide puhul fikseeritud kaitsekohustuse teatises	Lühiajaline, vabaõhuüritused, turism	
Piiratult kasutatavad			
D. Eravaldukes puhkealad: turismitalud, Rendi- või üürisuvemajad ja puhkealad	Määrab omanik. Ehitustegevus lubatud vastavalt Planeerimisseaduses sätestatud	Põhiliselt majutuspuhkus	

Planeeringu ettepanekud:

- Tartu linna lähialade riigimetsad määrata hoiu- ja kaitsemetsadeks
- Omavalitsustel piirata raielubade väljastamist kõrget rekreatsiooniväärtust omavate puhkepiirkondade metsades
- Peipsi järve, Võrtsjärve ja Saadjärve äärne piirkond kehtestada detailplaneeringukohustusega alaks. Piirid täpsustatakse valla üldplaneeringus
- Endise Raadi sõjaväelinnu territoorium võtta maksimaalses ulatuses kasutusele munitsipaalomanduses metsastatud haljasmaana

Tartumaa maakonnaplaneeringu teemaplaneeringuga **Tartu linna lähialade ja linna vahelised territoriaalsed seosed** täiendatakse varasemat tiheasustusalade nimistut. Tartu vallas määratletakse tiheasustusalad:

- Tila külas (valdavalt tootmismaa);
- Kõrvekülas (elamumaa, tootmismaa);
- Kõrveküla ja Raadi endise lennuvälja vahel (elamumaa, tootmismaa);
- Vahi külas (elamumaa, tootmismaa, ärimaa);
- Endise Raadi lennuvälja Tartu valda jääval osal (tootmismaa, piirid täpsustatakse Raadi lennuvälja üldplaneeringus);
- Maramaa külas (tootmismaa).

Teemaplaneeringuga määratletakse puhkealadeks:

- Emajõe puhkepiirkond Tartu linnapiirist Jänese raudteesillani (200m ulatuses);
- Vasula järve puhkeala;
- Raadi mõisa ümbrus koos järvedega;

Planeeringu joonisel on toodud riigi omandis olevaks kaitsemetsaks määratletavad alad ning maksimaalses ulatuses metsastatavad puhkepiirkonnad.

Põhiliste maanteed osas näeb teemaplaneering Tartu vallas ette:

- Uue maanteelõigu rajamine Tiksoja liiklussõlmest Vahini (koos raudteeviadukti, liiklussõlmede ja silla rajamisega)
- Narva maantee taastamine Vahi tänavast Jõhvi maanteeni

Kõrgepingeliste elektriliinide osas nähakse ette Pärna alajaama üleviimine 35kV pingelt 110kVpingele, perspektiivse gaasitarbijana Kärkna asulat.

Tartu linna vee- ja kanalisatsioonivõrguga perspektiivselt ühendatavateks aladeks on endise Raadi lennuvälja piirkond ning Vahi küla linnaga piirnev ala.

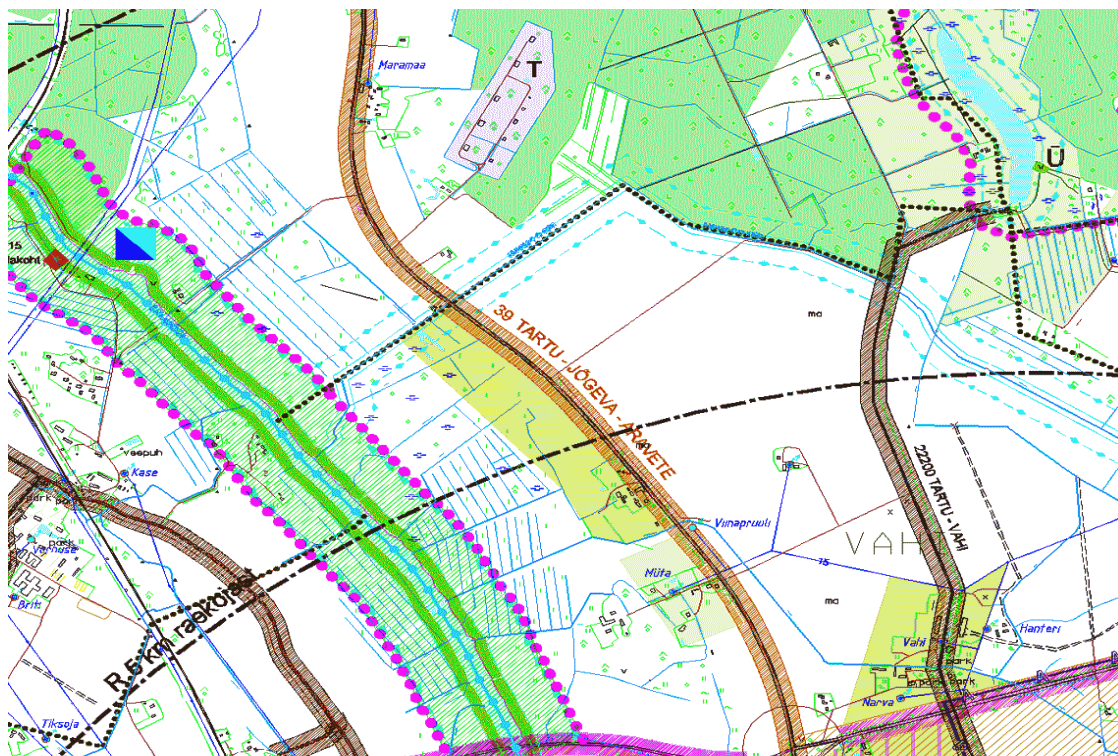
Matmiseks kasutatava kalmistuna nähakse Äksi kalmistut.

Teemaplaneeringu kommenteerivas seletuskirjas märgitakse, et valla puhkealad on välja arendamata. Planeeringus on piiritletud linna lähitsoonis asuvad puhkealdustega alad, kus edaspidi tuleb koostada täpsemad tsoneerimiskavad ja/või detailplaneeringud. Teemaplaneering sätestab puhkealadel maade sihtotstarbeks üldmaa (spordirajatised, mänguväljakud, supelrannad), väikeelamu ja ärimaa (majutus- ja toitlustusettevõtete, puhkekodude, kasumit taotlevate puhke- ja spordiasutuste maa) ning metsamaa, kus metsakategooriaks on kaitsemets ning metsa kasutamise viisiks inimeste puhkamise, tervise parandamise ning sportimise võimaluste loomine ning keskkonna sanitaarkaitse. On keelatud maakasutus sihtotstarbega tootmismaa ja kallaste ehituskeeluvööndite vähendamine. Supelrannad tuleb ette näha avalikult kasutatavatena. Samuti tuleb ette näha puhkealadele juurdepääsuteed, jäätmekäitlus, WC-d, parklad. Järgmistes planeeringu etappides tuleb kindlaks määrata väikejuuvahendite sildumiskohad.

Teemaplaneeringus märgitakse, et kuigi Raadi mõis ja järv jäävad linna territooriumile, tuleb Tartu valda reserveerida maa Raadi pargi naabrusesse rajatavale puhkemaastikule (massiüritused, kokkutulekud, golf, suusa- ja jooksurajad). Raadi piirkonda käsitleb täpsemalt Raadi lennuvälja ja selle lähiala üldplaneering (vt lk 17).

Planeeringu kommenteeriv seletuskiri sätestab ka linnalähedaste erametsade majandamise püsimeetsa majandamise meetodil. Ettepanek tehakse Vasula järve ümbruse ning Möllatsi turbaleiukohal kasvav mets määrata kaitsemetsa kategooriasse. Uued metsamaa kvartalid on kavandatud endise Raadi lennuvälja alale ning sellest lõuna ja põhja poole.

Teemaplaneeringus käsitletakse pikemalt ka transpordimaad ning tehnovõrke.

Väljavõte teemaplaneeringust „Tartu linna lähialade ja linna vahelised territoriaalsed seosed”

Tartumaa teemaplaneeringu 22. juuni 2006 maavanema korraldusega nr. 683 kehtestatud **Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused** koosneb kahest suuremast alateemast, milleks on *Tartumaa roheline võrgustik* ja *Tartumaa väärtuslike maastike määratlemine*.

Nende kaudu määratakse maakonna teemaplaneeringuga maakasutust suunavad keskkonnatingimused väärtuslike maastike säilimiseks ning roheline võrgustiku toimimiseks, kõrge loodusväärtusega maa-alade säästvamaks kasutamiseks, kõrge rekreatiivse väärtuse ja suurema inimkoormusega puhke- ja haljasmaa ning mullaviljakuselt väärtusliku põllumaa säilimiseks.

Väärtuslike maastike määratlemisel kasutatakse erinevaid kriteeriume – mingil piirkonnal võib-olla kultuurilis- – ajalooline, esteetiline, loodus-, rekreatiivne ja/või identiteedi väärtus. Väärtuslikeks maastikeks peetakse alasid, kus nimetatud väärtused on koondunud, paremini säilinud ja/või eksponeeritud, oluline on ka kohalike elanike arvamus. Väärtuslike maastike määratlemisel on oluline praktiline roll, kuna alates aastast 2005 praegusest laiemalt rakendatav põllumajanduslik keskkonnatoetus annab võimaluse saada toetust ametlikult määratletud väärtuslikel maastikel maastikuhoolduskava alusel hooldustööde teostamiseks. Samuti makstakse väärtuslikel maastikel, nagu ka Natura 2000 aladel, mitmete tegevuste (keskkonnasõbralik majandamine, mahepõllumajandus, poollooduslike koosluste majandamine, kiviaedade rajamine, taastamine ja hooldamine) puhul 15 % täiendavat makset. Seetõttu tuleks väärtuslike maastike määratlemisel muu hulgas silmas pidada, kas antud piirkonnas on piisavalt teotahtelisi, elujõulisi inimesi, kes maastikuhooldusega tegeleksid.

Kultuurimaastikku saab kaitsta vaid sihipärase hooldusega, väärtuslike maastike kaitseks on vajalik maastikuhoolduskavade koostamine, see on toetuste saamise eelduseks. Prioriteediks on Tartu vallas pool-looduslike koosluste taastamine ja hooldamine, sellega ühtlasi säilitatakse traditsiooniline maakasutus ja selle struktuur, kohalik omapära ja tavad, avatakse vaated, tõstetakse ala esteetilist, rekreatiivset, looduskaitsealist ja identiteedi väärtust.

Rohelise võrgustiku põhielementideks maakonna tasandil on tugialad ja koridorid. Tugialade sobiva suuruse määratlemisel on peamine kriteerium minimaalne suurus, mis tagab tuumala täisväärtusliku ökoloogilise funktsioneerimise. Tugialad moodustatakse massiivsetest looduslikest aladest, kaitsealadest sh *Natura 2000* alad, looduskaitsealustest ja väärtuslike objektide (väikealade) kogumikest ja muudest keskkonnakaitsealiselt väärtustatud aladest. Koridorid toetavad ökosüsteemide ja liikide kaitset, samuti nende ökoloogilist funktsioneerimist ja terviklikkust ning seosmist seotust. Koridoridena toimivad tavaliselt maastiku joonelemendid – võsaribad, jõeorud, samuti suuremad või väiksemad omavahel ühendatud metsaosad, mis võimaldavad nii taime- kui ka loomaliikidel (aga ka konkreetsetel isenditel) jõuda ühelt tuumalalt teisele. Tartu valda jäävad tähtsamad potentsiaalsed tugialad.

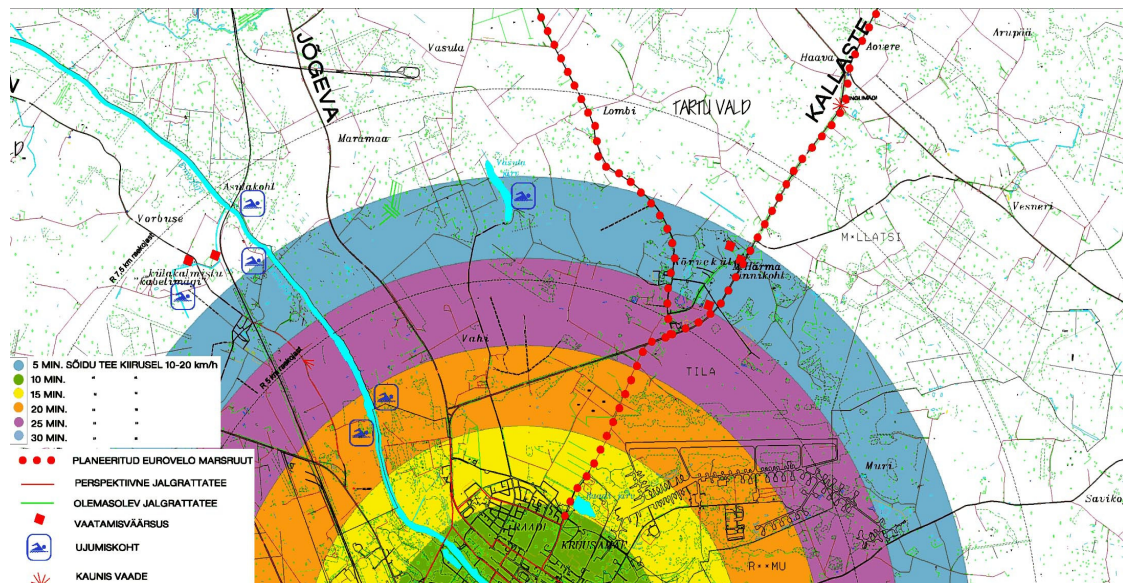
Üldplaneeringu puhul on oluline roheline võrgustiku tagamine regionaalsel ja kohalikul tasandil. Koridoride loomiseks roheline võrgustiku tuumalade vahel võetakse regionaalsel tasandil arvesse kõik üle 5 ha suurused ribakujulised metsad, võsastikud, sood, looduslikud rohumaad ja veekogud ning reguleerimata ojad ja jõed koos nende piiranguvöönditega. Kohalikul tasandil arvestatakse neile lisaks kõiki alla 5 ha suurusi looduslikke ja poollooduslikke kooslusi, nagu ka puuderivisid, hekke, kiviaedu- ja kuhilaid jne. Tegemist on peamiselt samade maastikuelementidega, millele on eelnevalt juba tähelepanu pööratud nii põllumajandusmaastike loodushoiul kui väärtuslike maastike hooldamisel.

Tartu linna üldplaneeringu teemaplaneeringu **Tartu linna jalgrattateede arenguskeem** eesmärk on linna üldplaneeringus toodud jalgrattateede skeemi täpsustamine jalgrattateede trassivalikute, märgistuse ühtlustamise ning marsruutide kavandamise põhimõtete osas. Lisaks tuuakse välja linnas ja selle lähiümbruses aja veetmise võimalused.

Teemaplaneering järgib jalgrattateede rajamise järjekorra osas radiaalset e kodarjat skeemi, mille eesmärk on parandada liikumistingimusi suunaga linna piir-kesklinn-linna piir. Kodarjas võrk tagab jalgrataste aktiivse kasutamise võimalused nii igapäevase asjaajamise eesmärgil kui ka puhkeotstarbelise kasutamise. Jalgrattateede võrgu arendamise üks peamisi eesmärke on olnud muuta jalgratturite liikumisvõimalused ohutumaks olemasoleva tänavavõrgu parema ärakasutamisega. Selleks on suunatud jalgratturite liiklus kõnniteedele ja väikesema liikluskoormusega tänavatele.

Tartu valla kontekstis on oluline märge, et seoses Eurovelo projekti realiseerimise vajadusega on võrreldes üldplaneeringus tooduga otstarbekas reorganiseerida pääsu kesklinnast Narva suunas.

Tartu-Kallaste ja Tartu-Jõhvi maanteed on teemaplaneeringus märgitud Eurovelo trassidena.

Väljavõte Tartu linna jalgrattateede arenguskeemist

Tartu Raadi lennuvälja ja selle lähialade üldplaneering sätestab ala ruumilise arengu põhisuunana lennuvälja põhi- ja ruleerimisradade säilitamise ning kasutamise tehnikaspordi eesmärgil (sh automotosport, purilendamine, autokoolitus jne). Üldplaneering näeb ette Raadi mõisakompleksi järk-järgulise taastamise muuseumi esekspositsiooni, rahvalike ürituste ning vaba-aja veetmise keskusena, mille ümber ehitatakse välja puhkuse- ning sordiotstarbelised haljasalad koos vajalike parklate ning teenindushoonetega. Tootmistsoon arendatakse välja lennuvälja ala lõunaosas. Tartu valla väikeelamuehituseks reserveeritakse maad Vahi tänava - Puiestee tänava - Tartu-Jõhvi maantee ning Narva maantee vahelisel alal.

Üldplaneeringus on välja toodud muuhulgas territooriumi tsiviilotstarbeliseks kasutusele võtmiseks vajalike hooldus- ja korrastustööde nimekiri, funktsionaalse tsoonierimise põhimõtted, maa- ja veealade üldised ehitus- ja kasutustingimused. Samuti on tehtud ettepanek Tartu ja Luunja valdadevahelise piiri osaliseks korrigeerimiseks, nii et erinevatest auto-mototradadest oleks võimalik moodustada ühe valla piirides olevaid katastriüksusi. Üldplaneeringu ettepaneku alusel jääb auto-motoringrada tervikuna Tartu valda ning auto-motokrossirajad ja „off-road“ rajad Luunja valda. Valdade vahelist piiri on korrigeeritud lennuraja idapoolse otsa piirkonnas. Ettepaneku alusel liidetakse Tartu vallale 5,5 ha suurune maatükk Luunja vallast ning Luunja vallale 2,8 ha suurune maatükk Tartu vallast. Seega suureneb Tartu valla maa-ala 2,7 ha võrra ja Luunja valla maa-ala väheneb 2,7 ha võrra.

Tartu valla arengukava koostamisel töötati välja valla edasise arengu arengumudel:

Tartu valla arengumudel põhineb valla arengueelduste (sisemiste tugevuste ja väliste võimaluste) realiseerimisel, arvestades alljärgnevatid põhimõtteid:

Jätkusuutlikkus – valla elujõu ja elanike elukvaliteedi areng toetab piirkonna põhiliste väärtuste- loodusliku keskkonna, kultuuripärandi ja traditsioonide - säilimist ja säästlikku arengut;

Koostöö – avaliku, era- ja kolmanda sektori ühistööst tuleneva sünergia genereerimine valla ühtse identiteedi võimendamisel ja valla tasakaalustatud ning efektiivse arengu tagamisel;

Innovaatilisus – uute ideede ja lahenduste väljatöötamise, kasutuselevõtu ning levitamise toetamine, mis on suunatud valla konkurentsivõime kasvule ja elanike elukvaliteedi parandamisele;

Demokraatia – kõigile elanikele ja rahvusrühmadele võimaluste tagamine valla elus aktiivselt osalemiseks ning positiivsete muutuste esilekutsumiseks.

TARTU VALLA ARENGUVISIOON AASTAKS 2012

Tartu vald on tuntud kui edukas, jätkusuutliku arenguga omavalitsus, kus on konkurentsivõimeline majanduskeskkond, mainekas ning kvaliteetne elu- ja puhkekeskkond

Arengukava raames väljatöötatud eesmärkidest tulenevalt said üldplaneeringu alusteks järgmised **Tartu valla ruumilised arengusuunad:**

- Ruumilise arengu eelduste tagamine Tartu vallale kui tervikule;
- Tartu linna suhtes hea asukoha eeliste ära kasutamine elamu-, tööstuse- ja mitmekülgse teenustesfääri ruumilise arengu soodustamine;
- Roheliste tuum- ja puhveralade reserveerimine ja säilitamine tasakaalustatud arengu saavutamiseks;
- Valla polütsentrilise asustusstruktuuri säilimise tagamine;
- Emajõe jõeriigi ja Vooremaa turismipiirkonna puhkemajanduse ja turismiettevõtete väljaarendamise soodustamine aktiivse puhkuse teenuste ja loodusturismi väljaarendamiseks.

1.4.3 Üldplaneeringu vastavus keskkonnakaitse eemärkidele ja keskkonna-alastele õigusaktidele

Üldplaneeringu koostamisel arvestatakse keskkonnakaitse suundade ja eesmärkidega, järgides kõrgemalseisvates arengudokumentides toodud loodus- ja keskkonnakaitse suundi ja arvestades spetsiifiliste loodus- ja keskkonnakaitse alaste õigusaktidega.

Keskkonnakaitse suundadega arvestamine algab kõrgemalseisvate arengudokumentidega arvestamisest. Eelmises peatükis käsitletud kõrgemalseisvad arengu- ja planeerimisdokumendid (nt. *Eesti 2010* ja *Tartu maakonnaplaneering* ning nendest lähtuv maakonna teemaplaneering „Asustust ja maakasutus suunavad keskkonnatingimused“) käsitlevad arengut säästva

arengu põhimõttest lähtuvalt: tagada sotsiaal-, majandus- ja keskkonnavaldkonna pikaajaline sidus ja kooskõlaline arendamine, mille eesmärgiks on inimestele kõrge elukvaliteedi ning turvalise ja puhta elukeskkonna tagamine täna ja tulevikus. 2005.a. heakskiidetud riikliku säästva arengu strateegias *Säästev Eesti 21* on see sõnastatud järgmise eesmärgidena: Eesti kultuuriruumi elujõulisus, inimese heaolu kasv, sotsiaalselt sidus ühiskond ning ökoloogiline tasakaal. Kuna säästev arengusuund on võetud põhimõtteliseks aluseks kõrgemalseisvate arengu- ja planeerimisdokumentide koostamisel, siis nende dokumentidega arvestamine kannab vastavalt põhimõtted edasi ka kohalikule valla üldplaneeringu tasemele.

Mainitud kõrgemalseisvate arengu- ja planeerimisdokumentide üheks oluliseks osaks on loodus- ja keskkonnakaitse, mille konkreetsete eesmärkide täitmiseks lähtutakse üldplaneeringus ka konkreetsetest valdkondadest: maakonna teemaplaneeringuga määratud rohevõrgustiku säilimise ja toimimise tagamine; *Natura 2000* võrgustiku alade kaitse; liikide ning looduslike ja poollooduslike koosluste kaitse; kaitsealade ja üksikobjektide kaitse; samuti pinnase, põhjavee, veekogude ja välisõhu kaitse. Kaitse tagamiseks arvestatakse seadustes ja määrustes toodud piirangute ja nõuetega. Olulisemateks seadusteks siinkohal on looduskaitseseadus, veeseadus, metsaseadus, välisõhu kaitse seadus; määrustest arvestatakse Vooremaa MKA kaitse-eeskirjaga ja kaitstavate looduse üksikobjektide kaitse-eeskirjaga ning vajadusel teiste õigusaktidega.

2 Mõjutatava keskkonna ülevaade

2.1 Asukoht ja funktsionaalsed seosed

Tartu vald asub Tartumaa põhjaosas, piirnedes lõunast Tartu linnaga ja Luunja vallaga, läänest Tähtvere ja Laeva vallaga ning põhjast Jõgeva maakonnas asuva Tabivere vallaga. Valla pindala on **298,69 km²**, mis moodustab ca 10% Tartu maakonnast. Valla keskus asub Kõrveküla alevikus.

Tartu vald on funktsionaalselt väga tihedalt seotud Tartu linnaga: valla elanikkonna jaoks pakub Tartu kui maakonna ja Lõuna-Eesti regionaalne keskus mitmekülgseid teenuseid ning töökohti, Tartu linna elanike jaoks on Tartu vald seni eelkõige pakkunud puhkefunktsiooni. Viimaste aastate jooksul on Tartu linna ja valla funktsionaalsetes seostes toimunud olulisi muudatusi ning funktsionaalsed seosed on tugevnenud seoses elamuehituse jõulise laienemisega Tartu linna piiridest väljapoole Tartu valda, samuti tööstus- ja ärimaade arendamisega Tartu vallas. Linnalise asustuse arenemine eelkõige nendes külades, mis paiknevad vahetult linna piiri vastas, tõstab nende inimeste arvu, kes elavad vallas, kuid töötavad Tartu linnas. Äri- ja tööstusmaade arenemine tekitab samas ka teisesuunalise liikumise, kus Tartu linna elanikud käivad valda tööle. Elamisfunktsiooni laienemine linnast valda toob kaasa ka valla äärealade ulatuslikuma kasutamise puhkefunktsioonil.

Tartu valda läbivad kaks olulist transpordikoridori - **Jõhvi-Tartu-Valga maantee** (T3) ja **Tartu-Jõgeva-Aravete maantee** (T39), mis moodustavad vallas ristumiskohas olulise logistilise sõlmpunkti Tartu linnast lähtuvatele-sisenevatele transpordivoogudele. Valda läbib ka **Tartu-Tapa-Tallinn** raudtee. Ühendusvõimaluste ja ühistranspordi kättesaadavuse seisukohalt on valla erinevate piirkondade seostatud Tartu linnaga ja vallakeskusega erinev: Tartu linnaga kõige paremini seotud Kõrveküla piirkond ning Tartu linnaga vahetult piirnevad külad (Tila, Vahi), samuti suuremate transpordikoridoride ääres paiknevad alad. Ühistranspordi kättesaadavuse probleemid on suuremad Kärkna ja Sojamaa ning Tammistu piirkonnas. Reisijateveo seisukohalt valda läbib raudtee tegelikkuses Kärkna ja Lähte piirkonnas sõidugraafikute ja Tartu-Tallinn kiirrongide eelisarendamise tõttu kohalike elanike transpordiküsimusi ei lahenda.

2.2 Looduskeskkond

2.2.1 Geoloogiline ehitus ja hüdrogeoloogia

Aluspõhi. Tartu vald paikneb keskdevoni ladestiku avamusalal. Valla põhjapoolses osas avanevad Narva lademe aleuroliit dolomiitmergli, liivakivi ja savi vahekihtidega ning valla lõunaosas Aruküla lademe liivakivi ja aleuroliit. Devoni ladestu paksus kasvab lõuna suunas, Tartu linna piirkonnas on devoni ladestu paksus ca 150m. Devoni ladestu pealispinda liigestavad kvaternaarisetetega (peamiselt liivade ja kruusadega) täitunud ürgorud. Tartu valda läbib kaks orgu – Kärevere-Äksi suunaline ja Tartu-Väägvvere suunaline. Devoni ladestu all lasuvad siluri, ordoviitsiumi, kambriumi ning vendi ladestud. Kristalne aluskord on piirkonnas 450-500 m sügavusel.

Pinnakate. Pinnakattes on valla alal valdavaks kollakashall ja punakaspruun liivsavi- ja saviliivmoreen. Lisaks moreenile leidub lavamaal ka liustikujõe ja

jääjärvesetted. Madalamates kohtades katavad moreeni jääpaisjärvede setted (liivisavi, saviliiv ja liiv), mis on kohati kaetud soosetetega. Moreentasandikul on pinnakatte paksus kuni 25 m. Vooremaa serval olevatest pinnavormidest on enamus moodustunud jääsulamisvete settest, näiteks Vesneri radiaalsed oosid Inglise ja Väänikvere voorte vahelises nõos. Saadjärve voorestikus moodustab pinnakatte suures osas liivisavi- ja saviliivmoreen, voortes leidub lisaks viimase jäätumise moreenile ka varasemate jäätumiste setteid (nii moreenid kui jääsulamisvee kruusad ja liivad). Lisaks leidub ka liustikujõe ja jääjärve setteid ning soosetteid. Kvaternaarisetete paksus voorte kohal harilikult 30-60 m, voorte vahelistes nõgudes 10-20 m. Valla äärmise lääneosa pinnakattes leidub lisaks moreenile jääjärve- ja järvesetted. Servaalal Vooremaaga leidub ka jääsulamisvee setteid (nt. Õviküla jääsulamisvee delta, Metsküla mõhnastik, harvad liiva ja kruusa kuhjatised).

Hüdrogeoloogia. Tartu vald asub ülem-keskdevoni ja kesk-alamdevoni veeladestiku piiril. Vallas on põhjaveeallikatena kasutusel kvaternaari veekiht, Tartu veekiht ning Pärnu-Siluri veekiht, sügavamatest veekihtidest toituvaid puurkaeve vallas kihtide suure lasumussügavuse tõttu ei leidu.

Kvaternaari veekiht on Tartu vallas väga laialt kasutusel, sellest toituvad nii arvukad salvkaevud kui ka puurkaevud. Kvaternaarisetete veekiht on reostustundlik, mistõttu on vesi tihti kõrge nitraadisaldusega ning mikrobioloogiliselt reostunud. Antud veekihti iseloomustab suur veerikkus, vee kvaliteedi suurimaks ohustajaks on maapinnalt tulev reostus. *Kesk-Devoni veekompleksi* (Tartu veekihi) põhjapoolne piir kulgeb piki Narva lademe avamusala. Veekompleksi põhiliseks toitumisallikaks on sademed, mis infiltreeruvad läbi kvaternaarisetete. Tänu põhjavee suhteliselt heale looduslikule kaitstusele on lämmastikühendite sisaldus võrdlemisi väike. Põhjavee keemiline koostis on ühtlane, valdavaks on HCO₃-Ca-Mg-tüüpi põhjavesi. Vee kvaliteedi peamiseks puuduseks on kõrge rauasisaldus. Tartu veekiht on vallas laialt kasutusel. Sellele järgneva Narva veekihi veandvus on teiste aluspõhjalist veekihtidega võrreldes märgatavalt väiksem. Narva lademe savika aleuroliidi, domeriidi, mergli ja savi kihid on üldjuhul Narva regionaalseks veepidemeks (D₂nr). Avamusalal, lademe kivimid lasuvad vahetult pinnakatte all, annab Narva lade kohati vett ja kuulub siis Kesk-Alam-Devoni veekihti. Veele on iseloomulik küllaltki kõrge raua sisaldus. *Kesk-Alam-Devoni veekompleksi* (Pärnu veekiht) levib valdavalt peeneteralistes liivakivides. Võrreldes Kesk-Devoni veekihtiga on vesi pehmem ja väiksema oksüdeeritavusega, mis viitab paremale looduslikule kaitstusele, nii nitraatide kui raua sisaldus on ülemiste veekihtidega võrreldes väiksem. Probleeme võivad tekitada kohati suurem floori ja mangaani sisaldud vee. *Kesk-Alam-Devoni-Siluri veekompleks* (Pärnu-Siluri veekiht) esineb üksnes tinglikult, praktikas arvestatakse veekihte koos, kuid suurem hulk puurkaeve toitub kas Pärnu või Siluri veekihtist. Veekihi vesi on keemiliselt koostiselt HCO₃-Ca-Mg-tüüpi. Devoni veekihtide veega võrreldes on raua sisaldus madalam, kuid see on siiski peamiseks probleemiks. Vee nitraadi sisaldus on pealmiste veekihtidega võrreldes suurem.

Põhjavee kaitstus. Suuremal osas lavamaast on põhjavesi kaitstud, põhjavesi on kaitsmata Amme jõe ääres selle lõikumispiirkonnas Jõgeva maantee ja Vahi küla lähistel, põhjavesi on nõrgalt kaitstud ulatuslikul Emajõe, Amme jõe ja Vasula vahelisel alal ning Möllatsi ja Kärkna-Lammiku piirkonnas. Voorte vahelistes nõgudes on põhjavesi maapinnalt lähtuva reostuse eest enamasti vähemalt keskmiselt kaitstud (va. Toolamaa piirkond, kus on põhjavesi nõrgalt kaitstud). Ka valla lääneosas on põhjavesi valdavalt kaitstud, kuid leidub ka kaitsmata või nõrgalt kaitstud põhjaveega alasid (Lammiku ja Õvi piirkonnas).

2.2.2 Pinnamood ja maastikud

Loodusgeograafiliselt kuulub suurem osa vallast **Vooremaa** maastikurajooni, valla lõunaosa asub **Kagu-Eesti lavamaal**, väike osa valla lääneosast ulatub ka **Võrtsjärve madalikule**.

Vooremaa maastikule annavad ilme loode-kagu-suunalised suurvoored. Suurima Tartu valla alale jääva voore – Saadjärve voore – suhteline kõrgus on 40 m, absoluutne kõrgus 93 m. Vooremaa äärealal vastu Võrtsjärve nõgu on voored tunduvalt madalamad, selles suunas on viimaseks taoliseks pinnavormiks Pupastvere voor. Vooremaa jalam asub 40-50 m kõrgusel merepinnast ning selle kagupiiriks võib pidada Väägvere-Vesneri joont. Vooremaa kaguserval, üleminekualal Kagu-Eesti lavamaale leidub mandrijää servakuhjatisi, millest silmatorkavamad on Inglise Kõrveküla lähedal ja Kobratu mõhnastik. Voortel esinevad enamasti viljakad mullad (kamar-leetmullad või leostunud ja leetunud kamar-karbonaatmullad), mistõttu on voored valdavalt põllustatud. Voorevahelised nõod on reeglina liigniisked (soostunud) ning kasutatavad karjamaadena, paljudes nõgudes paiknevad järved.

Vooremaast lõunas paikneb **Kagu-Eesti lavamaa**, millest jäävad Tartu valla territooriumile valdavalt metsane ja kohati luhtadega Emajõe ürgorg valla lõunapiiril ning sellest põhjapool olev osa Raadi-Luunja-Vara lainjast moreentasandikust, millele on iseloomulik lainjas sügavate orgudeta reljeef. Kohati esinevad reljeefis voored, Vooremaa piiril mandrijää servakuhjatiseid (Inglise, Kobratu mõhnastik). Mullastik on üldiselt viljakas ning põllustatud, niiskemates kohtades kasvab mets. Vooremaast läänesuunas asub **Võrtsjärve madalik**, mille piiresse jääb väike osa valla territooriumist Pupastvere voorest läänes. Antud ala asub Võrtsjärve madaliku servaalal, madaliku serva-ala on nõo keskosaga võrreldes teiselaadiline. Maapind on siin nõo keskosaga võrreldes natuke kõrgem, mistõttu soid esineb vähem. Ala on kaetud valdavalt metsaga, põllustatud alad paiknevad peamiselt reljeefi kõrgematel kohtadel.

Maastikuliselt ilmestab Tartu valla lääne- ja idaosa suurem metsasus ning keskosa suurem põldude osatähtsus. Ligi pool valla territooriumist on kaetud metsaga. 1/6 valla territooriumist on Vara ja Laeva metskonna kasutuses. Tartu valla territooriumile jääb kümnekond suuremat sood, millest suuremad on Pupastvere, Möllatsi, Viidike, Kükitaja ning Vasula. Tartu valla soode puhul on tegemist peamiselt madalsoodega, üksnes suuremates soodes – Pupastvere ja Möllatsi – on ka kõrgsood. Turbavarude esinemise tõttu on vallas ka 4 turbamaardlat (Möllatsi, Laukasoo, Lava ja Ulpe).

2.2.3. Veekogud

Jöed. Tartu valla veekogud kuuluvad Peipsi-Pihkva järve vesikonda. Lisaks valla edelapiiril voolavale Emajõe, on valla tähtsamaks vooluveekoguks Amme jõgi, millesse suubub valdav enamuse valla territooriumil olevatest vooluveekogudest. Ülejäänud Tartu valla vooluveekogud on valdavalt väikesed ja veevaesed, lisaks Emajõe ja Amme jõele pikemaid kui 10 km on üksnes neli: Kitseoja, Kosserti oja, Mudajõgi ja Vara oja. Veekogude arvulised andmed põhinevad infosüsteemi EELIS andmetel seisuga 04.12.2007.a.

Emajõgi (pikkus 100 km, valgala 9740 km²) on veerohkusest on Narva jõe järel Eesti suuruselt teine jõgi. Ülemjooksul küllaltki vanajõgeded (kinnikasvanud sootide) rohke Emajõgi on Tartu valla aladel suhteliselt sirge. Jõesängi laius on enamasti 50-60 m, jõe sügavus keskmiselt 2,5 m. Jõe keskmine vooluhulk on ca 56 m³/s, maksimaalsed vooluhulgad ulatuvad kuni 400 m³/s ning Emajõe veetaseme maksimaalne tõus üle keskmise suvise taseme on ligi 4 meetrit. Ülalpool Tartut on Emajõe veekvaliteet hea. Emajõgi on oluline kalade rändeteed ja koelmuala, siia rändab kudema suur osa Peipsi ja Võrtsjärve kalu. Emajões elavate kalaliikide arv on tõenäoliselt ca 30, arvukaimalt on särge, ahvenat, haugi ja latikat. Emajõe vanajõgedes on leitud arvukalt ka kaitsealuseid liike (hink, vingerjas), jões leidub tõugjat. Emajõgi on karplaste tähtsa elupaigana kaitstav veekogu.

Amme jõgi (pikkus 59 km, valgala 501 km²) suubub Emajõkke ca 2 km Kärknast edelas. Jõgi voolab üsna looklevas moldorus, jõesängi laius on keskjooksul keskmiselt 10 m ja alamjooksul keskmiselt 15 m. Jõe sügavus on keskjooksul keskmiselt 1,5 m, alamjooksul keskmiselt 1,5 m. Amme jõe keskmine vooluhulk alamjooksul on 3-4 m³/s, suurvee aegu võib vooluhulk ulatuda 35-45 m³/s. Suurvee ajal võib veetase alamjooksul tõusta kuni 2 m üle suvise keskmise taseme. Amme jõgi on erinevates osades erineva toitelisusega – keskjooksul Igaveres ja Metskülas ja alamjooksul Kärknas mesotroofne (keskmise toitelisusega), kuid alamjooksu Haava lõigus eutroofne (rohketoiteline). Amme jõgi on tunnistatud Elistvere järve ja Vasula paisu vahelises lõigus reostustundlikuks suublaks. Amme jõe elustik on üsna mitmekesine. Amme jões elab kümnekond liiki kalu, muude liikide kõrval leidub ka kaitsealust võldast.

Järved. Valla järved kuuluvad Kõrge-Eesti rohketoiteliste järvede valdkonda. Tartu vallas asub järvi küllaltki vähe, enamasti paikneb neist valla põhjaosas voorte vahelistes nõgudes. Seoses veetaseme alandamisega on järvedes, va Saadjärves, kiirenenud soostumine ning järvede kinnikasvamine. Suurimateks järvedeks on Saadjärv ja Soitsjärv, seejärel Pupastvere ja Vasula järv ning Pupastvere Umbjärv. Tartu vallas leidub ka mitmeid veehoidlaid ja paisjärvi, millest suurimad on Vedu veehoidla Vedu peakraavil (pindala 10 ha) ning Savikoja veehoidla Savikoja kraavil (pindala 4,5 ha).

Suurimaks järveks on valla põhjaosas paiknev **Saadjärv** (724,5 ha), millest valdav osa asub Tartu vallas. Järve väljavool toimub Mudajõe kaudu Amme jõkke. Saadjärv on rohketoiteline, vesi on läbipaistev ning valla osas (Suurjärve osas) on kaldad valdavalt liivased, kruusased ja klibused. Saadjärv on tunnistatud reostustundlikuks suublaks. Järves leidub haruldasi looma- ja taimeliike, kalastikus domineerivad särge, ahven, räabis, haug ja latikas. Saadjärvest ida pool asub **Soitsjärv** (188,9 ha), mille veetaseme on alandatud ligi 2 m, mistõttu on järve pindala soostumise tõttu ligi poole võrra vähenenud. Soitsjärv kujutab endast vananenud rohketoitelist järve, mis on muutumas kihistumata kalgiveeliseks segatoiteliseks järveks. Soitsjärve kalastik on teise veealandamise järel 1956.a. kiiresti vaesunud ning järve sagedase ummuksisse jäämise tõttu leidub järves peamiselt kokre, tõenäoliselt ka mudamaimu ja haugi. Soitsjärv on samas üks linnurikkamaid järvi Eestis. Tartule lähimal paiknev **Vasula** järv (8,5 ha) on selle valgla olevate reostusallikate tõttu muutumas ülirohketoiduliseks, mis põhjustab vee sagedast õitsemist ning põhja mudakihi paksenemist.

2.2.4 Rohevõrgustik, kaitsealad ja -objektid

Maakonna teemaplaneering *Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused* määrab ühe olulise valdkonnana erineva taseme tuumaladest ja koridoridest koosneva **rohevõrgustiku**, mille säilitamine on oluline bioloogilise mitmekesisuse ja stabiilse keskkonnaseisundi säilitamiseks ning inimtekkeliste mõjude pehmendamiseks-ennetamiseks. Tartu valla suurim rohevõrgustiku tugiala asub valla metsasemas lääneosas Metsanuka külas, osaliselt asub vallas ka Pähklisaare tugiala valla idaosas. Väiksemad tugialad asuvad Vasula, Vesneri, Möllatsi ja Kikivere külades. Rohekoridoridest on olulised piki Emajõe ja Amme jõge kulgevad koridorid; koridore on tihedamalt valla põhjaosas, kus need kulgevad Vooremaa maastikurajooni lõunaosas valdavalt põhja-lõunasuunaliselt.

Valla territooriumi suurim kaitseala on **Vooremaa maastikukaitseala**, mille kaitse-eeskiri (kehtestatud Vabariigi Valitsuse määrusega 30.11.2006 nr 245,) toob kaitse-eesmärgina välja pärandkultuurmaastike ja suurvoorte kaitse, lisaks järvede ning kaitsealuste liikide kaitse. Vooremaa MKA-I asuvad Saadjärv ja Soitsjärv on Natura 2000 võrgustiku osad (linnualad). Kaitsealadest asub vallas osaliselt **Kärevere looduskaitseala** (kaitse-eeskiri kinnitatud VV 18.05.2007 määrusega nr 151) ning vahetult piirneb Tartu vallaga **Pähklisaare maastikukaitseala** (kaitse-eeskiri kinnitatud VV 15.12.1999 määrusega nr 384), mis on samuti Natura 2000 võrgustiku alad. Kaitsealadeks on ka Õvi kiviülev, J. Porti dendraarium, Vesneri park ja allee, Tammistu park, Saadjärve park ning Vasula pärnaallee. Kaitsealustest üksikobjektidest asuvad vallas Ohvikivi „Noorema Kalevipoja kivi“, Keskmise Kalevipoja lingukivi, Kalevipoja tool, Vedu Nõiarahn (Nõiakivi), Vasula puiestee ja Väägvvere tamm.

Hoiualadena kaitse alla võetud piirkondadest ulatub väga väikeses osas Tartu valda Õvi külas Raja-Kärevere hoiuala (VV 1.06.2006 määrus nr 129), Natura 2000 võrgustiku alad on veel Vooremaa linnu- ja loodusala, Kärevere linnuala, Raja-Kärevere loodusala, Sootaga loodusala ja Väägvvere loodusala (VV 5.08.2004 korraldus nr 615-k). I kategooria kaitsealuse liigi hariliku kobarpea püsielupaigana on kaitse alla võetud Väägvvere Natura 2000 ala ning Sootaga püsielupaik. I kaitsekategooria liikidest leidub vallas veel suur-konnakotka, pehme koeratubaka, püsiksannika ja ahtalehise kareputku elu- ja kasvukohti. II kategooria kaitsealused liigid, mida Tartu vallas leidub, on metsis, kanakull, pori nõiakold, kõdu-koralljuur, tiigilendlane, veelendlane, laanerähn, rohunepp, kaunis kuldking, niidu-kuremõök; III kategooria – soo-neiuvaip, kahkjaspunane sõrmkäpp, hink, vingerjas, ohaka-soomukas, hiireviu, vööthuul sõrmkäpp, suur käopõll, balti sõrmkäpp, värv-paskhein, siberi-võhumõök. Emajõgi on vastavalt Keskkonnaministri 9.10.2002 määrusele nr 58 karplaste elupaigana kaitstav veekogu. Püsielupaikadest jääb Tartu valda veel Vahelaane metsise PEP, Karusaare kanakulli PEP, Maramaa väike-konnakotka PEP (2tk), Väägvvere väike-konnakotka PEP, Vesneri väike-konnakotka PEP (2tk). Vallas leidub ka vääriselupaiku, inventeeritud märgalaid ning väärtuslikke niite.

2.2.5 Keskkonnaprobleemid

Õhusaaste peamiseks allikateks Tartu vallas on punktallikad: katlamajad, tööstusettevõtted, kütusehoidlad ning kasvavalt transport. Potentsiaalseks ohuks veereostuse tekkimisel on pinnasreostus. Pinnasreostusest esineb vallas

jääkreostust, mis on seotud eeskätt Nõukogude perioodil toimunud tegevusega. Tartu vallas leidub mitmeid jääkreostusobjekte:

- Endine Raadi lennuväli ja raketibaas (osaliselt Tartu vallas)
- Maramaa kütusebaas
- Kobratu bituumenitehas
- Kärkna kütuseterminal
- Kärkna asfaltbetoonitehas

Lisaks neile on kogu vallas mitmeid vee- ja pinnasereostuse riskiobjekte, milleks võib pidada osasid põllumajanduslikke objekte (laudad, sõnniku-väetisehoidlad jms), vedelkütuste ja naftasaaduste hoidmise-ladustamisega seonduvaid objekte, teatavaid jäätmekäitlusobjekte jmt.

2.3 Ajaloolis-kultuuriline keskkond

Tartu valla territoorium praegustes piirides tekkis kolmest suurmajandist: Sootaga sovhoosist, "Avangardi" kolhoosist ja M. Härma nimelisest kolhoosist. Majandite eksisteerimise ajal peeti Tartu valda põllumajandusliku tootmissuunaga vallaks, sest põllumajanduslik kontsentratsioon oli suhteliselt kõrge. II ms järgnenud perioodil koosnes Tartu vald teiste valdade erinevatest osadest ning perioodil toimus mitmeid ümberjagamisi ja piiride muutusi. Praegusele Tartu vallale anti staatus 16.mail 1991.

Ajalugu ja kujunemine.

Varaseim asustus tekkis vallas juba muinasajal, sellest annab tunnistus Lähte Palalinna linnuse ning Salu külas Linnamäe kasutamine. Ajaloolist huvi pakub praegu veel endise Kärkna (Muuge) tsistertslaste kloostri asukoht Amme jõe suubumiskohal Emajõkke. 13.-16.sajanditel on asustusest teateid eelkõige seoses mõisate rajamisega (nt. Vasula mõis 1446, Sootaga ja Kukulinna mõis 1553) ning edasise käekäiguga. Külade ja asulate struktuuri kujunemisel on oluline osa 19.sajandi keskpaigas alanud maade kruntimisel ning hiljem mõisate lagunemisel.

Vooremaa endine kihelkondlik keskus paiknes Äksis, kus kiriku juures on säilinud pastoraadihoone ning kus töötasid mitmed kultuuritegelased. nt. pastorina Carl Gustav Staden ning aastail 1769-1763 keelemees-kodu-uuriija August Wilhelm Hupel ning aastail 1815-1832 eestikeelsete kooliraamatute, kalendrite ja populaarteaduslike väljaannete koostaja Otto Wilhelm Masing. Kultuuritegelastest on Metsanuka külast pärit ka Mait Metsanurk, Kõrvekülas on sündinud helilooja Miina Härma. Orge koolis Pupasveres on õppinud ka kunstnik ja skulptor Jaan Koort. Kobratu külas on püstitatud mälestuskivi riigimehele Kaarel Eenpalule. Puhtaleiva ja Äksi küla piirimail on Äksi nõia Hermine Elisabethi Jürgensi mälestuskivi.

Kultuuriliselt ja ajalooliselt asub vallas mitmeid huvitavaid ja kaitsealuseid alasid ning objekte. Maakonna teemaplaneeringuga „Ehitust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“ on vallas asuvaks I klassi **väärtuslikuks maastikuks** määratud **Lõuna-Vooremaa** oma voorte ja järvede viirgmaastiku, kaitsealade ja-objektide, mõisate ning piirkonnaga seotud Kalevipoja legendide tõttu. Lõuna-Vooremaa on maakondliku tähtsusega ning võimalikult riikliku tähtsusega ala. Teise alana on potentsiaalse väärtusliku maastikuna määratud **Kärkna kloostri**

ala (väikesel alal on säilinud ainult kloostril alusmüürid ning vesiveski ning puuduvad toetavad väärtused).

Muinsuskaitseobjektidest asub vallas erinevaid ajaloo-, arhitektuuri- ja arheoloogiamälestisi: asulakohti ja linnuseid, kivist kalmeid, ohvri- ja kultuskive, kloostrit, mõisakomplekse ja parke ja kalmistuid jt objekte.

2.4 Asustus ja rahvastik

Tartu valla haldusterritooriumile jäävad Kõrveküla ja Lähte alevik ning 41 küla. **Suuremad asulad on Kõrveküla, Lähte ja Äksi**, sellele järgnevad Vedu, Vasula, Erala ja Tammistu. Valla esmatasandi keskusteks on Kõrveküla alevik, Lähte alevik, Vedu küla ja Tammistu küla. Kärkna küla võib pidada esmatasandi keskuseks, kuigi suunatus on pigem Tartu linnale. Linna lähialade esmaseks tõmbekeskuseks on selgelt Tartu linn. Valla **intensiivseimaks arengupiirkonnaks on Kõrveküla piirkond**: seoses Tartu linna ja valla piiril toimuva intensiivse arenguga levib linnaline asustus jõudsalt linna piirist väljapoole ning Kõrveküla aleviku ruumiline eraldatus on vähenenud, ala väljaarendamisel see eraldatus kaob.

Maastikulistest tingimustest tulenevalt on Tartu valla **asustusstruktuuris** arenenud välja **nii ridajad kui hajaküla tüüpi külad**. Tartu valla puhul on kohati raske välja tuua nn „puhtaid“ külatüüpe, sest ühes külas võivad seguneda erineva külatüübi tunnused või külal on üleminekujooned ühest külast teise. Kõige selgemad külatüübi näited on valla **põhjaosas**, mis ulatub Vooremaa viirgmaastikuni. Siin on iseloomulikud reljeefist tingitud **pikad ridajad külad**: ahelkülad, ridakülad ja hagukülad. Vallas on sellisteks küladeks nt. Pupastvere (põhjaosas ahelküla, lõunaosas haguküla), Saadjärve ja Puhtaleiva (ridaküla) ja Jõusa (ahelküla/ridaküla). Nimetatud küladel on ka sega- või üleminekutüübi jooned. Valla **lõunaosa** külad on nii **hajaküla kui ridaja küla** struktuuriga (ahelküla, haguküla).

Tartu vald on Tartu maakonna suurima rahvaarvuga vald: Statistikaameti andmetel elas 2006.a. seisuga elas vallas **5029 inimest**. Keskmine asustustihedus vallas on 16,8 in/km² kohta, Tartu maakonna valdade keskmine asustustihedus on 13,4 in/km² kohta. Valla rahvaarv on 2000-2006 perioodil vähenenud 1,8% võrra. Tartu maakonda üldiselt vaadeldes on rahvastiku vähenemine olnud protsentuaalselt väikseim just Tartu linna lähivaldades (sh Tartu vallas) ning suurem kaugemates Peipsi ääres asuvates valdades, mis näitab, et rahvastiku vananemist aitab tasakaalustada ränne Tartu linnast valda. Vallas toimuva elamuehitusega on tõenäoline, valla rahvaarvu stabiliseerumine ning vastavalt elamuehituse intensiivsusele ka rahvaarvu kasv. Ruumiliselt kasvab rahvaarv enim Tartu linna äärsetes külates, samas kui valla kaugemates külates elanikkond tõenäoliselt jätkuvalt väheneb.

Statistikaameti andmetel on vallas 2006.a. laste (0-14) ja vanurite (65+) vanusrühmad pea-aegu võrdsed (vastavalt 16,3% ja 16,4%) ning suhteliselt suure osatähtsusega on tööealise elanikkonna vanusrühm. Tartu valla tööturusurve indeks on 2006.aastal 1.06, mis on samas suurusjärgus Tartu maakonnaga üldiselt ning samuti Tartu linnaga ning näitab, et tööturule on sisenemas mõnevõrra suurem arv inimesi kui sealt lahkub.

2.5 Majandus, ettevõtlus

Valla territooriumil registreeritud ettevõtetest tegutseb ca 15% primaarsektoris, 23% sekundaarsektoris ja 62% tertsiaarsektoris (teenindussektoris). Tegevusaladest on valdavaks kaubandus ja vahendustegevus (ca 34%), põllumajandus ja aiandus (16%), puidutöötlemine (8%) ja transportteenuste osutamine (8%). Tööstus- ja ärialade laienemisel Vahi ja Tila küla piirkonnas ning Raadi lennuvälja ala väljaarendamisel on tõenäoline kaubandus- ja vahendustegevuse ning teenuste sektori üldine kasv.

Primaarsektoris on peamisteks tegevusaladeks liha- ja piimakarjakasvatus, teraviljakasvatus, aiandus. Suurimad ettevõtjad on siin näiteks Jampo Seakasvatuse OÜ Äksis, AS Tartu Maamees Haava külas (piimakari), TÜH Vasula Aed (puuvilja-marjakasvatus) ja Marama KTV OÜ Maramaal (seakasvatus). *Sekundaarsektoris* on olulisemateks aladeks ehitustegevus, ehitusmaterjalide tootmine ning puidutöötlemine ja puidutoodete tootmine. Olulisemateks ettevõteteks ehitustegevuse ja ehitusmaterjalide tootmise alal on Lähte Ehituse AS, puidutöötlemisettevõtetest AKMA AS Kõrvekülas ja Holzwerke Bullinger Eesti AS Tila külas, ehitusmaterjalide tootmises Ikodor AS Kärknas, mööblitootmises AS Finak Maramaal ja mööblitehas Arens Lombi külas. Oluliseks tööandjaks on ka puitu töötlev AS Erapuit. Toiduainetööstuse ettevõtetest on vallas registreeritud AS Salvest. Tootmisettevõtetest enamik paikneb linna lähialadel, Kõrvekülas, Lähdel ja Äksis. *Tertsiaarsektoris* on olulisemateks tegevusaladeks mootorsõidukite müügi, hooldus ja remont, hulgimüük ja vahendustegevus (puit, toiduained ja mootorikütused jt), veondus, laondus ja side jt. Olulisemad ettevõtted on AS Tartu Terminaal, Erimell AS, Stahlhut AS, Rõngassai OÜ jt. Valla ettevõtluse arenguks on ettevalmistamisel kontsentreeritud ettevõtlusalade (tööstusparkide) rajamine Raadi endise sõjaväelennuvälja alal ja selle lähialadel Vahi ja Tila küla piirkonda.

Turismiteenuse-puhkemajanduse pakkumise osas tegutsevad vallas kaks ratsaspordi talu, aktiivse puhkuse võimalust pakub Saadjärve Jahtklubi ning paadimatkasid Västriku talu. Funktsionaalselt kuuluvad Tartu valla alad suuremate perspektiivsete turismipiirkondade-keskuste koosseisu: põhjaosa Vooremaa piirkonda ning Kärkna Emajõe Jööriigi veeturismimarsruudi piirkonda.

2.6 Sotsiaalne infrastruktuur

Haridus. Vallas tegutseb kaks lasteaeda Kõrvekülas ja Lähdel. Lähte lasteaia vabades arvu mõjutab ruumides tegutseb Lähte raamatukogu. Üldhariduskoolidest tegutsevad Lähte Ühisgümnaasium ja Kõrveküla Põhikool. Lähte Ühisgümnaasiumis õpib 2006/07 ca 540 õpilast. Sisseränne valda ja teistest valdadest Lähtele kooli käivad õpilased on viimastel aastatel hoidnud õpilaste arvu küllaltki stabiilsena. Kõrveküla Põhikooli õpilaste arv on 2006/07 125 õpilast. Õpilaste järk-järgult vähenenud, mis tuleneb nii rahvastiku vananemisest kui Tartu linna koolide eelistamisest Kõrveküla Põhikoolile. Kooli õpilaste edaspidi eelkõige sisseränne Tartu valda ning kooli konkurentsivõime.

Huviharidusasutustest tegutseb vallas Tartu valla muusikakool, mis moodustati 2000. aastal ning mille tegevus toimub Lähte Ühisgümnaasiumi ja Kõrvekülas vallamaja ruumides. Valla koolide juures tegutsevad mitmed huviringid ja spordiklubid (jahtklubi "Kalev", motoklubi, maadlusklubi, džudoklubi jm.). Laste-

ja noorte organisatsioonidest tegutsevad Noorkotkad, Kodutütred, 4H, GETA klubi ja Gaidid.

Kultuur. Kultuuriasutustest tegutseb vallas 6 raamatukogu: Lähte, Äksi, Vedu, Tammistu raamatukogud, Härma ja Tartu maakonna keskraamatukogu Kõrvekülas, kus kõikides on ka internetiühendus. Valla ainus kultuurimaja tegutseb Tammistus ning hõlmab ka raamatukogu. Lisaks tegutseb vallas Soomepoiste tuba-museum Äksi külas, tegutseb Saadjärve looduskool. Kultuurialastest kollektiividest tegutsevad pikkade traditsioonidega Väägvere pasunakoor, lisaks Äksi segakoor ja Lähte naiskoor.

Kultuuriüritustest on traditsiooniks D.O.Wirkhausile pühendatud Tartumaa noorte puhkpillimängijate võistmängimised, Äksi kihelkonnapäevad, jaanipeod Tartu vallas, perepäevad, Tartumaa põhikoolide PLAYBACK Kõrveküla Põhikoolis, jõuluüritused jt. Koostöös Tartu maaspordiliiduga ja Eesti rahva muuseumiga korraldatakse Tartu linna ja valla piiril Raadi mõisas aastaringelt erinevaid rahvatraditsioonidega seotud kultuuri- ja spordiüritusi (jaanituli, mihkripäev, vastlapäev jt).

Sport. Valla olulisemateks spordirajatisteks on Kõrveküla ja Lähte spordihooned, Lähte ja Vedu suusarajad, Lähte ÜG staadion ja maadlusmaja, Kõrveküla Põhikooli staadion, Kukulinna tenniseväljak, Saadjärve purjespordikeskus ja Äksi Motospordiklubi rada. Vallas tegutseb ka kaks ratsaspordi talu. Valda läbib Eurovelo rattamarsruut, rajatud on kergliiklusteid, millest uusim Raadi ja Kõrveküla vahel Narva mnt pikendusel, rajamisel on kergliiklustee piki Tartu-Jõgeva maanteed. Vallas korraldatavatest spordiüritustest on olulisemad Vabariigi valdade tali- ja suvemängud, Tartumaa valdade tali- ja suvemängud, Emajõe talimängud, "Kõrveküla Rammumees", purjetamisvõistlused (nii suvel kui talvel, sh rahvusvahelised).

Sotsiaalhoolekanne ja tervishoid. Vallas on sotsiaalmaja. Oma hooldekodu vallas ei asu, kasutatakse Tabivere hooldekodu, mille kulude kandmisel vald osaleb. Hooldusravi osutavad Võnnu haigla ja Alatskivi pikaravihaigla. Väljapool valda tehakse koostööd Tartu linnas asuvate hoolekandeorganisatsioonidega, nagu Puuetega inimeste Koda, Tartu laste Turvakodu ja Vaimse Tervise Hooldekeskus. Eakate hoolekande alal tehakse koostööd Tartu Maakonna Pensionäride Ühendusega.

Vallas makstavatest sotsiaaltoetustest makstakse sünnitoetust, lasteaiatoetust, koolitoetust ja koolitoidusoodustust, küttepude ja bussisõidu kompensatsiooni, ravimitoetust, erakorraliste asjaolude toetust jms toetusi. Vallas makstavad toetuse summad ja toetuste arv on viimastel aastatel vähenenud.

Sotsiaalseteks probleemideks vallas on nt. töötus ja töövõimetus, alkoholism ja ravikindlustamata inimesed ning ka sotsiaaleluruumide vähesus. Töötus on vallas püsinud küllaltki stabiilsena (põhjustena kvalifikatsiooni puudumine, transpordiprobleemid jms), samas esineb vallas ka kvalifitseeritud tööjõu puudus.

Tervishoiuteenustest asub LähTEL perearstikeskus, kus paikneb ka apteegi filiaal ja hambaravikabinet, kasutatakse ka teise perearstide teenuseid ning perioodiliselt on vastuvõtt Kõrveküla põhikooli meditsiinikabinetis. Tammistus asub velskripunkt ja toimuvad perioodilised perearsti vastuvõttud. Valda teenindab SA Tartu Kiirabi. Eriarstiteenused on kättesaadavad Tartu linnas.

2.7 Tehniline infrastruktuur

Teed ja tänavavalgustus. Tartu vallas on vallateid kokku ca 339,3 km, sh kruusakattega teid 314,5 km, asfaltkattega teid 16,79 km ja pinnaseteid 8,0 km. Erateid on valla territooriumil 26,5 km. Vallas on kaks raudtee ülesõitu – Maramaa ja Lähte ülesõidud. Peamiseks probleemiks on kruusateede amortiseeritus, probleemsed on ka alevike teekatted. Kõrvküla ja Tartu linna ühendust on parandanud 2006.a. valminud Narva maantee pikendus, mis ehitati välja koos juurdekuuluvate valgustatud kõnni- ja kergliiklusteedega. Tänavavalgustus on olemas suuremates keskustes, ning vajab täiendamist Äksis, Lähtel ja Kõrvkülas, samuti Vedul ja Tammistus.

Ühistransport. Valda läbivad Tartu-Jõgeva ja Tartu-Jõhvi suunalised kaugbussiliinid ning maakonnasisesed bussiliinid. Valla õpilaste igapäevane vedu on samuti korraldatud regulaarbussiliinidega Tammistu, Kõrvküla ja Lähte suunal. Seoses Vana-Narva mnt rekonstrueerimisega on Tartu linna ühistranspordi laienemisvõimalus ka valda. Ühistranspordi kättesaadavuse probleemid on suuremad Kärkna ja Sojamaa ning Tammistu piirkonnas. Lisaks põhjustab reisirongiliikluses kiirrongide eelistamine probleeme Kärkna ja Lähte piirkonnas, kus oluline osa töötajaskonnast käib töö Tartus.

Telefoniside ja internet. Telefoniside võimalused on vallas kättesaadavad, seda kõigi teenusepakujate osas. Avatud interneti punktid on loodud kohalike raamatukogude baasil Kõrvkülas (Härma raamatukogu ja Kõrvküla raamatukogu), Vedul, Lähtel, Äksis ja Tammistus. Lähimad avatud internetipunktid väljapool valda on olemas Tartu linnas. Telefoniside ja telekommunikatsioonivõimaluste kättesaadavusega valla territooriumil olulisi probleeme ei ole, võimalused on kättesaadavad. Valla allasutustel on kõigil olemas interneti püsiühendused.

Elektrivarustus. Valla energiavõrkude haldamise ja arendamisega tegeleb Eesti Energia. Vastavalt Eesti Energia Tartumaa ja Jõgevamaa elektrivarustuse arengukavale on Tartu vallas 2010 aastaks kavas rekonstrueerida 15 jaotusalajaama. Paljudes valla kohtades on elektrivõimsused väikesed, esineb pingekõikumisi, elektrivõrguga liitumine on elanikele kallis. Osa madalpinge liine ei vasta tänapäevanõuetele.

Ühisveevärk ja –kanalisatsioon. Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniga on hõlmatud valla alevikud Kõrvküla ja Lähte, küladest Vedu, Vahi, Vesneri, Tammistu, Vasula, Erala, Kärkna, Sojamaa ja Äksi küla. Kukulinna, Saadjärve, Salu ja Lombi külas on olemas ainult ühisveevarustus. Hajaasustuses on veevarustuse ja reoveekäitlemise väljaehitamine reeglina maaomaniku või arendaja ülesanne. Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arengusuunaks on liita Tartu süsteemidega alad piki Tartu-Jõgeva mnt kuni Lähteni. Valla suuremates külates haldab ühisveevärki ja –kanalisatsiooni OÜ Tartu Valla Kommunaal.

Soojamajandus. Tsentraalsetest katlamajadest tegutseb vallas Lähte aleviku katlamaja, mille seisukord ning ka trasside seisukord on rahuldav. Katlamaja võimsus võimaldaks liita juurde uusi tarbijaid. OÜ Tartu Valla Kommunaal hallata on samuti Vasula küla katlamaja koos küttevõrkudega, mis ei ole hetkel kasutuses. Ülejäänud asulate korrusmajad ja ühiskondlikud hooned on viidud individuaalküttele (enamasti gaasikatlad, aga ka puidukatlad). Valda läbib Irboska-Tartu-Rakvere gaasitrass.

Jäätmekäitus ja heakord. Vallas ametlikult tegutsevaid prügilaid ei ole. Prügivedu on korraldatud firmade Ragn-Sells ja Cleanaway vahendusel. Avalikes

kohtades on prügikastid enamasti olemas. Iga-kevadiselt korraldatakse Epler-Lorensi kaasabil prügikogumispäeva. Lähte katlamaja juures on olemas ohtlike jäätmete kogumise statsionaarne konteiner. Probleemiks on omavoliline prügi mahapanek loodusesse ja maanteede äärne heakord. Üldine valla heakord pidevalt paraneb, sõltuvalt üldisest elatustaseme tõusust. Vald on samuti korrastanud vajadusel avalikke objekte (n Vasula puiestee). Avalikke parke vallas ei ole, mõisapargid on enamuses eraomanduses ja suures osas korrastamata. Avalik supelrand asub saadjärve lõunaosas, kus on aktiivselt kasutusel ka teised supelkohad.

3 Üldplaneeringu protsess (ÜP ja KSH)

3.1 Planeeringulahenduse kujunemine

Tartu valla üldplaneering ja keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH) algatati Tartu vallavolikogu 18.oktoobril 2006. a. otsusega nr 219 „Tartu valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“. Tartu valla üldplaneeringu koostamine algatati esimest korda 16.04.2003, kuid planeeringuprotsessi venimise, juriidiliste menetlusvigade ning peale 21. juulil 2006 kehtima hakanud KSH nõude tõttu algatati planeering juriidilise protsessi korrektsuse tagamiseks uuesti. Uuesti algatatud planeerimisprotsess arvestab ning toetub siiski suuremahulise eelneva protsessi jooksul tehtud töö tulemusi. Üldplaneeringu ja KSH konsultandiks valiti OÜ Hendrikson&Ko.

Planeeringulahenduse väljatöötamise aluseks võeti olemasolev olukord, valla arengukavaga väljatöötatud valla arengumudel ning eelneva üldplaneeringu protsessi käigus väljatöötatud valla piirkondlik jaotus. Valla arengumudelit ning piirkondlikku jaotust analüüsiti vastavalt toimunud arengutele ning kõrgemalseisvatele arengudokumentidele.

Üldplaneeringu kaardimaterjal

Üldplaneeringu esimese etapi käigus analüüsiti eelneva protsessi jooksul kogutud andmekihte, täiendati ja ajakohastati kaarti vastavalt toimunud muutustele. Töö üldeesmärkide saavutamiseks koguti planeeritava piirkonna kohta mitmeid erinevaid infokihte, mis on hetkeolukorra analüüsi aluseks ja millele planeerimislahendus põhineb. Planeeringu aluskaardiks valiti eesti põhikaart 1:10 000. Tugiplaani on oma ülesehituselt üldiselt sarnane planeeringu maakasutusplaani ja selle koostamisel kasutati keskkonnaministeeriumi juhendmaterjalis „Planeeringute leppemärgid“ soovitatud maakasutuse juhtfunktsioonide definitsioone ja leppemärke.

Olulisemad infoallikad mida uuendati ja mille alusel täiendati planeeringukaarti käesoleva planeeringu koostamisel olid järgmised:

- Väärtuslikud maastikud ja rohevõrgustik – Tartu maakonna teemaplaneering „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“
- Kaitsealad ja kaitstavad looduse üksikobjektid, IBA-alad – Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskus (EELIS)
- Potentsiaalsed Natura alad – Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskus (EELIS)
- Ürglooduse mälestised – Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskus (EELIS).
- Muinsuskaitse objektid – Muinsuskaitseamet
- Tartu maakonnaplaneering – Tartu maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakond
- Pärändkooslused – Pärändkoosluste ühing.
- Ehitatud keskkond (teedevõrk, sidevõrk, elektrivõrk, kanalisatsiooni ja veevarustuse võrk, soojusvõrk) – Vallavalitsus ja võrkude haldajad.
- Maa korraline hindamine 2001, Tartu maakataster
- Üldplaneeringu teemaplaneering „Tartu linna lähialade ja linna vahelised territoriaalsed seosed“
- Üldplaneering „Tartu Raadi lennuvälja ja selle lähialade üldplaneering“
- „Tartu linna jalgrattateede arenguskeem“
- Katastripiirid ja sihtotstarbed – Eesti Maa-amet

Üldplaneeringu väljatöötamine ning KSH läbiviimine planeerimisprotsessiga tihedalt integreeritud protsessina põhineb avaliku kaasamise ja osalemise põhimõttel, järgides *Planeerimisseaduses* ja *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnanajutimissüsteemi seaduses* sätestatud kaasamise ja teavitamise nõudeid ning arvestades planeerimise hea tavaga (planeeringu ja KSH juriidiline menetlus on esitatud Lisas 1). Tartu valla strateegilise planeerimise protsessi kõige laiem eesmärk on kindlaks määrata omavalitsuse pikaajaline arengupotentsiaal ja võtmeressursid, saada ülevaade oma omavalitsuse arenguprotsessidest nüüd ja tulevikus ning mõjutada neid soovitud suunas, et tagada tasakaal ning põhjendatud jätkusuutlik areng. Omavalitsusüksuse strateegiline planeerimine on tegevuste programm, mis määrab ära organisatsiooni pikaajalised eesmärgid, koondab eesmärkide saavutamiseks vajalikud ressursid ning annab organisatsioonile ühtse eesmärgistatud tegevussuuna.

Tartu valla üldplaneeringu koostamine toimub avaliku protsessina ning lähtuvalt planeeritava piirkonna spetsiifilistest probleemidest ja võimalustest moodustati üldplaneeringu juhtrühm:

1. Aivar Soop
2. Egle Klaassen
3. Merike Kärsin
4. Eve Kallas
5. Valdeko Palginõmm

Ning planeeringu koostamise laiendatud töörühm:

1. Aivar Soop	9. Karin Evik
2. Maire Teppo	10. Tarmo Aruoja
3. Jüri Reinpõld	11. Priit Pääslane
4. Eve Kallas	12. Tea Peudla
5. Heino Sepp	13. Merike Kärsin
6. Margus Parsik	14. Jüri Somelar
7. Avo Peiponen	15. Egle Klaassen
8. Aimar Leht	

Hendrikson & Ko töörühm planeeringu ja KSH töörühm koostati järgmistest ekspertidest:

1. Pille Metspalu - Üldplaneeringute osakonna juhataja
2. Peep Leppik - projektijuht
3. Tanel Dovnar - kartograaf
4. Triin Vall - keskkonnamõju hindaja
5. Ann Ideon - projektijuhi assistent

Käesolevale protsessile eelnenud planeerimisprotsessi raames osalesid planeerimisprotsessi seminaridel ja koosolekutel järgmised isikud:

1.1. Arengu ja admin töörühm (juhtrühm) koosseisus:

- 1.1.1. Üllar Loks
- 1.1.2. Aivar Soop
- 1.1.3. Aimar Leht
- 1.1.4. Aapo Neemre
- 1.1.5. Merike Kärsin
- 1.1.6. Eduard Kupri
- 1.1.7. Tarmo Aruoja

1.2. Hariduse, kultuuri, vaba aja, spordi ja tervishoiu töörühm koosseisus:

- 1.2.1. Üllar Loks
- 1.2.2. Tea Pendla
- 1.2.3. Karin Evik
- 1.2.4. Jaana Puur
- 1.2.5. Margus Pärsik
- 1.2.6. Merike Kärsin

- 1.2.7. Eino Sepp
- 1.2.8. Merike Toomas

**1.3. Ettevõtluse töörühm
koosseis:**

- 1.3.1. Aimar Leht
- 1.3.2. Eduard Kupri
- 1.3.3. Eero Mikenberg
- 1.3.4. Jüri Somelar
- 1.3.5. Ülo Puusta
- 1.3.6. Tarmo Aruoja
- 1.3.7. Aapo Neemre
- 1.3.8. Toomas Noorem

**1.4. Tehniliste
infrastruktuuride
töörühm koosseis:**

- 1.4.1. Aivar Soop

- 1.4.2. Aimar Leht
- 1.4.3. Avo Peiponen
- 1.4.4. Eduard Kupri
- 1.4.5. Toomas Kooskora
- 1.4.6. Merike Kärsin
- 1.4.7. Aapo Neemre

**1.5. Keskkonna töörühm
koosseis:**

- 1.5.1. Aimar Leht
- 1.5.2. Merike Kärsin
- 1.5.3. Maris-Marica paju
- 1.5.4. Karin Evik
- 1.5.5. Aita Saksing
- 1.5.6. Eveli Tuusti
- 1.5.7. Priit Pääslane

Ning küsiti planeeringu lähteseisukohti järgnevatelt asutustelt:

Tartu Maavalitsus

Riia 15
51014 TARTU

Tartu Linnavalitsus

Tartu Raekoda
50089 TARTU

**Tähtvere
vallavalitsus**

Ilmatsalu
Tähtvere vald
61401 TARTUMAA

Laeva vallavalitsus

Laeva
Laeva vald
60601 TARTUMAA

**Tabivere
vallavalitsus**

Tuuliku 11
Tabivere
Tabivere vald
49101 JÕGEVAMAA

Vara vallavalitsus

Matjama
Vara vald
60401 TARTUMAA

Luunja vallavalitsus

Luunja
Luunja vald
62201 TARTUMAA

**Tartumaa
Muinsuskaitseinspe
ktsioon**

Lutsu 16-31
51006 TARTU

**Tartumaa
Keskkonnateenistus**

Aleksandri 14
51004 TARTU

**Eesti Roheline
liikumine**

Veski 15-1
51005 TARTU

**Eestimaa Looduse
Fond**

Riia 185a
51014 TARTU

Maanteeamet

Pärnu mnt 24
10141 TALLINN

**Tehnilise
Järelevalve
Inspektsioon**

Aru 10
10317 TALLINN

Eesti Energia AS

Ilmatsalu 5
51014 TARTU

Veeteede Amet

Väike-Turu 4
51013 TARTU

**Tartumaa
Päästeteenistus**

Aleksandri 14
51004 TARTU

Siseministerium

Pikk 61
15065 TALLINN

Tartu Teedevalitsus

Veski 23
51005 TARTU

Kaitseministerium

Sakala 1
15094 TALLINN

**Riigimetsa
Majandamise
Keskus**

Viljandi mnt 18b
11216 TALLINN

Eesti Raudtee AS

Lembitu 1
50406 TARTU

**Eesti Gaas AS
Lõuna-Eesti**

müügipiirkond

Tartus
Tähe 135
51013 TARTU

Tartu Veevärk AS

Tähe 118
51013 TARTU

Tartu Jõujaam AS

Narva mnt 124
50303 TARTU

Agri Vara OÜ

Kõrveküla
Haava sjk
60501 TARTUMAA

Akma AS

Kõrveküla
Haava sjk
60501 TARTUMAA

E.R.H.E.S. Elekter OÜ

Kõrveküla
Haava sjk
60501 TARTUMAA

Erapuit Kommerts OÜ

Võibla küla
Lähte sjk
60503 TARTUMAA

Esvalo OÜ

Aovere küla
Haava sjk
60501 TARTUMAA

Finak AS

Maramaa küla
Lähte sjk
60503 TARTUMAA

Hoffmann Servis AS

Vedu küla
Lähte sjk
60504 TARTUMAA

Holzwerke Bullinger Eesti AS

Tila küla
Haava sjk
60501 TARTUMAA

Igavere SF OÜ

Igavere küla
Lähte sjk
60504 TARTUMAA

Ikodor AS

Kärkna küla
Lähte sjk
60503 TARTUMAA

Jampo Seakasvatuse OÜ

Äksi küla
Lähte sjk
60502 TARTUMAA

Kungla

Lammutuskoda OÜ
Võibla küla
Lähte sjk
60503 TARTUMAA

Lähte Aiand OÜ

Lähte
Lähte sjk
60502 TARTUMAA

Lähte Ehituse AS

Lähte
Lähte sjk
60502 TARTUMAA

M.S.T.OÜ

Äksi küla
Lähte sjk
60502 TARTUMAA

Maramaa KTV OÜ

Maramaa küla
Lähte sjk
60503 TARTUMAA

Postimaja Toidubaar OÜ

Äksi 6-2
Lähte sjk
60502 TARTUMAA

Rako OÜ

Kõrveküla
Haava sjk
60501 TARTUMAA

Remolius OÜ

Äksi
Lähte sjk
60502 TARTUMAA

Stahlhut AS

Tila küla
Haava sjk
60501 TARTUMAA

Tartu Terminaal AS

Kärkna küla
Lähte sjk
60503 TARTUMAA

Tooma Tall OÜ

Kukulinna küla
Lähte sjk
60502 TARTUMAA

Vasula Aed TÜH

Vasula küla
Lähte sjk
60502 TARTUMAA

Äksi Tisler OÜ

Äksi
Lähte sjk
60502 TARTUMAA

3.1.1 Planeeringu ja KSH algatamine

Planeeringu ja KSH algatamisega teavitati vastavalt *Planeerimisseadusele* maavanemat, vastavalt *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusele* teavitati algatamisest ja küsiti keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi kohta seisukohti Keskkonnateenistusel, Muinsuskaitseametilt, teade

avaldati Ametlikes teadaannetes ning algatamist ning eesmärke tutvustav leheteade ilmus „Tartu valla kuukirjas“ ja ajalehes „Postimees“. Esimese etapina peale algatamist analüüsiti eelneva töö käigus väljatöötatud lahendusi ning aktualiseeriti andmeid vastavalt arengutele.

3.1.2 KSH programmi koostamine, avalik arutelu ja heakskiitmine

KSH programmi koostamine ja programmi eelnõu seisukohad. Kõrgemalseisvate arengudokumentide, arengukava arengumudeli ning käesolevale planeerimisprotsessile eelnenud üldplaneeringu sisuliste lahenduste väljatöötamise põhjaliku töö põhjal selgitati välja KSH's olulised keskkonnaneelemendid ning teemad, millele tuleb eeldatavalt tähelepanu pöörata ning selle põhjal koostati KSH programmi eelnõu. Programmi eelnõu osas küsiti seisukohti vastavate osapooltelt - Keskkonnateenistuselt, Muinsuskaitseametilt, kelle laekunud ettepanekutega arvestati KSH programmi koostamisel (vt. KSH programm Lisas 1 toodud juriidilises menetluses).

Planeeringu KSH programmi avalik väljapanek ja arutelu.

KSH programmi avalik väljapanek toimus 9-23. jaanuarini 2006, KSH programmi avalik arutelu toimus 23. jaanuaril 2007. KSH programmi avalikust väljapanekust ja arutelust teavitati ajalehes „Postimees“. Samuti teavitati programmi avalikust väljapanekust ja arutelust Riiklikku Looduskaitsekeskust, Tartumaa Keskkonnateenistust, Muinsuskaitseametit ja Eesti Keskkonnaühenduste Koda ning vastav teadaanne avaldati Ametlikes Teadaannetes.

Avalikul arutelul osalemine oli tagasihoidlik, esindatud olid Tartu vallavalitsuse liikmed, Tartumaa Keskkonnateenistuse esindaja ja planeeringust huvitatud inimesed. KSH programmi avaliku väljapaneku ning avaliku arutelu käigus KSH programmi osas ühtegi kirjalikku ettepanekut ei laekunud.

KSH programmi heakskiitmine

KSH programmi avaliku arutelu järel saadeti KSH programm heakskiitmiseks Tartumaa Keskkonnateenistusele, KSH programm kiideti heaks 05.veebruaril 2007.

KSH programmi heakskiitmise järel asuti paralleelselt planeerimisprotsessi edenemisega koostama käesolevat üldplaneeringu protsessi ja KSH aruannet.

3.1.3 Valla ruumiliste arengusuundade selgitamine ja maakasutuspõhimõtete väljatöötamine ning KSH aruande koostamine

Valla ruumiliste arengusuundade ja maakasutuspõhimõtete väljaselgitamine algas eelnevalt tehtud töö ülevaatamises ning kõrgemalseisvate arengudokumentide analüüsist. Eelmise üldplaneeringu raames tehtud sisuliste arengusuundade ning maakasutuspõhimõtete ettepanekute kontrollimiseks ja analüüsiks korraldati 23.01.2007 esimene töörühma seminar.

Seminaril osalejad olid jaotatud nelja teemarühma vahel:

- Majandus, ettevõtlus ja elamumajandus,
- Tehniline infrastruktuur,
- Loodus-, vaatamis-, ja muinsusväärtused,
- Sotsiaalsfäär ja haridus; kultuur, sport ja vaba aja veetmine.

I Seminaril esimeseks ülesandeks oli eelneva üldplaneeringu protsessi jooksul kokkulepitud piirkondliku rajoneerimise ning maakasutuspõhimõtete sisuliste tulemuste paikapidavuses ja kehtivuses kokkuleppimine, arutati nende üle ning lepiti kokku nende paikapidavuses. Seminari teise punktina oli töörühmade töö ülesanne kaardipõhiselt läbi arutada, vastavalt oma teemavaldkonnale, erinevate juhtfunktsiooniga maade paiknemine, ulatus ja iseloom.

03.04.2007 toimus valla juhtrühma planeeringuseminar, kus arutati sõnastatud maakasutuspõhimõtete ning eelmise seminaril selgunud ettepanekute üle. Juhtrühma seminari peamiseks teemaks oli, 21.märtsi 2007 aasta Tartu Vallavolikogu istungil vastu võetud otsuse, kaasata valla planeerimisprotsessi olulise ruumilise mõjuga objekti, koospõletusjaama, asukohavalik. Lepiti kokku koospõletusjaama asukohavaliku menetlussätete protseduuris, avalikkuse otsese kaasamise vajaduses, ning võimaliku rajamisega kaasneda võiva mõju hindamises üldplaneeringu raames.

Tartu Vallavolikogu 21.03.2007.a nr 7-2/439 kirjaga „Olulise ruumilise mõjuga objekti üldplaneeringu maa-ala suuruse määramine“ Paluti maavanemalt Tartumaa koostootmisjaama maa-ala suuruse määramist.

3.1.4 Maakasutuspõhimõtete, planeeringu eskiisi ja KSH aruande avalik arutelu

Järgnevate etappidena toimus maakasutuspõhimõtete, planeeringu eskiisi ja KSH aruande avalik arutelu. Vastavalt *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusele* toimus enne avalikku arutelu kolme nädala jooksul KSH aruande avalik väljapanek.

KSH aruande avaliku väljapaneku jooksul laekunud ettepanekute ja avalikul arutelul tehtud ettepanekutega arvestati KSH aruande ja planeeringulahenduse väljatöötamise puhul.

3.1.5 Planeeringulahenduse ja KSH aruande vormistamine

Avaliku väljapaneku järel toimus planeeringu seletuskirja ja planeeringukaartide ning KSH aruande vormistamine.

3.1.6 Planeeringu kooskõlastamine ja vastuvõtmine

Planeeringu kaartide ja seletuskirja ning KSH aruande vormistamise järel saadeti planeerimisettepanek kooskõlastamiseks ja KSH aruanne heakskiitmiseks Tartumaa Keskkonnateenistusele, kelle ettepanekutega arvestati planeeringu ja KSH aruande puhul. Seejärel saadeti planeering kooskõlastamiseks teistele osapooltele (maavanem, naaberomavalitsused) ning võimalikele täiendavatele maavanema määratud kooskõlastajatele. Kooskõlastuste ettepanekutega arvestati planeerimisettepaneku parandamisel ja täiendamisel.

3.1.7 Planeeringu ja KSH aruande avalik väljapanek ja arutelu, aruande heakskiitmine ning planeeringu kehtestamine

Kooskõlastuste hankimise järel korraldatakse planeeringu avalik väljapanek ja avalik arutelu, mille järel toimub planeeringu kehtestamine.

3.2. Asutuste ja isikute esitatud ettepanekutega arvestamine

Üldplaneeringu kooskõlastamisel 2007.a suvel laekus täiendavaid märkusi ja ettepanekuid ka KSH aruande eelnõule. Ettepanekud ja märkused, mis puudutasid ka KSH aruannet, esitasid:

- Tartumaa Keskkonnateenistuse 08.08.2007 kiri nr 41-12-3/8700-5
- Maanteeameti 08.10.2007 kiri nr 11.3-2/2227
- Tartu Linnavolikogu otsus 08.11.2007 nr 292
- Siseministeeriumi 08.08.2007 kiri nr 13-3/6507
- Kodanike Sirli Pehme jt kiri 06.08.2007

Esitatud märkused ja ettepanekud võeti arvesse ning nende alusel täiendati KSH aruannet järgnevalt:

Tartumaa Keskkonnateenistus

1. *Planeeringuga kavandatud tegevused võivad kaasa tuua ohu kaitsealustele liikidele ja Natura 2000 aladele. Välja töötada vastavad kaitsemeetmed.* – ettepanek on arvesse võetud ning selle alusel täiendati KSH aruande ptk 4.2.3 *Puhkeotstarbeliste ja loodusväärtuslike maade kavandamise põhimõtted ja kaasnevate mõjude hindamine.* Toodi välja arendustegevusega kaasnev oht, et looduslikud alad vähenevad ja kaasneb pinnase reostusohu. Leevendava meetmena nähakse ette ehitus- ja piiranguvõõndist kinnipidamist ning ühiskanalisisatsiooni välja ehitamist.
2. *Veekogude numbrilised andmed ei ühti EELIS-e andmebaasiga.* – üldplaneeringu kaardiandmete ja veekogude numbriliste andmete aluseks on EELIS seisuga 06.02.2008.a.
3. *Täiendada aruannet püsielupaikade ja kaitsealuste liikide osas.* – KSH aruandes ptk 2.2.4 *Rohevõrgustik, kaitsealad ja -objektid* täiendati püsielupaikade ja kaitsealuste liikide nimekirju ning tehti parandusi I- ja II-kategooria liikide osas.
4. *Pähklisaare MKA piirneb Tartu vallaga* – parandus ptk. 2.2.4 sisse viidud.
5. *KSH aruandes ei ole kajastatud kaitsemetsade määramist.* – ptk 4.2.3 täiendati eelkõige Vasula järve äärde elamualade kavandamise ja kaitsemetsade määramisega kaasnevate mõjude osas.
6. *Täiendada olulise ruumilise mõjuga objekti kavandamisega kaasnevaid mõjusid* – KSH aruandes on hinnatud koostootmisjaama asukohta, toodud põhjendused valiku tegemisel ning võrreldud koostoomisjaama tavakatlamajaga. Koostootmisjaama tegevusega kaasnevaid mõjusid hinnatakse ning võimalused parima võimaliku tehnoloogia valikuks tehakse arendustegevuse edasiste protsesside käigus.

Maanteeamet

- 7.1 *Elamu- ja puhkealade kavandamine sanitaarkaitsevööndisse* – KSH aruande ptk 4.2.4 *Teemaade ja tehnilise infrastruktuuri kavandamise põhimõtted ja kaasnevate mõjude hindamine* täiendati – loetleti piirkonnad, kus arendatavad alad jäävad sanitaarkaitsevööndisse, anti hinnang, et tulenevalt nõuetest on sanitaarkaitsevööndis elamine ja

puhkamine inimese tervisele ohtlik ning leevendava meetmena toodi välja tingimus paigutada elamud krundil teest võimalikult kaugemale ja vahele rajada kõrghaljastusega puhvertsoon.

- 7.2 *Hinnata planeeringu mõju liiklusohutusele* – täiendati aruande ptk 4.2.4 – toodi välja arendustegevusega kaasnevad ohud liiklusohutusele - liikluskoormuse suurenemine, õnnetuste tõenäosuse kasv, nähtavuse halvenemine.
- 7.3 *Ettepanekud liikluskeskkonna parandamiseks* – täiendati aruande ptk 4.2.4 – liikluskeskkonna parandamiseks on soovitatav eraldada kergliiklusteed sõiduteedest, vältida täiendavate peale- ja mahasõitude rajamist, mitmetasandiliste ristmike rajamine, tõmbekeskuste kavandamisel töötada välja ka liikluskeem.

Tartu Linnavolikogu

Hinnata, kas niivõrd suurte tihehoonestusalade kavandamine linna vahetusse lähedusse võib olla vastuolus majanduslikku, sotsiaalset, kultuurilist ja looduskeskkonda arvestava ning pikaajalist tasakaalustatud arengut järgivate ja asustuse arengut suunavate põhimõtetega – üldplaneeringuga määratakse Tartu valla pikaajalised arengusuunad, mistõttu on ka tihehoonestusalade kavandamise näol tegemist kaugemale ulatuva arenguperspektiiviga. Üldplaneeringuga suunatakse areng teatud piirkondadesse, samas ei ole planeeringus elamualadena märgitud piirkondade väljaarendamine kohustus, vaid pigem võimalus. Seega ei ole tõenäoline, et kõik üldplaneeringus elamumaana märgitud alad tulevikus ka elamupiirkondadena realiseeruvad. Üldplaneeringu KSH aruande pt 4.2.1 märgib järgmist:

Tartu valla elamumaade arendamise peamiseks põhimõtteks on jätkusuutlike, mitmekesiste ja terviklike ning **kompaktsete elamualade arendamine**, mis vahelduvad väärtuslike rohealade ja metsamassiivide/koridoridega. Elamualade arendamist nähakse ette ennekõike suuremate kompaktsete keskuste maakasutuse tihendamises ja mitmekesistamises ning suuremate linnaliste struktuuride terviklikus laiendamises. Elamumaade kompaktse planeerimise põhimõtted lähtuvad avalikult kasutatava ruumi suure osakaalu säilitamisest/tekitamisest: teed, kergliiklusteed, puhkealad, polüfunktsionaalsed teenindusalad (ühiskondlikud hooned, pargialad, jne). Olemasolevad ja planeeritavad elamualad tuleb ühendada liikluskoridoridega põhimõttel, et oleks tagatud (erinevate alternatiividega) hea ühendus elamualade, puhkealade, teeninduskeskuste, valla keskuse, linna ja peamiste liiklusmagistraalide vahel. Asustuse laiendamise oluliseks kriteeriumiks on rohevõrgustiku toimimise tagamine ja väärtuslike maastike säilitamine vastavalt maakonna teemaplaneeringu „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“ toodud tingimustele.

Siseministerium

Ettepanek parandada ptk 3.1.4, 3.1.5 ja 3.1.6 sõnastust selliselt, et peatükid kajastaksid käesolevaks ajaks juba kas täielikult või osaliselt läbitud protsessi – ettepanek võeti arvesse ning vastavad peatükid parandati.

Kodanike kiri (Sirli Pehme jt)

Antud kirjale saadeti kirjalik vastuskiri 14.01.2008 nr 7-3/1190-2 (käesoleva aruande lisades). Kirjast tulenevalt täiendati KSH aruannet üleujutatavatel aladel arendustegevuse võimalikkuse osas. Lõppjärelendusena ei soovitata arendada ehitustegevust Emajõe lammil alluviaalsete soomuldade, madaloo- ja gleimuldade levialal, kuna alal on võimalikud üleujutused.

KSH aruande ja üldplaneeringu avalik väljapanek toimus 3.12.2007 - 4.01.2008.a. Avaliku väljapaneku jooksul laekus täiendav ettepanek Riikliku Looduskaitsekeskuse Jõgeva-Tartu regioonilt (kiri 02.01.2008). Märkustele ja ettepanekutele vastati kirjalikult 16.01.2008.a. Peamised teemad:

1. Saadjärve külas vähendatakse kompaktse hoonestuse ulatust 200 m ulatuses nõnda, et kompaktse hoonestuse piir kulgeb piki Vahula (79402:001:0260), Vahula 2 (79402:001:0272) ja Roostiku (79402:001:0012) kinnistut. Kompaktse hoonestuse rajamisel on antud elamumaal detailplaneeringu kohustus.
2. Lähtudes sellest, et Saadjärv on Natura 2000 loodusala, täiendati KSH aruande ptk 4.2.1 vastavalt kompaktse asustuse laienemise võimaliku mõju osas Natura 2000 aladele. Samuti, vältimaks Saadjärve kompaktsel alal liiga tiheda hoonestuse tekkimist, lisatakse planeeringu seletuskirja tingimus, et Saadjärve piirkonnas kehtestatakse minimaalseks krundi suuruseks, millele antakse ehitusõigus, 0,2 ha.
3. Raadi endise lennuvälja rohealaks määramine toob endaga kaasa hilisemalt üldplaneeringu muutmise vajaduse, mis on ajakulukas ja ressursirohke protsess. Kuna Teie poolt esitatud info kohaselt leidub Raadi endise lennuvälja piirkonnas I-III kaitsekategooria taimi, siis lisatakse seletuskirja tingimus, mis nõuab vastavalt antud 130 hektarilisel inventuurialal arendustegevuse puhul eeltingimuste küsimist keskkonnateenistuselt.
4. Parandused planeeringu seletuskirja ja KSH faktivigades viidi kõik sisse.

KSH aruande ja üldplaneeringu avaliku väljapaneku järgse arutelu jooksul täiendavaid ettepanekuid KSH aruandele ei esitatud. KSH aruanne esitati Tartumaa Keskkonnateenistusele heakskiitmiseks 04. aprill 2008.a. 08.mail 2008.a jättis Tartumaa Keskkonnateenistus KSH aruande heakskiitmata (kiri aruande lisades) ning palus aruannet täiendada:

1. *KSH aruandele avaliku väljapaneku jooksul laekunud märkused ja nendega arvestamine* – laekunud kirjad on lisatud KSH aruande lisadesse ja kirjalikele märkustele on saadetud ka vastuskirjad (samuti lisades).
2. *puuduvad ettepanekud täiendavateks leevendusmeetmeteks ja konkreetseid seireindikaatorid* – täiendati ptk 5.7 Leevendusmeetmed ja seire.
3. *aruandes puudub peatükk, mis on nõutav Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse §40 lg4 p17 alusel* – KSH aruandele on lisatud käesolev peatükk 3.2 Asutuste ja isikute esitatud ettepanekutega arvestamine.

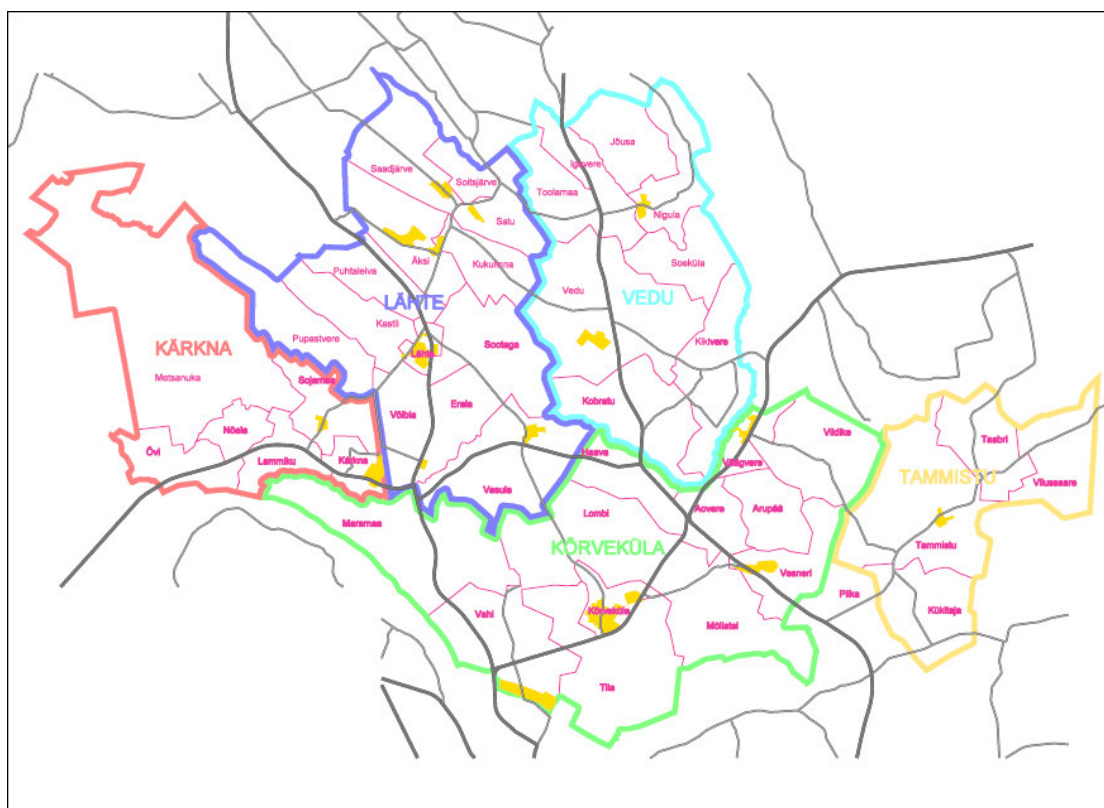
3.3 Raskuste ilmnemine KSH aruande koostamisel

KSH läbiviimisel ja KSH aruande koostamisel raskusi ei ilmnenu. Koostöö konsultandi, Tartu vallavalitsuse ja teiste osapoolte vahel oli sujuv ja eelkõige tänu omavalitsuse aktiivsele osalemisele planeerimisprotsessis probleeme ei kerkinud.

4 Üldplaneeringu elluviimisega kaasnevate mõjude hindamine

4.1 Piirkondlikud arengustsenaariumid

Valla strateegiliste arengustsenaariumite valimisel võeti aluseks valla piirkondlik jaotus. Eelneva protsessi jooksul jagati vald viieks piirkonnaks tulenevalt erinevatest looduslikest (maastikud, reljeef, vetevõrk, maakasutus), sotsiaal-majanduslikest (asustusstruktuur, kommunikatsioonid, funktsionaalsed seosed ümbritsevaga) ja logistilistest (teedevõrk, muu infrastruktuur) arengueeldustest. Piirkondade piirid on küll mõnevõrra tinglikud, piirid järgivad külade lahkmejooni, kuid funktsionaalse planeerimise seisukohalt hõlbustavad planeerimislahenduse väljatöötamist.

Piirkonna nimetus	Külad
Kõrveküla	Kõrveküla, Aovere, Arupää, Haava, Tila, Lombi, Väägvere, Viidike, Vesneri, Möllatsi, Vahi, Maramaa
Lähte	Lähte, Sootaga, Kastli, Pupastvere, Erala, Võibla, Äksi, Saadjärve, Soitsjärve, Salu, Kukulinna, Puhtaleiva, Vasula
Tammistu	Tammistu, Taabri, Vilussaare, Kükitaaja
Vedu	Vedu, Kikivere, Kobratu Igavere, Soeküla, Jõusa, Nigula, Toolamaa
Kärkna	Kärkna, Sojamaa, Lammiku, Metsanuka, Nõela, Õvi

4.2. Piirkondlike arengustsenaariumide kontekst ja valiku põhjused

Üldplaneeringu koostamise käigus ei kujunenud välja põhimõttelisi alternatiivseid arengustsenaariume, mis oleksid käsitletud erinevaid arengusuundi valla kui terviku osas. Küll aga eristusid erinevad arengusuunad piirkondade lõikes. Seetõttu võeti mõjude hindamise raames aluseks eelkõige piirkondlikud arengusuunad ning nn O-stsenaarium - olukord, kui üldplaneeringut ellu ei viida.

Tartu vallas kui Tartu linna lähitagamaal asuvas piirkonnas eristuvad väga selgelt erinevatest sotsiaal-kultuurilistest, majanduslikest ning looduskeskkonna iseloomust tulenevad erisused piirkonniti.

- KÕRVEKÜLA PIIRKOND - Valla aktiivseima arenguga piirkond. elamine, tööstus, ettevõtlus. Kõrveküla piirkonna arengueeldused tulenevad logistiliselt heast asukohast Tartu-Jõgeva-Aravete ja Tartu-Jõhvi liiklusmagistraalide suhtes ning piirnemisest Tartu linnaga.
- LÄHTE PIIRKOND - Valla atraktiivseim ja suurima potentsiaaliga turismipiirkond. elamispiirkond, ettevõtlus. Lähte piirkonna arengueeldused tulenevad peamiselt Tartu-Jõgeva-Aravete maanteest ning Saadjärve-Soitsjärve atraktiivsest turismipotentsiaalist.
- KÄRKNA PIIRKOND - Põllu- ja metsamajanduspiirkond. Elamu, tööstus ja turismipiirkond. Kärkna piirkonna arengueeldused tulenevad Kärkna kui piirkonna suurema keskuse arengueeldustest ning Tartu-Jõgeva-Aravete maantee vahetust lähedusest ja Emajõe Jõeriigi veeturismi võrgustiku koosseisu kuulumisest.
- VEDU PIIRKOND - Atraktiivne elamu- ja turismipiirkond, põllumajanduspiirkond. Vedu piirkonna arengueeldused tulenevad Vooremaa maastikurajooni kuulumisest ning Tartu-Jõhvi maanteest.
- TAMMISTU PIIRKOND - Väärtuslik põllumajanduspiirkond. Tammistu piirkonna arengueeldused tulenevad regionaalse keskuse kui suure põllumajandustoodete tarbija Tartu linna vahetust lähedusest.

Valla piirkondade arengusuundade väljaselgitamise aluseks on võetud olemasolev olukord arvestades piirkondade reaalselt ehitussurvet ja arengutrende vallas, kõrgemalseisvatest arengudokumentidest tulenevad arengusuunad ja –eesmärgid ning planeerimisprotsessi käigus toimunud seminaride tulemused. Järgnevalt on välja toodud erinevate maakasutuse valdkondade arengusuunad ja maakasutuspõhimõtted.

Planeerimisprotsessis kujunesid valla arengu seisukohast olulisteks allpool toodud teemad, mille arendamisel võib kaasneda keskkonnamõju või mis põhjustavad hetkel negatiivset keskkonnamõju/probleeme:

- Elamumaade ja äri- ja tootmiskaade arendamine
- Puhke- ja virgestusalade ja –kohtade ning haljasalade arendamine
- Teede ja tehnilise infrastruktuuri arendamine

4.2.1. Asustuse, sotsiaalse infrastruktuuri ja elamumaade kavandamise põhimõtted ja kaasnevate mõjude hindamine

Asustuse üldised arengusuunad selgusid seminaridel tulemusena, kus analüüsiti töörühma(de)s, kus võiksid paikneda ja millised võiksid olla valla asustuse ja elamumaade ning sotsiaalse infrastruktuuri arendamise põhimõtted.

Tartu valla elamumaade arendamise peamiseks põhimõtteks on jätkusuutlike, mitmekesiste ja terviklike ning **kompaktsete elamualade arendamine**, mis vahelduvad väärtuslike rohealade ja metsamassiivide/koridoridega. Elamualade arendamist nähakse ette ennekõike suuremate kompaktsete keskuste maakasutuse tihendamises ja mitmekesistamises ning suuremate linnaliste struktuuride terviklikus laiendamises. Elamumaade kompaktse planeerimise põhimõtted lähtuvad avalikult kasutatava ruumi suure osakaalu säilitamisest/tekitamisest: teed, kergliiklusteed, puhkealad, polüfunktsionaalsed teenindusalad (ühiskondlikud hooned, pargialad, jne). Olemasolevad ja planeeritavad elamualad tuleb ühendada liikluskoridoridega põhimõttel, et oleks tagatud (erinevate alternatiividega) hea ühendus elamualade, puhkealade, teeninduskeskuste, valla keskuse, linna ja peamiste liiklusmagistraalide vahel. Asustuse laiendamise oluliseks kriteeriumiks on rohevõrgustiku toimimise tagamine ja väärtuslike maastike säilitamine vastavalt maakonna teemaplaneeringu „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“ toodud tingimustele.

Vältimaks igapäevase pendelrände suurt osatähtsust, kavandati elamualasid eelkõige Tartu linna vahetusse lähedusse ning olemasolevates keskustes või nende lähialadel.

Üldplaneeringuga kompaktse ja polüfunktsionaalse arengu põhimõttel kavandatakse arenguperspektiivid piirkonniti on järgmised:

Kõrveküla piirkond

- Kõrveküla, Vahi, Tila külates ja endise Raadi lennuvälja alal ja sellega piirnevatel aladel Tartu linna laienemipiirkonnas välja arendada polüfunktsionaalne kompaktne tööstus-, äri-, kaubandus- ja elamupiirkond koos looduslike vabaajaveetmise võimalustega;
- Väägvere ja Vesneri olemasolevatel kompaktse hoonestusega aladel ja nende vahetus läheduses laiendusena reserveerida täiendavaid elamu- ja ärimaid mitmekesisema funktsioneerimise tagamiseks;
- Kõrveküla piirkonna Vahi küla Tartu-Jõgeva-Aravete maantee joonel reserveerida kompaktse hoonestusega elamumaid vaheldumisi väärtuslike põllumaadega.
- Raadi piirkonna arendamisel tehakse koostööd ja lähtutakse käimasoleva Raadi detailplaneeringuga kavandatud põhimõtetest.

Lähte piirkond

- Lähte, Vasula ja Äksi kompaktse hoonestusega esmatasandikeskustes reserveerida tiheasustuse põhimõttel elamu, äri ja tootmise juhtfunktsiooniga maid.

Kärkna piirkond

- Kärkna küla esmatasandikeskuse funktsioonide tugevdamine läbi uute elamu-, äri- ja tootmismaadade reserveerimise ja kasutusfunktsioonide määramise.

Vedu piirkond

- Vedu kui piirkonna esmatasandikeskuse positsiooni tugevdamine ja arendamine läbi elamu- ja ärimaa juhtfunktsiooniga maade reserveerimise.

Tammistu piirkond

- Tammistu piirkonnas soodustada haja-asustatud asustusstruktuuri säilimist.

Hajaasustuses välditakse uute ulatuslike hajaasustatud alade teket, mis põhjustaks raskusi tagada elanikke rahuldavaid lahendusi väärtusliku elukeskkonna tagamisel (avalik- ja esmatarbeteeninduse kättesaadavus, tehnovõrgud, tänavavalgustus, päästeteenistuste juurdepääsud, ühistransport,

jne) ning omaks oluliselt suurt negatiivset mõju maatulundusmaa toimimisele selle killustumise ja lõhkumise läbi. Hajaasustuses ehitamise põhimõtted näevad ette väljakujunenud asustusstruktuuri säilitamist, uue asutuse paigutamist olemasolevasse keskkonda vastavalt väljakujunenud külastruktuurile, maastikule ning krundistruktuurile. Elamute projekteerimisel ja ehitamisel tuleb lähtuda piirkonna ehitustraditsioonidest ja hoiduda muutmast oluliselt maastikulist üldilmet. Elamute projekteerimise ja ehitamise põhimõtted on järgida antud kohale iseloomulikke külatüüpi. Tartu valla puhul on kohati raske välja tuua nn „puhtaid“ külatüüpe, sest ühes külas võivad seguneda erineva külatüübi tunnused või külal on üleminekujooned ühest külast teise. Kõige selgemad külatüübi näited on valla põhjaosas, mis ulatub Vooremaa viirgmaastikuni. Siin on iseloomulikud reljeefist tingitud pikad ridajad külad: ahelkülad, ridakülad ja hagukülad. Vallas on sellisteks küladeks nt. Pupastvere (põhjaosas ahelküla, lõunaosas haguküla), Saadjärve ja Puhtaleiva (ridaküla) ja Jõusa (ahelküla/ridaküla). Nimetatud küladel on ka sega- või üleminekutüübi jooned, mida peab elamuehitusel ka vastavalt jälgima. Valla keskosa külad on nii hajaküla kui ridaja küla struktuuriga (ahelküla, haguküla). (külatüübid ja soovitused hajaasustuses ehitamiseks on ära toodud planeeringu seletuskirjas).

Üldplaneeringuga hajaasustatud alade arendamise põhimõtteid rakendada kogu valla territooriumil vastavalt ülalnimetatud põhimõtetele.

Asustuse, sotsiaalse infrastruktuuri ja elamumaade kavandamisega kaasnevad mõjud

Elamumaid kavandatakse üldplaneeringuga peamiselt Tartu linna kontaktvööndis Kõrveküla piirkonnas Vahi, Tila ja Kõrveküla külades ning olemasolevaid kompaktse asustusega alasid (külakeskused) tihendades ja laiendades. Reserveeritavate elamumaade määramisel on arvestatud, et säiliks head põllu- ja metsamaad.

Eksperdi seisukohalt on elamumaade arendamisel suuremate keskuste ümbruses positiivne mõju: elamualade laienemine kohalike keskuste ja Tartu linna kontaktvööndis võimaldab kõrgekvaliteedilise elukeskkonna tekkimist, kus on hästi kättesaadavad keskuses pakutavad avalikud ja erateenused ning võimalus laiendada keskuse olemasolevaid infrastruktuure (nt. ühisveevärk ja –kanalisatsioon, tänavavalgustus, sidekaablid) uutele elamualadele ning tagada elanikele head ühendusvõimalused teedevõrgu laienemise läbi ja ligipääsuga ühistranspordile. Elanikkonna koondumine tugevdab kohalikke keskusi ning toetab seeläbi asustuse ja elamuehituse üldist arengusuunda, mis lähtub üleriigilises planeeringus Eesti 2010 esitatud eesmärgist: Eesti asustussüsteemi edasiarendamine. Maapiirkondade elujõulisuse ja rahvastiku säilitamiseks on positiivse mõjuga ka elamuehituse võimaldamine väiksemate külakeskuste ümber, soodustades efektiivset maakasutust.

Elamumaade reserveerimisega kaasnev mõju looduskeskkonnale on negatiivne. Uute elamute ehitamine toob kaasa ajutise negatiivse keskkonnamõju - müra, vibratsioon, saasteainete emissioon, ehitusjäätmete teke, pinnase kahjustamine ja võimalik reostus. Ehitiste ekspluatatsiooniga kaasnev mõju on pikaajalisem - maastikupildi muutused, pinnase kahjustamine, taimkatte vähenemine, veerežiimi muutused, liikluskoormuse suurenemine, olmejäätmete teke.

Uute elamumaade reserveerimise mõju sotsiaalsele keskkonnale koos äri- ja tootmiskaude reserveerimisega on positiivne, võimaldades kohalikel elanikel leida nii elu- kui töökoht vallasiseselt, vähendades seeläbi pendelrännet ja välistades monofunktsionaalsete asumite tekke. See tagab valla elanikkonnale väärtuslikuma elukeskkonna, mis loob eeldused erinevate funktsioonide arenemise kumulatiivse efekti tootmise laiendamiseks ja teenuste kättesaadavuse parandamiseks, kuna suureneb töötajate ja teenuste tarbijate arv.

Samas seab üleriigiline planeering Eesti 2010 eesmärgiks ka asustussüsteemi säilitamise, mitte ainult edasiarendamise. Asustusstruktuuri säilitamise väga oluliseks tingimuseks vastavalt üleriigilisele planeeringule on uue hajaasustuse vältimine vallas, mistõttu saab olemasolevate **keskuste laienemine toimuda ainult kompaktse hoonestuse põhimõttel**, mis võimaldab kvaliteetse elukeskkonna loomist ning vältida raiskavat ja ebaefektiivset maakasutust ning lünklikke ja kulukaid infrastruktuurilahendusi, mis ei toeta kvaliteetse elukeskkonna loomist ega ka maakonnaplaneeringus ja valla arengukavas toodud eesmäärke efektiivse ja sihipärase maakasutuse osas.

Ajaloolis-kultuurilise keskkonna säilitamiseks on planeeringuga määratletud tingimused elamumaade arendamiseks ja elamute projekteerimiseks hajaasustuses, väärtuslikel kultuurmaastikel ja külamiljööga aladel. Hajaasustuses elamumaade reserveerimisel jälgitakse ajalooliselt väljakujunenud asustusstruktuuri. Üldplaneeringu järgi tuleb traditsioonilise külamiljöö ning miljööväärtuslikel aladel säilitada ajalooline asustusstruktuur, ajaloolised ehitusjooned, hoonestuse mastaap, maastikuline paigutus, külatüübid ning hoonete omavaheline paigutusmuster. Uute hoonete rajamine ja vanade rekonstrueerimine ei tohi rikkuda maastiku üldilmet. Seega on planeeringulahenduse mõju ajaloolis-kultuurilisele keskkonnale positiivne, kuid seda juhul, kui üldplaneeringuga sätestatust suudetakse realses arendustegevuses kinni pidada.

Üldplaneeringuga planeeritavate uute elamumaade arendamise põhimõtted ja alad toetavad väärtusliku looduskeskkonna säilitamist:

- Planeeringuga kavandatavate elamumaade arendamine vastavalt planeeringus toodud põhimõtetele ja kohtadele tagab jätkusuutlike, mitmekesiste ja terviklike ning kompaktsete elamualade arendamise, mis vahelduvad väärtuslike loodusmaastike ja metsamassiivide/rohekoridoridega. Kompaktsete elamualade planeerimine juba olemasolevate asustusalade laiendusena ja lähedusse tagab väärtusliku mitmekülgse elukeskkonna realiseerumise, mille ehitamiseaegne ning eksploatatsiooniga kaasnev negatiivne keskkonnamõju on tervikuna märkimisväärselt väiksem kui seda hajaasustusse sporaadiliselt rajatavad elamualad.
- Elamualade arendamisel välditakse uute ulatuslike hajaasustatud alade teket, mis võib endaga kaasa tuua planeeringute vaid osalise realiseerumise, kuna ei suudeta tagada elanikke rahuldavaid lahendusi (avalik- ja esmatarbeteeninduse kättesaadavus, tehnovõrgud, tänavavalgustus, päästeteenistuste juurdepääsud, ühistransport, jne).

Üleujutatavad alad

Käesoleva planeeringuga on täpsustatud ehituskeeluvööndi (ja piiranguvööndi) kulgemist Emajõe ääres lähtudes kõrgveepiiri kulgemisest. Vastavalt Keskkonnaministri 28.mai 2004. a määrusele nr 58 *Suurte üleujutusalaadega siseveekogude nimistu ja nendel siseveekogudel kõrgveepiiri määramise kord* on Emajõgi suurte üleujutusalaadega siseveekogu, kus on kõrgveepiiriks alaliselt liigniiskete alluviaalsete soomuldade leviala piir veekogu veepiirist arvates.

Tulenevalt Emajõe pikiprofiilist, veerežiimist, kliimatilistest jt tingimustest võib **Emajõe lammil** lumerohkele talvele järgnev suurvesi realselt **üle ujutada** ka teiste muldadega alasid. Emajõe lammil on Tartu linna lähikonnas lammisetteid väga kitsal jõeäärsel ribal, sest ülemjooksul läbib jõgi suuri soomassiive, kust mineraalset heljumit tulvavette ei satu, kuid lammil on üleujutusrežiim siin ikkagi iseloomulik. Emajõe läheduses võivad lammimuldade kõrval suurematel või

väiksematel pindaladel üleujutusrežiimiga olla ka madal-soo- ja gleimullad (leetjaid - GI ja leostunuid - Go), mis lammimuldade hulka ei kuulu seepärast, et nende ehituses üleujutusveega toodud setted puuduvad¹.

Eeltoodust tulenevalt ei soovitata käesoleva planeeringuga tegeleda ehitustegevusega (elamud, jms) Emajõe lammil eelpool mainitud muldade levikualal, kuna alal on võimalikud üleujutused.

4.2.2. Äri- ja tootmiskaade kavandamise põhimõtted ja kaasnevate mõjude hindamine

Kuna Tartu vald on piirkonniti väga erineva iseloomuga, valdavalt maakasutuslikult maatulundusmaa (põllu- ja metsamaa) ning Tartu linna lähialadel intensiivselt arenev linnaruum, siis käsitletakse antud peatükis maakasutuspõhimõtteid lähtuvalt piirkondade iseloomust. Seminaridel selgunu tulemusena, kus küsiti töörühmalt(delt) kus võiksid paikneda ja millised võiksid olla valla äri- ja tootmiskaade arendamise põhimõtted, tulid esile ja järgitakse Tartu vallas äri- ja tootmiskaade kavandamisel järgmisi põhimõtteid:

Äri- ja tootmiskaade arendamise üldine põhimõte on ettevõtluse arengu soodustamine ja koondamine ennekõike olemasolevatesse ettevõtluspiirkondadesse. Tootmiskaade laiendamist nähakse ette eelkõige Kõrvküla, Raadi ja Lähte piirkonnas uute kontsentreeritud tootmiskaade reserveerimise vajaduse näol ning mujal vallas olemasolevate tootmisalade laiendamise ja kasutusest väljalangenud tootmiskaade ennistamise näol. Kompaktse hoonestuse läheduses ja olemasolevas asustuses paikneva tootmise arendamisel tuleb eelistada sellist tootmist, mille mõju ei ulatu hoonest või kinnistust väljapoole. Kohtades kus olemasolevad tootmisalad paiknevad teiste intensiivselt kasutatavate maakasutusfunktsioonide läheduses tuleb planeerida kõrghaljastatud kaitsehaljastusmaad. Uute põllumajandusettevõtete rajamisel arvestatakse maastikulise sobivusega ja veekaitseõuetega: uusi tootmishooneid ei paigutata veekogude äärde ega vaatekoridoridesse. Seminaril tuli esile põllumajanduslootmise säilitamise vajaduse põhimõte väärtuslike põllu- ja metsamaade kasutusse jätmise, seda eriti valla kiiresti arenevates piirkondades vaheldusrikka ja jätkusuutliku elukeskkonna säilitamise huvides.

Ärimaade võimaldamist ja vajadust nähakse ette ennekõike kompaktse ja linnalise iseloomuga polüfunktsionaalselt arendatavates piirkondades teeninduse ja kaubanduse mitmekesistamise eesmärgil. Hajaasustatud aladel ennekõike puhke- ja turismiteenust pakkuvana.

Üldplaneeringuga ülaltoodud põhimõtetel kavandatavad äri- ja tootmiskaade arenguperspektiivid piirkonniti on järgmised:

Kõrvküla piirkond

- Endise Raadi lennuvälja alal ning Vahi külas arendada kompaktset tööstusmaid. Polüfunktsionaalselt arendatavatel linnalistel aladel soodustada äri- ja kaubanduse arengut vastava funktsiooniga maade kavandamisega.
- Olemasoleva äri- ja tootmiskaade laiendamine kõrvküla piirini Valga-Tartu-Jõhvi mnt ning Kõrvküla-Vasula teeni ja väljapoole aleviku piiri perspektiivse jalgrattatee vahelisele alale.

¹ Hinnang võimalike üleujutatavate muldade kohta pärineb EMÜ emeriitprofessor L. Reintam'ilt

Lähte piirkond

- Lähte läheduses soodustada olemasoleva tootmismaa toimimist ja reserveerida maid laienemise vajaduse rahuldamiseks.

Kärkna piirkond

- Väärtuslike maatulundusmaa tootmise põllu- ja metsamaade säilimise tagamine läbi vastavate juhtfunktsioonide määramise ja kasutusfunktsioonide täpsema väljatöötamise;

Vedu piirkond

- Väärtuslike maatulundusmaa tootmise, põllu- ja metsamaade säilitamine Vedu piirkonnas läbi vastavate juhtfunktsioonide reserveerimise ja kasutustingimuste määramise.

Tammistu piirkond

- Igati soodustada põllu- ja metsamajanduslikku tegevust Tammistu piirkonnas läbi vastavate juhtfunktsiooniga maade reserveerimise ja kasutustingimuste määramise.

Äri- ja tootmismaade kavandamisega kaasnevad mõjud

Äri- ja tootmismaade reserveerimisel on arvestatud valla üldiste arengusuundadega, mille kohaselt Tartu linn on Tartu valla otseseks igapäevaseks tõmbekeskus nii era- kui avaliku teenuse kui ka töökohtade osas. Äri- ja tootmismaa funktsioonidega maade kontsentreeritud põhimõttel reserveerimisel on arvestatud asjaoluga, et säiliks puhas looduskeskkond, sh rohevõrgustiku tuum- ja puhveralad. Üldplaneeringuga reserveeritakse tootmismaa juhtfunktsiooniga maad peamiselt Kõrveküla piirkonnas ning teistes piirkondades juba olemasolevate tootmismaade laienduseks. Tootmismaade reserveerimine Lähtel, Kärkna ja Vedu piirkonnas toimub valdavalt olemasolevate tootmisalade tihendamise ja laiendamise läbi.

Tootmise kontsentratsiooni suurenemine suurendab erinevate saasteainete emissioone piirkonnas. Tootmise laiendamine võib mõjuda negatiivselt nii välisõhu, pinna- ja põhjavee kvaliteedile kui ka pinnasele. Planeeringuga planeeritava olemasolevate tootmismaade intensiivsem kasutuselevõtt vastavalt kehtivatele normidele ja tingimustele ning tootmismaade mõningane laienemine ainult olemasolevate tootmismaade läheduses kus eksisteerivad head tingimused infrastruktuuri ja kommunikatsioonide näol minimeerib negatiivsed mõjud kogu valla kontekstis:

- Planeeritavad tootmismaade laienemised arvestavad hea juurdepääsu võimalusega alale riigimaanteedelt
- Tootmismaadega seotud transpordivood on suunatud perspektiivselt mitte läbima asustatud alasid
- Planeeringuga ettenähtud kõrghaljastatud puhveralad asustusala suunas minimeerivad tootmismaadelt lähtuvat negatiivset mõju.

Üldplaneeringuga on määratud asustuse läheduses paikneva tootmise iseloom, mille puhul tootmistevõime lähtuvad mõjud ei tohi avaldada negatiivset mõju hoonest või kinnistupiiridest väljapoole, keskkonnaohtlikku tootmist ei ole käesoleva planeeringuga planeeritud, seega võib eeldada, et ei esine ka varasemast oluliselt suuremat negatiivset keskkonnamõju.

- Keskkonnaohtliku tootmise kavandamisel tuleb eelnevalt läbi viia täiendav keskkonnamõju hindamine.
- Tootmisalade laiendamisega kaasnevate negatiivsete mõjude leevendamiseks, on üldplaneeringuga ette nähtud haljastuse puhvertsoonide rajamine.

Tootmis- ja ärimaade reserveerimine loob eeldused majandustegevuseks ning tootmise ja teenindussfääri arenemiseks ja laienemiseks. Uute töökohtade

tekkimine võimaldab luua mitmekesise keskkonna, mille tulemusena väheneb pendelränne Tartu valla elamispiirkondade ja linna vahel. Tootmis- ja elamumaade reserveerimine on omavahel tihedalt seotud, kuna uute töökohtade teke eeldab uusi inimesi, kellel on vaja elamispinda. Tootmis- ja ärimaade laiendamine loob ka eeldused väljastpoolt valda tulevateks uuteks investeringuteks ning valla ja selle elanike majandusliku heaolu kasvuks. Üldplaneeringu olemasolu tõstab maa väärtust kinnisvaraturul ja hõlbustab erinevate arendajate tegevust.

Üldplaneeringuga täiendavaid mäetööstusmaa juhtfunktsiooniga alasid ei reserveerita, seega uusi kaevandatavaid alasid, karjääre ja turbatootmise alasid ei rajata. Looduslikule keskkonnale avaldab see positiivset mõju, samas majanduslikule keskkonnale mõjuks uute tööstusalade rajamine soodsalt.

Tootismaade arendamine ja laiendamine valla kahes suuremas keskuses on sotsiaal-majanduslikust vaatenurgast positiivne: luuakse võimalus tootmise laiendamiseks Tartu linnast välja liikuva tootmise jaoks reserveeritakse vastavaid maid arvestades alade paiknemisega transpordikoridoride läheduses, ümberkaudu paiknevate maade kasutusfunktsioonide ning tootmistegevusest lähtuvate võimalike mõjude minimiseerimise ja leevendamisega rakendades planeeringuga vastavaid meetmeid.

Valla keskuste tugevdamise ning ettevõtluse/teeninduse arengu seisukohast on ärimaade kavandamine Kõrveküla piirkonnas ja teistes keskustes positiivne. Ärimaa kavandamine loob võimalused kohaliku teenustesektori laiendamiseks, mis on oluline nii kohalike elanike teenindamise kui turismiteenuse laiendamise seisukohast.

Tartu valla maatulundusliku tootmise olulisimaks tootmisharuks on põllumajanduslik tootmine ning planeeringuga ettenähtud arengusuunaks on põllumajandusliku tootmise säilitamine ja edasiarendamine tulenevalt piirkondade traditsioonist ja looduslikest tingimustest nii olemasolevates keskustes kui hajaasustuses.

4.2.3. Puhkeotstarbeliste ja loodusväärtuslike maade kavandamise põhimõtted ja kaasnevate mõjude hindamine

Tartu valla puhkeotstarbelise ja loodusväärtusliku maakasutuse arendamise üks strateegilisi põhimõtteid on säilitada maksimaalselt olemasolev väärtuslik keskkond, tagada looduse bioloogiline mitmekesisus ja kaitsta väärtuslikke looduslikke kooslusi. Looduskeskkonna arendamispõhimõtted tuginevad seminaridel osalejate väärtushinnangutel, mis väljendasid selgelt looduskeskkonna väärtustamist: valla puhast ja meeldivat elukeskkonda ning puhast loodust, Vooremaa eripära ning kõrgelt hinnatud põllumajanduslikku maastiku. Antud arengusuund vastab arvesse kõrgemalseisvate arengu- ja planeerimisdokumentide, toetub maakonnaplaneeringuga väljatoodud läbivatele eesmärkidele, mis rõhutavad looduslike ja kultuuriliste väärtuste kaitset, seda erinevate loodus- ja keskkonnakomponentide kaitse ja toimimise tagamise läbi (nt. rohevõrgustik, Natura 2000 võrgustiku alad, väärtuslikud maastikud, kaitsealused objektid, kaitsealused liigid ja väärtuslikud kooslused; veekaitse, välisõhukaitse). Kõige olulisemate teemadena täpsustati maakonna teemaplaneeringuga **„Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused”** määratud rohevõrgustike ja väärtuslike maastike piire ning põhimõtteid, analüüsi kaitsealade ja kaitsealuste üksikobjektide, Natura alade, väariselupaikade, inventeeritud märgalade ja pärandkoosluste tingimusi.

Säästva arengu seaduse § 9 Bioloogilise mitmekesisuse säilitamine lg 2 ütleb, et bioloogilise mitmekesisuse säilitamise üks põhialuseid on eritüübiliste ökosüsteemide ja maastike säilitamine ning süsteemi loomine looduslikest ja poollooduslikest kooslustest asustuse ja majandustegevuse mõju tasakaalustamiseks ning kompenseerimiseks.

Seminaridel selgunu tulemusena nähti oluliste põhimõtetenähtena Tartu valla puhkeotstarbeliste ja loodusväärtuslike alade planeerimisel maksimaalselt säilitada avalikus kasutuses ranna- ja puhkealad ning neile avalike juurdepääsude tagamine. Kõrveküla piirkonnas säilitada maksimaalses ulatuses rohevõrgustiku tuumalad ja koridorid.

Puhkeotstarbeliste maade kavandamine vallas on oluline nii kohalikele elanikele puhke- ja vaba aja veetmise võimaluste pakkumise (kvaliteetne elukeskkond) kui turismisektori arendamise seisukohalt. Kuna antud valdkond puudutab nii majanduse, sotsiaalsektori kui loodusvaldkonna edasist arengut, küsiti kõikide töörühmade käest, kuhu tuleks vallas planeerida puhkealad/kohad ja kergliiklusteed või millistel aladel on turismimajanduslikku potentsiaali. Kompaktse hoonestuse põhimõttel arendatavatel aladel näha ette avalikult kasutatavate haljasalade, parkide, alleede rajamist. Näha ette haljasalade reserveerimine elamualade vahele eesmärgiga tagada inimestele tervislik, esteetiline ja mugav elu- ja puhkekeskkond, parandada mikrokliimat, vähendada müra ja õhusaastet ning mitmekesistada maastikku. Puhkeotstarbelistel maadel looduskeskkonda säästva tegevuse tagamine (seadusandlike piirangute jälgimine, täiendavate piirangute seadmine).

Loodusväärtuslike alade põhimõtted on, ennekõike ranna- ja kaitsealadel tagada alade kasutamine puhke eesmärgil vastavalt nende koormustaluvusele lähtudes rohevõrgustiku ja väärtuslike maastike säilimiseks seatud tingimustest. Ehitiste ja tehnorajatiste kavandamisel tagada rohevõrgustiku säilimine ja toimimine, eriti roheliste koridoride toimimine. Kultuurmaastikes säilitada looduslike kooslustega saarekesed, metsade majandamisel arvestada seaduslike piirangutega.

Tartu vallas paiknevad väärtuslikud maastikud on määratletud maakonna teemaplaneeringuga. Valla territooriumile jäävate Lõuna-Vooremaa, Kardla-Vorbuse ja Kärkna väärtmaastike piire ning kasutustingimusi täpsustati töörühmade seminaride käigus ning määrati juurde Pupastvere, Erala ja Vasula väärtuslikud põllumajandusmaastikud.

Üldplaneeringuga ülaltoodud põhimõtetele kavandatavad puhkeotstarbeliste ja loodusväärtuslike maade arenguperspektiivid piirkonniti on järgmised:

Kõrveküla piirkond

- Kõrveküla piirkonna Vahi ja Maramaa külade Emajõega piirnevad alad säilitada toimiv rohevõrk Emajõe maksimaalse piiranguvööndi ulatuses, et tagada ala toimimine avalikult kasutatava rekreatsioonialana;
- Emajõe ja Vasula järve piiranguvööndi ja ehituskeeluvööndi laiuse säilitamine planeeringuga vastavalt looduskaitse seaduses sätestatule;
- Vasula järve ümbruse rohevõrk säilitada täismahus eesmärgiga tagada ala avalikult kasutatava puhkepiirkonnana;
- Piirkonnas reserveerida avalikult kasutatavad kergliiklusteed;
- Säilitada võimalikult suures ulatuses piirkonna rohevõrgustik Tartu linna roheline vööndina;

Lähte piirkond

- Saadjärve-Soitsjärve ümbruses reserveerida avalikult kasutatavad ujumiskohad, avalikud juurdepääsud, kergliiklusteed,

parkimislahendused ning elamu ja teeninduse juhtfunktsiooniga maad ja määrata nende kasutustingimused;

- Saadjärve ja Soitsjärve piirangu- ja ehituskeeluvööndi laiuse säilitamine vastavalt looduskaitseadusele;
- Säilitada väärtuslikud metsa ja põllumaad;
- Lähtuvalt Vooremaa piirkonna arengustrateegiast tagada läbi üldplaneeringu maakasutuse reserveeringute ulatuslik avalikult kasutatava ruumi olemasolu piirkonnas vastavalt perspektiivsetele turismitoodetele.

Kärkna piirkond

- Kärkna kloostri ja selle lähima ümbruse funktsioneerimise tagamine avalikult kasutatava turismipiirkonnana;
- Aktiivsete teenuste ja teenustesfääri loomise soodustamine läbi juht- või kõrvalfunktsiooni määramise nii Kärknas kui Emajõe piirnevatel aladel.

Vedu piirkond

- Vedu piirkonna kui Vooremaa turismipiirkonda kuuluva osa perspektiivsete turismiteenuste arengu soodustamine läbi vastavate juht- ja kõrvalfunktsioonide reserveerimise;

Tammistu piirkond

- Igati soodustada põllu- ja metsamajanduslikku tegevust Tammistu piirkonnas läbi vastavate juhtfunktsiooniga maade reserveerimise ja kasutustingimuste määramise.

Puhkeotstarbeliste ja loodusväärtuslike maade kavandamisega kaasnevad mõjud

Spordi- ja mänguväljakute, kergliiklusteede, puhkealade ja külaplatside rajamisel ning olemasolevate haljasalade korrastamisel on pikaajaline positiivne mõju. Alade/teede kavandamine täidab maakonnaplaneeringus toodud eesmärgi luua maakonnas võrdväärsed elamistingimused (sh puhke- ja spordivõimalused), samuti soodustab kohaliku turismipotentsiaali ärakasutamist, mistõttu mõju on sünergiline. Lähtudes eelkõige valla elanike vajadustest, katab spordi- ja mänguväljakute rajamine kohalike laste ja noorte vajadusi, võimaldades spordi- ja vaba aja veetmise võimalusi, mis koos kergliiklusradadega täiendab sportimise ja vaba aja veetmise võimalusi ka täiskasvanutele. Mänguväljakute rajamiseks väljapakutud aladest osad asuvad praeguste lasteaedade territooriumil, mida pole otstarbekas määrata avalikuks kasutamiseks, vaid mille kasutamist valla elanike poolt reguleeritakse vastavalt vallavalitsuse kokkulepetele.

Lähtuvalt valla kultuurilisest ja looduslikust taustast on sobiv ulatuslike avalikult kasutatavate kergliiklusteede väljaarendamine, et pakkuda ligipääsuvõimalusi looduskaunitele kohtadele ning võimaldada erineval viisil liikumist (jalgsi, rattal, suuskadel). Väljaarendatud matka- ja jalgrattarajad, mida toetavad väljaarendatud avalikult kasutatavad puhkekohad (lõkke-, telkimise- ja ujumiskohad), tõstavad valla atraktiivsust puhkajate seas. Kergliiklusteede arendamine võimaldab liikuda keskkonnasõbralikumal viisil (jalgrattaga) ning turvalisemalt (väljaehitatud teed). Oluline on tagada teede avalik kasutamine, samuti atraktiivsetes kohtades ligipääsude tagamine nt. järvede kallastel jm. Külapeo- ja kiigeplatside arendamine soodustab külades kooskäimist ja ühistegevust, tugevdab kogukonna tunnet ja identiteeti ning on seeläbi positiivse mõjuga. Puhke- ja virgestusalade ja kergliiklusteede kavandamisel on üldiselt positiivne mõju ja see täidab Üleriigilises planeeringus Eesti 2010 toodud eesmärgi: looduslähedase majandamise, elulaadi ja rekreatsiooni võimaldamine ning looduslike alade ruumilise kättesaadavuse tagamine. Eraldi on valla kergliiklusteede planeerimisel positiivne mõju autosõltuvuse vähendamise ning

säästvama liikumisviisi arendamise seisukohast, toetades seeläbi üldisemaid globaalseid eesmärke heitgaaside vähendamisel.

Üldplaneeringu põhimõtted määravad säilitamisele kuuluvad loodusväärtuslikud maastikud ja kooslused. Valla arendamise üheks põhimõtteks on säilitada olemasolev väärtuslik looduskeskkond, millest tulenevalt on vaja säilitada bioloogiline mitmekesisus, kaitsta poollooduslikke kooslusi, märgalaid ja vääriselupaiku. Üldplaneeringuga on osaliselt kavandatud arendustegevust ka looduskaitsealadele ja Natura 2000 võrgustikku kuuluvatele aladele. Saadjärve kaldale, Vooremaa maastikukaitsealale on reserveeritud täiendavad elamualad. Elamualade reserveerimine vähendab looduslike alade ulatust ning takistab ligipääsu kallasrajale. Ühtlasi suureneb oht ehitustegevuse ja elamualade kasutamise käigus reostada looduslikke alasid, eelkõige Saadjärve ning tuua kaasa negatiivseid mõjusid Vooremaa maastikukaitsealale – väheneb seni looduslikena säilinud alade pindala, ehitustegevus võib kahjustada kaitsealuste liikide kasvu- ja elukohtade säilimist, tuua kaasa pinnase kahjustusi ja reostust, liikluse intensiivistumine levitab välisõhku saasteaineid ning tekitab müra. Antud ohtude leevendamiseks tuleb elamualade arendamisel rangelt kinni pidada veekogu ehituskeelu- ja piiranguvööndist ning neisse ehitisi mitte rajada. Elamute kanalisatsioon lahendada ühiskanalisatsiooniga, st mitte lubada iga maja juurde eraldi kogumiskaevu (kogumiskaevude kasutamisel puudub ülevaade ja kontroll nende korrashoiu ja tühjendamise üle ning reovesi võib sattuda puhastamata kujul pinnasesse). Tartu valla üldplaneeringuga on Saadjärve äärsed elamualad määratud reoveekogumisalaks. Looduskaitseaduse §36 kohaselt on kinnisasja omanik kohustatud tagama inimeste ja loomade vaba läbipääsu kallasrajale. Juurdepääsuvõimalused kallasrajale määratakse üld- ja detailplaneeringutega. Väikseim ehitusõigust omav krunt Saadjärve piirkonnas on vähemalt 0,2ha.

Üldplaneeringu koostamise käigus on korrigeeritud Tartu maakonna teemaplaneeringuga „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused” määratud rohevõrgustiku piire, mille tulemusel on rohevõrgustiku pindala vähenenud. Olulisemad muutused rohevõrgustiku piirides on tehtud Maramaa, Vahi, Kõrveküla ja Vasula piirkondades. Rohevõrgustiku alale elamumaade kavandamine vähendab rohealade pindala, mistõttu väheneb inimeste jaoks looduslike puhkealade ja loodusressursside taastootmiseks vajalike alade pindala ning loomade ja taimede elu- ja kasvukohad ning liikumisvõimalused. Rohevõrgustiku pindala vähendamise mõju looduskeskkonnale on negatiivne. Rohevõrgustiku arvelt reserveeritud elamualade arendamisel on eriti oluline tähelepanu pöörata keskkonnakaitse tingimustele. Ehitiste rajamisel säilitada olemasolev kõrghaljastus võimalikult maksimaalses ulatuses ning tehnilise infrastruktuuri arendamisel tagada keskkonnareostuse vältimine.

Maakonnaplaneeringu teemaplaneeringuga „Tartu linna lähialade ja linna vahelised territoriaalsed seosed” on nähtud ette säilitada võimalikult suures ulatuses linnaga külgnevatel maadel rohealad. Sellest tulenevalt on üldplaneeringuga tehtud ettepanek määrata kaitsemetsa kategooriasse Tartu lähitsoonis olemasolevad riigimetsad, Vasula järve ümbritsevad metsad ja Möllatsi turbaleiukoha alal kasvav mets.

Vasula järve põhja- ja lõunaossa on üldplaneeringuga kavandatud osaliselt ka elamumaid, mis jäävad olemasolevate metsade ja sh ka rohevõrgustiku alale. Looduslikule keskkonnale mõjub elamumaade arendamine negatiivselt, kuna väheneb looduslike alade pindala ning kaasneb reostusohu. Vasula järve äärsel elamuala reserveerimine toob positiivse aspektina kaasa järve äärsel ala korrastatuse ja supluskohta rajamise. Üldplaneeringu koostamise ajal on järve ümbrus soine ala ja pole puhkekohana kasutatav. Planeeringu realiseerudes ala

korrastatakse, rajatakse supluskoht ning Tartu vald saab juurde uue avalikult kasutatava puhkeala. Säiliva rohevõrgustiku alale jäävad metsad Vasula järve ääres reserveeritakse kaitsemetsadeks.

Ajaloolis-kultuurilisi aspekte arvestades on üldplaneeringuga täpsustatud Tartu maakonna teemaplaneeringuga „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“ määratletud väärtuslikud kultuuri-, maastiku- ja külamiljööga alad ning lisatud juurde väärtuslike aladena Pupastvere, Erala ja Vasula.

- Ajaloolis-kultuurilise keskkonna säilitamiseks on planeeringuga määratletud tingimused elamumaade arendamiseks ja elamute projekteerimiseks väärtuslikel kultuurimaastikel ja külamiljööga aladel. Üldplaneeringu järgi tuleb traditsioonilise külamiljöö ning miljööväärtuslikel aladel säilitada ajalooline asustusstruktuur, ajaloolised ehitusjooned, hoonestuse mastaap, maastikuline paigutus, külatüübid ning hoonete omavaheline paigutusmuster. Uute hoonete rajamine ja vanade rekonstrueerimine ei tohi rikkuda maastiku üldilmet. Seega on planeeringulahenduse mõju ajaloolis-kultuurilisele keskkonnale positiivne, kuid seda juhul, kui üldplaneeringuga sätestatust suudetakse realses arendustegevuses kinni pidada.

4.2.4. Teemaade ja tehnilise infrastruktuuri kavandamise põhimõtted ja kaasnevate mõjude hindamine

Tehnilise infrastruktuuri ja teede kavandamise küsimused arutati läbi majanduse ja ettevõtluse ja tehnilise infrastruktuuri töörühmadega, teemat täpsustati juhrühmas. Teede valdkonda kuuluva kergliikluse osas küsiti arvamust ka sotsiaalsfääri ja looduse teemarühmadelt.

Teedevõrgu arendamise prioriteetsed suunad on:

- Igapäevase elutegevuse toimimiseks vallale kuuluvate teede sõidetavuse parandamine;
- Sõidetavuse parandamine, vaadete avamine ja tähistuse parandamine samuti nendel teedel, mis omavad valla puhkemajanduse seisukohast suuremat tähtsust;
- Valla mastaabis ennekõike piirkondlike keskuste, suuremate puhkealade ja teiste tähtsamate alade vahel on primaarne viia teed tolmuvaba katte alla. Asfaltkatet on soovitatav vältida väljakujunenud traditsioonilise maastikuilme säilitamise eesmärgil. Pikemas perspektiivis on vajalik viia kõik vallale kuuluvad teed tolmuvaba katte alla;
- Ajalooliste teede rekonstrueerimisel tuleks hoiduda nende väljakujunenud laiuse, kuju, looklevuse ja tervikstruktuuri lõhkumisest.

Ühistransport

Tartu vallas on oluline tagada hea ühistranspordiühendus:

- **Valla ja linna vahel**

Vallast linna: Tartu valla elanikud on tihedalt seotud Tartu linnaga töökohtade ja teenuste tarbimise läbi, mistõttu on tarvis tagada kvaliteetne transpordiühendus Tartu valla igapäevastele pendelrändajatele:

- *olemasolevates alevikes ja külades*
- *uutes planeeritavates linnalähedastes elamupiirkondades, et kasutada keskkonnasäästlikumat transpordivahendit ja piirata sõltuvust autodest*

Linnast valda: töökohtade arvu suurenemine linna äärealale planeeritud keskusemaadel ning äri- ja tootmismaadel suurendab tõenäoliselt ka linnast valda töökäivate inimeste arvu, millega on vaja arvestada ühistranspordi marsruutide ja graafikute planeerimisel.

- **Vallasiseselt külade ja keskuste vahel:** valla äärealadel paiknevate külade paremaks sidumiseks valla olulisemate keskustega. Kuna transpordiraskused on põhjustanud väljarännet äärealadelt ning ehitus- ja arendustegevus koondub suuresti Tartu linna piiri äärde, on elukvaliteedi parandamiseks ja ühtlustamiseks oluline parandada transpordiühendust kohalike keskuste ja äärealade vahel. Oluline on ka võimaldada valla elanikele hea transpordiühendus ligipääsuks töökohtadele, mis tekivad Tartu linna piiri äärde planeeritud äri-ja tootmismaade arendamisel.

Praegu teenindavad valda Tartu-Jõgeva ja Tartu-Jõhvi suunalised kaugbussid ning samuti maakonnasisesed liinibussid. Valla õpilaste igapäevane vedu on korraldatud regulaarbussiliinidega Tammistu, Kõrveküla ja Lähte suunal. Bussiühendus on halvem Kärkna, Sojamaa ja Tammistu piirkonnas, rongiliikluse kasutamine Kärkna ja Lähte piirkonnast Tartusse töökäimiseks on raskendatud, kuna kiirrongid vallas ei peatu. Maakonna ühistransporditeenuse korraldamine on Tartu maavalitsuse haldusalas. Vajalik on läbi viia ühistranspordi sageduse ja intervallide korrigeerimine, arvestades linnaäärse kasvava elanikkonna ning äärealadele jäävate külade elanike vajadusi. Tartu valla arengukava toob välja, et seoses Vana-Narva maantee rekonstrueerimisega laieneb Tartu linna ühistransport ka Kõrvekülla, mis seeläbi lahendab linnapiiril arendatavate piirkondade ühistranspordiküsimused. Samuti on vaja korrigeerida kooliliinide marsruute ja graafikuid.

Ühisveevärk ja -kanalisatsioon

Käesolev planeeringulahendus lähtub valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamisel Tartu valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukavast. Ühisveevärk ja -kanalisatsioon rajatakse kohaliku omavalitsuse volikogu kinnitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava alusel. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava koostatakse vähemalt 12 aastaks.

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukava on aluseks konkreetsete investeerimiskavade ja -projektide rahastamiseks erinevate institutsioonide poolt. Arengukava olemasolu võimaldab määrata finantseerimise, valla omavahendite, riiklike vahendite, fondide ja abiprogrammide vajadused ja võimalused. Arengukava on alusdokumendiks Euroopa Liidu institutsioonide poolt Eesti riigile antava abi saamisel Eesti keskkonnaseisundi parandamiseks ja Euroopa Liidu normidega vastavusse viimiseks.

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga on hõlmatud valla alevikud Kõrveküla ja Lähte, küladest Vedu, Vahi, Vesneri, Tammistu, Vasula, Erala, Kärkna, Sojamaa ja Äksi küla. Kukulinna, Saadjärve, Salu ja Lombi külas on olemas ainult ühisveevarustus. Hajaasustuses on veevarustuse ja reoveekäitlemise väljaehitamine reeglina maaomaniku või arendaja ülesanne. Hajaasustuses pole suuremate ühissüsteemide rajamine suurte vahemaade ja maksumuse tõttu võimalik, kuid sellegi poolest oleks säästlikum lahendus korraldada mitme kinnistu peale ühine veevarustus ja reoveekäitus.

Eelkõige põhjavee säästmiseks ja kaitseks on pikaajalises perspektiivis vajalik vallas läbi viia järgmised tööd ja uuringud:

- Valla puur- ja salvkaevude täpne inventeerimine, selle alusel mittekasutatavate puurkaevude tamponeerimine;

- Kogumiskaevude seisukorra ülevaatamine ning vastava registri loomine, vajadusel omanikele ettekirjutuste tegemine;
- Punktrestusallikate (pms farmid) reostuskoormuste mõõtmine nõrgalt kaitstud põhjaveega piirkondades ning pinnasevee kvaliteedi uuring.

Kompaktsed asustusalad

- Ühisveevärgi- ja kanalisatsioonisüsteemid renoveeritakse ja ehitatakse välja vastavalt arengukavas toodud investeerimisprioriteetidele.
- Uued kompaktsed asustuse põhimõttel rajatavad elamupiirkonnad liidetakse ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemiga.

Kõrveküla aleviku on tuletõrje hüdrantide poolest hästi varustatud. Lähte aleviku neli hüdranti tuleb ÜVK arengukava järgi tulevikus likvideerida, kuna nende torustike läbimõõt ei taga piisavat veekogust. Hüdrantide asemele rajada täiendavad tuletõrje veehoidlad koos juurdepääsuteede ja ümberpööramisplatsidega.

Hajaasustuses

- Säästlikkuse tagamiseks korraldada veevarustus mitme kinnistu peale ühiselt, kasutades võimalusel olemasolevaid puurkaeve: hoiab kokku kaevu ehitamise kuludelt, tagab kaevude parema töörežiimi, vähendab põhjavee reostusohu. Samuti korraldada ühist reoveekäitlust.
- Salvkaevude vee kvaliteeti ohustab pinnase reostumine. Seetõttu peab kaevu asukoht olema võimalike reostusallikate (nt. kogumiskaevud, prügikastid, käimlad) suhtes põhjaveevoolu suunas ülesvoolu ja neist võimalikult kaugel (mitte vähem kui 10 m).

Tuletõrje veevarustus

Tuletõrje veevarustuse tagamiseks on ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arengukava järgi vaja rajada tuletõrje veehoidlaid või –mahuteid. Otstarbekas on veehoidlate rajamiseks kasutada selliseid looduslikke veekogusid, kus vajalik veehulk on tagatud aastaringselt sõltumata ilmastikutingimustest. Looduslikele veekogudele rajatud tuletõrje veevõtukohtadele tuleb ligipääsu tagamiseks ehitada juurdesõiduteed ning manööverdamiseks ümberpööramisplatsid.

Tuletõrje veevõtukohtade probleemide lahendamiseks tuleb ette näha järgmisi meetmeid:

- Inventeerida olemasolevad ja taastada ennekõike hajaasustuses paiknevad veevõtukohtad;
- Uue hoonestuse rajamisel näha nende alade kohta koostatavates detailplaneeringutes ette veevõtukohtad;

Ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arengukava ja käesoleva üldplaneeringu kohasel vee- ja kanalisatsioonivõrgu väljaehitamisel tagada ühisveevõrgu baasil ka tuletõrjevee hüdrantisüsteemi rajamine.

Elektrivarustus

Tartu vallas teostab elektrivarustust Eesti Energia AS Jaotusvõrk. Elektrivarustuses suuremad muudatused on seotud Eesti Energia Tartumaa ja Jõgevamaa elektrivarustuse arengukavaga. Täiendavaid muudatusi üldplaneeringuga ette ei nähta. Tänavavalgustust planeeritakse Tartu valla arengukava kohaselt eelkõige olulisematesse keskustesse. Tänavavalgustus vajab osaliselt või terveniisti renoveerimist Kõrvekülas, Lähtel, Äksis, Vedul, Sootagal, Sojamaal, Eralas, Vesneris ja Tammistus. Vasula ja Salu külla vajalik uue tänavavalgustuse rajamine. Perspektiivis peavad olema tänavavalgustusega kaetud ka käesoleva planeeringuga kavandatavad kergliiklusteed.

Teede ja tehnilise infrastruktuuri kavandamisega kaasneva mõju hindamine

Teede ja transpordi arendamine tõstab ja soodustab ühendusi erinevate asulate vahel ja inimeste liikumist, kuid teisalt tõstab ka transpordikoormust. Teede ja tehnilise infrastruktuuri arendamine on üldiselt positiivse mõjuga, sest antud valdkonna arendamine täidab kõrgemalseisvates arengudokumentides toodud arengueesmärke: nt. üleriigilises planeeringus Eesti 2010 toodud ühendusteede paranemisest tulenevat liikumisvõimaluste ja ühenduse kiiruste paranemist, maakonnaplaneeringus rõhutatud võrdsete elamistingimuste loomist.

Tartu valla kontekstis kerkis oluliseks teemaks kergliiklusteede kavandamine, mis võimaldab keskkonnasäästlikumat liikumisviisi ning vähendada autosõltuvust. Üldplaneeringuga on kavandatud mitmeid kergliiklusteid, et ühendada valla erinevaid piirkondi (eelkõige puhkealasid) ning parandada ühendust Tartu linnaga.

Elamuehituse areng on viimastel aastatel eriti intensiivselt toimunud valla lõunaosas Tartu linna lähistel ning üldplaneeringuga on ette nähtud antud arengu jätkumist. Seega on oluline parandada ühendusi valla erinevate osade ja ka teiste linnade vahel. Liiklusolude parandamiseks ja liikluse sujuvamaks muutmiseks on üldplaneeringuga kavandatud uued teed eelkõige valla lõunaossa Kõrveküla, Tila ja Vahi küladesse.

Laiulatuslik elamualade arendamine suurendab liikluskoormust elamualasid läbivatel maanteedel. Liikluse intensiivistumine mõjub negatiivselt liiklusohutusele – teel liiklevate autode arvu suurenemine suurendab ka liiklusõnnetuste tekkimise tõenäosust. Liiklusohutust võib vähendada ka tee äärde kavandatud elamualade arendamine. Selle vältimiseks tuleb hooned ja rajatised ning krundile rajatav haljastus paigutada selliselt, et ei kahjustataks nähtavust ja liiklusohutust teedel. Tee kaitsevööndisse (kuni 50m sõiduraja teljest) on keelatud ilma teomaniku nõusolekuta rajada nähtavust piiravaid hooneid või rajatisi ning istandikku. Elamu- ning tootmis- ja ärialade arendamine maanteede läheduses suurendab vajadust maha- ja pealesõitute rajamiseks ning inimeste liikumiseks üle maanteede.

Liikluskeskkonna ja -ohutuse parandamiseks on soovitatav kergliiklusteede rajamisel lähtuda põhimõttest, et kergliiklustee ja sõidutee oleksid üksteisest eraldatud (mitte kavandada kergliiklusteed osana sõiduteest). Kaitsetsooni jätmise teede vahele suurendab oluliselt kergliiklejate turvalisust. Liiklusohutuse suurendamiseks tuleks vältida täiendavate peale- ja mahaõitute tekkimist riigimaanteedele – maa-alade liiklussüsteem lahendada suuremat piirkonda hõlmavate detailplaneeringute abil, mis tagab efektiivsema ja paremini läbimõeldud maakasutuse ja liikluslahenduse. Üldplaneeringuga on kavandatud mitmed mitmetasandilised ristmikud planeeritavate teede ristumisel olemasolevatega, mis parandab liikluskeskkonda muutes liiklemise piirkonnas sujuvamaks ja ohutumaks. Kohalike tõmbekeskuste kavandamisel, mis toovad kaasa suure hulga inimeste liikumise (nt kaubanduskeskused), on oluline pöörata tähelepanu liikluslahendustele, et vältida ummikute ja ohtlike manöövrite tekkimist. Uute elamualade liikluskorralduse lahendamiseks on üldplaneeringuga kavandatud perspektiivsed kogujateed läbi elamualade maanteedeni.

Valla praeguseks oluliseks probleemiks on halb ühendatus valla erinevate osade ja lähedalasuvate linnadega, mis eeldab ühistranspordi arendamist

(sõidugraafikute korrigeerimist). Ühistranspordiprobleemide lahendamisel on seetõttu vajalik eelkõige koostöö maakonna/maakondade tasandil.

Tehnovõrkude- ja rajatiste arendamisel on positiivne mõju Tartu elanike elukvaliteedile. Arvestades seda, et Tartu valda kavandatakse uusi elamumaid, tuleb üldplaneeringule järgneva arengute protsessi jooksul järgida sektorarengukavadega seatud tingimusi tehnovõrkude arendamiseks. Tehniliste infrastruktuuride arendamine võimaldab terviklike ühiste lahenduse tõttu tõhusamat keskkonnakaitset (nt reovee kogumine ja käitlemine) kui üksikute lahenduse puhul ning on seetõttu positiivse mõjuga. Oluline on tagada tehniliste võrkude ja rajatiste toimimine ning vastavus nõuetele ning arengukavade järkjärguline elluviimine.

Transpordist tuleneva müra leevendamiseks on planeeringu käigus arvestatud Sotsiaalministri 4. märtsi määrusega nr 42 *Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid*, ning vastavalt esitatud piiranguvööndite laiused, millega tuleb elamuehitusel arvestada. Teatud piirkondades (Vahi, Maramaa, Võibla, Kastli, Toolamaa, Igavere, Kõrveküla ja Vedu külades) on elamu- ja puhkealasad osaliselt reserveeritud ka maantee sanitaarkaitsevööndisse (200m teest). Suures osas on sanitaarkaitsevööndisse kavandatud elamualad olemasolevate elamualade laiendused. Vastavalt teede- ja sideministri 28.septembri 1999.a määrusele nr 55 „Tee projekteerimise normid ja nõuded“ ületab teede sanitaarkaitsevööndis õhusaaste perioodiliselt lubatud piirkontsentratsiooni, mistõttu inimese elamine ja puhkamine on tervisele ohtlik. Liiklusest tingitud negatiivsete mõjude leevendamiseks sanitaarkaitsevööndis on soovitatav eluhooned krundil paigutada maanteest võimalikult kaugele ning tee ja elamu vahele rajada kõrghaljastusega puhvertsoon.

4.2.5. Olulise ruumilise mõjuga objekti - koostootmisjaama asukohavalik

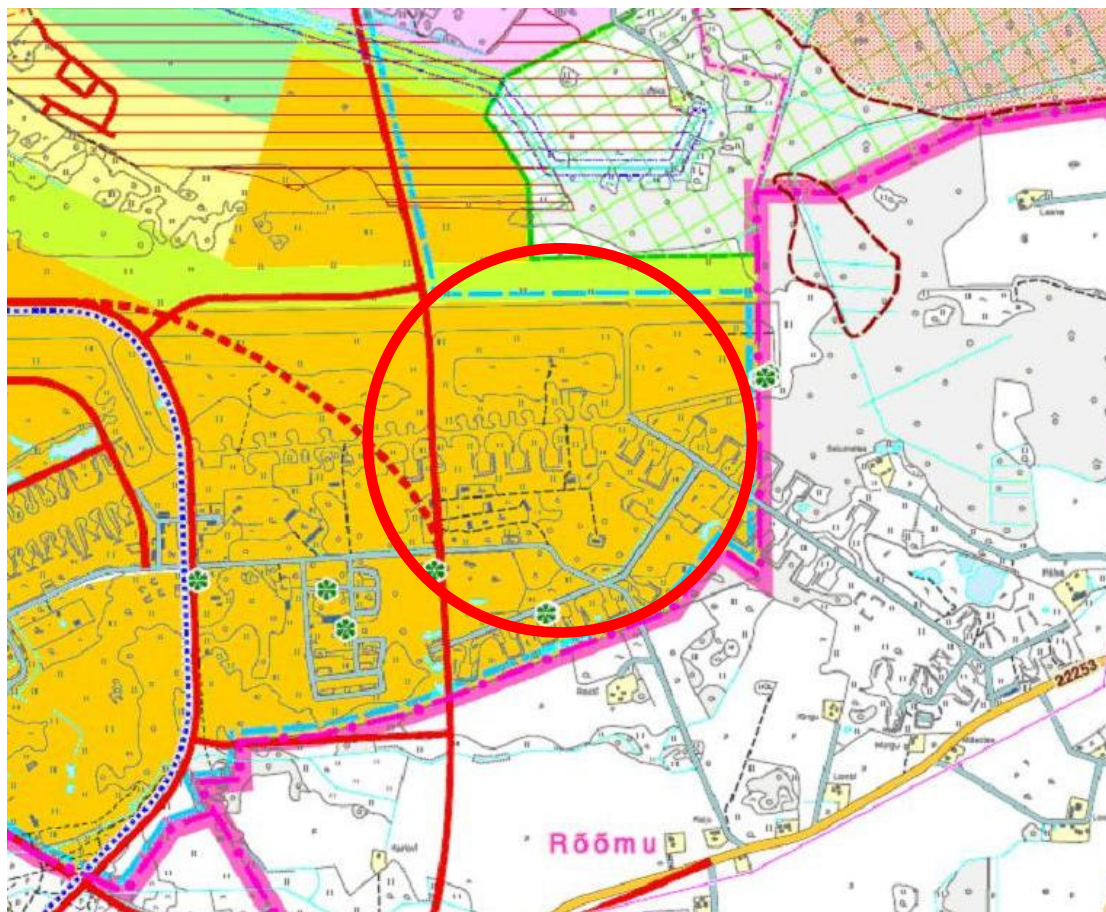
Planeerimisprotsessi menetluse käigus selgus Eesti Energia, Tartumaa Omaavalitsuse Liidu, Eesti Regionaalse ja Kohaliku Arengu Sihtasutuse ja AS Kagu-Eesti Jäätmekestuse koostöölepingus sätestatud soov lahendada olulise ruumilise mõjuga objekti, koostootmisjaama, potentsiaalse asukohana asukohavalik Tartu valla üldplaneeringu ja planeeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise raames. Tartu Vallavolikogu otsustas 21.03.2007 aastal liita koostootmisjaama asukohavalik üldplaneeringu protsessi. Vastavalt õigusaktidele² on tegemist olulise ruumilise mõjuga objektiga, mille tõttu asukoha valiku tegemiseks on vaja koostada üldplaneering. Sellega kaasneb kohustuslik keskkonnamõjude strateegiline hindamine. Võttes arvesse, et käesoleval ajal on koostamisel Tartu valla üldplaneering on otstarbekas ühildada asukoha üldplaneering valla üldplaneeringu menetlemisega, mis tagab asukoha valiku kokkuleppimise laiemas kontekstis, kui eraldi koostatav asukoha üldplaneering.

² Vastavalt Vabariigi Valitsuse 15. juuli 2003.a. määrusest nr 198 *Olulise ruumilise mõjuga objektide nimekiri* on tavajäätmete käitlemise ettevõtte võimsusega üle 100 tonni ööpäevas olulise ruumilise mõjuga objekt ja vastavalt Planeerimisseaduse § 8 lõikele 5 on üldplaneeringu koostamine kohustuslik olulise ruumilise mõjuga objekti asukoha valiku tegemisel.

Käesoleva üldplaneeringuga on kavandatud Tartu valda Tila külla tootmisala, kuhu soovitakse rajada koostootmisjaam³. Kavandatud koostootmisjaama võimsuseks on esialgu kavandatud 120 000 tonni jäätmeid aastas (ca 274 t/ööp;). Asukohana on kavandatud ala Tila külas, endise Raadi sõjalennuvälja piirkonnas. Arvestatud on sellega, et nimetatud piirkond on arenev ala, kus vajadus tulevikus soojus- ja elektrienergia järele on suur, seega on hetkel võimalus arendada kogu piirkonda koos selliselt, et koostootmisjaam sobituks piirkonda koos oma mõjuvõõndiga ning võimalikud negatiivsed keskkonnamõjud ei oleks takistuseks arendustegevusele või muudaksid võimatuks koostootmisjaama rajamise.

Üldplaneering leiab rakendust omavalitsuse soojusvarustuse arendamisel ja arengukavade koostamisel, kus määratakse kindlaks soojusallikate ja nende teeninduspiirkondade paigutus ning küttepiirkondade arengustsenaariumid.

Vastavalt Tartu valla üldplaneeringule on koostootmisjaama asukohta piirkond määratud kaugkütte piirkonnaks, kus peab arvestama tarbijate ja kohaliku omavalitsuse kui terviku huvisid, säästva arengu põhimõtteid, vajalikke investeeringute minimeerimist ning sotsiaalaspekte.

Joonis 1. Koostootmisjaama kavandatav asukoht

³ Koostootmisjaam on jäätmekäitluskoht, mille põhielement on paikne või teisaldatav tehniline kompleks või seade, mille käitlemise peamine eesmärk on energia tootmine või toodete valmistamine ning kus jäätmeid kasutatakse põhi- või lisakütusena või töödeldakse termiliselt nende kõrvaldamise eesmärgil [Jäätmeseadus § 37 (2)]

Olulise ruumilise mõjuga objekti asukohavaliku kavandamisega kaasneva mõju hindamine

Tartu valla üldplaneeringuga nähakse ette Raadi endise sõjalennuvälja arendamist alana, kuhu on kavandatud polüfunktsionaalne keskus (kaubandus- ja spordi- kultuurikeskused, tööstuspark jt). Kogu piirkond on kavandatud arendada komplekselt ja samaaegselt teede ja muude infrastruktuuridega, mis lubab koopõletustehase rajada võimalikult optimaalsete infrastruktuuridega elektri- ja soojustarbijateni aga ka ühendamise Tartu linna soojusvõrguga.

Asukoha kaalutlemisel on arvestatud ka põlemiskõlblike jäätmete kättesaadavusega Tartu linna kui Kagu-Eesti suurema jäätmetekitaja vahetus läheduses. Samuti on arvestatud võimalusega, et rajatav ringtee lubab lõuna poolt tulevad jäätmevood juhtida linnast mööda.

Lähtuvalt *Eesti keskkonnanstrateegiast aastani 2030* peaks energia tootmine tulevikus liikuma hajustootmise väljaarendamise suunas, kuid säilitama vajalikud mahus ka energia tootmise baaskoormuse kandjad. Kindlasti tuleb tulevikus enam rõhku panna energia koostootmisele, mis võimaldab kütust võimalikult efektiivselt ära kasutada, minimeerides samas keskkonnanahetmeid. Kavandatud on, et aastaks 2020 suureneb elektri- ja soojuse koostootmisjaamades toodetava elektri osakaal riigisisese tarbimises 20%-ni.

Valikud, kuidas toota energiat ja millest toota energiat on strateegilised. Võimaluseks on arendada välja hajustootmise tehnoloogia, mis põhineb suuremate koostootmisjaamade, taastuvallikate ning mikroenergeetika võimaluste kasutamisel ning toota energiat kombineeritud kohalikest energiaallikatest: turbast (mille varu on vaid tinglikult taastuv), biomassist, prügilagaasist, kasutades tuule, vee ja päikeseenergiat (taastuvaid ressursse) aga ka energia tootmist jäätmetest.

Üldtunnustatud põhimõtete kohaselt tuleks jäätmeteket võimalikult suures ulatuses vältida, teises järjekorras jäätmeid taaskasutada. Kõrvaldamine, sealhulgas ladestamine keskkonnakaitse nõudeid arvestades, on viimane lubatav käitlusviis. Jäätmeid tuleb korduvkasutada, materjalina ringlusse võtta või taaskasutada energia saamiseks. Seetõttu on pööratud üha rohkem tähelepanu jäätmetest energia saamisele (Tehnilis- majanduslik hinnang..., 2004-2005)

Arvestades tänaseks kujunenud kütuse ja elektrienergia hindu, Euroopa Liidu jäätmehierarhiat (jäätmete vältimine -> korduskasutus -> ringlussevõtt -> muu taaskasutamine (energiakasutus) -> ladestamine) ja põhimõtteid alternatiivkütuse kasutuseks, on otstarbekas kaaluda jäätmekütel põhineva koostootmisjaama rajamist.

Kõikide uute tehnoloogiate osas tuleks siiski korraldada eelnevalt kompleksne olelusringi hindamine ning hoiduma piiratud, ainult praegust olukorda arvestavatest hinnangutest. Kiire ülevaade Euroopa Liidus toimuvale näitab, et jäätmete kasutamine energia tootmisel on viimaste aastakümnetega arenenud kiiresti nii tehnoloogiliselt kui ka mahult, eriti peale 1999.a aprilli kui võeti vastu nn *prügila direktiiv*.⁴

⁴ Council Directive 1999/31/EC of 26 April 1999 on the landfill of waste

Tabel 1. Munitsipaaljäätmete käitlemine 2004.a (Jackson, 2006)

Municipal waste management in the European Union in 2004				
Country	Recycled/composted and other (per cent of total)	Landfill (per cent of total)	Incineration (per cent of total)	Waste per capita (kg)
Netherlands	65	3	32	624
Austria	59	31	10	627
Germany	58	20	22	600
Belgium	52	13	35	469
Sweden	41	14	45	464
Denmark	41	5	54	696
Luxembourg	36	23	41	668
Spain	35	59	6	662
Ireland	31	69	0	869
Italy	29	62	9	538
Finland	28	63	9	455
France	28	38	34	567
UK	18	74	8	600
Greece	8	92	0	433
Portugal	3	75	22	43

* Table from the Institute of Public Policy Research

Suurenenud on oluliselt jäätmete põletamine. Tabelis 1 on toodud andmed jäätmekäitluse kohta Euroopa Liidu maades 2004.a seisuga, kus on näha, et Rootsi ja Taani põletavad poole oma jäätmetest, Holland, Belgia, Prantsusmaa kolmandiku.

Kui kaheksakümnendatel aastatel tähendas sõna *jäätmepõletustehas* kogu ümbritseva keskkonna mürgitamist, siis tänaseks on tehnoloogia arenenud sedavõrd, et mitmed koostootmisjaamad on rajatud suurte linnade juurde või lausa linnadesse, kus kulud jäätmete kattesaadavusel on viidud miinimumini (joonis 1 ja 2). Seda ka seetõttu, et on sätestatud tugevad nõuded koostootmisjaamale nn *koostootmisjaama direktiiviga*⁵

Jäätmepõletustehased peavad käesoleval ajal vastama kõikidele nõuetele, mis on seatud teistele põletusseadmetele (näiteks katlamajadele). Jäätmepõletusseadme töö peab olema korraldatud vastavalt Välisõhu kaitse seadusele (RTI 2004, 43,298, RTI 2005, 15, 87; RTI 2007, 19, 95) ja jäätmeseadusele (RT I 2004, 9, 52; RT I 2004, 30, 208 ; RT I 2005, 15, 87; RT I 2005, 37, 288; RT I 2006, 28, 209; RT I 2006, 58, 439; RT I 2007, 19, 94 ja Jäätmeseaduse alusel kehtestatud keskkonnaministri 4.06.2004 määrusele nr.66 "Jäätmepõletustehase ja koostootmisjaama rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded (RTL 2004, 83, 1316; RTL 2005, 51, 716; RTL 2006, 29, 517).

Saastetaseme lubatud väärtused on seaduse kohaselt sätestatud keskkonnaministri määrusega 7.09.2004 nr. 115 „Välisõhu saastatuse taseme piir-, sihtväärtused ja saastetaluvuse piirmäärad, saasteainete sisalduse häiretasemed ja kaugemad eesmärgid ning saasteainete sisaldusest teavitamise tase“ (RTL 2004, 122, 1894; RTL 2006, 33, 298). Lisaks kehtib 2000. aasta detsembrist „Jäätmepõletusdirektiiv“ (RL 2000/76/EG), millega Eesti vastav seadusandlus (k.a. ülaltoodud õigusaktid) on harmoniseeritud.

⁵ Directive 2000/76/EC of the European Parliament and of the Council of 4 December 2000 on the incineration of waste

Erinevalt tavalistest katlamajadest lenduvad jäätmete põletamisel tavapärasest enam mitmed spetsiifilised ühendid, millest olulisemad on järgmised:

- Dioksiinid ja furaanid moodustuvad põlemisel jahtuvate gaaside keskkonnas, sisaldudes prügis enne põlemist vaid väga vähesel määral.
- arseen, kaadmium, nikkel jt. toksilised ja kantserogeensed metallid, mis sisalduvad jäätmetes ja lenduvad põletamisel
- plii, elavhõbe ja teised toksilised kuid mitte kantserogeensed metallid, mis samuti sisalduvad jäätmetes ja lenduvad põletamisel.

Peamisteks jäätmetehase atmosfääriõhule avalduva kahjuliku mõju ennetavateks spetsiifilisteks meetmeteks (erinevalt katlamajast) on

- jäätmete taaskasutamise toetamine et vähendada toksilisi jääke sisaldavaid jäätmekoguseid (nt. kasutatud rehvide utiliseerimine, pakendite taaskasutamine jms.)
- korrektsete tehnoloogiate kasutamine, sh. korrektse põletusrežiimi rakendamine
- spetsiifiliste puhastusagregaatide (nt. filtrite rakendamine).

Tänapäeval on jäätmepõletustehaste käitlemisel emissioonide vähendamisel saavutatud olulisi edusamme ja nimetatud käitised ei erine oluliselt tavapärasest katlamajadest.

Jäätmetehase paigaldamisel tuleb kasutada parimaid kasutatavaid tehnoloogiaid (BAT – *best available technology*) ja seadmele tuleb taotleda keskkonnaluba seadusega ette nähtud korras.

Soojusvarustuse stabiilse arengu seisukohast toetab riik läbi Kaugkütteseaduse optimaalsete kaugküttepiirkondade moodustamist, mis sisuliselt tähendab kaugkütte ja erinevate lokaalkütte viiside kooskõlastatud arendamist, seega eelnevast lähtudes on kaugküttevõrkude säilitamine ja arendamine riiklik prioriteet, mis võimaldab rakendada soojuse ja elektri koostootmist ning vähendada soojusvarustuse keskkonnamõjusid.

Eestis reguleerib jäätmete põletamist keskkonnaministri määrus⁶, millest tuleb juhinduda. Tartu valda kavandatava koostootmisjaama rajamiseks on 18. jaanuaril 2007 sõlmitud Eesti Energia, Tartumaa Omavalitsuste Liit, Eesti Regionaalse ja Kohaliku Arengu Sihtasutus ja Kagu-Eesti Jäätmekeskuse AS vaheline koostööleping, mille käigus uuritakse täpsemalt koostootmisjaama tasuvust ning tehakse eeluuring koostootmisjaama tehnoloogia kohta.

Peale tehnoloogia valimist tuleb koostada detailplaneering ja teha tehase keskkonnamõju hindamine, et määrata konkreetset mõju ulatused ning üldised mõõtmisnõuded. Koostootmisjaama käitaja peab taotlema seaduse kohase loa.

Kuna nõuded jäätmekäitluskeskustele ja koostootmisjaamadele on tõhusad, hakatakse läänemaailmas aina enam eelistama nimetatud objektide asukohtadena just suurlinnade lähialasid⁷ (fotod 1, 2), kus tarbijaskonna (ning toorme) paiknemine lähikonnas aitab ära hoida transpordivoogudega kaasnevaid mõjusid.

⁶ Keskkonnaministri 4. juuni 2004.a. määrus nr 66 "Jäätmepõletustehase ja koostootmisjaama rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded" (RTL 2004, 83, 1316; 2005, 51, 716)

⁷ Jackson, C. 2006. Britain's Waste the lesson we can learn from Europe. Published by Conservatives in the European Parliament (EPP-ED Group) 25 Victoria Street, London SW1H0DL.

Kokkuvõtteks saab üldplaneeringu täpsusastmes öelda, et Tartu valda kavandatava 120 000 tonni jäätmeid aastas kasutava koostootmisjaama asukoht Raadi endisel sõjalennuväljal on sobiv, kuna:

- kavandatav tegevus vastab üldistematele riiklikele arengukavadele;
- kaasaegse tehnoloogia ja normatiivide rakendamisel ei põhjustata olulisi negatiivseid keskkonnamõjusid;
- kogu piirkond on välja arenemas, mistõttu saab arendustegevusel koheselt arvestada koostootmisjaamaga. Seetõttu ei killustata juba olemasolevat keskkonda;
- vahetusse lähedusse jääb suhteliselt vähe majapidamisi, mistõttu ka lähialadele avalduv visuaalne ja mentaalne mõju avaldub vähemale hulgale elanikkonnale
- piirkond asub Tartu linna kui kõige suurema Kagu-Eesti jäätmetekitaja, vahetus läheduses, mistõttu välditakse jäätmete transpordist tulenevate liiklusvoogudega kaasnevaid negatiivseid keskkonnamõjusid (müra, õhusaaste, liiklusohutus);
- piirkonnas on suur soojus- ja elektrienergia vajadus (uus kaubanduskeskus, tööstuspark jne);
- rajatav Tartu idapoolne ringtee võimaldab lõuna poolt tulenevad jäätmevood juhtida Tartu linnast ja teistest tiheasustusaladest mööda

Joonis 1. Saint-Ouen'i koostpõletustehas Pariisi põhjaosas⁸.

Joonis 2. Tokyo Minato koostootmisjaam Jaapanis (3 x 3Mg/d ja 3 x 46,52 MW)⁹

⁸ <http://www.esemag.com/0100/french.html>

⁹ <http://www.martingmbh.de/deutsch/index2.htm>

4.3 Mõjutatava keskkonna kirjeldus kui strateegilist planeerimisdokumenti ellu ei viida

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus §40 lg 4 p 3 toob välja, et KSH aruanne peab kirjeldama eeldatavalt mõjutatavat keskkonda alternatiivsete arengustsenaariumide korral ja tõenäolist arengut juhul, kui strateegilist planeerimisdokumenti ellu ei viida. Käesoleva planeeringu puhul ühtib alternatiivne arengustsenaarium olukorraga kui strateegilist planeerimisdokumenti ellu ei viida: kui avaliku planeerimisprotsessi ei toimu, puudub erinevate huvidega arvestamine ning terviklikud ja integreeritud käsitluse tulemusena saadud kokkuleppelised arengusuunad.

Tõenäoline areng kui planeerimisdokumenti ellu ei viida

Juhul, kui planeerimisdokumenti ellu ei viida, on tõenäoliseks arenguks praeguste trendide jätkumine ja olemasolevate probleemide võimalik süvenemine ning uute probleemide tekkimine. Viimaste aastate trendide kohaselt on linnalähivaldade **oluliseks** maakasutusmuutuseks **elamuehituse laienemine** ning **turismi- ja puhketeenuste pakkumise kasv**, Tartu valla maakasutuse seisukohast on oluline ka **puhkemajanduse edasine areng**. Järgnevalt käsitletakse antud trendide mõju erinevatele keskkondadele.

Elamualade areng Tartu piiridel omandab järjest enam **valglinnastumise** tunnuseid. Turunõudluse ning arendajate ja maaomanike surve tagajärjel on ehitusalade valik sageli stiihiline, tihtipeale sotsiaalset infrastruktuuri, transpordivajadusi ja keskkonnakaitsepiiranguid mitteamestav, mistõttu domineerib monofunktsionaalsete asumite teke ning hävib avatud-looduslik ruum. **Elamuehituse arendamine** toimub vastavalt detailplaneeringutele või projekteerimistingimustele, vallas ei ole määratletud elamuehituse põhimõtteid ja tingimusi ega eelisarendatavaid piirkondi. Arendamine toimub vastavalt arendaja huvile, mis üldiste kokkulepete ja valla ruumilise arengu analüüsi puudumisel mõjutab nii sotsiaal-majanduslikku, kultuurilis-, ajaloolis- kui ka looduskeskkonda negatiivselt. Kuna eelisarendatavad piirkonnad pole määratletud, võib arendamine ehitussurve kasvades kahjustada sotsiaalsest aspektist avalikku huvi, seda atraktiivsete piirkondade (nt. järvede kaldad) täisehitamisel ning ligipääsu sulgemisel puhkekohtadesse ja kallasrajale, mistõttu need alad kaotavad omakorda atraktiivsust valla jaoks olulise turismi- ja puhketeenuse arendamise seisukohast. Elamuehituse põhimõtete puudumine võib vallas põhjustada raiskavat ja ebaotstarbekat maakasutust ning poolikuid infrastruktuurilahendusi, mis pärsvivad kõrgekvaliteedilise ja mitmekülgsete teenustega varustatud elukeskkonna kujunemist. Elamuehituse elavnemine võib tõsta omavalitsuse rahvaarvu või pidurdada vähenemist, kuid suunamata arenguga ei ole võimalik ette näha ja tagada avalike teenuste pakkumist (nt. haridus) või avalikult kasutatavate alade olemasolu (mänguväljakud, pargid jms).

Elamuehituse põhimõtete puudumisel ei arvestata piisavalt loodus- ja keskkonnakaitse põhimõtetega (nt. elamuehitus rohevõrgustiku koridorides, mis ei võimalda koridori funktsioneerimist, veekogude ehituskeeluvööndite ja piiranguvööndiga mitteamestamine jne), samuti ei arvestata piisavalt piirkonna asustusstruktuuri, ehitustraditsiooniga ning arhitektuurilise ilmega.

Turismi- ja puhkemajanduse arendamine toimub vastavalt arendaja soovidele ja alade atraktiivsusele ning võimalikult sektorarengukavale, vallas pole määratud eelisarendatavaid tegevusi ja avalikuks kasutamiseks määratud alasid, mille tulemusena võib olemasolevate alade kasutusintensiivsus olla liiga kõrge ja

koormustaluvust ületav, mis põhjustab kahju looduskeskkonnale. Avalikult kasutatavate alade puudumine võib väljenduda suunamatus kasutuses (nn „metsik turism“) selleks ebasobivates või väljaehitamata kohtades.

Majandussektoris jätkub **põllumajanduslik tootmine ning tööstussektori laienemine ennekõike Kõrvküla piirkonnas**. Tööstussektori suunamata arengu puhul ei suudeta arvestada terviklike lahendustega teistel funktsioonidel arendatavate maade, transpordivoogude ning mõjuga looduskeskkonna suhtes. Põllumajanduslikust maakasutusest tulenevad valla keskkonnaprobleemid oleks: põllumajandusest pärinev reostus, mis põhjustab veekogude eutrofeerumist ja välisõhu reostust (hais).

4.4. Mõjude omavahelised seosed ja kumulatiivsed mõjud

Üldplaneeringuga kavandavatel tegevuste mõjudel on sageli omavahelised seosed ning tegevuste mõjud on kumulatiivsed. Mõjude omavahelised seoseid on kirjeldatud peatükis 4.2, kus ühel kavandataval tegevusel on mõju teistele tegevustele/valdkondadele, samuti on käsitletud, kuidas üks või teine tegevus toetab erinevate valdkondade eesmärgi (nt. puhkekohtade arendamine toetab nii turismi, kohaliku kvaliteetse elukeskkonna kui rohealade ekstensiivse kasutamise eesmärgi).

Kumulatiivseid mõjusid on otstarbekas käsitleda järgmiste teemade kaupa:

- Mõju sotsiaalsele elukeskkonnale ja heaolule: planeeringuga kavandavatel erinevate valdkondade tegevustel on leevendusmeetmete (maakasutustingimuste) järgimisel kumulatiivselt positiivne mõju. Erinevate valdkondade (elamumaade, puhke- ja virgestusmaade, äri- ja tootmiskaade, tehnilise ja sotsiaalse infrastruktuuri) arendamise juures on pidevalt arvestatud teiste valdkondade arengu- ja ruumivajadustega, mistõttu väljatöötatud lahendused on üksteist vastastikku toetavad ning koosmõjus tõstavad valla elukvaliteeti;
- Mõju tervisele: kavandavatel tegevustel väljatöötatud maakasutuspõhimõtete ja -tingimuste läbi kumulatiivselt positiivne mõju inimese tervisele, nt. läbi kergliiklusteede ja puhkealade reserveerimise ning spordirajatiste renoveerimise, mis soodustavad vaba aja veetmist vabas õhus; kergliiklusteede arendamine soodustab keskkonnasäästlikumate (õhureostust vähendavate) liikumisviiside kasutamist;
- Mõju looduskeskkonnale: kuna Tartu vald Tartu linna lähitagamaal, suure survega linnastumisele, kattub osaliselt Vooremaa maastikukaitsealaga ning omab ulatuslikke põllumajanduspiirkondi, siis piirkonniti erineva iseloomuga maakasutuse arendamiseks on planeeringus suurt tähelepanu pööratud looduskeskkonna kaitsele, hea seisundi säilitamisele ja seisundi parandamisele. Väljatöötatud elamuehituse, tootmise ning puhke ja loodusväärtuslike maade maakasutuspõhimõtetele on leevendusmeetmete järgimisel kumulatiivne positiivne mõju valla looduskeskkonna- ja kultuurimaastike säilitamisele ning rohevõrgustiku toimimise tagamisele;
- Mõju kultuurilis-ajaloolisele keskkonnale: planeeringulahendus toetab kultuurimaastike ja nendes väärtustatud elementide säilimist, seda näiteks elamuehituse ning äri- ja tootmiskaade arendamise põhimõtete (eelkõige põllumajanduse arendamise põhimõtete) kaudu, samuti soodustavad elamuehituse põhimõtted väljakujunenud ehitustraditsiooni ja arhitektuurilist stiili;

- Mõju majanduslikule keskkonnale: erinevate majanduslike otstarbega maade arendamine (tootmiseks, teeninduseks, põllumajanduseks) ning seda toetava infrastruktuuri ning teede arendamisel on majanduslikule keskkonnale kumulatiivselt positiivne mõju. Majanduskeskkonnale on positiivne mõju ka elamumaade arendamisel, mis soodustab valda elama- ja tööleasumist.

5.7 Leevendusmeetmed ja seire

Mõjude leevendamise eesmärk on vältida või vähendada võimalikku negatiivset mõju keskkonnale (inimkeskkonnale ja looduslikule keskkonnale). Tartu valla üldplaneeringu koostamise ajal on leevendusmeetmete väljatöötamine toimunud kogu protsessi vältel. Keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus on tehtud ettepanekuid ja soovitusi planeeringulahenduse täiustamiseks. Leevendusmeetmetena on käesolevas planeeringus käsitletud kõiki väljatöötatud maakasutustingimusi, mis täiendavad maakasutuspõhimõtteid. Maakasutustingimused toimivad eelkõige valitud arengusuunal negatiivset keskkonnamõju vältivate või vähendavate, teatud aspektide juures ka positiivset mõju suurendavatena.

Kindlustamaks meetmete korrektset rakendamist on lisaks targale planeerimisele vajalik nii järelvalve kui ka koostöö. Planeeringu elluviimise juures on oluline lähtuda väljatöötatud maakasutuspõhimõtetest ja -tingimustest, mistõttu planeeringu seire sisuks on tagada vallas kavandatu vastavus nimetatud põhimõtetele ja tingimustele.

Planeeringulahenduse elluviimise käigus on oluline järgida üldplaneeringuga sätestatud, seada konkreetsed tasakaalustatud arengut tagavad tingimused projekteerimistingimuste väljastamisel ja detailplaneeringute lähteülesannete koostamisel. Uute hoonete ehitamisel ja planeerimisel tuleb tagada nende keskkonnanõuetele vastavus (reoveepuhastus, küte, liikluslahendus vms). Tööstusliku iseloomuga tootmise arendamisel ja intensiivse liiklusega teedega külgnevatel aladel tuleb ette näha roheliste puhvertsoonide rajamine/säilitamine, et leevendada tootmisest ja transpordist tulenevate võimalike negatiivsete mõjude kandumist elamu- ja ühiskondlike hoonete aladele ning puhkealadele.

Looduskeskkonnakomponentide kvaliteedi hindamiseks, et analüüsida arendustegevusega kaasnevaid mõjusid, on oluline läbi viia põhjavee-, õhu- ja pinnasekvaliteedi regulaarne seire. Seiremeetmete rakendamiseks vajalike kulutuste vähendamiseks on otstarbekas rakendatavad seireprogrammid siduda juba toimiva riikliku seireprogrammiga. Kogutud seireandmed tuleb perioodiliselt koondada ning võrrelda neid varem kogutud andmetega. Kui seireandmete analüüsil ilmneb mõne keskkonnakomponendi kvaliteedi oluline halvenemine võrreldes eelnevate perioodidega, tuleb teostada täiendav kontroll ning rakendada meetmeid negatiivse mõju vältimiseks või leevendamiseks. Ühisveevärgiks kasutatavate puurkaevude vee kvaliteedi seiret teostavad vee erikasutusluba omavad ettevõtted, välisõhku paisatavate emissioonide seiret teostavad välisõhu saasteluba omavad ettevõtted vastavalt lubades sätestatud nõuetele. Oluline on jälgida olemasolevate rohealade säilimist ning puhkealade arendamist.

Et hinnata valla elanike rahulolu elukeskkonnaga on soovitatav teostada ka elukeskkonna kvaliteedi seiret. Viia läbi küsitlusi ja uuringuid, et teada saada

elanike arvamust ja eelistusi valla arengu suhtes ning jälgida elanike juurde- või äravoolu vallast ja muutusi kinnisvara hindades.

Valla üldiste ruumilise arengu suundade kaasajastamiseks on oluline üldplaneeringu iga-aastane ülevaatus. Juhul kui arengusuunad on oluliselt muutunud, on vajalik algatada üldplaneeringu muutmine.

6 Kokkuvõte

Käesoleva üldplaneeringu protsessi ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande kõite eesmärgiks on kajastada planeerimisprotsessi käigus väljatöötatud maakasutuse arengustsenaariume ja maakasutuspõhimõtteid ja kavandatuga kaasnedava võiva strateegilise keskkonnamõju arutelu.

Tartu valla üldplaneering ja planeeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine algatati 18.oktoobril 2006. 2006.a. talvel toimusid nii teemarühmade kui juhrühmade planeerimisseminarid, milles olemasolevale olukorrale tuginedes selgitati välja valla üldised ning konkreetsete valdkondade arengusuunad, mille järel konkreetsemalt valdkondade maakasutuspõhimõtted ja -tingimused. Paralleelselt planeerimisprotsessiga viidi pidevalt läbi kavandatava tegevuse keskkonnamõju strateegilist hindamist, mille tulemusena kujunesid lõplikud maakasutuspõhimõtted ja -tingimused.

Planeeringu töörühmadesse kaasati laiapõhjalise huvide esindatuse tagamiseks erinevate valdkondade esindajaid erinevatelt tasanditelt (vald, maakond, riik). Vastavalt vajadusele kaasati protsessi käigus uusi osapoolil. Seminarides osalemine oli aktiivne. Laiema avalikkuse kaasamiseks korraldati planeeringu avalikke arutelusid, mille eel oli huvitatud isikutel võimalik tutvuda kavandatavate tegevuste ning seniste etappide tulemustega.

Planeerimisprotsessis kujunesid Tartu valla arengu seisukohast olulisemateks teemadeks asustuse-, tootmise- ja ettevõtluse arendamine ning vastukaaluks tervikliku ja jätkusuutliku keskkonna arendamisel väärtusliku looduskeskkonna ning ja haja-asustuse säilitamine. Käesolevas kõites on käsitletud kõikide mainitud valdkondade maakasutuspõhimõtteid ning nende alusel arendustegevusega kaasnedava võivaid mõjusid. Protsessi käigus tehtud maakasutuse ja arendustegevusega kaasnedava võiva olulise negatiivse mõju ilmnemisel tehti ettepanekud maakasutuspõhimõtete muutmiseks või leevendusmeetmete väljatöötamiseks. Kavandatavate tegevustega kaasneva negatiivse mõju vältimiseks või vähendamiseks töötati paralleelselt maakasutuspõhimõtetega välja ka olulisemad maakasutustingimused, mida käesolevas planeeringus käsitletakse leevendusmeetmetena, ning mis on esitatud iga teemavaldkonna mõjude hindamisel järel koos maakasutuspõhimõtetega.

Keskkonnamõju hindamise protsessi juures peeti pidevalt silmas kõrgemalseisvate arengu- ja planeerimisdokumentide eesmärgi ning mõju hindamisel hinnati ka vastavust nendele eesmärkidele.

LISAD

Üldplaneeringu ja KSH protsessi juriidiline menetlus (pass)

Tegevused	Vastutaja ja tähtajad	Kuupäevad ja asutused
ÜP ja KSH algatamine	Volikogu otsus	Algatamise otsus: 18.10.2006, otsus 219
Teavitamine meedias	Vallavalitsus	„Tartu valla kuukiri”, Ajaleht „Postimees” 28.10.2006
Maavanemale ÜP algatamisest teatamine	Vallavalitsus, 14 päeva jooksul, PS § 12, lõige 5	26.10.2006 nr 7-2/172
KKT-le ja ministeeriumidele KSH algatamisest teatamine ja programmi sisu osas seisukohtade küsimine ja vastused	Konsultant, 14 päeva jooksul. KMHS §35, lõige 6. §36, lõige 3	26.10.2006 nr. 281 282/06 Kultuuriministeerium – Muinsuskaitseamet 11.12.2006. nr 1370 Tartumaa Keskkonnateenistus 27.11.2006. 41-12-1/4237 Ametlikud Teadaanded
KSH programmi avalikust väljapanekust ja avalikust arutelust teatamine	Konsultant	05.01.2007 nr 02/07 Muinsuskaitseamet Tartumaa Keskkonnateenistus Riiklik Looduskaitsekeskus Eesti Keskkonnaühenduste Koda – e-mail Ametlikud Teadaanded Ajaleht „POSTIMEES” 09.01.07
KSH programmi avalik väljapanek	Konsultant, Vallavalitsus, 14 päeva, KMHS §37, lõige 3	09-23.01.2007. Hendriksoni kontor ja koduleht, vallavalitsus ja koduleht
KSH programmi avalik arutelu	Vallavalitsus, konsultant KMHS §37, lõige 3	09.01.2007. Tartu vallavalitsus
Parandused, kirjalikele küsimustele vastamine	Vallavalitsus, konsultant, KMHS §37, lõige 5	Kirjalikke küsimusi ei laekunud
KSH programmi esitamine KKT-le heakskiitmiseks	Konsultant	24.01.2007 kiri nr. 20/07
KSH programmi heakskiitmine	Tartumaa Keskkonnateenistus	05.02.2007 kiri nr 41-12-1/8700-2
Olulise ruumilise mõjuga objekti Koospõletusjaama asukohavaliku algatamine üldplaneeringu raames	Tartu Vallavolikogu	21.03.2007 protokoll nr 3
Maavanemale maa-ala määramise kiri ja maa-ala määramise vastus	Tartu Vallavalitsus Tartu Maavanem	21.03.2007. a. Nr 7-2/439 01.06.2007. a. Nr 539.
Regionaalministrile maa-ala määramise kooskõlastuse kiri ja Regionaalministri vastus	Tartu Vallavalitsus Regionaalminister	14.05.2007.a. nr 13-3/4217
ÜP eskiisi avalikust arutelust teatamine	Vallavalitsus	29.06.2007 ajaleht „Postimees”
ÜP avalik arutelu	Vallavalitsus	27.07.2007 Tartu vallavalitsus
Avalikult arutelult laekunud ettepanekud	Vallavalitsus	
Planeerimisettepaneku saatmine kooskõlastusringile	Vallavalitsus PS §17, lõige 2 ja 3	
ÜP planeerimisettepaneku kooskõlastused	naabervallad, maavanema määratud kooskõlastajad 30 päeva jooksul dokumentide väljasaatmisest; PS §17, lõige 5	
Otsus ÜP vastuvõtmise ning ÜP ja KSH aruande avaliku väljapaneku ning avaliku	Volikogu, KOKS §22, lõige 1 Vallavalitsus; vähemalt üks nädal enne väljapanekut, PS §18, lõige 6	

Tegevused	Vastutaja ja tähtajad	Kuupäevad ja asutused
arutelu kohta	Vallavalitsus, 4 nädalat, PS §19.	
KSH aruande ja ÜP eskiisi avalik arutelu	Vallavalitsus, konsultant. PS §16, lõige 2; soovitatavalt üks nädal peale avalikku väljapanekut	
Vastused ettepanekutele ja märkustele ÜP kohta	Vallavalitsus, konsultant. 2 nädala jooksul väljapaneku lõppemisest, PS §20, lõige 2.	
Info ajalehes arutelu tulemuste kohta	Vallavalitsus. 2 nädala jooksul avalikust arutelust, PS §21, lõige 3.	
KSH saatmine heakskiitmiseks keskkonnateenistusele ja heakskiidu saamine	Vallavalitsus/konsultant KMHS §42, lõige 1	
ÜP saatmine maavanemale järelevalvesse ja maavanema vastus	Vallavalitsus	
ÜP kehtestamine	Volikogu, KOKS §22, lõige 1	
ÜP kehtestamisest teatamine	Vallavalitsus, 1 kuu jooksul kehtestamise otsusest. PS §25, lõige 4	
ÜP kehtestamise otsuse ärakirja ja ÜP saatmine maavanemal	Vallavalitsus, 1 kuu jooksul kehtestamise otsusest. PS §25, lõige 4	

Algamise otsus

13.DEC.2006 13:13 7414282

TARTU_VALLAVALITSUS

#00000003 / 003

TARTU VALLAVOLIKOGU

Registriindeks 75006486

OTSUS

Kõrveküla

18.10.2006 nr 219

Tartu valla üldplaneeringu ja planeeringu keskkonnamõtjude strateegilise hindamise algatamine

Lähtudes Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse §6 lg 1, § 22 lg 1 p 31 Planeerimiseaduse § 10 lg 4, Keskkonnamõtju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lg 1 ja § 35 lg 2 Tartu Vallavolikogu

otsustab:

1. Tühistada Tartu vallavolikogu 16.04.2003.a otsus nr 13 'Tartu valla üldplaneeringu koostamise algatamine'.
2. Algatada Tartu valla üldplaneering.
3. Algatada Tartu valla üldplaneeringu elluviimisega kaasneva keskkonnamõtju strateegiline hindamine.
4. Vallavalitsusel korraldada üldplaneeringu koostamine ning selle elluviimisega kaasneva keskkonnamõtju strateegiline hindamine.
5. Vallavalitsusel avaldada teade vallalehes 'Tartu valla kuukiri', ajalehes 'Postimees' ja Tartu valla kodulehel.
6. Otsus jõustub teatavakstegemisest.
7. Käesoleva otsuse peale võib esitada vaide Tartu Vallavolikogule haldusmenetluse seaduses sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teadasaamise päevast või päevast, millal oleks pidanud otsusest teada saama või esitada kaebuse Tartu Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teatavakstegemisest.

Üllar Loks
Volikogu esimees

Teavitamine ajalehes

TARTU VALLA KUUKIRI

11. detsember 2006 / Novembris 2006

Tartu valla üldplaneeringust

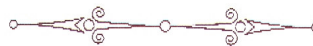
Tartu vallavalitsus teatab, et vallavolikogu 18. oktoobri 2006. aasta otsusega nr. 219 on algatatud Tartu valla üldplaneering ja planeeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine. Algatatud planeeringu ja planeeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise ettepaneku tegi Tartu vallavalitsus, planeeringu ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise protsessi konsulteerib/koostab OÜ Hendrikson & Ko (Raekoja plats 8, Tartu). Planeeringu kehtestab Tartu Vallavolikogu.

Tartu valla üldplaneering hõlmab kogu valla territooriumi. Üldplaneeringu käigus lepitakse kokku valla ruumilistes arengusuundades ning kehtestatakse maa- ja veelade üldised kasutustingimused, teostatakse planeeritava territooriumi funktsionaalne planeerimine ja täpsustatakse maakasutuspiiranguid. Eritähelepanu pööratakse valla avalikult kasutatavate maade määramisele ja väärtuslike loodusmaastike säilitamistingimuste kehtestamisele. Üldplaneeringuga paralleelselt viiakse läbi kavandatavate tegevustega kaasnedes võiva keskkonnamõju strateegiline hindamine. Kehtestatud üldplaneering koos mõjude hindamisega on aluseks detailplaneeringutele ning maakorraldusele hajaaastuses.

Üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise otsustega saab tutvuda Tartu vallavalitsuses avalike dokumentidega tutvumiseks ettenähtud viisil ja ajal. Täpsemat informatsiooni üldplaneeringu protsessi kulgemise kohta on võimalik saada Tartu vallavalitsusest (Egle Klaassen, tel. 5335 8303 või 741 4209) ja konsultatsiooni-ettevõttelt Hendrikson&Ko (Peep Lepik, tel. 5567 5033 või 740 9802).

Laupäeval, 02. detsembril 2006
algusega kell 15.00
toimub Kõrveküla Põhikoolis

MEMME-TAADI PIDU

PEO KAVA

- Pidulik jõululõuna
 - Muusika ansambliit BLÄKK
 - Esinevad
 - Vanemuise näitlejad HERTA ELVISTE ja LEMBIT EELMÄE
 - LÄHTE NAISKOOR
 - Külla tuleb JÕULUVANA
 - Tantsime, mängime rahvuslikke mänge ja laulame
 - Loterii
- Avatud kohvik

NB! Sõiduks peole ja tagasi on võimalik kasutada vallavalitsuse poolt korraldatud transporti.

Palume eelnevalt peost osavõtjatel hiljemalt 28. novembriks registreeruda telefonil 741 4337 (Jaana Puur või Galina Kostõljuk). Transporti soovijatel teatada lisaks oma nimele ka peatus, kuhu transpordivahendit soovitakse.

Tartu Vallavalitsus

10.12.2006 13:12 754206

Kinnistu 15 km Tartust järve läheduses (looduskaunis koht, kaunis vaade, arenduseks sobiv, kehtestatud det-planeering individuaalelamute püstitamiseks, 106 000 m² (10,6 ha), reg-osa 28203:003:0016, 100 kr/m²). Info tel 509 1370, e-post: alts@hotmail.ee

Müüa kinnistu 36,3 ha Tartust 10 km Täna oru nõlval, piirneb jõega (hooned, el, vesi, kare, olemas metsamaj kava, geoolus, alustatud det-planeering, reg-osa 28203:005:0115, 10 kr/m²). Tel 509 1370.

RAID & KO klandid soovivad osta ja üürida kinnisvara Tallinnas ja Harjumaa. Tel 627 2087, 5656 6262 Riitniisoo

LOOMAD

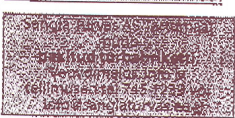
Müüa bulterjeri kutsikad. Tel 529 9558.

Müüa collie kutsikad. Tel 5656 5145.

Ära anda rõõmsameelset, 3-kuused segaverelised kutsikad, elavad Aegviidus. Tel 553 2730.

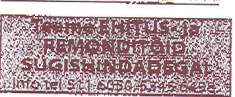
MATERIAAL

Müüa küttepuid. Tel 523 8674, 744 6656.

MUUD

Investhaus Plus annab soodsalt vaenelaene käendajate olemasolul, nt 10 000 kr puhul igakuine tagasimakse 1435 kr. Tel 5668 0344.

OU Investhaus Plus inkasso aitab teil oma lootusetud võlad kätte saada. Tel 5668 0344.

TEENUSED**TÖÖ**

Rakumeetodid RAHVUSVAHELISTE VABUDE AUTOJUHTIDELE. AS Oibtar, Tartu, tel 730 0869, 510 5689

ja soovivariatus saata nimekirja: ru, Xiks Vene 6, Tallinn 10123. Lisainfo tel 5335 3124.

Rahvusvaheline kiiresti arenev firma võtab oma meeskonda tööle Lõuna-Eestis müügiesindajaid, telefoniste, müügiühite. Pakume tasuta väljaõpet. Vajalik auto. Reg vestlustele kl 9-16 tel 5555 2800, 557 5510.

ARITAJAD

Tartu vallavalitsus (Tartumaa, Tartu vald, Kõrveküla 60501) teatab, et vallavolikogu 18. X 2006. a otsusega nr 219 on algatatud Tartu valla üldplaneering ja planeeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine. Algatatud planeeringu ja planeeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise ettepaneku tegi Tartu vallavalitsus, planeeringu ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise protsessi konsulteerib/kooostab OÜ Hendrikson&Ko (Raekoja plats 8, Tartu). Planeeringu kehtestab Tartu vallavolikogu. Tartu valla üldplaneering hõlmab kogu valla territooriumi. Üldplaneeringu käigus lepatakse kokku valla ruumiliste arengusuundades ning kehtestatakse maa- ja veelaadseid kasutustingimused, teostatakse planeeritava territooriumi funktsionaalne isoneerimine ja täpsustatakse maakasutuspiirangud. Enamhulganu pööratakse valla avalikult kasutatavate maade määratlemisele ja väärtuslike loodusmaastike säilitamistingimuste kehtestamisele. Üldplaneeringuga paralleelselt viiakse läbi kavandatavate tegevustega kaasneda võiva keskkonnamõju strateegiline hindamine. Kehtestatud üldplaneering koos mõjude hindamisega on aluseks detailplaneeringute ning maakorraldusele hajasustuses. Üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise otsusega saab tutvuda Tartu vallavalitsuses avalike dokumentidega tutvumiseks ettenähtud viisi ja ajal. Täpsemat infot üldplaneeringu protsessi käigumise kohta on võimalik saada Tartu vallavalitsusest (Egle Klaassen, tel 5335 8303, 741 4209) ja konsultatsiooniettevõtet Hendrikson&Ko (Peep Leppik, tel 5567 5033, 740 98 02).

Tartu vallavalitsus algatas 25. X 2006. a toimunud istungi korraldusega nr 470 Maava külas asuvate Toriserva, Martini ja Toriotsa maadksuste ning lähiala detailplaneeringu ja kinnitab lähtelõikesand. Planeeringu eesmärk on jagada maadksused kruntideks, määrata uutele kruntidele ehitusõigused äri- ja tootmisfunktsioonidega hoonete projekteerimiseks ja ehitamiseks. Lisaks anda lähendus kruntide haldistusele, heakorrale, juurde-pääsuteedele ja tehnovõrkudega varustamisele. Planeeringuala suurus on ca 10,3 ha.

Posti number 28.10.2006
LEISI VALLAVALITSUS w, 252
Leisi vallavalitsus müüb 10. novembril kl 15. Leisi vallamajas toimuval avalikul enampakkumisel Ratla külas asuva hoonestatud Ööbiku kinnistu alghinnaga 50 000 krooni. Kinnistu sihtotstarve on elamumaa, suurus 0,4 ha ja asub Kuressaare-Kuivastu maanteest 400 m kaugusel. Tagatisraha 5000 krooni ja osavõnutasu 500 krooni tasuda Leisi vallavalitsuse a-a 1120129404 Hansapangas hiljemalt 9. novembril. Osavõnutasu ei tagastata. Info tel 457 3244.

TARTU VALLAVALITSUS

#0621 P.002 / 003

1. surma-aastapäeval.

Tuu

Teatame kurbusega, et on lahkunud kallis

Jüri Braunbrück

9. VII 1929 - 26. X 2006

Leinavad omaksed. Huvasti/ätr 31. skp. kl. 14 Metsakalmistu kabelis.

Head perenaist

Jutta Jervanit

3. I 1929 - 24. X 2006

mälestavad Reoskrantsi 7 elanikud.

Arusaatmine täna kl. 11 Pärnamäe krematooriumis.

Hilde Laas

Avaldame kaastunnet Kalev Laasile perega.

Töökaaslasel osühingust Väderstad

Südamlük kaastunne Jaanusel

lastega kalli

Kai Luha

kaotuse puhul.

Perekond Mihkra

Meil on sinu muulane kodu ja mälestused...

Anton Pedastsaar

21. II 1920 - 28. X 1988

20. surma-aastapäeval

mälestavad lesk, tütar, tütrepojad ja väimees.

Mälestame traagiliselt surmud

naabrid

Amanda Reimanni**Aivar Reimanni**

Siiras kaastunne lähedastele.

Heiga, Mare ja Ellen

Südamlük kaastunne Anu Teetsile

perega ema, ämma ja vanaema

Ellen Adamsoni

surma puhul.

Naabrid Koppel, Ontas, Pärakivi,

Raja, Rümus, Toomes, Täht, Väikmaa

Südamlük kaastunne Olle Juursoole isa

Adolf Juursoo

kaotuse puhul.

Eesti Tarbijateühistuste Keskkohistu,

Tartu Maksimarket

Sügav kaastunne Annele kalli venna

Väino Benderi

kaotuse puhul.

Reola kultuurimaja ja

ansambel SO-LE

Südamlük kaastunne Merikesele isa

Ants Karu

surma puhul.

Väikekoor SO-LE-MI-JO

Mälestame armast

Evi Irjast

(sünd. Sõnnel)

24. V 1952 - 23. X 2006

Südamlük kaastunne perekonnale.

Klassioed Tallinna IV keskkooli

29. lennust

Teatame kurbusega meie kalli

Arnold Kilgi

15. II 1931 - 26. X 2006

surmast.

Omaksed

Huvasti/ätr 31. skp. kl. 13

Tartu krematooriumis Jaama 122.

Avaldame kaastunnet Ene Rebasele

venna

Kalev Kuuse

surma puhul.

Risiku tn naabrid

Südamlük kaastunne lähedastele

Lembit Lauri

surma puhul.

Perekond Rosen

Mälestame

Lembit Laurit

Eesti meeste valu ja rõõme kajastanud

autokaasiast.

Sõbrad Eesti 20. diviisist

OSTAME VANAMETALLI

Hinnad alates 1000

Hendrikson & Ko

Töö nr. 385/03

Tartu Vallavalitsus
2008

Maavanema teavitamine

KSH algatamisest teavitamine ja sisu osas seisukohtade küsimine

Kultuuriministeerium - Muinsuskaitseamet
Tartumaa keskkonnateenistus
Ametlikud teadaanded – elektrooniline teadaanne

26.10.2006 nr. 281-282/06

Keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamisest teavitamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi sisu osas seisukohtade küsimine

Vastavalt *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse* §35 lõikele 6 teatame, et:

vastavalt *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse* §33 lg 1 ja §35 lg 2 algatas Tartu Vallavolikogu 18. oktoobril 2006 otsusega nr 219 *üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise*.

Kõnealune üldplaneering algatati sellesama otsusega.

KSH ja üldplaneeringu osapooled ja kontaktandmed:

Osapool	Nimi	Kontaktandmed
Planeerimisdokumendi koostamise algataja	Tartu Vallavolikogu	Tartumaa, Tartu vald, Kõrveküla 60501
Planeerimisdokumendi koostamise korraldaja	Tartu Vallavalitsus	Tartumaa, Tartu vald, Kõrveküla 60501
Planeerimisdokumendi koostaja	Hendrikson&Ko	Raekoja plats 8, 51004 Tartu
Planeerimisdokumendi kehtestaja	Tartu Vallavolikogu	Tartumaa, Tartu vald, Kõrveküla 60501

Keskkonnamõju strateegiline hindamine algatati võttes aluseks *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse* §33 lg 1 p 2, mistõttu ei olnud vajalik algatamise põhjendamise ning algatamise vajalikkuse üle otsustamisel seisukoha küsimine nimetatud seaduse §35 lõikes 4 nimetatud asutustelt.

Üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise otsustega saab tutvuda Tartu Vallavalitsuses avalike dokumentidega tutvumiseks ettenähtud viisil ja ajal.

Kuigi Tartu valla üldplaneeringu protsess on sisuliselt kestnud juba mõnda aega, siis õigusliku menetluse korrektsuse huvides algatati üldplaneering uuesti, mille järel viikase läbi tööseminarid ja vaadatakse üle eelneva avalikkust kaasava protsessi käigus tehtud kavandatavad tegevused ja ettepanekud.

Seoses sellega küsime käesoleva kirjaga vastavalt kehtiva *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimisseaduse* §36 lg 3-le Teie seisukohta koostatava keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi sisu osas. KSH programmi eelnõu on esitatud käesoleva kirja lisana.

Lisad:

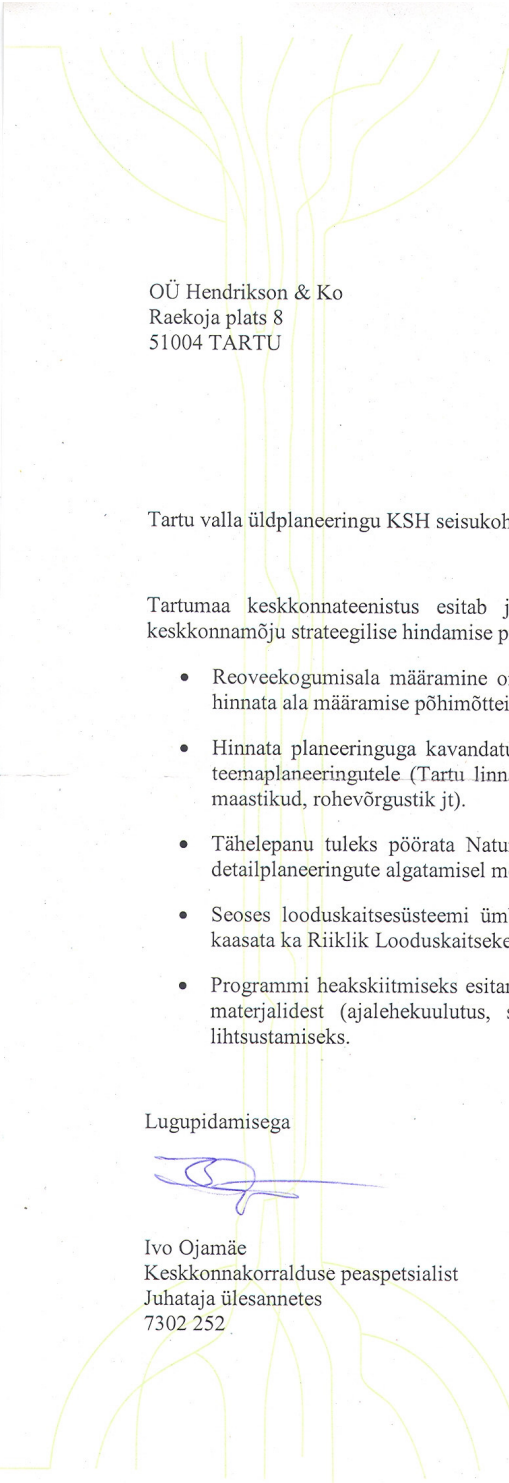
1. Tartu valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programm (eelnõu).

Lugupidamisega,

Peep Leppik
Hendrikson&Ko

.....
7409 802

KSH algatamise ja seisukohtade küsimise vastused

OÜ Hendrikson & Ko
Raekoja plats 8
51004 TARTU

KESKKONNAMINISTEERIUM
Tartumaa Keskkonnateenistus

Teie: 26.10.2006 nr 281/06
Meie: 17.11.2006 nr 41-12-1/4237

Tartu valla üldplaneeringu KSH seisukoht

Tartumaa keskkonnateenistus esitab järgmised seisukohad Tartu valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmile:

- Reoveekogumisala määramine on üldplaneeringu ülesanne, mille tõttu KSH käigus hinnata ala määramise põhimõtteid ja ulatust (alus: veeseadus § 24 lg 5).
- Hinnata planeeringuga kavandatu vastavust varasematele maakonnaplaneeringule ja teemaplaneeringutele (Tartu linna ja lähivaldade territoriaalsed seosed, väärtuslikud maastikud, rohevõrgustik jt).
- Tähelepanu tuleks pöörata Natura 2000 alade hindamisele, et lihtsustada edaspidi detailplaneeringute algatamisel mõjude olulisuse hindamist omavalitsuse tasandil.
- Seoses looduskaitse süsteemi ümberkorraldustega oleks otstarbekas ühe osapoolena kaasata ka Riiklik Looduskaitsekeskus teavitatavate nimekirja.
- Programmi heakskiitmiseks esitamisel palun lisada juurde ka koopiad avalikustamise materjalidest (ajalehekuulutus, saadetud kirjad kuupäevaliselt jne.) järelevalve lihtsustamiseks.

Lugupidamisega

Ivo Ojamäe
Keskkonnanõuandjate peaspetsialist
Juhataja ülesannetes
7302 252

Narva mnt 7a
15172 Tallinn
Reg nr 70001231

telefon 730 2240
faks 730 2241
tkk@tartu.envir.ee

Postiaadress:
Aleksandri 14
51004 TARTU

MUINSUSKAITSEAMET

OÜ Hendrikson&Ko
Raekoja plats 8
51004 Tartu

Teie: 26.10.2006, nr 282/06
Meie: 11.12.2006.a., nr 1370

Tartu valla üldplaneeringu KMH programm

Muinsuskaitseamet vaatas Teie taotlusel läbi Tartu valla üldplaneeringu KMH programmi eelnõu (edaspidi Eelnõu) ja asub selle sisu osas järgmisele seisukohale:

1) Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnanähtimissüsteemi seaduse (KMHKJS) § 36 lg 2 punktist 2 lähtuvalt peab KMH programm selgitama ja nimetama strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega eeldatavalt kaasneva keskkonnamõju. Muinsuskaitseamet on seisukohal et Teie esitatud Eelnõus on ülaltoodud eesmärk jäänud täitmata, kuivõrd Eelnõu punktis 2, mis eeldatavalt peaks seda sisaldama, ei ole nimetatud ühegi samas loetletud tegevustega eeldatavalt kaasnevat (ega ka mõnele samas loetletud keskkonnaelemendile suunatud) keskkonnamõju, millest järeldub, et kavandatavate tegevustega eeldatavalt kaasnev keskkonnamõju on Eelnõu koostajal jäänud välja selgitamata.

2) Muinsuskaitseamet juhib ka tähelepanu, et Eelnõu punktis 3 huvitatud isikuna nimetatud asutust Muinsuskaitseinspeksioon enam ei eksisteeri (alates 2004.a. eksisteerib Muinsuskaitseamet). Muinsuskaitseamet on valitsusasutus, millel on juhtimisfunktsioon muinsuskaitse alal ja mis teostab riiklikku järelevalvet ja kaitseb avalikku huvi seaduses ettenähtud alustel ja ulatuses.

Seega saab Muinsuskaitseameti huvi antud KMH protsessis olla üksnes seadustest ja riiklikest lepingutest tulenev kultuuripärandi kaitse.

3) Muinsuskaitseamet soovib käsitleda keskkonna mõistet lähtuvalt riigikogu menetluses olevast Keskkonnastrateegiast (http://eoi.gus.just.ee?act=6&subact=1&OTSIDOC_W=159538), mis käsitleb kultuuriväärtuste ja pärandkoosluste kaitset keskkonnakaitse osana.

Eeltoodust tulenevalt palume keskkonnamõju hindamise käigus hinnata ka planeeritavate tegevustega kaasnevat keskkonnamõju mälestistele ja mälestiste kaitsevöönditele ning potentsiaalselt kultuuriväärtuslikele aladele, pärandkultuurmaastikele ja traditsioonilisele

Uus tn 18
10111 TALLINN

Tel +372 640 3050
Faks +372 640 3060

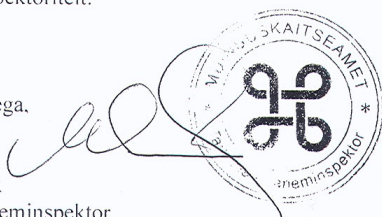
E-post info@muinas.ee
<http://www.muinas.ee>

asustusstruktuurile ning täiendada vastavalt KMH programmi punkti 2 alajaotust 2. Samuti palume hinnata kultuurikeskkonna säilimist tagavate tingimuste seadmise piisavust planeeringus ja vajadusel teha ettepanekuid selliste tingimuste seadmiseks või täiendamiseks.

Teavet mälestiste ja nende kaitsevööndite kohta saab Kultuurimälestiste riiklikust registrist ja Maa-ameti kaardiserverist. Kuna paljudel juhtudel on mälestiste piiride täpsustamine ja kaitsevööndite kindlaksmääramine veel menetluses, on soovitatav registriandmeid kontrollida maakonnainspektori juures.

Teavet valdkonniti inventeeritud kultuuripärandi kohta on võimalik saada Muinsuskaitseameti kodulehelt (www.muinas.ee), Muinsuskaitseameti arhiivist Pikk tn 2 Tallinnas ja maakonnainspektoritelt.

Lugupidamisega,

Mart Siilivask
Tartumaa vaneminspektor
Riia 15b, 51010 Tartu; telefon: 07/ 480 056; e-post: mart.siilivask@muinas.ee

Uus tn 18
info@muinas.ee
10111 TALLINN

Tel +372 640 3050

Faks +372 640 3060

E-post

<http://www.muinas.ee>

KSH programmi avalikust väljapanekust ja avalikust arutelust teatamine

**Muinsuskaitseamet
Riiklik Looduskaitsekeskus
Keskkonnateenistus
Eesti keskkonnaühenduste koda
Ametlikud teadaanded**

05.01.2007 nr 02/07

23 jaanuaril 2007 kell 16. 00 toimub Tartu vallamaja volikogu saalis Tartu valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avalik arutelu.

Tartu valla üldplaneeringu eesmärgiks on kogu valla ruumilise arengu kavandamine järgneva. Üldplaneeringuga määratakse avaliku protsessi käigus valla territooriumi arengu põhisuunad ja maakasutustingimused, samuti detailplaneeringu kohustusega alad. Planeering integreerib erinevate elualade arenguid ja arengukavasid ning arvestab majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise ning looduskeskkonna suundumusi. Riigipiiriülest keskkonnamõju Tartu valla üldplaneeringuga ei kaasne, omavalitsuse- ja maakonnapiiriülese keskkonnamõju avaldumise võimalikkust vaadeldakse keskkonnamõju hindamise käigus.

Avalikule arutelule eelnevalt toimub **9.jaanuarist kuni 23.jaanuarini 2007** Tartu valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avalik väljapanek. Programmiga on võimalik tutvuda:

1. Tartu vallavalitsuses Tartumaa, Kõrveküla
2. Tartu vallavalitsuse veebilehel aadressil <http://www.tartuvv.ee>
3. Hendrikson&Ko kontoris Tartus aadressil Raekoja plats 8
4. Hendrikson&Ko veebilehel aadressil <http://www.hendrikson.ee/> Alajaotus avalikud dokumendid, Tartumaa, Tartu vald.

Programmi kohta ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi saab esitada kuni **23 jaanuarini 2007** kirjalikult Tartu vallavalitsusele või Hendrikson&Ko-le.

Tartu valla üldplaneeringu koostamise osapooled:

Osapool	Nimi	Kontaktandmed
Üldplaneeringu koostamise algataja	Tartu vallavalitsus ja volikogu	Kõrveküla 60501, Tartu vald, Tartumaa
Üldplaneeringu koostamise korraldaja		
Üldplaneeringu kehtestaja		
Üldplaneeringu koostaja	Hendrikson&Ko	Raekoja pl 8 51004 Tartu;

Lugupidamisega,

Peep Leppik
Hendrikson&Ko
7409800

Ajaleheteade

„Postimees“, 09.jaanuar 2007

ndu- : kandevõimega 8-10 t. Tel 5620 3329. OT
tav on :
; ja : Töömahu suurenemise tõttu vajame
ad : **kaugsõiduautojuhte** (min brutotasu
rimis- : 8000 kr + lisatasud). AS Lakuun,
e : tel 737 1425.

ana- :
glise :
ehtiv :
elada :
ja dü- :
öd :
ku- :
mi. :
atega; :
lju kui :
itisse :
st, siis :
kiserle :
arvad, :
te, :
aval- :
ebile- :
/ pro- :
cka. :
ev on :
v- :
ntes.lv :
lv :
ind :
3. :
ada :
Avaldar

ÄRITEADE

23. I 2007 kl 16 toimub Tartu valla-
valitsuse volikogu saalis Tartu valla
üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avalik arutelu. Tartu valla üldplaneeringu eesmärgiks on kogu valla ruumilise arengu kavandamine. Üldplaneeringuga määratakse avaliku protsessi käigus valla territooriumi arengu põhisuunad ja maakasutustingimused, samuti detailplaneeringu kohustusega alad. Planeering integreerib erinevate elualade arenguid ja arengukavasid ning arvestab majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise ning looduskeskkonna suundumusi. Riigipiirilest keskkonnamõju Tartu valla üldplaneeringuga ei kaasne, omavalitsuse- ja maakonnapiiriülese keskkonnamõju avaldumise võimalikust vaadeldakse keskkonnamõju hindamise käigus. Avalikule arutelule eelnevalt toimub 9. - 23. I 2007 Tartu valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avalik väljapanek. Programmiga ning üldplaneeringu olemasolevat olukorda kirjeldava tugiplaaniga ja lähteandmetiku koitega on võimalik tutvuda: Tartu vallavalitsuse kantseleis tööpäeviti kl 8-16, Tartumaa, Kõrveküla; Tartu vallavalitsuse veebilehel: <http://www.tartuv.ee>; Hendrikson&Ko kontorist Tartus Raekoja plats 8; Hendrikson&Ko veebilehel: <http://www.hendrikson.ee/> Alajaotus avalikud dokumendid, Tartumaa, Tartu vald. Programmi kohta ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi saab esitada kuni 23. I 2007 kirjalikult Tartu vallavalitsusele või Hendrikson&Ko-le. Tartu valla üldplaneeringu koostamise osapooled: Üldplaneeringu koostamise algataja Tartu vallavalitsus ja volikogu, Kõrveküla 60501, Tartu vald, Tartumaa; Üldplaneeringu koostamise korraldaja Üldplaneeringu kehtestaja Üldplaneeringu koostaja Hendrikson&Ko, Raekoja pl 8, 51004 Tartu.

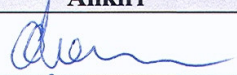

On
] :
Umi
Ra
Sele
öp
Lang
Elu
hel
Harr

KSH programmi avalik arutelu

**Tartu valla üldplaneeringu
keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi
avalik arutelu**

Osalejate nimekiri

23.01.2007 kell 16.00 Tartu vallavalitsus, Kõrveküla

Jrk Nr.	Nimi	Kontakt	Allkiri
1	Egle Klaassen	Tartu vallavalitsus Kõrveküla, Tartu vald	
2	Allan Sarrap	Metsa- ja Tila nika Tartu vald	
3	Jvo Ojamaa	Tartumaa EKT ivo@TGETU.ENVIR.EE	
4	Peter Keer	Merko Tartu AS peter.keer@merkotartu.ee	
5	Hindrik Viir	Kõrveküla LC	
6	Ann Ideon	Hendrikson & Ko	
7			
8			
9			

Tartu valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avalik arutelu protokoll

Kuupäev: 23. jaanuar 2007

Koht: Tartu vallavalitsus

Juhataja: Ann Ideon, Hendrikson & Ko

Protokollija: Egle Klaassen, Tartu vallavalitsus

Osalejad:

Allan Sarap, Tila küla, Tartu vald

Ivo Ojamäe, Tartumaa KKT

Peeter Kaar, Merko Tartu AS

Ants Viir, Kõrveküla, Tartu vald

Egle Klaassen, Tartu vallavalitsus

Ann Ideon, Hendrikson & Ko

Algus: 16:00

Lõpp: 16:40

Päevakord

1. kuulati Ann Ideoni (Hendrikson & Ko) ettekannet üldplaneeringu ulatusest ja eesmärkidest, üldplaneeringuga kavandatust ning KSH olemusest ja eesmärkidest.
2. Küsimused ja ettepanekud

Küsimused ja ettepanekud:

Allan Sarap (ettepanek-märkus): avaliku väljapaneku ajal ei olnud osad materjalid kantseleist ega koduleheküljelt kättesaadavad.

Ann Ideon: materjalid (kaardid, planeerimisettepanek ja eskiiskaart, KSH aruanne) on avalikult kättesaadavad eskiisi ja KSH aruande avalikule arutelule eelneva avaliku väljapaneku perioodi jooksul, mis orienteeruva ajakava kohaselt toimub aprillis-mais.

Kaardimaterjal ei olnud avaliku arutelu jooksul üleval, kuna vahepeal toimus veel üks planeeringuseminar, mille jooksul vaadati üle ja korrigeeriti vastavalt praegusele olukorrale maakasutust ja maakasutustingimusi, mistõttu vana informatsiooniga kaardimaterjal oleks olnud eksitav. Enne järgmist avalikku arutelu saab infot ja ettepanekuid teha ka jooksvalt.

Allan Sarap, Ivo Ojamäe (ettepanek-märkus): Tartu valla kodulehel puudusid vastavad lingid materjalidele ligipääsuks, mis peaksid seaduse järgi seal ka olema.

Ann Ideon, Egle Klaassen: kodulehel oli teade ning vastavalt ka link Hendrikson & KO lehele, ning seega oli ligipääs tagatud. Järgmisel korral pannakse materjalid ka valla kodulehel üles.

Ivo Ojamäe (küsimus): kas Tartu üldplaneeringu KSH programmi tuleb veel parandusi või jääb see sellisele kujule?

Ann Ideon: me vaatame programmi veel enne Tartumaa KKT-le saatmist üle ja vajadusel korrigeerime. Suuri muudatusi programmi enam ei tule.

Ants Viir: probleem teede kasutamisega, teed pannakse kinni

Ann Ideon: planeeringus arvestatakse avaliku kasutamise tagamisega, eelkõige suure avaliku huviga piirkondades, nt puhke-virgestusalad, ujumiskohad jne.

Allan Sarap (küsimus): Milliste ülemuslike planeerimisdokumentidega KSH's arvestatakse?

Ann Ideon: näiteks Eesti 2010, maakonnaplaneeringu, maakonna teemaplaneeringuga, nendes väljatoodud arengueesmärkidega ja -tingimustega, millega tuleb arvestada, et tagada planeerimise järjepidevus ja tuua kõrgema taseme eesmärgid-suunad kohalikule tasemele.

Ivo Ojamäe: nt lähivaldade planeeringus on määratud Tartu linna lähedased kaitsemetsad ning need peaks kehtestama üldplaneeringuga

Ann Ideon: oleme lähialade planeeringuga arvestanud, sh kaitsemetsadega.

KSH programmi esitamine KKT-le heakskiitmiseks

Tartumaa Keskkonnateenistus

Aleksandri 14
51004 Tartu

24.01.2007 nr. 20/07

Vastavalt Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse §39 lõikele 1 saadame Teile heakskiitmiseks Tartu valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi. Programmi heakskiitmisest või heakskiitmata jätmisest palume teatada kirjalikult aadressil:

Hendrikson&Ko
Raekoja plats 8
51004 Tartu

Lugupidamisega,

Peep Leppik
Hendrikson&Ko
7409802

KSH programmi heakskiitmine KKT poolt

<p>Hendrikson & Ko Raekoja plats 8 51004 TARTU</p>	<p>KESKKONNAMINISTEERIUM Tartumaa Keskkonnateenistus</p>
	<p>Teie: 24.01.2007 nr 20/07 Meie: 05.02.2007 nr 41-12-1/8700 -L</p>
<p>Tartu valla üldplaneeringu KSH programm</p> <p>Tartumaa keskkonnateenistus on läbi vaadanud Tartu valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi ja lisatud dokumendid. Strateegiline keskkonnamõju hindamine algatati vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lg 1 ja § 35 lg 2 Tartu Vallavolikogu 18.10.2006 korraldusega nr 219.</p> <p>Algamise otsus ei sisalda kõiki keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 35 lg 5 nõutud andmeid (§ 35 lg 5 p 1, 2, 6), kuid eeldatavalt ei mõjuta see oluliselt hindamise tulemust, kuna puudused olid rohkem vormilised ning ei mõjuta hindamise protseduuri sisulist osa. Algamisest teavitati ajalehes Postimees 28.10.2006 ning valla kohalikus lehes Tartu Valla Kuukiri. Algamisest teatati ka väljaandes Ametlikud Teadaanded 27.10.2006. Avalikustamisel on järgitud keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse nõudeid.</p> <p>Programmi väljapanekust ja avalikust arutlust informeeriv teade ilmus väljaandes Ametlikud teadaanded 08.01.2007 ning ajalehes Postimees 09.01.2007. Programm oli väljas tutvumiseks OÜ Hendrikson & Ko veebilehel. Avalik arutelu toimus 23.01.2007 kell 16 Tartu vallavalitsuse volikogu saalis. Teadete ilmumise ja arutelu vahele jäi keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 37 lg 3 kohaselt nõutud 14 päeva. Avalikustamise aja jooksul laekus arvamus Tartumaa keskkonnateenistusele, Muinsuskaitseametilt. Esitatud ettepanekutega on programmis arvestatud ja seda on programmis ptk 7 kirjeldatud vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 37 lg 5 nõutule. Arutelul esitatud küsimustele anti vastused kohapeal ning need on kajastatud protokollis. Avalikustamisel oli kinni peetud keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse nõuetest.</p> <p>Tartumaa keskkonnateenistuse kirjaga 01.02.2007 nr 41-12-1/8700 otsusesse oli sattunud sisuline viga. Otsusesse sai märge, et algatamise teadet ei leitud väljaandes Ametlikud Teadaanded. Tegelikult teade avaldati, kuigi selle koopiat polnud lisatud avalikustamise materjalide hulka aga pärast eksperdiga konsulteerimist õnnestus see Ametlikest Teadaannetest leida. Eeltoodust tulenevalt palun lugeda eelneva kirja 01.02.2007 nr 41-12-1/8700 kehtetuks. Palun aruande juurde lisada kogu avalikustamist tõendavad materjalid.</p> <p>Eeltoodust tulenevalt kiidan keskkonnamõju hindamise programmi heaks.</p> <p>Lugupidamisega Jalmar Mandel Juhataja Ivo Ojamäe 7302 252</p>	
	<p>Narva mnt 7a 15172 Tallinn Reg nr 70001231</p> <p>telefon 730 2240 faks 730 2241 tkt@tartu.enviree</p> <p>Postiaadress: Aleksandri 14 51004 TARTU</p>

KSH heakskiidetud programm

**Tartu valla üldplaneeringu
keskkonnamõju strateegilise hindamise programm**

OÜ Hendrikson&Ko

Raekoja plats 8

51004 Tartu

Tel 7 409800

Faks 7 409801

Tartu 2007

1. Keskkonnamõju strateegilise hindamise ulatus

Strateegiline planeerimisdokument (üldplaneering) koostatakse kogu Tartu valla haldusterritooriumile. Üldplaneeringu koostamine ja üldplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH) algatati vallavolikogu 18.10.2006 otsusega nr 219 „Tartu valla üldplaneeringu ja planeeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine”.

2. Strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega eeldatavalt kaasnev keskkonnamõju

Tartu valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilisel hindamisel käsitletakse järgmisi keskkonnaelemente:

1. Looduskeskkond
 - geoloogiline ehitus (sh maavarad ja kaevandamisega seotud aspektid);
 - põhjavesi ja selle kaitstus;
 - maastik;
 - veekogud;
 - taimkate;
 - loomastik (sh linnustik);
 - kaitsealad- ja objektid (sh Natura 2000 alad, Vooremaa maastikukaitseala).
2. Tehiskeskkond
 - infrastruktuur (teed, tehnovõrgud, jäätmemajandus, reoveekogumisalad, nende määramise põhimõtted ja ulatus);
 - maakasutus (sh pärandkultuurmaastikud, kultuuriväärtuslikud alad);
 - hoonestus (väljakujunenud traditsiooniline asustusstruktuur ja hoonestus);
 - atmosfääriõhu reostus (keskkonnaohtlikud objektid);
 - pinna- ja põhjaveereostus (keskkonnaohtlikud objektid);
 - müra vibratsioon (liiklus, tööstus jm)
3. Sotsiaal-majanduslik keskkond
 - mõju erinevatele rahvastikugruppidele;
 - mõju ettevõtlusele ja hõivele;
 - mõju inimeste tervisele ja heaolule;
 - mõju valla ruumilisele seostatusele ja erinevate osade ühendatusele (transport; avalike ja erateenuste paiknemine).
4. Hinnatakse planeeringuga kavandatu vastavust varasematele kõrgemalseisvatele strateegilistele arengudokumentidele.

Keskkonnamõju strateegilisel hindamisel lähtutakse arenguvõimalustest (stsenaariumitest) teemavaldkondade kaupa ning hinnatakse vastavas valdkonnas erinevate kavandatavate tegevustega kaasnevat olulist keskkonnamõju sotsiaal-majanduslikule, kultuurilis-ajaloolisele ja looduskeskkonnale, järgides ülaltoodud keskkonnaelemente (nt. avalikult kasutatavate puhke-virgestusalade, sh

kergliiklusteede ja ujumiskohtade kavandamise mõju sotsiaal-majanduslikule keskkonnale (hõive, ettevõtlus, inimeste tervis ja heaolu), kultuurilis-ajaloolisele keskkonnale (väärtuslikud maastikud, kaunid vaated/teed) ja looduskeskkonnale (maastik, veekogud, kaitsealad) jne).

Planeeringuettepanekuga kavandatavad olulisemad hinnatavad tegevused on:

- Kõrveküla piirkonna intensiivne arendamine polüfunktsionaalse maakasutuse põhimõttel;
- Lähte aleviku ning kompaktse hoonestusega külakeskuste arendamine läbi funktsioonide tihendamise;
- Elamumaade laiendamine ja tihendamine Kõrveküla ja Lähte piirkonnas, elamumaadele ärimaa kõrvalfunktsiooni andmine;
- Traditsioonilise külamiljöö ja väärtuslike maastikega alade määramine ja piiride täpsustamine Lõuna-Vooremaa, Kardla-Vorbuse ja Kärkna piirkonnas ning nendele kasutustingimuste seadmine;
- Hajaasustusaladel põllu- ja metsamajandusmaadel, traditsioonilise asustusstruktuuriga ja miljööväärtuslikes piirkondades ning väärtuslikel maastikel ehitamisel ehitustingimuste seadmine maastikupildi säilitamiseks;
- Uute kergliiklusteede planeerimine Tartu linnast Raadi mõisa lähistelt läbi Kõrveküla ja Vasula Soitsjärveni ning Tartust piki Tartu-Jõgeva-Aravete maanteed Lähteni ja kergliiklustee väljaehitamine Jõhvi-Tartu-Valga mnt pidi Kõrvekülast Tartu-Jõgeva-Aravete mnt ristini;
- Uue maantee rajamine Tiksojalt Vahini, Kõrveküla ja Aovere liiklussõlmede rekonstrueerimine, Tartu linnas Põhja pst ühendamine Jõhvi-Valga mnt-ga ning Tartu põhjapoolse ümbersõidutee viimine Narva mnt-ni;
- Sadama maa funktsiooniga maa reserveerimine Emajõel Maramaa külas, lautrikohtade reserveerimine Äksi külas Saadjärve kaldal ja Kikivere külas;
- Tänavavalgustuse renoveerimine suuremates asulates ning uue rajamine Vasula ja Salu külas ning planeeritavate kergliiklusteede äärde;
- Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamine vastavalt Ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arengukavale - Kõrveküla, Lähte, Kärkna, Vedu ja Tammistu piirkonnas; Raadi, Vahi, Tila ja Kõrveküla ühendamine Tartu linna ühisveevärgiga; Raadi ja Kõrveküla liitmine Tartu linna ühiskanalisatsiooniga; uute puurkaevude rajamine Kärkna ja Vasula külas;
- Täiendavate tootmismaade reserveerimine Kõrveküla ja Lähte alevikus, Vahi, Tila, Vasula, Sootaga ja Kukulinna külades;
- Puhke- ja virgestusmaade ning kauni vaatega kohtade ja nendesse rajatavate vaatetornide maa-alade reserveerimine;
- Avalikult kasutatavate supluskohtade reserveerimine Emajõel, Saadjärve, Vasula järve, Vedu veehoidla ja Kõrveküla järvede ääres;
- Muinsuskaitse aluste mõisaparkide, kaitsealuste parkide, alleede ja dendraariumite ja asulate haljasalade reserveerimine haljasala ja parkmetsa maana; suuremate järvede ümbruse, Möllatsi küla turbaraba äärse metsa ja rohevõrgustiku alade reserveerimine loodusliku haljasmaana;
- Rohevõrgustiku piiride ja kasutustingimuste täpsustamine;
- Maade munitsipaliseerimisettepaneku tegemine kohaliku omavalitsuse funktsioonide täitmise eesmärgil.

Reserveeritavate alade omavaheliseks ja teiste maakasutusfunktsioonide võrdluseks kasutatakse vastavalt positiivse-negatiivse kaardi meetodikat (sobivate, välistavate ja tingimuslike kriteeriumide omavaheline analüüs) ning vajadusel võrdleva analüüsi maatriksmeetodit.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandes tehakse ettepanekuid negatiivse keskkonnamõju leevendamiseks või heastamiseks.

Riigipiiriülest keskkonnamõju Tartu valla üldplaneeringu koostamise ja ellu viimisega ei kaasne.

3. Huvigrupid, keda strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatav tegevus võib eeldatavalt mõjutada

Isikud ja asutused, keda strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatav tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi strateegilise planeerimisdokumendi vastu, on esialgsetel andmetel (KSH programmi koostamise ajal) esitatud alljärgnevas tabelis.

Isik või asutus	Mõju ja/või huvi	Teavitatakse kirjaga*
Tartu Vallavalitsus, Vallavolikogu	Kohaliku arengu edendaja ja tasakaalustatud avalike huvide kaitsja. Otsustaja (kehtestamine) üldplaneeringu küsimuses. KSH algataja.	Kirjaga ei teavitata, kuna on otsustajana protsessiga kursis
Tartumaa Keskkonnateenistus	KSH järelvalvaja huvi ja funktsioon on tagada KSH protsessi seadusejärgsus ja üldiste keskkonnanalaste huvide tasakaalustatud arvestamine.	Teavitatakse kirjaga
Riiklik Looduskaitsekeskus	Looduskaitse praktiline korraldamine ning looduskaitset puudutavate otsuste osas arvamuse andmine.	Teavitatakse kirjaga
Muinsuskaitseamet	Teostab riiklikku järelvalvet ja kaitseb avalikku huvi seaduses ettenähtud alustel ja ulatuses – kultuuripärandi kaitse	Teavitatakse kirjaga
Valitsusvälised organisatsioonid ja kodanikeühendused	Keskkonnanalaste või muude organisatsiooni suunitlusest tulenevate väärtuste arvestamise tagamine.	e-kiri Eesti Keskkonnaühenduste Kojale, Veronica Irmann, eko@eoy.ee
Maaomanikud/ Piirkonna elanikud/	On huvitatud maksimaalselt kõrge	Kirjaga ei teavitata (teavitatakse ajalehes ja

Isik või asutus	Mõju ja/või huvi	Teavitatakse kirjaga*
Ettevõtjad	kvaliteediga elukeskkonnast.	Ametlikes Teadaannetes).
Laiem avalikkus	Muud võimalikud mõjud ja huvid.	Kirjaga ei teavitata (teavitatakse ajalehes ja Ametlikes Teadaannetes).

* Vastavalt KMHKJS §37 lg1.

KSH käigus asjaolude selgumisel võib mõjutatavate ja/või huvitatud isikute ja asutuste nimekiri täieneda.

4. Keskkonnamõju strateegilise hindamise ja selle tulemuste avalikustamise ajakava

Keskkonnamõju strateegilise hindamise ja selle tulemuste avalikustamise esialgne ajakava on esitatud alljärgnevas tabelis.

Strateegilise keskkonnamõju hindamise etapp	Aeg
KSH algatamine	Oktoober 2006
KSH programmi koostamine	Oktoober 2006
Seisukohtade küsimine KSH programmi sisu osas pädevatelt asutustelt	Oktoober-november 2006
KSH programmi avalik arutelu ja selle eelnev avalik väljapanek (vähemalt 14 päeva)	Jaanuar 2007
KSH programmi heakskiitmine Tartumaa keskkonnateenistuse poolt	Veebruar 2007
KSH aruande koostamine	Veebruar-märts 2007
KSH aruande avalik arutelu ja sellele eelnev avalik väljapanek (vähemalt 21 päeva)	Aprill-mai 2007
KSH aruande heakskiitmine Tartumaa keskkonnateenistuse poolt	Mai 2007

Strateegilise keskkonnamõju hindamise läbiviimine ja avalikustamine toimub vastavalt *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses* ja muudes avalikku menetlust puudutavates seadustes (*Haldusmenetluse seadus*) sätestatud nõuetele.

Täpset KSH ja ÜP protsessi ajalist kulgemist on KSH programmi koostamise ajal raske fikseerida, seetõttu tuleb esitatud ajagraafikut lugeda tõenäoliseks soovitavaks visiooniks.

5. Programmi koostanud eksperdi ja strateegilise planeerimisdokumendi koostaja andmed

Strateegilise planeerimisdokumendi koostajaks on:
Hendrikson&Ko OÜ üldplaneeringute osakond
 Raekoja plats 8, Tartu

Töörühm

Üldplaneeringute osakonna juhataja
Projektijuht

Pille Metspalu
Peep Leppik

KSH programmi koostanud ja KSH teostavaks eksperdiks on:

Hendrikson&Ko OÜ üldplaneeringute osakond

Hendrikson&Ko OÜ keskkonnakorralduse osakond

Raekoja plats 8, Tartu

Töörühm

Üldplaneeringute osakonna juhataja
Projektijuht

Pille Metspalu
Peep Leppik

Keskkonnakorralduse osakonna koordinaator, KMH juhtekspert
Kuido Kartau

KSH projektijuht Pille Metspalu omab sellekohast õigust (vastavalt *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus* §34 lg 3), sest:

- On omandanud kõrghariduse inimgeograafias (sh ruumiline planeerimine ja keskkonnakorraldus) Tartu Ülikoolis. Omab teadusmagistri kraadi inimgeograafias.
- Omab planeerimis- ja arendusalast kogemust alates aastast 1999.
- Õpingud Tartu Ülikoolis sisaldasid planeerimisalast koolitust 40 tunni ulatuses.
- Ekspert tunneb keskkonnamõju strateegilise hindamise põhimõtteid, protseduuri ja hindamisega seotud õigusakte.

6. Projektiga seotud pädevate asutuste seisukohad

Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi koostamisel peab programmi sisu osas seisukohta küsima olenevalt strateegilise planeerimisdokumendi iseloomust vähemalt Sotsiaalministeeriumilt, Kultuuriministeeriumilt, Keskkonnaministeeriumilt, keskkonnateenistuselt või kohaliku omavalitsuse organilt.

Käesoleva projekti raames küsitakse seisukohti:

Tartumaa Keskkonnateenistuselt – seoses KSH järelvalvega;

Muinsuskaitseinspeksioonilt - seoses muinsusväärtuste kaitsega.

Tartumaa Keskkonnateenistuse ettepanekuteks on KSH käigus hinnata reoveekogumisalade määramise põhimõtteid ja ulatust, hinnata planeeringuga kavandatu vastavust varasemale maakonnaplaneeringule ja teemaplaneeringutele ning pöörata tähelepanu Natura alade hindamisele, et lihtsustada edaspidi detailplaneeringute algatamisel mõjude olulisuse hindamist omavalitsuse tasandil. Samuti tegi Tartumaa Keskkonnateenistus ettepaneku lisada huvitatud osapoolte nimekirja Riikliku Looduskaitsekeskuse. Keskkonnateenistuse ettepanekul on programmi lisades esitatud KSH'd puudutavate materjalide (otsuste, teavitamiskirjade, vastuste, ajaleheteadete) koopiad.

Muinsuskaitseamet ettepanekuteks on rohkem selgitada ja nimetada strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega eeldatavalt kaasnevat keskkonnamõju; lisaks käsitleda KSH käigus kultuuriväärtuste ja pärandkoosluste kaitset osana keskkonnakaitsest, ning hinnata sellest tulenevalt planeeritavate tegevustega kaasnevat keskkonnamõju mälestistele ja mälestiste kaitsevöönditele ning potentsiaalselt kultuuriväärtuslikele aladele, pärandkultuurmaastikele ja traditsioonilistele asustusstruktuuridele, ning teha vastavalt kultuurikeskkonna säilimist tagavate tingimuste ettepanekuid. Lisaks täpsustab Muinsuskaitseamet, et huvitatud isikute/asutuste tabelis peab kasutama Muinsuskaitseinspeksiooni asemel Muinsuskaitseameti nime.

Mõlema pädeva asutuse esitatud ettepanekutega on arvestatud ning ettepanekute põhjal keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi täiendatud ja parandatud.

7. Programmi avalikust arutelust teavitamine ja tulemused

KSH programmi avaliku väljapaneku ja arutelu teated saadeti Tartumaa Keskkonnateenistusele, Muinsuskaitseametile, Riiklikule Looduskaitsekeskusele ja Eesti Keskkonnäühenduste Kojale (EKO), teade avaldati ajalehes „Postimees” 09.01.2007.a. ning Ametlikes Teadaannetes. Programmi avaliku väljapaneku jooksul 9.jaan – 23.jaan 2007 ühtegi ettepanekut programmi osas ei laekunud. KSH programmi avalik arutelu toimus 23.jaanuaril 2007. Avalikul arutelul tehtud märkuste ja küsimustega on arvestatud ning ettepanekutega arvestatakse keskkonnamõju strateegilisel hindamise protsessi edasisel läbiviimisel ja aruande koostamisel. KSH programmi avaliku arutelu teavitamise kiri, leheteade, protokoll ja osalejate nimekiri on toodud käesoleva programmi lisan.

Projektijuht
Peep Leppik

24.01.07

Vallavolikogu otsus olulise ruumilise mõjuga objekti, koostootmisjaama asukohavaliku lahendamiseks üldplaneeringu raames

TARTU VALLAVOLIKOGU
Registriindeks 75006486

ISTUNGI PROTOKOLL
Nr 3

Kõrvekülas, 21.märts 2007

Istungit juhatas vallavolikogu esimees Üllar Loks, protokollis vallasekretär Eve Kallas. Istung algas kell 16.00, lõppes kell 19.00. Istungist võttis osa 19 volikogu liiget (volikogu liikmete ja külaliste registreerimislehed lisatud protokollile).

Volikogu esimees Üllar Loks tegi ettepaneku lisada päevakorda 6 punkt "Vallavara rendile andmine" Hääletati ja kõik olid poolt punkti lisamisel päevakorda. Volikogu esimees Üllar Loks tegi ettepaneku kinnitada päevakord koos muudatusega.

18 poolthäälega kinnitati järgmine päevakord:

- 1.Kõrveküla Põhikooli arengukava vastuvõtmine;
- 2.Vallavara soetamine;
- 3.Tartu valla arengukava aastateks 2007-2012 vastuvõtmine;
- 4.Tartu valla 2007 aasta I lisaeelarve;
- 5.Informatsioon prükipõletustehase rajamisest Tartu vald;
6. Vallavara rendile andmine.

1. Kõrveküla Põhikooli arengukava vastuvõtmine
Ettekande tegi Kõrveküla kooli direktor A.Jõgar.
Kooli arengukava on minimalistlik. Peamiselt oleme keskendunud õpilasele turvalise keskkonna loomisele.
Eelnõu otsusena vastuvõtmise poolt hääletas 19 volikogu liiget. Vastu võetud otsus **nr 50 Kõrveküla Põhikooli arengukava vastuvõtmine** lisatud protokollile.

2. Vallavara soetamine
Ettekande tegi vallavanem A.Soop.
Oleme korduvalt rääkinud, et koolijd on meil korras ja nüüd on kord lasteaegade käes. Hetkel tegeleme Kõrveküla lasteaia renoveerimise projekteerimisega. Oleme tutvunud olukorraga ka Lähel. Olukord on äärmiselt keeruline, kuna Lähel on lasteaia järjekorras 30 last ja kõrvekülas 57 last. Lisaks on meil veel palju neid lapsi, keda ei ole registreeritud järjekorda ja nende probleemide lahendamiseks oleks meil vaja renoveerida Kõrveküla lasteaed 120 kohaliseks, rajada Lähtele veel üks sõimerühm ja ehitada uus lasteaed Raadile. Oleme arutanud erinevaid variante. Selleks et rajada lasteaed on meil vaja ära osta maa. Koos maa soetamisega saame kaasa ka lasteaia projekti.
Eelnõu otsusena vastuvõtmise poolt hääletas 19 volikogu liiget. Vastu võetud otsus **nr 51 Vallavara soetamine** lisatud protokollile.

3. Tartu valla arengukava aastateks 2007-2012 vastuvõtmine
Ettekande tegi vallavanem A.Soop.
Arengukava kavandab meie tegevust valla territooriumil. Arengukava ei ole kindlasti täiuslik, tegemist on pigem andmete uuendamisega vanas. Hetkel ei olegi võimalik meil teha täiuslikku arengukava, kuna me ei tea, kuna ja kust meil õnnestub saada raha oma projektide realiseerimiseks. Arvan, et selliseid arengukavasid saame tegema hakata alles siis kui Euroopa Liidu abirahad on otsas ja me sõltume arengus ainult oma eelarvest.

Eelnõu otsusena vastuvõtmise poolt hääletas 19 volikogu liiget. Vastu võetud otsus nr 52 Tartu valla arengukava aastateks 2007-2012 vastuvõtmine lisatud protokollile.

4. Tartu valla 2007 aasta I lisaeelarve

Ettekande tegi vallavanem A.Soop.

Päevakorra teise punktina võtsime vastu otsuse, et soetame Tartu vallale lasteaia rajamiseks krundi. Teatavasti on selleks vaja ka raha ja et eelarves oleks kõik seaduse kohaselt võtame vastu I lisaeelarve.

Eelnõu otsusena vastuvõtmise poolt hääletas 19 volikogu liiget. Vastu võetud määrus nr 9 Tartu valla 2007 aasta I lisaeelarve lisatud protokollile.

5. Informatsioon prükipõletustehase rajamisest Tartu valda

Ettekande tegi vallavanem A.Soop.

Tegelikult ei ole juttu mitte prükipõletustehasest vaid koostootmisjaamast. Arvestades tänaseks kujunenud kütuse ja elektrienergia hindu, Euroopa Liidu jäätmehierarhiat (jäätmete vältimine -> korduskasutus -> ringlussevõtt -> muu taaskasutamine (energiakasutus) -> ladestamine) ja põhimõtteid alternatiivkütuse kasutuseks, on otstarbekas ümber hinnata uue prügilat (jäätmekestuse) rajamise kontseptsioon ning kaaluda jäätmekütel põhineva koospõletustehase rajamise otstarbekust. Koospõletustehase rajamise suunas on juba jõudsasti tegutseda ka hakatud. Viimase poole aasta jooksul on rida Kagu-Eesti kohalike omavalitsuste ametnikke ja kohalikke spetsialiste käinud tutvumas erinevate koospõletustehastega Rootsis, Soomes ja Saksamaal ning veendunud, et jäätmetest on otstarbekas esmalt toota soojust ja elektrit kui ladestada. Samuti on arendatud eri riikide spetsialistidega koostööd, et rajada kaasaegne ning kõikidele EL nõuetele vastav koospõletustehas Tartumaale. 18. jaanuaril 2007 sõlmisid Eesti Energia, Tartumaa Omavalitsuste Liit, Eesti Regionaalse ja Kohaliku Arengu Sihtasutus ja Kagu-Eesti Jäätmekestuse AS koostöölepingu, mille käigus uuritakse täpsemalt koospõletustehase tasuvust ning viiakse läbi eeluuring koospõletustehase tehnoloogia ja potentsiaalsete asukohtade kohta. Esialgsed uuringud viib läbi WSP Estonia OÜ ja uuringu esialgne versioon peaks valmima 2007. aasta aprilliks. WSP Estonia OÜ viis samalaadse uuringu Eesti Energia tellimisel läbi ka Iru elektrijaama juurde plaanitava koospõletustehase jaoks ja selle uuringu kohaselt on igal juhul otstarbekas Eestisse rajada kaks koospõletustehast: Tallinna ja Tartu lähistele. Uuringu kohaselt on koospõletustehase investeerimiskulud väga kõrged, ent kui tehas hakkab saama kütusena kasutatavate jäätmete eest värvatasu, jäävad tegevuskulud madalaks võrreldes tegevuskuludega ning koospõletustehase rajamine on tulus (otsene tasuvuse aeg ca 8 aastat). Koospõletustehase arendamist ja majanduslikku tasuvust ning konkurentsivõimet aitab tõsta ka 2007. aasta veebruaris tehtud Elektritruuseaduse muudatus. (Ettepanekud seaduse muutmiseks tegid Eesti Energia ja Tartumaa Omavalitsuste Liit.) Enne muudatusi oli jäätmeid energiaallikana kasutades toodetud elektrienergia ostukohustuse hind või toetuse määr oluliselt madalam kui taastuvast energiaallikast toodetud elektrienergiale, kuid nüüd on see võrdsustatud turba kasutamisega energiaallikana ja on mõnevõrra kõrgem (50 senti/kWh). Lähiajal tuleb tõhusalt tegeleda ka koospõletustehase asukoha valikuga. Lähtudes oma ala ekspertide esialgsetest hinnangust on kõige otstarbekam rajada koospõletustehas Tartu valda üha arenevasse Raadi piirkonda. Alternatiivsete asukohtadena on kaalutud ka Tartu linnas paikneva Ropka katlamaja lähedust ning Ülenurme vallas paiknevat Aardlapalu prügilat.

Raadi piirkonna eelised:

- kogu piirkond on välja arenemas ning piirkond areneks koos koospõletustehasega, mitte ei killustataks juba olemasolevat piirkonda (keskkonda);
- piirkond asub Tartu linna kui kõige suurema Kagu-Eesti jäätmetekitaja, vahetus läheduses;
- Tartu linna soojustrasside lähedus;
- piirkonnas on suur soojus- ja elektrienergia vajadus (uus kaubanduskeskus, tööstuspark jne);
- rajatav Tartu idapoolne ringtee võimaldab lõuna poolt tulenevad jäätmeveod juhtida Tartu linnast mööda.

12.VAPR.2007 11:50 7414282

TARTU_VALLAVALITSUS

#0859 P.003 /003

Koospõletustehase võimsuseks on esialgu kavandatud 100 000 tonni jäätmeid aastas (ca 274 t/ööp; täpsem võimsus selgub Kagu-Eesti jäättekava koostamise käigus). Vastavalt Vabariigi Valitsuse 15. juuli 2003.a. määrusest nr 198 *Olulise ruumilise mõjuga objektide nimekiri* on tavajäätmete käitlemise ettevõtte võimsusega üle 100 tonni ööpäevas olulise ruumilise mõjuga objekt ja vastavalt Planeerimisseaduse § 8 lõikele 5 on üldplaneeringu koostamine kohustuslik olulise ruumilise mõjuga objekti asukoha valiku tegemisel. Sellest lähtuvalt on lähiajal vaja maavanemal koostöös Tartu vallaga ja kooskõlas regionaalministriga määrata koospõletustehase üldplaneeringuga planeeritava maa-ala suurus. Seejärel algatab Tartu vald olulise ruumilise mõjuga objekti asukoha määramiseks keskkonnamõju strateegilise hindamise maa-ala, mille määrab maavanem.

Protokollilise otsuse vastuvõtmise poolt hääletas 19 volikogu liiget. Vastu võetud protokolliline otsus **Tartu maavanemale ettepaneku tegemine olulise ruumilise mõjuga objekti asukoha määramiseks Tartu valla üldplaneeringu raames ja soovitatavalt Raadil.**

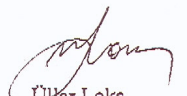
6. Vallavara rendile andmine

Ettekande tegi vallavanem A.Soop.

Rendile anname endise Raadi lennuvälja territooriumil asuva rajatise (lennuraja) Raadi Arendus OÜ-le hinnaga 300 krooni kuus.

Eelnõu otsusena vastuvõtmise poolt hääletas 19 volikogu liiget. Vastu võetud otsus nr **53 Raadi lennuvälja territooriumil asuva rajatise rendile andmine OÜ-Raadi Arendus** lisatud protokollile.

Järgmine volikogu istung toimub 28. veebruaril 2007 aastal.

Üllar Loks
Volikogu esimees

25.APR.2007 12:01 7414282

TARTU_VALLAVALITSUS

#0894 P.001 /002

aga kee aeg

TARTU VALLAVOLIKOGU

Pr Esta Tamm
Tartu Maavanem
Riia 15
51010 Tartu

21.03.2007.a nr 7-2/439

Olulise ruumilise mõjuga objekti üldplaneeringu maa-ala suuruse määramine

Tartu valla üldplaneeringu koostamise käigus on selgunud, et Tartu valda, Raadi piirkonda on otstarbekas rajada jäätneküttel baseeruv koostootmisjaam (võimsusega 100 000 tonni jäätmeid aastas). Lähtudes Vabariigi Valitsuse 15. juuli 2003. a määrusest nr 198 „Olulise ruumilise mõjuga objektide nimekirja“ on tegemist olulise ruumilise mõjuga objektiga ja tuginedes Planeerimisseaduse § 8 lõikele 5 palume määrata maa-ala suuruse Tartumaa koostootmisjaama rajamiseks Tartu valda.

Lugupidamisega

Üllar Loks
Tartu Vallavolikogu esimees

Lisad: 1) Maa-ala plaan, 1 eks 1 lehel;
2) Kagu-Eesti jäätmehoolduse arendamine, koopia 1 eks 11 lehel.

Kõrvekõla 60501 TARTUMAA Registrikood 75006486	Tel 741 4341 Faks 741 4282 E-post: tartuvv@tartuvv.ee	Ühispank (kood 401) Arve nr 10102017096005
--	---	---

TARTU MAAVANEMA

KORRALDUS

Tartu

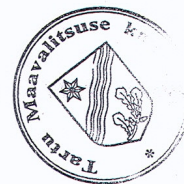
1. juuni 2007 nr 539

Jäätmeküttele töötava koostootmisjaama
üldplaneeringuga planeeritava maa-ala suuruse määramine

Vastavalt planeerimisseaduse § 8 lõikele 5 ning tuginedes keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 36 lg 2 p 1 ja lg 3, Tartu Vallavolikogu 21.03.2007 kirjale nr 7-2/439, Vabariigi Valitsuse 15. juuli 2003.a määrusele nr 198, keskkonnaministri 4. juuni 2004. a määrusele nr 66, regionaalministri 16.05.2007 kooskõlastusele nr 13-3/4217 ja käesoleva korralduse lisas 1 olevale maa-ala suuruse määramise põhjendusele :

1. Määrän olulise ruumilise mõjuga objekti – jäätmeküttele baseeruva koostootmisjaama – üldplaneeringuga planeeritava maa-ala suuruseks endise Raadi sõjaväelennuvälja idaosas Tartu vallas Tila külas vastavalt käesoleva korralduse lisale 2.
2. Objekti asukoha võib määrata koostamisel olevas Tartu valla üldplaneeringus.
3. Üldplaneeringu strateegilise keskkonnamõju hindamisel hinnata objekti mõju Tartu linna ja Luunja valla territooriumile.
4. Korraldus teha teatavaks Siseministeeriumile, Tartu vallale, Tartu linnale ja Luunja vallale.
5. Korraldust saab vaidlustada 30 päeva jooksul alates korralduse teatavaks tegemisest Tartu Halduskohtus Halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Esta Tamm
maavanem

Lisa 1
Tartu maavanema 1. juuni 2007
korralduse nr 539 juurde

Olulise ruumilise mõjuga objekti – jäätmekütte baseeruva koostootmisjaama – üldplaneeringuga planeeritava maa-ala suuruse määramise aluseks olev põhjendus

1. Keskkonnaministri 4. juuni 2004. a. määruse nr 66 "Jäätmepõletustehase ja koospõletustehase rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded" § 4 lõike 1 sätteid, mille kohaselt tehase asukoha valikul võetakse arvesse, et:
 - 1) tehases lähtuv oht keskkonnale ja negatiivne keskkonnamõju oleksid võimalikult väikesed;
 - 2) tehase sobib ümbritsevasse infrastruktuuri;
 - 3) tehase asetseb põletamiskõlblike jäätmete tekkekoha läheduses;
 - 4) tehase asetseb jäätmete põletamisel tekkiva soojuse tarnet vajava soojusetarbija või soojustrassi läheduses.
2. Endise Raadi sõjaväelennuvälja idaosa on valdavalt jäätmaad, kus puudub negatiivne mõju vahetu naabruse olemasolevale asustusele.
3. Objekti paiknemisala on selgunud Tartu valla üldplaneeringu koostamise käigus.
4. Objekti paiknemisala on valitsevaid tuuli arvestades linna suhtes allatuult.
5. Analoogilisi kaasaegseid objekte mujal maailmas on rajatud otse linnakeskkonda. Näiteid:

Saint-Ouen'i koospõletustehas Pariisi põhjaosas

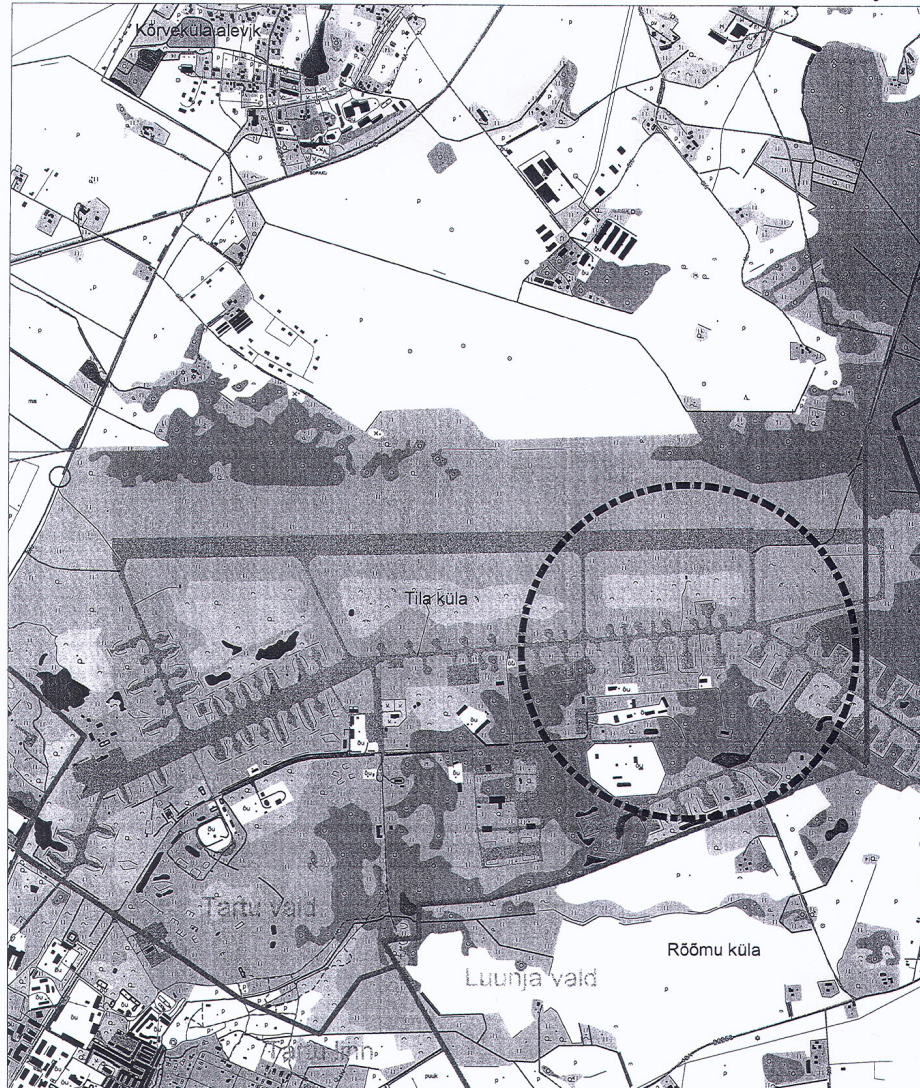
Tokyo Minato koospõletustehas Jaapanis

6. Kavandamisel olev Tartu idapoolne magistraaltänav võimaldab hea logistilise ühenduse lõunapoolsete asulatega Tartu linna keskosa läbimata.

E. Tamm

Esta Tamm
maavanem

Lisa :
Tartu maavanema 1. juuni 2007
korralduse nr 539 juurd

- tootmishooned
- elu- ja ühiskondlikud hooned
- Olulise ruumilise mõjuga objekti - jäätmeküttele baseeruva koostootmisjaama - üldplaneeringuga planeeritava maa-ala suurus
- asustusüksuse piir
- valla/linna piir

1 : 20 00

Est Tamm

Esta Tamm
maavanem

SISEMINISTEERIUM

Pr Esta Tamm
Tartu Maavalitsus
mv@tartumaa.ee

Teie: 23.04.2007 nr 9-2/758-1

Meie: .05.2007 nr 13-3/4217

Olulise ruumilise mõjuga objekti
(koostootmisjaama) maa-ala suuruse
kooskõlastamine

Austatud proua maavanem

Planeerimiseseaduse § 8 lg 5 kohaselt kooskõlastan Teie poolt määratud üldplaneeringuga planeeritava jäätmekütlet töötava koostootmisjaama maa-ala suuruse.

Juhime tähelepanu, et mõjude hindamise protsessis tuleb omavalitsusel tähelepanu pöörata logistilistele ja energeetilistele aspektidele väljaspool planeeritavat ala ning üldplaneering peab sisaldama põhjendust, miks valitud asukoht on osutunud optimaalseimaks. Samuti palume Tartu Vallavalitsusel täiendavalt teavitada ja teha koostööd naaberomavalitsustega.

Lugupidamisega

Vallo Reimaa
Regionaalminister

KINNITAN ÄRAKIRJA SAMASUST ORIGINAALIGA

Siseministeeriumi kiri
"16. 05. 2007" nr 13-3/4217
Märkus: digitaallühin
Tartu "05" 06 2007 Kinnitab Tartu Maavalitsus
H. Sees - sekretär

Maila Kuusik 612 5178
maila.kuusik@siseministeerium.ee

Pikk 61
15065 TALLINN
Reg kood 70000562

Telefon 612 5007
Telefon 612 5008
Faks 612 5087
E-post sisemin@sisemin.gov.ee

Konto 10220027689012
Viite nr 1200000362
Saaja Rahandusministeerium
Eesti Ühispank

DE TUN 2007 05.05.2007

TARTU_VALLAVALITSUS

#1013 P.002 /003

Eelnevaline hankesuheteis.
15.05.07. *Eelnevaline*

Leht 1/1

Tartu Maavalitsus

Saatja: "Siseministeeriumi Postipoiss" <sisemin@online.ee>
Adressaat: <mv@tartumaa.ee>
Saadetud: 16. mai 2007. a. 14:46
Manusta: 13-3_4217_2_16052007_90776.ddoc
Teema: Siseministeerium, Kätlin Madis, Kiri Reg. nr. 13-3/4217

Asutus: Siseministeerium
Osakond: Siseministeerium
Dokumendi liik: Kiri
Reg. kpv.: 16.05.2007
Reg. nr.: 13-3/4217
Pealkiri: Olulise ruumilise mõjuga objekti üldplaneeringuga planeeritava maa-ala suuruse koostööstamine

16 05 2007
9-2/758-1

16.05.2007

26.JUN.2007 09:11

PKINDI

DIGITAALALLKIRJADE KINNITUSLEHT

ALLKIRJASTATUD FAILID

FAILI NIMI	FAILI TÜÜP	FAILI SUURUS
Olulise_ruumilise_mojuga_objekt_koostootmisjaam.rtf		303569 B

ALLKIRJASTAJAD

nr.	NIMI	ISIKUKOOD	AEG
1.	VALLO REIMAA	36105082245	16.05.2007 13:30:38

ALLKIRJA KEHTIVUS

ALLKIRI KEHTIB

ROLL/RESOLUTSIOON

ALLKIRJASTAJA ASUKOHT (LINN, MAAKOND, INDEKS, RIIK)

SERTIFIKAADI SEERIANUMBER

4614 F3CC (1175778252)

SERTIFIKAADI VÄLJAANDJA NIMI

SERTIFIKAADI VÄLJAANDJA AVALIKU VÕTME LÜHEND

ESTEID-SK 2007	48 06 DE BE 8C 87 57 95 80 78 63 FA 9C 23 2B 2B A0 3A 18 75
----------------	---

KEHTIVUSKINNITUSE SÕNUMILÜHEND

31 E9 1A 2E 27 AA A2 71 5E 82 E7 DB 2B A5 36 23 28 0D 13 2F

Selle kinnituslehe lahutamatu osa on lõigus "Allkirjastatud failid" nimetatud failide esitus paberil.

MÄRKUSED

https://digidoccheck.sk.ee/index.php?f=verify_sheet&l=et
16.05.2007

Üldplaneeringu lahenduse avalikust arutelust teatamine

<p>Heliart Grossmanni kaotuse puhul. Eesti Lastefond</p>	<p>Vainu Jõe kaotuse puhul. Sirje, Ehte, Enrik, Andela, Annelli</p>	<p>surmaa puhul. Meinhard, Vladimir, Arvo, Mati ja Raen peredega</p>	M
<p>Südamlik kaastunne Mihkel Loodile vanaisa Hellart Grossmanni surmaa puhul. Külmakomponentide OÜ</p>	<p>Stigav kaastunne lähedastele kalli kaotuse puhul. Vaino Jõe kaotuse puhul. Maarika, Rainet, Kalev</p>	<p>Mälestame Valter Paali Südamlik kaastunne Iiris, Galinale, Mariale, Annale ja Sandrale elurütmilise, vanaaia ja vanavanaisa kaotuse, äia, vanaisa ja vanavanaisa surmaa puhul. Enn, Kalev, Indrek ja Ivi</p>	
<p>Südamlik kaastunne Tiidule ja laigule perekonnaga Kalli isa Jaak Hioni kaotuse puhul. Perekonnad Hivato, Maran, Kingisepp ja Körvis</p>	<p>Südamlik kaastunne Margit Sukale isa surmaa puhul. Vaino Jõe SA Tartu Ülikooli Kliinikumi tootlusüsteemistuse kommentaarid</p>	<p>Mälestame oma kauaaegset liiget Merike Pautsi Avaldame kaastunnet omaatele, Eesti Laborimeditsiini Ühingu</p>	
<p> Eesti marjad suviste hindadega Lõunakeskuses Marjamaa talu letis. Näiteks vaarikad 40 kr/kg Hulgimüügi info tel 5662 6400.</p>	<p>Mälestame kallist klassiõde Kai Kallastet 12. II 1941 - 25. VI 2007 Avaldame kaastunnet omaatele, Klassikaaslased Tallinna 4. keskkoolist</p>	<p>Merike Pauts Südamlik kaastunne Unoole ja lastele peredega. Silvia, Roland, Renar, Marika, Rünno, Tiinu</p>	Stid
	<p>Südamlik kaastunne Tarmoole ja Ruttile lastega armisa isa, äia ja vanaisa Vello Ladva surmaa puhul. Perekond Killa</p>	<p>Avaldame stigavat kaastunnet Piret Nõmmistele ema Leida Raudsepa surmaa puhul. SA TU Kliinikumi ühendlabor</p>	P

Postimees 29.06.2007 m. 148

testatud Keila vallavolikogu 13. X 2005. a otsusega nr 259/1005) kohaselt asub Aukamae kinnistuga kohakuti valla territooriumil Ringtee ääres tuulitorje veevõtukohalt. Detailplaneeringule tuleb täiendada koostada keskkonnamõjude strateegiline hindamine. Tartu vallavalitsus kiitis 27. VI 2007. a korraldusega nr 293 teaks Tartu valla üldplaneeringu eelnõu. Üldplaneeringu lahendust ja üldplaneeringu keskkonnamõjude strateegilise hindamise aruannet tutvustav arutelu toimub Tartu vallamaja volikogu saalis 27. VII 2007. a kl 15. Üldplaneeringu eelnõu ja üldplaneeringu keskkonnamõjude strateegilise hindamise aruande eelnõu materjalid on tutvumiseks üleval Tartu valla kodulehel www.tartuvv.ee.

roauto juhte. Tartumaa, So-
Tel 5330 4796, 505 5437.

RITEADE
k Grupp OÜ (reg-nr 11173761)
ab välja ettevõtte pankroti.
st pretensioonidest palume tea-
orjalikult 60 päeva jooksul:
k Grupp OÜ, Erika osakond, pk
bu.
va vallavalitsuse 26. VI 2007
lusega nr 134 on vastu võetud
küllas asuva Kadaka maalik-
etailplaneering ning korraldu-
r 135 võeti vastu Aardlapalu
asuva Niiduserva maalikuduse
planeering. Vastuvõetud de-
neeringute avalik väljapanek on
VII Haaslava vallamajas.

rtu linnavolikogu
shlees välituse 1 krunni ja lähiala detailplaneeringu.
rtu linnavalitsus
ligatas Türu 65 krunni ja lähiala detailplaneeringu.
neeritav ala pindalaga 5150 m² asub Ropka tööstuse linnaosas.
allplaneeringu koostamise eesmärk on kaasajastada ja laiendada olemasolevat
jnet.
õitis vastu Eesti Rahva muuseumi ja Tartu valla lüunaosa (1 etapi)
allplaneeringu.
neeritav ala pindalaga ca 34 ha paikneb Raadi linnaosas. Detailplaneeringu
smärk on määrata ohtusujad Eesti Rahva Muuseumi hoonete ehitamiseks.
alik väljapanek on 6.-19. VII 2007 linnaplaneerimise ja maakorralduse
akonna fuajlees Raekoja plats 3, III korrus.

Avaliku arutelu protokoll ja osalejate nimekiri

**TARTU VALLA ÜLDPLANEERINGUT TUTVUSTAV ARUTELU
PROTOKOLL nr 1**

Kõrvekülas vallamaja saalis
Algus kell 15.03
Lõpp kell 17.15

27.juuli 2007

Koosoleku avas ja juhatas sisse vallavanem A. Soop. Protokollis vallaarhitekt Egle Klaassen. Osavõtjate registreerimisleht lisatud protokollile.

Sõnavõttud

OÜ Hendrikson ja Ko poolne esindaja ja üldplaneeringu koostaja Peep Leppik, edaspidi P.L.):

Valla poolne üldplaneeringu eelnõu on nüüd avalikkuse ette suunatud. Tutvustab protseduuri, kuna algatati, kaugemale on jõudnud, mis vahepeal toimunud on (sh ka KMSH kohta). Üldplaneeringu eelnõu on kooskõlastuste ringil. Protseduuriliselt võetakse järgnevalt kooskõlastamise käigus laekunud ettepanekud, seisukohad kokku, võetakse seisukoht nende suhtes ja otsustatakse paranduste sisseviimine.

Üldplaneeringu tutvustus:

P.L. teeb ülevaate üldplaneeringu põhimõtetest: valla jagunemine piirkondadeks, nende arengusuunad, piirkondade tutvustus. Üldised põhimõtted maakasutuses, elamumaade maakasutuse tingimused, Kõrveküla ümbruse piirkonna maakasutus. **Põhimõte**-olemasolevate külade tihendamine ja laiendamine, hajaasutusse uute kompaktse hoonestuse alade moodustamise vältimine, hajaasutuses olemasolevate külatüüpide säilitamine. Järgnevalt ülevaate üldplaneeringu struktuurist.

Eraldi teema- olulise ruumilise mõjuga objekti planeerimine, mõjuala määramine, maavanema ja ministeeriumi roll selles. Näide koostootmisjaamast (edaspidi KTJ) kui olulise ruumilise mõjuga objektist ja KMSH käsitus- võrdlus töötavate KTJ-ga (sh saaste ja mõju ulatuse näide).

Järgnev protseduur – kooskõlastused üldplaneeringule ja heakskiit KSH aruandele, millele järgneb avalik väljapanek ja arutelu ning kehtestamine.

Peale tänast arutelu kõigilt ettepanekud ja vastuväited kirjalikult, lisaks kooskõlastajate seisukohad, siis vallavalitsus võtab argumenteeritud seisukoha ja vastab ettepanekutele kirjalikult, seejärel planeeringu vastuvõtmine, avalik arutelu (sh vaiete lahendamine) ning kehtestamine.

Küsimused ja vastused

Tamur Tensing – Kas täiendav KMH (keskkonnamõjude hindamine) tehakse koostootmisjaamale?

Peep Leppik – Jah, eraldi tehakse projektile KMH.

Tamur Tensing – Jäätmete põletamine on 30 aastat Euroopas levinud, aga juba on uued tehnoloogiad, vald ei käi ajaga kaasas, vbo on jäätmete põletamine aegunud mõte.

Aivar Soop – On uusi ideid olnud ja on uuritud uusi tehnoloogiaid, aga prügipõletus on üle 50 aasta toiminud juba ja Euroopas uut paremat põletustehnoloogiat ei ole leiutatud. Need uued tehnoloogiaid ei tööta, rohkem eksperimentaalsed, ei ole töötavaid tehnoloogiaid, restpõletusahi. Soomes rajamisel 10 uut koostootmisjaama. Filtertolm läheb Poola, kus kaevandustesse ladustatakse allpool põhjavett. Planeeritava koostootmisjaama puhul – ei tea kas loomsed jäätmed ja meditsiiniülejäägid ka tulevad kasutusse. On eksperimentaalseid tehaseid, aga tootvaid ja heade majanduslike näitajatega ei ole.

Peep Leppik. – täiendab, et üleriigiline jäätmekava ei sätesta selgelt tehnoloogilisi lahendusi. Parim majanduslik, tehnoloogiline ja keskkondlik lahendus.

Aivar Soop – Eesti Vabariik ei kannu välja katsetuseks uusi tehnoloogiaid. Peaks kasutama mujal aastakümneid kasutatud tehnoloogiat. Eestisse kaks koostootmisjaama võiks rajada. Mida vanade olemasolevate prügilatega teha, kas üles võtta või jätta maha? Koostootmisjaam puhastab linnaõhku ja on keskkonnale ohutu. Jääkmuda põletamine on ka plaanitud.

Sirli Pehme – Kuidas majanduslik prognoos on koostootmisjaamale, kuidas hind kujuneb?

Aivar Soop – Oleneb mis hinnaga prügi sisse tuleb ja mis hinnaga elekter ning soe välja müüakse.

Sirli Pehme – Kas tasub ära ikka rajata jaama, kui ka prügi tasuta saaks?

Aivar Soop – Suitsugaaside puhastussüsteem on 50% tehase maksumusest, prügi jaamast tuleb õhk puhtam kui turbajaamast. Karmid reeglid ja nõudmised jaamale.

Juta Luts – Kelle huvi koostootmisjaam on, kas riigi või valla?

Aivar Soop – Avaliku institutsiooni huvi st huvitatud on riik, Tartu linn ja Tartu vald. Finantseeritakse Euroopa rahadest. Kagu-Eestis 16. juuliks 2009 ei ole ühtegi kohta, kuhu prügi ladustada. On vaja uus koht või tehnoloogia leida, mida prügiga teha. Ladestamine on odavam kui tehas. Samas saab prügist sooja ja elektrit. Kas põletada naftat või põletada prügi?

Martin Pedak – Palju inimesele maksab prügi ära andmine?

Aivar Soop – Ladestamise tasu on praegu 200 krooni tonni eest, uue seaduse järgi, mis jõustub 2009 aastal, 600 krooni tonn. Ladestamiseks tuleb enne prügi sorteerida, põletamise puhul ei pea. Hinnad niikuinii tõusevad, hetkel ei oska öelda kui palju kallineb. Kui koostootmisjaama KMHI arutelu tuleb, siis on eksperdid ka kohal.

A. Viiraste – Võib-olla teha koostootmisjaama kohta referendum Tartu vallas, kes poolt kes vastu.

Peep Leppik – Planeerimisprotsess järgi on planeerimisprotsess informatiivsem kui referendum.

Aarne Kiholane – Milline transpordiskeem koostootmisjaamale tuleb, kus kaudu prügiveedu hakkab toimuma?

Aivar Soop – Laiemalt tuleb võtta, kogu Kagu-Eesti kohta tuleb vastav transpordiskeem koostada, jäätmekava arutamine ja kogu Kagu-Eesti probleemi lahendamine. Põhiküsimus on kuidas jäätmed kokku koguda, kuidas ja kas sorteerida, kuhu panna?

Aarne Kiholane – Transport hakkab läbi Luunja valla kulgema?

Aivar Soop – 4 ha läheb maad vaja, piirkond umbes Luunja valla piiri lähedal Raadi lennuvälja idaosas.

Aivar Soop tutvustab perspektiivset Tartu linna ringteede skeemi. Tiitel 3 on riigi põhihuvi. Vangla poolt teise tee kulgemine kuni Vana-Narva mnt ringristmikuni. Kokku pressitud prügi veetakse suurte veokitega mööda põhiteid, vedu peab olema majanduslikult efektiivne.

Kodanik ? – Palju teid kavandatud, vbo konkreetselt rääkida, kuna mis tuleb kui reaalne on, et tulevad kõik need teed?

Aivar Soop – Põhitee Jõhvi maantee, et oleks tulevikus võimalik ummikuid vältida. Jõhvi maanteelt jäävad üksikud mahasõidud, tunnelid tulevad ja teised kogujateed. Perspektiivis Kõrvküla ringsõit. Teealade reserveerimine s.h. trassidele asukohtade määramine oluline, et mitte kinni planeerida, jätta võimalikud vabad koridorid teedele ja tehnovõrkudele. Uus veehaare – Tila külla. Üks puhasti kogu piirkonnas, sadevesi ja reovesi lahus.

Kodanik ? – Teed paigas, saavad valmis. Kuidas täna teekoridorides arendus toimub?

Aivar Soop – Detailplaneeringus tuleb tee koridor ette näha. Ulatuslikke detailplaneeringuid algatame, siis saab lahendada antud küsimust.

Martin Pedak – Teede osas – ühisosa linnaga?

Aivar Soop – Linna üldplaneering näeb ette ringteena Vahi tänavat kui suhteliselt suurt tänavat. Meie teisel seisukohal, Vahi tänav on elutänav ja teenindab kohalikke. Meie seisukoht on viia suurem transport kaugemale linnast, tekitada uus ringsõit kaugemalt ja laiema.

Martin Pedak – Kas Vahi tänavat ei saa valla üldplaneeringuga lahendada?

Aivar Soop – Vahi tänav on Tartu linna tänav, linn peab lahendama. Meie ei saa linna territooriumit planeerida.

Martin Pedak – Mida tähendab kaardil oranž läbiviirutatud ala?

Aivar Soop – Maaparandusobjekt + segahoonestusala

Kodanik ? – Maanteede äärde hoonete planeerimine- elamualad ja ärimaade alal- ei pea ära kolima, näitab perspektiivi.

Üldine diskussioon- keskusemaa, mis see on, müra tõkked, igas kandis peab situatsiooni erinevalt analüüsima

Urmas Makrjakov – Kui laiad perspektiivsed teed tulevad?

Aivar Soop – Antakse tingimustega, Maanteeameti ja detailplaneeringu lähtetingimustega. Keskmised laused.

Sirli Pehme - Rohevõrgustiku alad. Kuidas sellised piirid. (Seletuskirjas väike viga-teemaplaneering kehtestatud). Palju vähenes maht üldplaneeringus võrreldes maakonna teemaplaneeringuga.

Peep Leppik - Pindala ei oska öelda. Kõrvekülas on vähenenud.

Aivar Soop – Hoonestusalade siseselt tulevad ka rohelised alad.

Kodanik ? – Emajõe ääres rohevõrgustiku vähendamine. Kuidas saada jõe äärde? Ettepanek – planeerida jõe rohkem avalikke juurdepääs.

Peep Leppik – Hea ettepanek, tuleb vaadata läbi see osa üldplaneeringust.

Aivar Soop – Kui on uus üldplaneeringut algatatud detailplaneering, siis seda ei saa enam üldplaneeringuga muuta rohealaks. Kajunõue tuleb muidu, peame nende detailplaneeringutega edasi minna.

Peep Leppik – Rohevõrgustiku osa tuleks ikka säilitada ja otsida kompromissi.

Sirli Pehme – Rohevõrgustiku ala kuulub kellelegi, ka kuni jõeni, mis nendega saab, kuidas tagada läbitavus?

Aivar Soop – Eldame, et inimene on mõistlik, ei saa kõike kirja panna ja reguleerida, ikka leidub teisitimõtlejaid, kes seadust ei täida.

Peep Leppik – Üldplaneeringuga ei saa kõike sätestada ja seadust ümber kirjutada.

Sirli Pehme – Maramaal kus on rohevõrgustiku ala, kallasrajale peab olema ligipääs, kuidas roheala saavad siis kõik kasutada?

Peep Leppik – Rohevõrgustiku ala ei saa avalikku kasutusse määrata, üldplaneeringuga ei saa kõike päästa ja sätestada.

Aivar Soop – Kui tihedalt siis peab jõe äärde teid rajama, väga erinevad seisukohad on ju? Lahendatakse palju seda küsimust detailplaneeringutega.

Peep Leppik – Kallasrajale peab pääsu tagama maaomanik, sotsiaalne vastutustunne peab olema, ei saa kõike kirja panna.

Urmas Makrjakov – Roheala %? Kui lai peaks olema roheala? Kusil laiem, kusil kitsam?

Peep Leppik – Protsenti ei ole määratud, laius ei ole cm pealt paigas, detailplaneering täpsustab.

Kodanik ? – Kuhu täpselt tuleb kahetasandiline ristmik ja pealesõiduteed kulgevad kust?

Aivar Soop näitab kaardil vastavat ala.

Juta Luts – Kust kulgevad ja tulevad matka-ja puhkerajad?

Aivar Soop – Kõrveküla linnalik keskkond, kõnniteed olemas ja planeerime juurde kõnniteid.

Peep Leppik – Suuremad projektid on üldplaneeringusse sisse pandud. Üldised ja väiksemad rajad on seletuskirjas kirjeldatud.

Aare Tamm – Kcs võib ettepanekut teha maa juhtfunktsiooni muutmiseks?

Peep Leppik – Igaüks, lõpliku otsuse teeb kohalik omavalitsus.

Aare Tamm – Pärnamäe kinnistule sooviks väikeelamumaa juhtfunktsiooni!

Peep Leppik – Esitage kirjalik avaldus ettepanekutega.

Martin Pedak – Ettepanek- valla kodulehele tuleks info üles panna, mis arutelu toimub või mis on saanud? Kodulehele dokumentide otsingu võiks panna.

Aivar Soop tänab kohaletulijaid ja võtab otsad kokku.

Egle Klaassen
Protokollija

**Tartu valla üldplaneeringu eskiislahenduse ja KSH
aruande avalik arutelu
Osalejate nimekiri**

27.07.2007 kell 15.00

Tartu vallavalitsus

Nr	Nimi	Amet/asutus	Kontakt	Allkiri
1	Ants (Maie) Vasa	puurkõn		M. Vasa
2	A.H. Oksmaa	AS Gray Capital	andreas@redman.ee Peterburi tee 24, Tallinn	
3	Raiki Põts	Pübelkõrt Arendus	raiki.pots@postman.ee	
4	Marti Nurmine	Expowillõu	marti@nurmine.ee	
5	Mare Lään	vande advokaat	56463616 vande.adw.laan@mare.ee	
6	Juta Luts	raamatupidaja/Venovi k.	jutaluts@hotmail.ee	Juta
7	Sinli Pehme	Eesti nägütlubol, spetsialist	sinli.pehme@emu.ee	Pehme
8	Andres Pehme	KVÜGA lektor	andres.pehme@mil.ee	Pehme
9	Merike Linn		linnme2@hotmail.ee 5223657	Merike
10	Antti Linn	AVME 92-99 TARTU	TAMMARE@GMAIL.COM 56455390	Antti
11	Merike Känin	Arhitektuuridaja	kanerin@kanti.ee 55596781	
12	Indrek Kamp	Teanduskontrolli Keskus	indrek@teandus.ee 56601356	Kamp
13	LEO KIVITAR	Pajuväike tee, Tõeliste	leo.kivitar@mail.ee 56491480	Kivitar
14	Aivar Kõiv		5012427 aivar.koiv@paril.ee	Kõiv
15	Marin Haugas	TÜ ühikplane	marin.haugas@mail.ee	Haugas
16	Triin Lääne	OÜ Alkrahel	triin@alkrahel.ee	Lääne
17	JANUS OXS	LIVOL AS	5040434	
18	Malle Paris	neuroloog/fõhjo-tervi regionalhaigla	5152995 malle.paris@regionalhaigla.ee	Paris
19	Petter Paris	vanstendur, TÜ	5035822 petter.paris@tut.ee	Paris

Nr	Nimi	Amet/asutus	Kontakt	Allkiri
20	ARVO LAUR	FIE	56901595	
21	Peter Hagen	ERKAS Arhitektuurika OÜ	pete@erkas.ee	
22	Mey Laitani	Arhitekt; Vabariik	5407378	
23	Donald Põrdaru	Arhitekt; Valik	5217950	
24	Marja Pedak	Olavendli 5, Valik (Põrdaru ja Põrdaru OÜ)	5068531	
25	Egle Klansen	Tartu Vallavalitsus	53358303	
26	Uuno Kitalane	Linnija Vallavalitsus	55643232	
27	Taru Tansilp	Linnija Vallavalitsus	8026407	
28	Taru Aare	Expovill OÜ	5158777	
29	URMAS MARJAHON	Tartu Arhitektuuribüroo	5083165	
30	Roman Smuiskin	Tartu Arhitektuuribüroo	5091594	
31	Muuk Soop			
32				
33				

KSH aruande avalikustamine

**Tartu Maavalitsus
Tartumaa Keskkonnateenistus
Riiklik Looduskaitsekeskus
Muinsuskaitseamet
Siseministeerium
Kaitseministeerium
Tartu Tervisekaitsetalitus
Eesti Keskkonnaühenduste Koda
Ametlikud Teadaanded**

28.11.2007 nr 389/07

Tartu valla üldplaneeringu ja planeeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande avalik väljapanek ja avalik arutelu

Tartu valla **üldplaneeringu avalik väljapanek** ning samaaegselt toimuv planeeringu **keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande avalik väljapanek toimub 3.detsembrist 2007 – 4.jaanuarini 2008.**

Üldplaneeringu ja KSH aruande **avaliku väljapaneku järgne avalik arutelu toimub 24.jaanuaril 2008.a. algusega kl 17:00** Tartu vallamaja volikogu saalis.

Üldplaneeringu koostamise algataja, korraldaja ja planeeringu kehtestaja on Tartu vallavalitsus/volikogu, Kõrveküla, Tartu vald, tel 7337750, kontaktisik Egle Klaassen tel 7337755; üldplaneeringu koostaja on OÜ Hendrikson&Ko, Raekoja plats 8, 51004 Tartu, kontaktisik Ann Ideon tel 7409 802.

Tartu valla üldplaneeringuga kavandatakse valla ruumilise arengu põhimõtted, koostamisel on silmas peetud looduskeskkonnale esitatud nõudeid, üldplaneering määrab ära maakasutuse valdkonnad ja ehitustingimused vallas. Üldplaneeringuga määratakse detailplaneeringute koostamise vajadus ning kehtestatud üldplaneering on aluseks detailplaneeringutele.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise eesmärgiks on üldplaneeringu elluviimisega kaasnevate võimalike oluliste keskkonnamõjude väljaselgitamine, mõjude olulisuse ja ulatuse hindamine ning negatiivsetele mõjudele vajalike leevendavate meetmete väljapakkumine. Riigipiiriülest keskkonnamõju Tartu valla üldplaneeringu koostamise ja ellu viimisega ei kaasne.

Üldplaneeringu ja KSH aruande avaliku väljapaneku jooksul 3.detsembrist 2007 – 4.jaanuarini 2008 on üldplaneeringu materjalidega võimalik tutvuda järgmistes kohtades:

5. Tartu Vallavalitsuse kantseleis tööpäeviti kl 8-16, kontaktisik Egle Klaassen tel 7337755 faks 7337731, e-mail tartuvv@tartuvv.ee,
6. Lähte raamatukogus Lähte alevikus järgmiselt: esmaspäeval, neljapäeval ja reedel kl 11-18, kolmapäeval kl 11-19

7. Tartu valla koduleheküljel: www.tartuvv.ee
8. Hendrikson&Ko kontoris Tartus aadressil Raekoja plats 8 tööpäeviti kl 9-17
9. Hendrikson&Ko veebilehel aadressil <http://www.hendrikson.ee/>, kus valida Avalikud dokumendid/Tartumaa

Ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi üldplaneeringu ja KSH aruande kohta saab kirjalikult esitada Tartu vallavalitsusele (Kõrveküla, Tartu vald, Tartumaa või tartuvv@tartuvv.ee) kuni **4.jaanuarini 2008.a.**

Lugupidamisega,

Ann Ideon
Hendrikson&Ko planeerimisspetsialist
7409802

22. november 2007

22. november 2007

Postimees

A MARGUS SÖÖT

endus:

IG / KOOSTAJA MTÜ LIIVIMAA MÄLU

on teinud toreid nukufilmi «Köpenicki kaptenitegelane on elust võetud kangelane, paadurid, ilhelm Voigt, kelle kuulsaimaks pettuseks oli et ostetud kaptenimundris Köpenicki linnapääs 16. aastal. Köpenick, mis tollal oli omaette maosana ühe teise linna koosseisu. Millise? na ütleb, et igal inimesel peab olema kaks üheda päris kodumaale veel... Mis riigi nimi tuleb põhjal punktiriile kirjutada? uulsamaid filme on «Visa hing» oma paljudes rollinimesi neis filmides? ilutamise Vabadussõjas Eesti vägede poolt i armee edasitungi kaugeim punkt riigi piiri? on kunstis jäädvustanud batalist Oskar Sädek, astellimaalil kujutab Väina jõe ületamist just Mis linn? linna populaarsemaks otustänavaks on Zel. pa suurim kosmeetikapood Douglas. Vanalinnas inna kuulsaimat, «Oigiluse kaevu» nime kandev is linn?

191. aastal. 1. Berliini. 2. Süüria. 3. John McClane. 4. ...

kaikuu noomib

st, et sa magama raine aariat hak- uita ülemist ärkasid sa, vana a ütlesid: «Laske

VALDO JAHILO ANEKDOODID

etaja seletab, mil- inevad alalis- ja l), ning joonistab verad tahvlile. Kü- e, kas kõik on sel- äe Juku: seletaks, kuidas överad mööda liikuda saavad?» reamees Ivanovile: an, seltsimees sõ- lete liiga tark.»

kalt. Mees jääb imes- seisma. «Vabandage, kas te midagi?» «Ma ütlesin teile et hommikust!» Te ärge ge, sir. Ma olen koos- hega lõpetanud Oxfordi ülikooli, vastab lei- «Aga kus on teie pe- «Seal emal, see õ- men, kes rohtu niida- Mees läheb rohtu džentelmeni juurde «Siri See on lausa

Soov.ee

KINNISVARA

Anda üürile ahiküttega köök-tuba 18 m² Võru tn 120. Üür 1500 kr + maksed. Otse omanikult. Tel 529 9681.

Olustvere teindus- ja maamajan- asukohaküla müüb avalikul suulisel enampakkumisel järgmised hoonestatud kinnistud asukohaga Viljandi maakonnas, Halliste vald, Oisu alevik: pakkumine nr 1 - enampakkumisel on 4 kinnistut, mis müüakse koos alghinnaga kokku 7 000 000 kr. 1. kinnistut nr 3371439 (Oisu mõis) Viljandi maakonnas Halliste vallas Oisu alevikus (katastritunnus 19202:006:0036), 2. kinnistut nr 3371539 (Võimla) Viljandi maakonnas Halliste vallas Oisu alevikus (katastritunnus 19202:006:0035), 3. kinnistut nr 3371339 (Aednikumaja) Viljandi maakonnas Halliste vallas Oisu alevikus (katastritunnus 19202:006:0037), 4. kinnistut nr 3371139 (Karjalauda) Viljandi maakonnas Halliste vallas Oisu alevikus (katastritunnus 19202:006:0039). Enampakkumise osavõtutasu koos mõeldavatel kinnistutel registriosa numbritega 3371439, 3371539, 3371339, ja 3371139 on 3000 kr ja tagatisraha 50 000 kr. Pakkumine nr 2 - kinnistut nr 3373139 (Keldrimäe) Viljandi maakonnas Halliste vallas, Oisu alevikus (katastritunnus 19202:006:0026), alghinnaga 70 000 kr. Enampakkumise osavõtutasu 1000 kr ja tagatisraha 4000 kr. Pakkumine nr 3 - kinnistut nr 3372939 (Meierei) Viljandi maakonnas Halliste vallas Oisu alevikus (katastritunnus 19202:006:0027), alghinnaga 500 000 kr. Enampakkumise osavõtutasu 1000 kr ja tagatisraha 8000 kr. Pakkumine nr 4 - kinnistut nr 3372739 (Ünaaia) Viljandi maakonnas Halliste vallas Oisu alevikus (katastritunnus 19202:006:0029), alghinnaga 27 000 kr. Enampakkumise osavõtutasu 1000 kr ja tagatisraha 2000 kr. Pakkumine nr 5 - kinnistut nr 3372339 (Lätelohu) Viljandi maakonnas Halliste vallas Oisu alevikus (katastritunnus 19202:006:0030), alghinnaga 180 000 kr. Enampakkumise osavõtutasu 1000 kr ja tagatisraha 3000 kr. Enampakkumine on 11. XII 2007 kl 11 Viljandimaal Halliste vallas Oisu alevikus mõisa peamajas. Enampakkumised võivad toimuda ka kõik isikud, kellel see pole keelatud. Kinnistutega tutvuda kohapeal 21., 22., 29., 30. ja 6. XII 2007, a kl 10-16, tel 624 0167. Osavõtutasud tasuda makseadministreerimise a-a nr 0034800017 viitenumbriga 0032666 ja tagatisrahad rahandusministeeriumi a-a nr 0034799018 viitenumbriga 0035402 (selgitusse kinnistu kohta) hiljemalt 5. XII 2007. Info enampakkumiste ja kinnistute kohta: www.olustvere.edu.ee ja ametlikes kanalites (13.11.2007 enampakkumised).

LOOMAD

Maamaja kutsikad otsivad kodu. Tel 516 3632.

MATERJAL

Maamaja küttekotse 40 l võrku- tel 884 2002

Toonerikassettide täitmine ja müük. Kulmaterjalid printeritele ja koopiamasinatele. Tel 611 6030, www.toonerid.com.

Võlgade sissenõudmine. Tel 730 0818.

TÖÖ

Soores autopargi suurenemisega pakume tööd E-kategooria autojuhtidele, FIN-S-LV-LT vedu, uued R-seeria Scaniad ja kardin- tentpoolhaaked. Töötasu 17 000 - 20 000 kr. Tööd saab ka EST-LV juht, töötasu kuni 14 000 kr. Info 677 5818.

ÄRITEADE

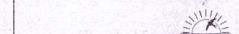
AS Kuremaa ENVEKO teatab, et alates 01. III 2008 on kodutarbijatele müüdava maagaasi hinnaks 3,592 kr/m³. Lisandub käibemaks.

Tartu vallavalitsus teatab, et 3. XII 2007 - 4. I 2008. a toimub Tartu valla üldplaneeringu avalik väljapanek. Koos üldplaneeringuga samal ajal toimub ka Tartu valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande avalik väljapanek. Üldplaneeringu koostamise eesmärk on valla ruumilise arengu põhimõtete kujundamine, võimalike majanduslike, sotsiaalsed ja kultuurilised mõjude ning looduskeskkonnale avalduvate mõjude hindamine. Käesoleva üldplaneeringuga sätestatakse maa- ja veelade üldised kasutamise- ja ehitustingimused Tartu vallas, läpsustatakse kehtivaid maakonna teemaplaneeringuid, nähakse ette detailplaneeringute koostamise vajadus ja juhud, määratletakse ehitusõigus ning üldised nõuded ehitistele. Avalik väljapanek toimub Tartu vallamajas, kus planeeringuga saab tutvuda tööpäeviti kella 8-16 ja selle kestel võib esitada kohapeal, saata postiga või e-postiga kirjalikke ettepanekuid ja vastuväiteid üldplaneeringu ning planeeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande kohta. Üldplaneeringu ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande avalik arutelu toimub 24. I kell 17 Tartu vallamaja volikogu saalis. Üldplaneering ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne ning asjasse puutuvad dokumendid on kättesaadavad Tartu valla kodulehel www.tartuv.ee.

Ülenurme vallavalitsuse 27. IX 2007. a korraldusega nr 410 võeti vastu ja suunati avalikule väljapanekule Ränni külas Ülle kinnistu detailplaneering. 22. X-5. XI 2007 toimunud avaliku väljapaneku käigus esitati üks vastuväide. 12. XI 2007 toimunud vastuväite osas kokkulepet ning detailplaneering esitatakse järelevalve teostamiseks maavanemale.

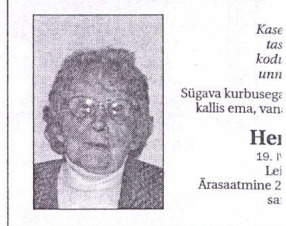
TÄNU

Täname kõiki, kes avaldasid viimast austust Harald Rajametsale ja jagasid meie leina. Omaksed

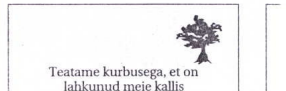
Südamlik kaastunne Juta Eenmale kalli ema

Paula Meltsi

Kasetas kodu ünn Sügava kurbusega kallis ema, van- Hei 19. r Lei Arasaatmine 2 sa

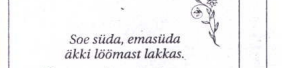
Avaneb valguse värav, viib taevasse sõitendav sild. Vikerkäär helge ja särav, su hingest saab tähekiid. Margit Eit Südamlik kaastunne Ellenile ja Marjutile kalli liiva ja surma puhul. OÜ Trives töökollektiiv

Teatame kurbusega, et on lahkunud meie kallis

Enn Haava 16. II 1940 - 20. XI 2007

Lesk ja tütar perega Arasaatmine 25. skp. kl. 11 Pauluse kabelis.

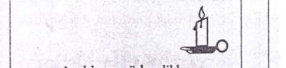
Soe süda, emastida akki loomast lakkas. Teatame sügava kurbusega, et on lahkunud kallis abikaasa, ema ja vanema

Helju Jürisoo 4. XII 1943 - 20. XI 2007 Leinavad omaksed. Arasaatmine 24. skp. kl. 14 Tarvastu surnuaia kabelis.

Ei viihot, ei naasmise lubadust- lihtsalt aeg oli minna... Ometi tootäid hubasust Sinust jäid siia - sinna. (H. Jürisson)

Avaldame kaastunnet Hannelese kalli vanaema

Olga Kõrgessaare kaotuse puhul. Puurmani gimnaasiumi pere

Avaldame südamlikku kaastunnet Andres Agussarsaale õe

autoagentuur.ee
Suur valik sõidukeid Saksamaalt.
Tel 435 1343, 507 7567,
Info@autoagentuur.ee, www.auto-agentuur.ee.

TEADE
Tunnistaja kehtetus üliõpilaspilet nr D01786.

TEENUSED
Firmade müük ja äriteguri andmete muutmine. Tel 557 7677. helv@vudu.ee

Firmade müük. Tartus tel 551 2365. www.firmad.ee

Kui tahad vähendada küttekulmasid, kinnitada suojaklaasi. Teilt meilt soodsas hinnaga lemmipit.
Tel 505 0510, OD Transar Service

Raamatupidamisteenused.
Tel 5804 8938, toimik@raidman.ee

Väljaste sisseõudmine.
Tel 730 0818

TÖÖ
Hea teenistus korraldajale ja töökaale torulikele-keevitajale. Vajalik kogemus laevastõstuses. Kiirel Tel 372 5657 7599.

Lihastõstus Nõos otse õhtuse vahetuse väljastajaid. Tel 5567 7470.

ÄRITAEDE
Puhja vallavalitsuse korraldusega nr 4-22. I 2008) kinnitati Puhja valla haldusterritooriumi 2008. a maksustamisele kuuluvate maatükkide arvatud maksustamisväärtused vastavalt maksustamisväärtuste aktidele. Kõik maksustamisväärtused võivad tulla soovi korral maomaksete vallamajas (maandüüri kabinetis) igal T ja R kl 8-16.

Tartu vallavalitsus teatab, et Tartu valla üldplaneeringu ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande avalik arutelu toimub 24. I kl 17 Tartu vallamaja volikogu saalis.

Sõgav kaastunne dr. Jüri Austrusele isa surma puhul.
Kolleegeid Wisnari haiglast.

Sõgav kaastunne Ainole ja poeg Jüriile perega.
Evald, Viktor ja Dlo abikaasadele

Sõdamik kaastunne Liivile perega kallid abikaasa ja isa
Heino Hainla
surma puhul.
Ode Eevi ja vend Elmur peredele

OSTAMISE PABERIPUID JA KÜTTEPUIID
LIGNATOR
Tel 51 23 190 ja 76 68 050
mets.ee

KESKKONNAMIINISTEERIUM
Keskkonnaministeeriumi Viiandimaa keskkonnateenistus korraldab looduskaitses alla kuuluvate parkide piiride korrigeerimise eelõhu avaliku arutelu 17. jaanuaril 2008 kell 11.00 Viiandimaa Abja Vallavalitsuses (Pärnu tn 30, Abja Paluoja).
Lisainfo: Hille Lapp 435 5616, hille.lapp@viljandi.envir.ee

EESTI METSAMAALKER -
vajab üle Eesti
METSARAIE- JA VALJAVEOTEENUST
tel 744 6650, 511 8888
www.metsamaakler.ee
info@metsamaakler.ee

herra riipuse
lahkumise puhul.
Tartu 3. keskkooli 1962. a lõpetanud ja Helve Raik

Sõdamik kaastunne Jaanus Härnulle kallil isa
Bernhard Hämmali
kaotuse puhul.
Kolleegeid Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Ametitist

Vambola Kaasik-Aaslav
kallist onupoega. Sõgav kaastunne lähilastele.
Leinab häditiitrit Valke perega

Sõdamik kaastunne Mailile ja Oiarile peredele armast ema, surma, vanema ja vanavanema
Helvi Kallase
kaotuse puhul.
Aime, Leide ja Kati peredele

Sõdamik kaastunne Oiarile, Anule ja Mailile peredele kallil
Helvi Kallase
kaotuse puhul.
Aime ja Peeter

Sõdamik kaastunne Ular Kallasele ja Anni Vaele peredele kallil
Helvi Kallase
kaotuse puhul.
Taru, Marmel, Siliik, Aleksejeva, Koch, Pavijsk, Tomson, perekond Pendantsov

Unustamatut
Kalju Kiislerit
mälestab Mainu Lõoke. Avaldan kaastunnet omastele.

Mälestame kallist abivalmis naabrit
Kalju Kiislerit
jagume oma te kaotavalt.
Lennit, Meie, Alvar, Indre, Helena

laste ja lastelaste kallil emal ja vanemal kaotuse puhul.
Tartu maadlejad

On lahkusnud meie kallid klasside
Dagmar Kotli
(sünd. 1967)
Sõdamik kaastunne omastele.
Mälestavad Tartu 3. keskkooli 1964. a. lõpetanud XI klassi ja klassijuhataja.

Meie sõdamik kaastunne Indrekule
Arnold Käneri
surma puhul.
Maatru Arengu Instituut

Tamara Lahe
Sõdamik kaastunne Jaanusle armast ema surma puhul.
Laura, Lauri ja Allan

Avaldame kaastunnet Martin Männile kallil vanemal
Nelli Merevähil
18. X 1924 - 1. X 2008
kaotuse puhul.
Töökaasasid Tallinna linakantselisel finantsteenistuses

Teatan kurbusega kallil
Voldearm Metsa
18. X 1924 - 1. X 2008
lahkumisest.
Põg perega
Arasaatime 16. apr. kl. 10 Pärnamäe krematooriumi kabelis.

Sõdamik kaastunne Jaanile perega kallil
Karl Neufeldi
surma puhul.
Tiina, Jaak, Erik ja Priit

Avaldame kaastunnet Jaanile kallil isa
Karl Neufeldi
kaotuse puhul.
Puhkajaliikmesel Forte

Lea Oja
surma puhul.
Helve, Riina ja Evi

Sõdamik kaastunne Kallionlele is
Tõnis Ot
kaotuse puhul
ASA A. Le Co

Eha Põd
Sõdamik kaastunne Te kaotuse puhul.
Töökaasasid Vasa perekonnad Pantelejev ja Alina, Valentina, Selin

Mälestame unustamat
Rein Reinta
Perekonnad Opavce

Meie sõgav kaastunne Eli kallil ema ja vana
Hilda Su
11. vi 1921 - 5. I surma puhul
Kolleegeid aktiivselt

Avaldame kaastunnet I perega kallil de ja
Anni Talvi
kaotuse puhul
Olase 2, 3, 7, 8, 12 ei

Sõgav kaastunne Ise Ut emal
Sinaida Tee
surma puhul
Töökaasasid Tartu pens

Valdo Tüü
Avaldame sõgavat kaastunnet surma puhul
TÜ mikrobioloogia insti

Postimees 10.01.2008 nr. 7

Tõimetaja KATRIN RINGO, tel 666 2271 / meen@postimees.ee

22.11.2007

Keskkonnamõju hindamise teated

Prindid

Tartu Vallavalitsus teatab Tartu valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande ja samal ajal toimuvast üldplaneeringu avalikustamisest.

Strateegilise dokumendi algataja on: Tartu Vallavolikogu – Kõrveküla, Tartu vald, tel 733 7750;

Strateegilise dokumendi korraldaja on: Tartu Vallavalitsus – Kõrveküla, Tartu vald, tel 733 7750;

Strateegilise dokumendi koostaja on: OÜ Hendrikson ja Ko – Raekoja plats 8, 51004 Tartu, tel 740 9800 kontaktisik Peep Leppik;

Strateegilise dokumendid kehtestaja on: Tartu Vallavolikogu – Kõrveküla, Tartu vald, tel 733 7750.

Tartu valla üldplaneeringuga kavandatakse valla ruumile arengu põhimõtted, koostamisel on silmas peetud looduskeskkonnale esitatud nõudeid, üldplaneering määrab ära maakasutuse valdkonnad ja ehitustingimused vallas. Üldplaneeringuga määratakse detailplaneeringute koostamise vajadus. Kehtestatud üldplaneering on aluseks detailplaneeringutele.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise eesmärgiks on üldplaneeringu elluviimisega kaasnevate võimalike oluliste keskkonnamõjude väljaselgitamine, mõjude olulisuse ja ulatuse hindamine ning negatiivsetele mõjudele vajalike leevendavate meetmete väljapakumine.

Tartu valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandega saab tutvuda ajavahemikul:

03. detsember 2007 – 04. jaanuar 2008

1. Tartu valla kodulehekülje: www.tartuvvv.ee

2. Tartu Vallavalitsuse kantsleis, kontaktisik Egle Klaassen, tel 733 7755 faks 733 7751, e-mail: tartuvv@tartuvvv.ee.

Ettepanekuid ja vastuväiteid keskkonnamõju hindamise aruande kohta ning küsimusi saab Tartu vallavalitsusele kirjalikult esitada kuni 04. jaanuarini 2008. a, Tartu Vallavalitsus, Kõrveküla, Tartumaa

Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande avalik arutelu toimub 24. jaanuaril 2008. a algusega kl 17:00 Tartu vallamaja volikogu saalis.

Tartu valla üldplaneeringu avaliku väljapaneku järgse avaliku arutelu protokoll

Tartu vallavalitsus

24.jaanuar 2008

Algus: 17:05

Lõpp: 19:34

Osalejad:

Vt osalejate leht

Päevakord:

I Vallavanem Aivar Soop (Tartu vallavanem) juhatab avaliku arutelu sisse, tutvustades lühidalt planeeringu protsessi.

II Pille Metspalu (Hendrikson&Ko) tutvustab päevakava ja eesmärgi, milleks on nii planeeringu kui KSH arutelu. Metspalu tutvustab keskkonnamõju hindamise aruannet, mis koostati paralleelselt planeerimisprotsessiga. Metspalu loeb ette KSH aruande põhjal tehtud kokkuvõtte: olulisemad teemad üldplaneeringus, väljatöötatud maakasutuspõhimõtted ja väljatöötatud leevendusmeetmed (ehk maakasutustingimused). Metspalu tutvustab üldplaneeringu protsessi läbiviimist.

Seejärel tutvustab Egle Klaassen (vallaarhitekt) planeeringulahendust: Tartu vald jaguneb 5 piirkonnaks, kus intensiivsem areng on planeeritud Tartu linna lähialadele, samas Tammistu on pigem hajaasustuspiirkond. Ulatuslikum areng on planeeritud ka Vasulas, Kärknas ja Lähtes; Saadjärve-Äksi piirkonnas. Klaassen tutvustab üldplaneeringu juhtfunktsioone ja arendamise põhimõtteid.

Metspalu jätkab, täpsustades, et üldplaneering on tulevikku vaatav ja üldplaneeringus on kasutatud reserveerimise põhimõtet ning seda, et planeering ei ole dogma, vaid üldplaneeringut on võimalik ka muuta. Seejärel tutvustab Metspalu planeeringu kooskõlastajaid ning kooskõlastuste sisu.

Järgnevalt tutvustab Metspalu avaliku väljapaneku käigus laekunud ettepanekute arvu ning peamisi teemasid (elamumaade planeerimine, teede planeerimine ja avalik kasutus, muu funktsiooniga alade reserveerimine, parandusettepanekud planeeringu tekstilise osa ja kaartide kohta). Kokkuvõttes rahuldab vallavalitsus 13 ettepanekut, 17 kirja puhul osaliselt või teatud tingimustel rahuldatud ja 6 ettepanekut ei rahuldatud. Metspalu annab sõna valla esindajatele.

Avaliku väljapaneku jooksul esitatud ettepanekud ja vastuväited

Valdeko Palginõmm (Tartu vallavalitsuse konsultant): enne ettepanekute juurde minemist ütlen veel, et planeeringul ei ole tagasiulatuvat jõudu. Üldplaneeringuga tuleb arvestada neil, kes soovivad arendada, hakata millegagi tegelema.

Valdeko Palginõmm loeb ette mitte rahuldatud ettepanekud/vastuväited ning seejärel osaliselt rahuldatud/tingimuslikult rahuldatud ettepanekud.

1. Rein Mirka ettepanekud 1-4

Valdeko Palginõmm (VP) loeb ette ettepaneku ja vallavalitsuse seisukohta.

VP: kas Rein Mirka on siin? Kas te jääte oma seisukoha juurde?

Mirka: jään omale seisukohale. Kinnistupiiride osas tegin ettepaneku seepärast, et iga maaomanik ise näeks oma maal olevaid piiranguid. Elamuehituse osas on tulevikus Tartust Jõgeva suunas „Jõgeva tänav“, nagu ka maakasutuskaardil

näha, mistõttu võiks ka Piiri kinnistul ehitada. Piiri kinnistu on ajalooliselt olnud asustatud, müra taset tuleb mõõta ning elektrikaitsevöönd on tegelikult väike. Juurdepääsu tee osas Vasulas on tegemist olnud laudakompleksi juurde mineva teega. Viimase 2 aasta jooksul on antud teed kasutatud vähe. Tegemist ei ole olnud avaliku teega.

VP: Te jääte oma ettepanekus esitatud 1 ja 4 ettepaneku puhul enda seisukoha juurde. Need punktid lähevad vaidena maavanema juurde. Punktide 2 ja 3 osas on kokkuleppele jõutud.

2. VP: Rein Essa ettepanek: muuta kinnistud elamumaaks, praegu maa maatulundusmaa. Vallavalitsus ei nõustu antud ettepanekuga. VP loeb ette vallavalitsuse seisukoha.

VP: kas esindaja on kohal? Kas jääte oma seisukoha juurde?

Rein Essa: jään oma seisukohale. Amme jõgi jääb teisele poole Jõhvi-Tartu-Valga maanteed, rohevõrgustikust võiks suur maantee välja jääda. Soov on rajada paar maja sinna. Tartu Teedevalitsus on juba andnud sinna tee rajamiseks loa. Mitte nimetada ala rohevõrgustikuks.

VP: kas te soovite jagada ala elamumaadeks?

Rein Essa: soovin rajada paariks krundiks, rajada paar maja.

VP: sel juhul jääb vaie üles ja läheb maavanema juurde.

3. VP: Peeter Änilane ettepanek: määrata ala Lähte aleviku juures ala elamumaaks, soov rajada 0,7-1 ha suurused krundid. Vallavalitsuse ei nõustu antud seisukohaga, VP loeb ette vallavalitsuse seisukoha.

VP: kas esindaja on siin? Mis on Teie seisukoht?

Peeter Änilane: osa alast jääb välja kõikidest loetletud piiranguvöönditest, kuhu saaks paar elamut rajada.

VP: vallavalitsus jääb seisukohale, et sinna ei peaks elamuid rajama. Vaie jääb üles, ning läheb maavanema juurde.

4. VP: Tarmo ja Monika Mägi ettepanek: ei ole nõus Murisoo peakraavi ääres kulgeva tee rajamisega nõus. Vallavalitsuse seisukoha ettelugemine.

Mägi jääb oma seisukoha juurde.

VP: läheb vaidena maavanema juurde, kus kaalutakse läbi olulisus.

5. VP: Indrek Salumets: ei ole nõus Murisoo peakraavi ääres kulgeva tee rajamisega nõus. Vallavalitsuse seisukoha ettelugemine.

Salumets jääb oma seisukoha juurde.

VP: läheb vaidena maavanema juurde, kus kaalutakse läbi olulisus.

6. VP: Kai Kalling: mitte muuta ala rohealaks Lammiku külas. Vallavalitsuse seisukoha ettelugemine.

VP: rohevõrgustik ei takista normaalset majandamist, kirjeldatud tegevus on kooskõlas teie poolt kirjeldatud tegevusega. Kas esindaja on kohal? Esindaja puudub ning on vastusega jäänud rahule.

Antud vaie loetakse seega lõpetatuks.

Osalised ja tingimuslikud nõustumised ettepanekute ja vaietega (17 ettepanekut).

1. VP: Paris jt ettepanekud: kaitsehaljastuse, elamu- ja tootmiskaade ulatused Müta külas, parkmets, kaitsealuste liikide paiknemine, rohevööndi ulatus. Tee kaitsevöönd. VP loeb ette vallavalitsuse seisukohad.

VP: kas esindajatest keegi on siin? Ei ole. Osaline vastutulek loetakse heakskiidu saanuks ja vaie loetakse lahendatuks.

2. VP: Sarapuu ettepanek: maatulundusmaa määramine elamumaaks. VP loeb ette vallavalitsuse seisukoha, vallavalitsus on osaliselt nõus.

VP: kas esindaja on siin? Vaie loetakse lahendatuks.

3. VP: Lepik, Änilane jt ettepanek: Võibla külas määrata elamumaaks kinnistud. VP loeb ette vallavalitsuse seisukohad, vallavalitsus on osaliselt nõus.

VP: kas esindajad on siin?

Esindajad: kohal ja nõus lahendusega.

VP: vaie on lahendatud.

4. VP: Aare Tamm, Merike Lumi ettepanek: elamumaa rajamine. VP loeb ette vallavalitsuse seisukohad, vallavalitsus on osaliselt nõus.

VP: kas esindajad on siin?

Esindajad: nõus lahendusega.

VP: vaie on lahendatud.

5. VP: Kõivu ettepanek: Saadjärve külas ala osaline muutmine väikeelamumaaks. Vallavalitsus: ei pea sobivaks, kuna tegemist on kaitsealuse pargiga. Ei viida sisse praegu sisse, kuid soovitakse täiendavalt läbi rääkida.

VP: kas on esindaja siin? Kas olete nõus vallavalitsuse seisukohaga?

Kõiv: jah, lahendame läbirääkimiste käigus

VP: vaie on lahendatud

6. VP: Arvo Rehk ettepanek: Ees-Marguse kinnistule uus tee planeeritud, soovitakse kirjalikku lepingut. Vallavalitsus soovib selles osas samuti kokkulepet sõlmida.

VP: kas esindaja on siin? Kas te olete nõus?

Rehk: Jah, olen küll praegu.

VP: vaie on lahendatud.

7. VP: Heikki Kakko ettepanek: vaie kergliiklus tee osas. Vallavalitsus on osaliselt nõus, soov alustada läbirääkimisi.

VP: kergliiklustee on kavandatud üldplaneeringuga, eramaade omanikega toimuvad läbirääkimised. Kas Heikki Kakko on nõus sellise lahendusega?

Ei ole kohal. Vaie lahendatud.

8. VP: Madis Rimmel'i ettepanek: elamumaa rajamise ettepanek. Vallavalitsus on osaliselt nõus ettepanekuga, sellises ulatuses, et tekiks kompaktne elamuala.

VP: Kas Madis Rimmel on siin? Kas te olete selle ettepanekuga nõus?

Rimmel: jah

Vaie on lahendatud.

9. VP: Erik Maasiku ettepanek: Lombi külas osaliselt määrata ala elamumaaks. Vallavalitsus on osaliselt nõus ettepanekuga.

Maaomanik nõustub vallavalitsuse seisukohaga, vaie on lahendatud.

10. VP: Kaupo Tamme ettepanek: mitte määrata Tedre kinnistul avalikku teed. VP loeb ette vallavalitsuse seisukoha.

VP: kas maaomanik on siin?

Tamm: jään enda juurde

VP: seega läheb vaidena maavanema juurde

11. VP: Martin Mikk-Kirsme ettepanek: Kobrulehe maaüksuse määramine tootmiskaaks. VP loeb ette vallavalitsuse seisukoha.

VP: kas Martin Mikk-Kirsme on siin? Ei ole. Vaie on lahendatud.

12. VP: Pedak jt on teinud 5 ettepanekut. VP loeb ette vallavalitsuse seisukohad.

VP: kas maaomanik on siin? Ei ole. Vaie on lahendatud.

13. VP: Valmar Kasemetsa ettepanek: avaliku tee, avaliku ujumiskoha, elamumaa, kaitsemetsa ning detailplaneeringu kohustuse osas. VP loeb ette vallavalitsuse seisukohad.

VP: Kas härra Kasemets on kohal?

Kasemets: nõus sellise ettepanekuga.

VP: vaie on lahendatud.

14. VP: Rait Abras, Taavi Taaveti erinevad vastuväited. VP loeb ette vastuväited/ettepanekud ja vallavalitsuse seisukohad.

VP: kas härra Abras ja Taavet on kohal? Mis on teie seisukoht?

Abras, Taavet: nõustume osaliselt. Sooviks täpsustada, mis on roheriba?

VP: piiranguvööndi ulatus on roheriba.

Abras, Taavet: oleme nõus, kus on tulenevalt seadusest on 25 kuni 50 m. Kas see roheriba on avalikus kasutuses? Kas lisaks 2 ha'le tuleb veel täiendav 50 m laiune riba tagada avalikuks kasutuseks?

VP: avalikus kasutuses on kallasrada, mille laius on määratud veeseadusega. Seega 50 m laiuse avaliku roheala väide jääb üles ja läheb maavanema juurde, ülejäänud osas on jõutud kokkuleppele.

15. VP: Jaan Volmeri ettepanek: Vasula külas maatulundusmaa määramine. Vallavalitsus on osaliselt nõus.

VP: kas Jaan Volmer on siin? Ei ole. Vaie loetakse lahendatud.

16. VP: Kristin Tõrva ja Juhan Tennossaare ettepanek: määrata alad elamumaaks. Vallavalitsuse seisukoht: osaliselt arvesse võetud, et tekiks kompaktne elamuala

VP: kas esindajad on siin? Mis on teie seisukoht.

Juhan Tennossaar: osaliselt? Mida sellega mõeldakse?

Klaassen, VP: kinnistud on erikujulised, st väga väljaulatuvad osad ei määrata elamumaaks.

Juhan Tennossaar nõustub antud lahendusega. Vaie on lahendatud.

17. VP: Riiklik Looduskaitsekeskuse ettepanekud, millega vallavalitsus on osaliselt nõus.

Vaie on lahendatud.

Küsimused:

Taivo Nõlvand (Maanteeamet): kuidas on Maanteeameti ettepanekud planeeringus käsitletud? Kõige olulisem teema on ristmike rajamine. Meil on eelnev ebameeldiv kogemus, et kui üldplaneeringus ei kajastu ristmikud, ei ole hiljem võimalik toetuda üldplaneeringule ja selle põhjal sundvõõrandamist alustada. Nendel maanteedel on ristmikke vaja rajada, seega on piiranguvööndite rajamine vajalik.

VP: teie kooskõlastuse kirja põhjal arvestame punktidega 2 ja 3. Punkt 4. osas näidata eritasandilised ristmikud, näidata alad piirangualadena. Kooskõlastamisel 2 eksemplari ei ole seadustele vastav. On võimalik kooskõlastada digitaalsete failide põhjal. Vallale võib teha ettepaneku täiskomplekti väljaprintimiseks, et saada viimast (kehtestatud) eksemplari.

Klaassen, Soop: nõus sellega.

Taivo Nõlvand (Maanteeamet): soovib väljatrükitud kaarti kehtestatult.

Metspalu: kas on veel ettepanekuid nendelt inimestelt, kes said jaatava vastuse. Ei ole. Seega võime edasi minna.

Metspalu tutvustab edasist protsessi ja vaiete tagasivõtmist.

Pille Metspalu: edasi toimub planeeringu parandamine nii kooskõlastustest kui ettepanekutest kui ettepanekute muutumisest. Pakume välja selle, et korrigeeritud materjalid on uuesti kättesaadavad kuu aja pärast, 25. veebruaril. Siis on võimalus üle vaadata, kuidas asjad on sisse viidud. Sel ajal esitatakse planeering ka maavanemale. Üles jäävad need vaided, millele vallavalitsus andis eitava seisukoha ja mille osas kokkuleppele ei jõutud. Maavanem kutsub osapooled kokku, maavanema juures on võimalik veel kokkuleppele jõuda. Maavanem annab oma seisukohad ja annab nõusoleku planeeringu kehtestamiseks. Üldplaneering kehtestatakse, edaspidi on planeeringut võimalik vaidlustada kohtus.

Praegu aitäh ja kaardi juures jätkame konkreetsete küsimuste vastamist. Kas vallavalitsuse esindajatel on midagi lisada?

Soop: tänan ettepanekute ja kaasamõtleamise eest. Loodame peatset üldplaneeringu kehtestamist. Aitäh!

Protokollis:

Ann Ideon

**Tartu valla üldplaneeringu avaliku väljapaneku
järgne avalik arutelu
Osalejate nimekiri**

24.jaanuar 2008 kell 17.00

Tartu vallavalitsus

Nr.	Nimi	Asutus/ettevõte	Kontakt	Allkiri
1	Erik Maastik	Kerdo maaiskus	5224103	<i>Erik</i>
2	Kalle Kasal	ÜÜ KASTLI AED	5718832	<i>Kalle</i>
3	Madi Rembel	Rembeli talu	5014368	<i>Madi</i>
4	Mati Ilves	AS Tartu Järvik	5056904	<i>Mati</i>
5	Jaan Käpja	Lõuna-Eesti Põlvkond	53331986	<i>Jaan</i>
6	Vello Lepik	Võlga talu	53488420	<i>Vello</i>
7	Tõnu Lepik	Võlga talu	55632446	<i>Tõnu</i>
8	Anno Ristic	Manguse talu	05284886	<i>Anno</i>
9	Tuuli Puhvel	Tartu Kõrgem Kunstikool	05206228	<i>Tuuli</i>
10	Kaiko Saag	Rätsepa talu	- - -	<i>Kaiko</i>
11	Rein Enn		5104601	<i>Rein</i>
12	Valmar Kasemets	RMC Lõuna mt.	5050303	<i>Valmar</i>
13	Taru Tarvet	Lõuna-Eesti Vabariik	55335357	<i>Taru</i>
14	Rait Abras	Sarbas OÜ	5012543	<i>Rait</i>
15	Jaanika Uusik	FIE Jaanika Uusik	5284341	<i>Jaanika</i>
16	Rein Miska	Rein Miska	5105029	<i>Rein</i>
17	Juhani Tenning	Juhani Tenningi talu	55662184	<i>Juhani</i>
18	Tõnu Kustep	Adami talu	5138114	<i>Tõnu</i>
19	Sergei Paul	Horiduse 3-4	414298	<i>Sergei</i>

Nr.	Nimi	Asutus/ettevõte	Kontakt	Allkiri
20	Agol'it	Vana - P dami	53301041	[Signature]
21	MAKROJAKOV URMAS	TARTU ARHITEKTUURIBÜROO	5083165	[Signature]
22	ROMAN SMÜSKIN	TARTU ARHITEKTUURIBÜROO	5091594	[Signature]
23	TIIT PAADE		5111554	[Signature]
24	JAANA PUUR	TARTU VALLAVALITSUS	7337758	[Signature]
25	EVE KALLAS	Tartu vallavalitsus	4334453	[Signature]
26	MERIKE KÄRSIN	Tartu vallavalitsus	7337756	[Signature]
27	PAUL PÄRK	Sarapuu talu	7494375	[Signature]
28	PREETER ÄNILANE	Võrdnime talu	5172205	P. Änilane
29	ÕuPõhijõepõid		- - -	P. Änilane
30	Sirli Pehme	kohalik	5045636	[Signature]
31	Ravio S/S	kohalik Pehuseli kinnistu	5020426	[Signature]
32	Sujatospau Rõbarsu	kohalik "Sibula" kinnistu	55917395	[Signature]
33	Arista Hänt	Spangli kinnistu	5537732	[Signature]
34	Rauki Parits	Pübeleht Arendus	5517829	[Signature]
35	Aleksander Tõpper	ÕÜALDIA	56472359	[Signature]
36	Urve Kõu	Prõjakiir Talu	7414218	[Signature]
37	Valdemar Hurt	Tartumaa keskkonnad.	73022251	[Signature]
38	Peiin Raagi	Tartumaa KKT	7302245	[Signature]
39	Ilmar Toom	LKK Jõgeva-Tartu regiooni	5101355	[Signature]
40	Eike Vunk	LKK Jõgeva-Tartu regiooni	53345379	[Signature]
41	Marto Oksanen	LKK Jõgeva-Tartu regiooni	5115532	[Signature]
42	Arvi Zinner	Jõe kinnistu	56907391	[Signature]
43	Kaupo Toom	Kõvekivi Teede	5659168	[Signature]

Nr	Nimi	Autus/ettevõte	Kontakt	Allkiri
44	VALDELO PAIGINÜMM	TARTU VALD	5113010	
45	Andrek Salumets	tebra kinnistu	55588265	
46	Aivar Kõiv		5012427.	
47	Ilmar Leivis		5295618	
48	Tarmo Saaremaa	Dentes AS	56649328	
49	Z. Põlsep	Dentes AS	7475030	
50	Lembit Lang	Rõõpse talu	5376 9996	
51	Neeme Kaur	Luuja VU	5107733	
52	Kristjan Auoja	PROMENS AS	5207038	
53	Margus Normsalu		5127592	
54	Jane Asper	Maastikuarhitektuuribüroo teravkera@gmail.com Teravkera OÜ	55548155	
55	LEO KIVITAR	LEO KIVITAR	56481480	
56	Kaido Zimmer		5040687	
57	ANTS VIRO	KÕRUVÕLVA ELANIK	7419271	
58	NOVA VIRO	- u -	56675542	
59	AIRE PÄRN	- u - PÄRN	53412127	
60	Tarmo Raudsepp	SA Võnnema Looduskaitse	56958663	
61	Tarmo Häge	Kõroeküla	5281535	
62	Mehke Juri		5223697	
63	Olavi Zirk	Võhu k.	5535488	
64	Riivo LEIDEN	OÜ GEPA maa- ja elutarkoosid	5036516	
65	Mari Aleksaia	OÜ Gepa maa- ja ehitustarkoosid	55601343	
66	JAN AASA		5053501	
67	Annalena	Hendrikson 576	7409 802	
68	Egle Klaasne	Tartu vall	7337755	
69	Ille Kõrval	Hendrikson 2160	7409 801	

KSH aruandele laekunud kirjalikud seisukohad

29.APR.2008 09:04 7414282

TARTU_VALLAVALITSUS #1415 P.007 /010

TARTU VALLAVALITSUS
SAABUNUD
"13" "08" 2007 a.
Nr. 7-3/966-1

KESKKONNAMINISTEERIUM
Tartumaa Keskkonnateenistus

PR. E. Klooren
13.08.2007

Tartu Vallavalitsus
Kõrveküla
60501 TARTUMAA

Teie: 27.06.2007 nr 7-3/966
Meie: 08.08.2007 nr 41-12-3/8700 -5

Tartu valla üldplaneering ja KSH aruanne

Tartumaa keskkonnateenistus on läbi vaadanud valla koduleheküljel avaldatud üldplaneeringu ning esitan selle järgmised märkused:

1. Peatükis 2.2.1 punktides 3 märgitakse ajutiste majandustegevuse piirangutega aladest. Ajutised piirangud kehtisid looduskaitseaduse kohaselt kuni 01.04.2007. Kärevere looduskaitseala on moodustatud Vabariigi Valitsuse 18. mai 2007. a määrusega nr 151. Sootaga ajutiste piirangutega alale on Keskkonnaministri 25. jaanuari 2006. a määrusega nr 8 *Hariliku kobarpea püsielupaikade kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri* moodustatud püsielupaik. Kaardil tähistatud ajutiste piirangutega ala tuleks asendada vastava tingmäärgiga ja õigete korrigeeritud piiridega.
2. Reovee kogumisalade piiride määramine on veeseaduse § 24 lg 5 kohaselt üldplaneeringu ülesandeks. Reoveekogumisala ei ole kujutatud planeeringukaardil. Juhin tähelepanu, et AS Eesti Veevõrk on Keskkonnaministeeriumi tellimisel koostanud töö reoveekogumisala piiride kindlaksmääramisel lähtudes reostuskoormusest, mida oleks otstarbekas kasutada planeeringukaardil.
3. Kaitsemata ja nõrgalt kaitstud põhjavee alad oleks otstarbekas kajastada ka planeeringukaardil, kuna see mõjutab kanalisatsiooni rajamise ehitustingimusi (alus: planeerimisseadus § 8 lg 3 p 3).
4. Emajõgi kuulub suurte ülejutusaladega jõgede hulka, mille tõttu loetakse ehituskeeluvööndi ja piiranguvööndi piiri kõrgveepiirist (alaliselt liigniiskete alluviaalsete soomuldade leviala piir). Planeeringukaardil ei ole sellega arvestatud.
5. Peatükis 2.5 on tabelis lisaks turbamaardlatele kajastatud ka liiva ja kruusamaardlad.
6. Olulise ruumilise mõjuga objekt tuleks kajastada ka üldplaneeringus, lisaks KSH aruandele.
7. Planeeringuga on määratud mitmed metsad kaitsemetsadeks. Planeeringukaardil need tähistatud ei ole, mille tõttu nende kaitse tagamine on keerukas.
8. Käesoleval hetkel on leitud uusi kaitsealuseid liike endise Raadi lennuvälja territooriumilt ja Metsanuka külast ning andmed on EELIS-esse edastatud. Kaardi uuesti väljatrukkimisel tuleks uuendada ka kaitsealuste liikide andmekihti. Planeeringu kaardilt tuleks eemaldada kaks Maramaa kotkapesa, kuna need on EELISest selle aasta alguses maha kantud.
9. Planeeringuga on kavandatud matkarada läbi Väägvere püsielupaiga, mis ei ole liikide kaitse tagamiseks lubatav.
10. Peatükis 2.2.1 tuleks parandada järgmised eksitused. Peatükis on kaks punkti 3. Kaitsealal asuvad Natura alad on veel Vooremaa (linnuhoiuala) lisaks Vooremaa järvedele (loodushoiuala), samuti Kärevere looduskaitseala (mitte enam ajutiste

Narva mnt 7a telefon 730 2240 Postiaadress:
15172 Tallinn faks 730 2241 Aleksandri 14
Reg nr 70001231 tkt@tartu.envir.ee 51004 TARTU

piirangutega ala). Teises punktis 3 tuleks püsielupaikadest eristada Sootaga ja Väägvere mis on ka Natura 2000 alad ja Natura 2000 võrgustikku mitte kuuluvad Vahelaane ja Karussaare püsielupaik (kaitse alla võetud keskkonnaministri 13.12.2006 määrusega nr 73). Natura alade kirjeldused ja kaardid on avaldatud Vabariigi Valitsuse korraldusega 5.08.2004 nr 615k.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruannet tuleb täiendada järgmiste punktide osas:

1. Tartu valla maadel leidub hulgaliselt kaitsealuseid liike mis on tingmäärgiga planeeringujoonisel kajastatud, kuid pole märgitud üldplaneeringu seletuskirjas. Kuna planeeringuga kavandatud võib olla ohuks kaitsealustele liikidele ja kasvukohtadele ning Natura 2000 aladele tuleks olulisemad kaitsemeetmed ja ohud välja tuua ka KSH aruandes (alus: keskkonnamõju hindamise ja keskkonnanjuhtimissüsteemi seadus § 40 lg 4 p 4). Jälgida, et aruanne vastaks programmile.
2. Veekogude numbrilised andmed ei lähe kohati kokku EELIS-e andmebaasiga. Peatükis 3.1 viidata ka allikale kust on sellised numbrid saadud.
3. Tartu vallas on lisaks Natura 2000 kaitsealustele püsielupaikadele veel teisigi püsielupaiku, mida KSH-s kajastatud ei ole. Seletuskirjas tuleks asendada Majandustegevuse ajutiste piirangutega alad kehtiva kaitsekorruga. Kuna vastavalt looduskaitseadusele ei tohi avaldada I ja II kategooria liikide kasvukohti, tuleks tekstis ja kaardil vältida nende kasvukohtadele ja elupaikadele viitamist. Samas lõigus on märgitud pehme koertubakas II kat liigiks. Õige on I kategooria.
4. Aruandes ptk 2.2.4 tuleks märkida, et Pähklisaare maastikukaitseala piirneb Tartu vallaga, nagu on kirjas ka planeeringu seletuskirjas.
5. KSH aruandes ei ole kajastatud kaitsemetsade määramist (programmi arutelul lubati arvestada). Vasula järve ümbruse mets, mis oli maakonna teemaplaneeringuga Tartu linna ja lähivaldade vahelised territoriaalsed seosed määratud kaitsemetsaks vormistatavana on käesolevas planeeringus kavandatud elamumaaks, samal ajal Vasula järve ümbruse metsad nimetatud kaitsemetsaks seletuskirjas. Tähelepanu pole aruandes vastuolule juhitud.
6. Olulise ruumilise mõjuga objekti - jäätmete koospõletustehase mõjude hindamise osa oleks otstarbekas täiendada, et vältida kordset hindamist (alus: KeHJS § 40 lg 3 p 3). Selgitada aruandes täpsemalt, millised on direktiividest tulenevad nõuded millele tehas peab hakkama vastama (vajadusel võrrelda tavakatlamaja rajamise alternatiiviga soojusvajaduse katmiseks), samuti orienteeruvaid andmeid tehase võimsuse ja ruumivajaduse kohta.

Info rohkuse tõttu planeeringukaardil on see raskesti loetav (leppemärkide eristamine väga keeruline kohati) ning otstarbekas oleks vormistada info mitmel teemakaardil. Palun parandada ja täiendada planeeringut nimetatud märkuste osas ja esitada see uuesti kooskõlastamiseks Tartumaa keskkonnateenistusele.

Lugupidamisega

Ivo Ojamäe
Keskkonnakorralduse peaspetsialist
Juhataja ülesannetes
7302 252

29.APR.2008 09:02 7414282

TARTU_VALLAVALITSUS

#1415 P.003 /010

MAANTEEAMET

Tartu Vallavalitsus
Kõrveküla alevik
Haava sjk
60501 TARTUMAA

Teie: 27.06.2007 nr. 7-3/967

Meie: 08.10.2007 nr. 11.3-2/227

Tartu valla üldplaneeringu
kooskõlastamisest.

Olete esitanud meile palve Tartu valla üldplaneeringu kooskõlastamiseks. Vastavalt Teie poolt esitatud teabele soovisite kooskõlastust valla kodulehel oleva üldplaneeringu ja keskkonnamõjude strateegilise hindamise aruannete põhjal.

Maanteeamet juhib Teie tähelepanu teabele meie kodulehel /www.mnt.ee/Avalik/teave/Planeeringute ja projektide kooskõlastamine/. Selle järgi tuleb planeeringud esitada kooskõlastamiseks täismahus köidetuna kahes eksemplaris. Tartu valla kodulehel on üleval üldplaneeringu seletuskiri, maakasutuskaardi töövariant ja KSH aruande eelnõu. Maanteeamet saab eelnimetatud materjale käsitleda kui valla üldplaneeringu töös olevat versiooni ja esitada selle kohta vaid omapoolseid märkusi järgmiselt:

1. Põhimaantee T 3 - Jõhvi-Tartu-Vaiga - ja - tugimaantee T 39 Tartu-Jõgeva-Aravete sanitaarkaitsevööndisse elamumaade planeerimine ei ole soovitatav. Kui seda peetakse tingimata vajalikuks, siis tuleb üldplaneeringu seletuskirjas sätestada Rahvatervise seaduse §8 lõige 2 punkti 7 alusel Sotsiaalministri 04.03.2002 määrusega nr 42 kehtestatud normmüüri taseme tagamine planeeringualal kaitseehitiste rajamisega. Maanteeamet ei võta endale kohustust olemasoleva maantee ääres planeeritava ala müüri taseme leevendamiseks.
2. Perspektiivsetel teedel näidata trassi koridor ja sätestada see maa reserveerimiseks piirangulana.
3. Planeeringu kaardil näidata perspektiivsete teede ristumistel põhimaanteega T 3 Kõrvekülas ja Aoveri ristmikul ehitamiseks vajaliku maa reserveerimine piirangulana.
4. Tugimaantee T 39 ristumine perspektiivse teega Maramaal ja T 41 ning T 42 Vasula ristmik näha ette eritasandilistena. Planeeringu kaardil näidata ristmike ehitamiseks vajaliku maa reserveerimine piirangulana. Eelnevast tuleneb vajadus kavandada Vahi-Vasula lõigul hulgaliste planeeringualadele juurdepääsude asemel maanteega paralleelsed kogumisteed.
5. Lisada maantee nimekirja T 95 Kõrveküla-Tartu. Sama nimekirja veeru pealkiri "hetkel liiklussagedus" on eksitav, sest on kasutatud 2005. a liiklusloenduse andmeid. Maanteeameti kodulehel on ka 2006. a liiklusloenduse tulemused. Samuti on eksitav veeru pealkiri "prognoositav liiklussagedus". Nimetatud veerus on väga lihtsustatult tuletatud ligikaudne liiklussagedus sanitaarkaitsevööndi perspektiivse ulatuse määramiseks. Palume annulleerida nimekirja prognoositava tee klassi veerg kui mitte asjakohane.
6. Lisada kaardi legendi riste tingmärk.

TARTU VALLAVALITSUS
SAABUNUD

"08" "10" "2007" a.

Nr. 7-3/967

telefon: 611 9300

faks: 611 9360

e-post: info@mnt.ee

Pärnu mnt. 463^A
10916
TALLINN

29.APR.2008 09:02 7414262

TARTU_VALLAVALITSUS

#1415 P.004 /010

2

7. Teha järgmised täiendused keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõus:

7.1. Loetleda piirkonnad, kus elamu- ja puhkealad on planeeritud sanitaarkaitsevööndisse, anda hinnang liiklusest tuleneva müra mõjule neil aladel ja näha ette leevendavad meetmed.

7.2. Hinnata täiendavalt planeeringu mõju liiklusohutusele.

7.3. Teha ettepanekud nii olemasoleva kui planeeritava liikluskeskkonna parandamiseks.

8. Üldplaneeringu koostamisel arvestada KSH käigus antud hinnanguid ja tehtud ettepanekuid.

Eelöeldust tulenevalt palume esitada täismahus ja meie märkustega arvestav üldplaneering kooskõlastamiseks Tartu Teedevalitsusele ning Maanteeametile.

Lugupidamisega

Tõnis Tagger
planeeringute osakonna juhataja

Koopia: Tartu Teedevalitsus

Veski 23

51005 Tartu

Taivo Nõlvand

611 9370

Maris Kruuse

611 9344

Hendrikson ja Ko
Raekoja plats 8
51004 TARTU

Teie: 22.11.2007 nr 389/07

Meie: 02.01.2008 nr JT 5.1-1/382-2

Tartu valla üldplaneering

Riikliku Looduskaitsekeskuse Jõgeva-Tartu regioon on tutvunud Tartu valla üldplaneeringu ja viimasele tehtud KSH aruandega ning teeb järgnevad ettepanekud:

1. Saadjärve küla jääb Vooremaa mk-le ning Natura 2000 alale, mistõttu tuleks vähendada elamumaade reserveerimist ja tiheasustusala ulatust ca 400 meetri võrra, nõnda et tiheasustusala (elamumaade) piir kulgeks piki Maasingu kinnistu (79402:001:0301) ja Vahu kinnistu (79402:001:0010) piiri. LKK Jõgeva-Tartu regioonile teadaolevalt puuduvad detailplaneeringud Maasingu kinnistust kirdesse jäävatel kinnistutel, mis üldplaneeringuga on määratud elamumaaks.

2. Kogu Vooremaa mk Tartu valda jääv osa on Natura 2000 linnuala, lisaks on Saadjärv ja Soitsjärv Natura 2000 loodusala. Planeering näeb ette tiheasustusala laienemise nii Äksi kui Saadjärve külades, kuid KSH aruandes puudub tiheasustuse laienemisest tulenev võimaliku keskkonnamõju hinnang Natura alale.

Ka siis kui elamumaa määramisel Saadjärve külas piirduks käesoleva kirja punktis 1 toodud ulatusega, ei too olemasolevate detailplaneeringute ellu viimine antud alal kompaktsed hoonestuse teket. Üldplaneeringuga kavandatud 0,15 ha suurune krundi miinimumnõue loob seega võimaluse detailplaneeringute muutmiseks ning vaadeldava ala oluliselt tihedamalt hoonestamiseks.

3. LKK Jõgeva-Tartu regioonil on 2008.a plaanis tellida täielik kaitstavate taimeliikide inventuur 130-l hektaril Raadi endise lennuvälja territooriumil (lisatud skeem). Hetkel on kindlalt teada kahe I kaitsekategooria, ühe II kaitsekategooria ja mitme III kaitsekategooria taimeliigi esinemine 14-l hektaril. Seoses sellega soovitame antud alale määrata roheala kuni selgub kaitstavate liikide esinemine alal ja nende kaitseks vajalikud meetmed.

Lisaks teeb LKK Jõgeva-Tartu regioon järgnevad parandused.

Üldplaneeringu seletuskiri

Lk 12: Kaitsealade nimekirjast puudub Kärevere looduskaitseala.

Lk 13: Ajutiste majandustegevuste piirangutega alasid alates 30.04.2007 enam ei ole.

Natura 2000 alad Tartu valla territooriumilt on tulenevalt Vabariigi Valitsuse 5.augusti 2004.a korraldusele nr 615-k „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade

RIIKLIK LOODUSKAITSEKESKUS

Narva mnt 7a, 15172 Tallinn reg kood 70007848 Tel: 627 2193 Faks: 627 2182 info@lk.ee www.lk.ee
Jõgeva-Tartu regioon Tooma küla, Jõgeva vald, 48432 JÕGEVAMAA Tel: 776 3375 Faks: 776 3375 jorgeva-tartu@lk.ee

nimekiri" (RTL, 2004, 111, 1758):

- Vooremaa linnuala
- Vooremaa loodusala
- Kärevere linnuala
- Raja-Kärevere loodusala
- Sootaga loodusala
- Väägvere loodusala

Tartu vallas asuvad püsielupaigad lisaks kirjasolnud Vahelaane metsisele:

- Keskkonnaministri 25. jaanuari 2006. a määrus nr 8 "Hariliku kobarpea püsielupaikade kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri" Sootaga püsielupaik Sootaga külas ja Väägvere püsielupaik Kikivere külas;
- Keskkonnaministri 13. detsembri 2006. a määrus nr 73 "Kanakulli püsielupaikade kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri" Karussaare püsielupaik Metsanuka külas.

Vastavalt Looduskaitseaduse § 50 lõikele (2) asuvad Tartu vallas:

- Maramaa väike-konnakotka püsielupaik;
- Maramaa väike-konnakotka püsielupaik;
- Väägvere väike-konnakotka püsielupaik;
- Vesneri väike-konnakotka püsielupaik;
- Vesneri väike-konnakotka püsielupaik.

Vastavalt Looduskaitseaduse § 53 lõikele (1) on I ja II kaitsekategooria liigi täpse elupaiga asukoha avalikustamine massiteabevahendites keelatud. Seega nimetatud püsielupaiku võib üldplaneeringu seletuskirjas vaid mainida ja kaardile mitte kanda.

Lk 14: 6. Planeeringualale jäävad lisaks Punase Raamatu ja Direktiivi liikidele ka Looduskaitseaduse alusel kaitse alla võetud liigid.

KSH aruanne

Lk 13: Tabelis: kaitstavate loodusobjektide seadus on kehtetu; alates 29.04.2005 kehtib Looduskaitseadus.

Lk 15: „Raadi piirkonda käsitleb täpsemalt Raadi lennuvälja ala üldplaneering. (vt lk 13)“ Lk-13 ei ole midagi selle kohta.

Lk 24: Ajutiste majandustegevuste piirangud ei kehti alates 30.04.2007.

Kaitsealadest jääb Tartu valla territooriumile Kärevere looduskaitseala.

Natura 2000 alad Tartu valla territooriumilt on tulenevalt Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korraldusele nr 615-k „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“ (RTL, 2004, 111, 1758):

- Vooremaa linnuala
- Vooremaa loodusala
- Kärevere linnuala
- Raja-Kärevere loodusala
- Sootaga loodusala
- Väägvere loodusala

Hariliku kobarpea püsielupaigana on kaitse alla võetud ka Sootaga püsielupaik.

Püsielupaikadest jääb Tartu valda veel: Vahelaane metsise PEP, Karussaare kanakulli PEP, Maramaa väike-konnakotka PEP (2 tk), Väägvere väike-konnakotka PEP, Vesneri väike-

konnakotka PEP (2 tk).

I kaitsekategooria liikide leiukohti Tartu vallas: suur-konnakotkas, pehme koeratubakas, püsiksannikas, ahtalehine kareputk.

II kaitsekategooria liikide leiukohti Tartu vallas: tiigilendlane, veelendlane, laanerähn, rohunepp, kaunis kuldking, kõdu-koralljuur, niidu-kuremõök.

III kaitsekategooria liikide leiukohti Tartu vallas: hink, vingerjas, soo-neiuvaip, ohaka-soomukas, hiireviu, kahkjaspunane sõrmkäpp, võõthuul sõrmkäpp, suur käopõll, balti sõrmkäpp, värv-paskhein, siberi-võhumõök.

Lugupidamisega

Toomas Võime
Riiklik Looduskaitsekeskus
Jõgeva-Tartu regiooni
direktor

Lisa : Raadi taimede inventuuriala skeem

Marko Angerjäv, maa ja planeeringu spetsialist 511 9932
Eike Vunk, liigikaitse spetsialist

Lisa

29.APR.2008 09:04 7414282

TARTU VALLAVALITSUS

#1415 P.005 /010

**SISEMINISTEERIUM
PLANEERINGUTE OSAKOND**

*PR. E. KLAASSEN
10.08.2007*

Egle Klaassen
Tartu Vallavalitsus
Kõrvekiila
60501 TARTUMAA

Teie: 16.07.2007 nr 7-3/1074

Meie: 08.08.2007 nr 13-3/6507

Tartu valla üldplaneering

Austatud vallaarhitekt

Pöördusite meie poole, et saada meilt kooskõlastus Tartu valla üldplaneeringule ja tutvustada meile ka üldplaneeringu keskkonnamõtjude strateegilise hindamise aruande eelnõud.

Vastavalt planeerimiseaduse § 17 lõike 2 punktile 2 peab üldplaneeringu kooskõlastama planeeritava maa-ala naabrusesse jäävate kohalike omavalitsustega ja maakonna keskkonnanähtustega. Vastavalt planeerimiseaduse § 17 lõikele 3 määrab neile lisaks Tartu valla üldplaneeringu kooskõlastamise vajaduse Tartu maavanem.

Vastavalt planeerimiseaduse § 4 lõikele 2 on planeeringute koostamine kohaliku omavalitsuse ülesanne. Omavalitsuse poolt koostatud planeeringute kooskõlastamise vajadus riigiametitega võib tuleneda kohalike omavalitsusele pandud riiklike ülesannete täitmisest ja/või riiklike objektide asumisest kohaliku omavalitsuse territooriumil. Kooskõlastamise vajaduse määramisel peab olema selgelt väljendatud valdkond, millistes küsimustes kooskõlastust soovitakse. Kui Tartu valla üldplaneeringus on käsitletud Siseministeeriumi haldusalasse jäävaid tegevusvaldkondi, pöörduge palun otse meie allasutuste poole.

Vastavalt planeerimiseaduse § 16 kaasatakse üldplaneeringu koostamisse planeeritava maa-ala kinnisasjade omanikud ja elanikud ning teised huvitatud isikud, samuti koostatakse planeeringud koostöös planeeritava maa-ala naabrusesse jäävate kohalike omavalitsustega ja vastava maavanemaga. Peame õigeks teha koostööd ka riiklike ametiasutustega ja kaasata neid juba varakult planeerimise protsessi.

SB 057003

**TARTU VALLAVALITSUS
SAABUNUD**

"10" 08 2007 a.
Nr. 7-3/1074-1

Pikk 61
15065 TALLINN
Reg. kood 70000562

Telefon 612 5001
Telefon 612 5002
Faks 612 5087
E-post sisemin@sisemin.gov.ee

Konto 10220027689012
Viite nr 1200000362
Saaja Rahandusministeerium
Eesti Ühispank

29.APR.2008 09:04 7414282

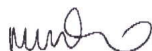
TARTU_VALLAVALITSUS

#1415 P.006 /010

2(2)

Vaadates läbi Tartu valla üldplaneeringu ja üldplaneeringu keskkonnamõtjude strateegilise hindamise aruande, teeme tähelepaneku keskkonnamõtjude strateegilise hindamise aruande peatükide 3.1.4, 3.1.5. ja 3.1.6 kohta leheküljel 36. Mainitud peatükid peaksid kajastama tänaseks päevaks juba kas täielikult või osaliselt läbitud protsessi.

Lugupidamisega

Merje Muiso
Nõuniku kt
Osakonna juhataja ülesannetes

Merje Muiso 612 5182
merje.muiso@siseministeerium.ee

29.APR.2006 09:01 7414262

TARTU VALLAVALITSUS

#1415 P.001 /010

KOOPIA

TARTU LINNAVOLIKOGU
OTSUS

Tartu

08.11.2007 nr 292

**Tartu valla üldplaneeringu tingimuslik
kooskõlastamine**

Võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lg 1, planeerimisseaduse § 17 lg 2 p 2 ja Tartu linna ehitusmääruse § 11 lg 6 ning arvestades Tartu maavanema 22. juuni 2006. a korraldusega nr 683 kehtestatud Tartumaa maakonnaplaneeringu teemaplaneeringut "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused", 20. septembri 2001. a korraldusega nr 1635 kehtestatud maakonnaplaneeringu teemaplaneeringut "Tartu linna lähialade ja Tartu linna vahelised territoriaalsed seosed" ning Hendrikson & Ko OÜ poolt 29.10.2007 kooskõlastamiseks esitatud Tartu valla üldplaneeringut, Tartu Linnavalikogu

otsustab:

1. Kooskõlastada Tartu valla üldplaneering tingimusel, et enne planeeringu vastuvõtmist ja avalikule väljapanekule suunamist korrigeeritakse planeeringut, lähtudes järgnevast:
 - 1.1 Täpsustada seletuskirjas, kus, millises ulatuses ja mis põhjustel kavandatakse muuta roheline võrgustiku koridoride ja tuumalade piire.
 - 1.2 Arvestades maakonnaplaneeringu teemaplaneeringutega "Tartu linna lähialade ja Tartu linna vahelised territoriaalsed seosed" ning "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused" (nimetatud piirkond rohevõrgustiku osana on piirkondliku tasandi tugiala, mets linna rohelistes vööndis) säilitada Vasula järve ümbruse metsad metsamaana.
 - 1.3 Mitte määrata Tartu linna piiril Tila külas asuvat rohevõrgustikku kohaliku tasandi tugiala keskuse maaks, vaid arvestada maakonna teemaplaneeringus sätestatuga.
 - 1.4 Lähtudes looduskaitseaduse § 35 lg 4 täpsustada maakasutuse kaardil ehituskeeluvööndi laius Suur- Emajõe kaldal. Planeeringuga anda tingimus, kus jõgede äärsed kallasrajad peavad olema katkematud (keelatud on sildadeta laurite ehitamine jne).
 - 1.5 Arvestades asjaolu, et Tartu linnas on väljaarendamisel lahkuvoolne reo- ja sademeveesüsteem, tuleb vältida Tartu linna puhasti koormamist puhta sademeveega. Fikseerida vastav nõue.
 - 1.6 Arvestades koostootmisjaama kavandamist, kaaluda kaugküttepiirkonna määramist, et toodetavat energiat efektiivsemalt kasutada.
 - 1.7 Kaaluda planeeringualal asukoha leidmist Tartu linna ja lähialdade ühise lemmikloomade varjupaiga ning pimedate abi- ja juhtkoerte koolituskeskuse jaoks (ca 5 ha). Vajalik ühistranspordi

TARTU VALLAVALITSUS
SAABUNUD

"20." 2007. a.

Nr. 4.3/1120

29.APR.2008 09:01 7414282

TARTU VALLAVALITSUS

#1415 P.002 /010

juurdepääs, kaugus elurajoonidest minimaalselt 400 m.

KOOPIA

1.8 Kaaluda planeeringualal asukoha leidmist uuele kalmistule.

1.9 Näha ette linna piiride lähedusse kavandatud keskusaladest, tootmis- ja ärimaadest ning elamumaadest metsadeni piisava laiusega rohelised koridorid. Nimetatu näidata maakasutuskaardil.

1.10 Planeeringus tuua välja, millises osas tehakse ettepanekuid liigilt kõrgemate planeeringute muutmiseks ja anda detailplaneeringute koostamise järjekord.

1.11 Kaaluda planeeringualal lemmikloomade kalmistule asukoha leidmist.

2. Juhtida riikliku järelevalve teostaja tähelepanu asjaolule, et niivõrd suurte tihehoonestusalade kavandamine linna vahetusse naabrusesse võib olla vastuolus majanduslikku, sotsiaalset, kultuurilist ja looduskeskkonda arvestava ning pikaajalist tasakaalustatud arengut järgivate ja asustuse arengut suunavate põhimõtetega.

3. Otsus jõustub 14. novembril 2007. a.

Olev Raju
Esimees

KOOPIA ÕIGE
Linnasekretär
14 -11- 2007

29.APR.2008 09:05 7414262

TARTU_VALLAVALITSUS

#1415 P.009 /010

PR. l. Klooren
08.08.2007

Ettepanek Tartu valla üldplaneeringule
06.08.2007

Tartu valla üldplaneering näeb ette uusi elamu alasid Emajõe luhaalal, allakirjutante puhul täpsemalt Vahi külas, Nõmmeringi tn Emajõe poole jäävatel aladel, mille puhul vastavalt Tartu maakonna teemaplaneeringule „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnanähtused“ on tegu rohekoridori ja väärtusliku maastikuga. Tartu valla üldplaneeringuga tahetakse rohekoridori vähendamise arvelt laiendada elamurajooni.

Antud piirkonnas elamuehituse arendamise probleemid:

- Tegemist on liigniiske luhaalaga, kus ehitamiseks tuleb ala oluliselt kuivendada, pinnasega täita, mis on vastuolus säästva ressursikasutuse ideega. Elamuehituseks sobivamaid piirkondi on Tartu vallas veel, seega peaks alternatiive leiduma.
- Rohekoridori kitsendamine vähendab suure tõenäosusega selle toimimise efektiivsust. Tartu valla üldplaneeringu KSH väidab: „Käesoleva üldplaneeringuga kavandatud maakasutuse muutused ei mõjuta negatiivselt vallas asuvaid looduskaitsealasid, kaitstavad loodusobjekte, väärtuslikke maastikke ning roheline võrgustiku koridore ja tuumalasid.“ Selgusetuks jääb aga, millisele analüüsile tuginedes seda väidetakse ning kuidas ei suudeta ette näha vägagi tõenäolisi riske.
- Suure tõenäosusega tekib probleem, et Emajõe kõi kõige lähedamal asuvate kruntide puhul soovitakse rajada kanaleid läbi rohekoridori, mis oleksid otseühenduses Emajõega, millega rohekoridor lõigatakse läbi ning on takistatud nii loomade kui inimeste läbipääs.
- Lisaks saab kõnealuses piirkonnas takistatud inimeste pääs Emajõe kallasarajale, sest läbi võõraste hoovide pole see võimalik, kahjuks ühtegi avalikku teed või matkarada Emajõeni pole siin planeeringuga ette nähtud. Seega kaob looduslike alade ruumiline kättesaadavus.
- Elamuehitus: luhaalal ei kanna laiema üldsuse ja tulevaste põlvete huvisid, vaid on üksikute kinnisvaraarendajate majanduslikest huvidest kannustatud.

Tartu valla üldplaneeringu eskiis näeb ette Kõrveküla piirkonna Vahi ja Maramaa külade Emajõega piirneval alal säilitada toimiv rohevõrk Emajõe maksimaalse piiranguvööndi

TARTU VALLAVALITSUS
SAABUNUD
"07." 08. 2007. a.
Nr. 7-2/1190

29.APR.2008 09:06 7414282

TARTU_VALLAVALITSUS

#1415 P.010 /010

ulatuses, et tagada ala toimimine avalikult kasutatava rekreatsioonialana. Oleme arvamusel, et toimiv rohevõrk on võimalik säilitada oluliselt laiemal territooriumil.

Teeme ettepaneku kehtestada Emajõe äärsel rohekoridori piirid maksimaalses võimalikus ulatuses järgides Tartu maakonna teemaplaneeringut „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused” ning looduslikke olusid, samas arvestades juba kehtestatud detailplaneeringuid ja olemasolevaid ehitisi.

Vastust ettepanekule ootame:

Nõmmeringi 1

Tartu vald

Vahi küla

Sirli Pehme

Sirli Pehme

Harvey Ööbik

Anne Ööbik

Yuri Pärtelpoeg

Andres Pehme

EKATERINA JAROSJEVITS

IVAN YAROSHEVICH

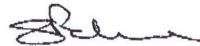
Janeh OLM

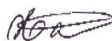
Marko Kurits

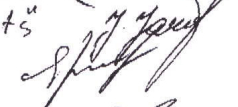
Lüsa Matkur

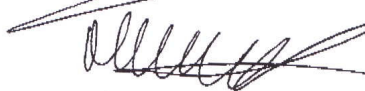
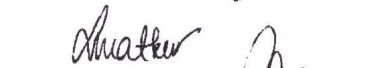
Eric Jõelaid

Jaan Leis

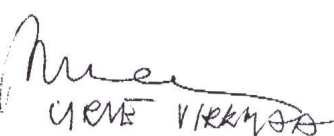

KSH aruande heakskiitmata jätmine

KESKKONNAMINISTEERIUM
Tartumaa KeskkonnateenistusOÜ Hendrikson & Ko
Raekoja plats 8
51004 TARTUTartu Vallavalitsus
Kõrveküla
60501 TARTUMAA

Teie: 04.04.2008 nr 573/08

Meie: .05.2008 nr 41-11-4/8700

Tartu valla üldplaneeringu KSH

Tartumaa keskkonnateenistus on läbi vaadanud Tartu valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande. Strateegiline keskkonnamõju hindamine algatati Tartu Vallavolikogu 18.10.2006 otsusega nr 219. KSH koostamise korraldaja on Tartu Vallavalitsus ning planeeringu koostaja on Hendrikson & Ko OÜ üldplaneeringute osakond. Strateegilise keskkonnamõju hindaja on Hendrikson & Ko OÜ üldplaneeringute ja keskkonnakorralduse osakond.

Programmi avaliku väljapaneku aeg oli 09.01-23.01.2007. Avalik arutelu toimus 23.01.2007 kell 16 Tartu vallavolikogu saalis. Programm kiideti heaks Tartumaa keskkonnateenistuse kirjaga 05.02.2007 nr 41-12-1/8700-2.

Keskkonnamõju hindamise aruande avalikust väljapanekust ja avalikust arutelust teatati väljaandes Ametlikud Teadaanded 22.11.2007 ja ajalehes Tartu Valla Kuukiri nr 11 ja 12 (november ja detsember) ning valla kodulehel. Avalik väljapanek kestis 03.12.2007 - 04.01.2008. Aruandega sai tutvuda Tartu Vallavalitsuses, Lähte raamatukogus, Hendrikson & Ko kontorist ja kodulehel ning Tartu valla kodulehel. Avaliku väljapaneku kestvus vastas keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 41 seatud nõuetele. Avaliku väljapaneku aja jooksul laekus kirjalikke ettepanekuid KSH aruandele Tartumaa keskkonnateenistusele, Maanteeametilt, Riikliku looduskaitsekeskuse Tartu-Jõgeva regioonilt, Tartu Linnavolikogult, Siseministeeriumilt, kodanikelt Sirli Pehme jt. Kirjalikult laekunud ettepanekuid ei ole lisatud KSH aruandele ega nendele ei ole vastatud kirjalikult millega on eksitud keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 42 lg 1 ja § 37 lg 5 vastu. Ettepanekud saadeti järelevalvaja järelepärimisel ülevaatamiseks ning esitati e-postiga märkused ettepanekutega arvestamise kohta. Aruande avalik arutelu toimus Tartu Vallavalitsuses 24.01.2008 kell 17.00. Avalikust arutelust võttis osa 69 inimest. Arutelu ajal arutelu protokoll kohaselt KSH aruandele täiendusi ja ettepanekuid täiendavalt ei esitatud. Arutelul keskenduti üldplaneeringu vaidluste arutamisele ning vaiete lahendamisele. Arutati ka KSH aruandele laekunud ettepanekuid kui üldplaneeringu vaideid. Protokoll koos osalejate nimekirjaga on lisatud aruandele.

Narva mnt 7a
15172 Tallinn
Reg nr 70001231telefon 730 2240
faks 730 2241
tkt@tartu.envir.eePostiaadress:
Aleksandri 14
51004 TARTU

KSH aruanne on koostatud lähtudes keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusest ning hindab Tartu valla üldplaneeringuga kavandatud. Hinnatud on planeeringu vastavust varasematele planeeringutele ja strateegilistele dokumentidele. Kirjeldatud on planeeritava ala keskkonda. Esitatud on üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise protsessi ülevaade. Alternatiividena on hinnatud planeeringulahendust, mis lähtub piirkondade eripärast ja nn 0-stsenaarumist kus üldplaneeringut ellu ei viida. Täpsemaid ettepanekuid täiendavateks leevendusmeetmeteks ei esitata ja konkreetseid seireindikaatoreid ei pakuta (KeHJS § 40 lg 4 p 8 ja 13). Aruandest puudub peatükk, mis on nõutav KeHJS § 40 lg 4 p 17 alusel. Sisuliselt on järelevalvajale arusaamatu, milliste ettepanekutega on aruande täiendamisel arvestatud ning millised on kaalutlused ja soovitusel.

Arvestades celtoodut, jätan keskkonnamõju hindamise aruande keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 42 lg 3 p 2 (puudub ettepanekute arvestamise ja arvestamata jätmise peatükk), 3 (aruande juures puuduvad esitatud seisukohad ja vastused nende), 6 (e-postiga esitatud põhjendused ei kajasta kõiki esitatud ettepanekuid ning aruandest ei saa aru et ettepanekutega oleks täies mahus arvestatud) alusel heaks kiitmata.

Palun täiendada aruannet esitatud ettepanekute osas ning täiendada aruannet peatükiga, kus selgitatakse ettepanekute arvestamist või arvestamata jätmist. Kirjalike ettepanekute esitajatele palun vastata kirjalikult või esitada tõestus, et aruande täiendustega on ettepaneku esitaja nõustunud. Palun lisada aruandele avalikustamist puudutavad materjalid (ajaleheteated, saadetud ja saadud kirjavahetus ettepanekute osas jne.). Aruandes parandada seni esinevad vead (II kat liikide osas) ning mitmed peatükid vajavad täiendavat lahtikirjutamist, et kohalik omavalitsus saaks KSH-d kasutada edaspidistes otsuste motiveerimises. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus ei näe KSH puhul kohustust korraldada heakskiitmata jätmise järel uut avalikku väljapanekut ja arutelu. Kui aruande täiendamise järel ei muutu põhijäreldused ei ole otstarbekas korraldada uut avalikustamist. Täienduste sisseviimise järel palun esitada aruanne uuesti heakskiitmiseks järelevalvajale.

Otsuse kohta võib 30 päeva jooksul otsuse teada saamisest esitada vaide Tartumaa keskkonnateenistusele haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Lugupidamisega

Jälmari Mandel
Juhataja

Ivo Ojamäe 7302 252

Vastuskirjad laekunud seisukohtadele

TARTU VALLAVALITSUS

Meie 16.01.2008 nr 7-3/

Riiklik Looduskaitsekeskus
Jõgeva-Tartu regioon

Seisukoht Tartu valla üldplaneeringu muutmise ettepaneku kohta

Täname Teid, et olete aktiivselt osalenud Tartu valla üldplaneeringu koostamise protsessis, esitades omapoolse ettepaneku valla üldplaneeringu avaliku väljapaneku käigus.

Teie poolsete ettepanekute ja märkuste osas on vallavalitsus võtnud järgmised seisukohad:

1. Saadjärve külas vähendatakse kompakitse hoonestuse ulatust 200 m ulatuses nõnda, et kompakitse hoonestuse piir kulgeb piki Vahula (79402:001:0260), Vahula 2 (79402:001:0272) ja Roostiku (79402:001:0012) kinnistut. Kompakitse hoonestuse rajamisel on antud elamumaal detailplaneeringu kohustus.

2. Lähtudes sellest, et Saadjärv on Natura 2000 loodusala, täiendatakse KSH aruande ptk 4.2.1 vastavalt kompakitse asustuse laienemise võimaliku mõju osas Natura 2000 aladele. Samuti, vältimaks Saadjärve kompaktsel alal liiga tiheda hoonestuse tekkimist, lisatakse planeeringu seletuskirja tingimus, et Saadjärve piirkonnas kehtestatakse minimaalseks krundi suuruseks, millele antakse ehitusõigus, 0.2 ha.

3. Raadi endise lennuvälja rohealaks määramine toob endaga kaasa hilisemalt üldplaneeringu muutmise vajaduse, mis on ajakulukas ja ressursirohke protsess. Kuna Teie poolt esitatud info kohaselt leidub Raadi endise lennuvälja piirkonnas I-III kaitsekategooria taimi, siis lisatakse seletuskirja tingimus, mis nõuab vastavalt antud 130 hektarilisel inventuurialal arendustegevuse puhul eeltingimuste küsimist keskkonnateenistuselt.

4. Riikliku Looduskaitsekeskuse parandused planeeringu seletuskirja ja KSH faktivigades viiakse kõik sisse.

Käesolevaga anname Teile teada, et Tartu valla üldplaneeringu avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu toimub neljapäeval, 24.01.2008 kell 17.00 Tartu vallamaja volikogu saalis.

Lugupidamisega,

Aivar Soop
vallavanem

Kõrveküla
60501 TARTUMAA
Registrikood 75006486

Tel 7337750
Faks 7337751
E-post: tartuvv@tartuvv.ee

Ühispank (kood 401)
Arve nr 10102017096005

TARTU VALLAVALITSUS

Teie 7.08.2007 nr 7-2/1190
Meie 14.01.2008 nr 7-3/1190-2

Lgp Sirli Pehme
Nõmmeringi 1
Vahi küla
Tartu vald

Seisukoht Tartu valla üldplaneeringu muutmise ettepaneku kohta

Täname Teid, et olete aktiivselt osalenud Tartu valla üldplaneeringu koostamise protsessis, esitades omapoolse ettepaneku.

Teie poolt tehtud ettepanekuga nõustatakse ning vastavad parandused viiakse sisse nii planeeringulahendusse kui KSH aruandesse:

- Emajõe luha piirkonnas laiendatakse võimaluste piires rohevõrgustiku ulatust Vahi külas Emajõe äärde jäävatel tugevalt kraavitatud aladel, arvestades juba kehtestatud detailplaneeringutes määratletud maakasutusfunktsioonidega ning juba olemasolevate ehitistega.
- Kanalite rajamise soovi korral Emajõeni on maaomanikel kohustus tagada loomade ja inimeste läbipääs rohevõrgustiku koridoris (nt sildade ehitamine). Antud tingimus viiakse sisse planeeringu seletuskirja.
- Inimeste pääsu kallasrajale tagavad planeeringuga määratud perspektiivsed avalikud juurdepääsud. Kuna eelkõige on antud juurdepääsude kasutamise huvi Tartu linna lähialadel, on linnapiiri ja raudteesilla vahelisel alal määratud avalikeks juurdepääsudeks kolm teed, mille läbi kindlustatakse rohealade kättesaadavus ja avaliku kasutamise võimalused.

Käesolevaga anname Teile teada, et Tartu valla üldplaneeringu avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu toimub neljapäeval, 24.01.2008 kell 17.00 Tartu vallamaja volikogu saalis.

Lugupidamisega,

Aivar Soop
vallavanem

Kõrveküla
60501 TARTUMAA
Registrikood 75006486

Tel 7337750
Faks 7337751
E-post: tartuvv@tartuvv.ee

Ühispank (kood 401)
Arve nr 10102017096005

Maanteeamet
Pärnu mnt 463^A
10916 TALLINN

Teie 08.10.2007 nr 11.3-2/2227
Meie 22.05.2008 nr 613/08

Seisukoht Tartu valla üldplaneeringu KSH aruandele esitatud ettepanekute osas

Täname Teid, et olete aktiivselt osalenud Tartu valla üldplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) protsessis, esitades omapoolsed ettepanekud valla üldplaneeringu avaliku väljapaneku käigus. Tulenevalt *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnanjuhtimissüsteemi seadusest* §37 lg 5 tuleb ettepanekute ja vastuväidete arvessevõtmist kirjeldada ning arvestamata jätmist põhjendada ning kirjalikele küsimustele vastata kirjalikult.

Teie poolsete ettepanekute ja märkuste alusel on KSH aruandes täiendatud järgnevalt (numeratsioon 7.1-7.3 tuleneb Teie kirjas esitatud märkuste numeratsioonist):

- 7.1 *Elamu- ja puhkealade kavandamine sanitaarkaitsevööndisse* – KSH aruande ptk 4.2.4 *Teemaade ja tehnilise infrastruktuuri kavandamise põhimõtted ja kaasnevate mõjude hindamine* täiendati – loetleti piirkonnad, kus arendatavad alad jäävad sanitaarkaitsevööndisse, anti hinnang, et tulenevalt nõuetest on sanitaarkaitsevööndis elamine ja puhkamine inimese tervisele ohtlik ning leevendava meetmena toodi välja tingimus paigutada elamud krundil teest võimalikult kaugemale ja vahele rajada kõrghaljastusega puhvertsoon.
- 7.2 *Hinnata planeeringu mõju liiklusohutusele* – täiendati aruande ptk 4.2.4 – toodi välja arendustegevusega kaasnevad ohud liiklusohutusele – liikluskoormuse suurenemine, õnnetuste tõenäosuse kasv, nähtavuse halvenemine.
- 7.3 *Ettepanekud liikluskeskkonna parandamiseks* – täiendati aruande ptk 4.2.4 – liikluskeskkonna parandamiseks on soovitatav eraldada kergliiklusteed sõiduteedest, vältida täiendavate peale- ja mahaõitute rajamist, mitmetasandiliste ristmike rajamine, tõmbekeskuste kavandamisel töötada välja ka liikluskseem.

Täiendatud KSH aruanne esitatakse heakskiitmiseks Tartumaa Keskkonnateenistusele ja on kättesaadav OÜ Hendrikson&Ko kodulehel www.hendrikson.ee alajaotus „Avalikud dokumendid – Tartumaa“.

Lugupidamisega

Pille Metspalu
OÜ Hendrikson&Ko
Üldplaneeringute osakonna juhataja
Eesti Planeerijate Ühingu juhatuse esimees
Tel 7 409 804

Siseministeerium
Pikk 61
15065 TALLINN

Teie 08.08.2007 nr 13-3/6507
Meie 22.05.2008 nr 614/08

Seisukoht Tartu valla üldplaneeringu KSH aruandele esitatud ettepanekute osas

Täname Teid, et olete aktiivselt osalenud Tartu valla üldplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) protsessis, esitades omapoolsed ettepanekud valla üldplaneeringu avaliku väljapaneku käigus. Tulenevalt *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnanjuhtimissüsteemi seadusest* §37 lg 5 tuleb ettepanekute ja vastuväidete arvessevõtmist kirjeldada ning arvestamata jätmist põhjendada ning kirjalikele küsimustele vastata kirjalikult.

Teie poolsete ettepanekute ja märkuste alusel on KSH aruandes parandatud peatükkides 3.1.4, 3.1.5 ja 3.1.6 protsessi läbiviimise ajaline määratlus ning käesolevaks ajaks läbitud etapid on kirjas minevikuvormis.

Täiendatud KSH aruanne esitatakse heakskiitmiseks Tartumaa Keskkonnateenistusele ja on kättesaadav OÜ Hendrikson&Ko kodulehel www.hendrikson.ee alajaotus „Avalikud dokumendid - Tartumaa“.

Lugupidamisega

Pille Metspalu
OÜ Hendrikson&Ko
Üldplaneeringute osakonna juhataja
Eesti Planeerijate Ühingu juhatuse esimees
Tel 7 409 804

Tartu Linnavolikogu
Raekoda
51003 TARTU

Teie 08.11.2007 otsus nr 292
Meie 22.05.2008 nr 615/08

Seisukoht Tartu valla üldplaneeringu KSH aruandele esitatud ettepanekute osas

Täname Teid, et olete aktiivselt osalenud Tartu valla üldplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) protsessis, esitades omapoolsed ettepanekud valla üldplaneeringu avaliku väljapaneku käigus. Tulenevalt *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnanajutlmissüsteemi seadusest* §37 lg 5 tuleb ettepanekute ja vastuväidete arvessevõtmist kirjeldada ning arvestamata jätmist põhjendada ning kirjalikele küsimustele vastata kirjalikult.

Tartu Linnavolikogu 08.11.2007 otsuses nr 292 „Tartu valla üldplaneeringu tingimuslik kooskõlastamine“ on punktis 2 juhitud riikliku järelevalve teostaja tähelepanu asjaolule, et niivõrd suurte tihehoonestusalade kavandamine linna vahetusse naabrusesse võib olla vastuolus majanduslikku, sotsiaalset, kultuurilist ja looduskeskkonda arvestava ning pikaajalist tasakaalustatud arengut järgivate ja asustuse arengut suunavate põhimõtetega. Teiepoolsele märkusele vastuseks teatame, et üldplaneeringuga määratakse Tartu valla pikaajalised arengusuunad, mistõttu on ka tihehoonestusalade kavandamise näol tegemist kaugemale ulatuva arenguperspektiiviga. Üldplaneeringuga suunatakse areng teatud piirkondadesse, samas ei ole planeeringus elamualadena märgitud piirkondade väljaarendamine kohustus, vaid pigem võimalus. Seega ei ole tõenäoline, et kõik üldplaneeringus elamumaana märgitud alad tulevikus ka elamupiirkondadena realiseeruvad. Elamumaade arendamise põhimõtteid on selgitatud üldplaneeringu KSH aruandes ptk 4.2.1.

Täiendatud KSH aruanne esitatakse heakskiitmiseks Tartumaa Keskkonnateenistusele ja on kättesaadav OÜ Hendrikson&Ko kodulehel www.hendrikson.ee alajaotus „Avalikud dokumendid – Tartumaa“.

Lugupidamisega

Pille Metspalu
OÜ Hendrikson&Ko
Üldplaneeringute osakonna juhataja
Eesti Planeerijate Ühingu juhatuse esimees
Tel 7 409 804

Tartumaa Keskkonnateenistus

Aleksandri 14
51004 Tartu

Teie 07.05.2008 nr 41-11-4/8700

Meie 22.05.2008 nr 616/08

Tartu valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne heakskiitmiseks

Lähtudes *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse* § 42 lõikest 1 esitab OÜ Hendrikson&Ko Tartumaa Keskkonnateenistusele kui keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) järelvalvajale uuesti heakskiitmiseks Tartu valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande.

Esmakordselt esitasime aruande heakskiitmiseks 04.04.2008, kuid Tartumaa Keskkonnateenistus jättis KSH aruande heakskiitmata viidates puudustele KSH aruande sisus. Käesolevaga on KSH aruannet täiendatud ning märkuste ja ettepanekutega arvestamine on kajastatud aruande peatükis 3.2 *Asutuste ja isikute esitatud ettepanekutega arvestamine*.

Lisa: Tartu valla üldplaneeringu protsessi ja planeeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne

Lugupidamisega,

Pille Metspalu
OÜ Hendrikson&Ko
Üldplaneeringute osakonna juhataja
Eesti Planeerijate Ühingu juhatuse esimees
Tel 7 409 804